Kadınlar İçin 1.000 Fetva

أكثر من 1000 جواب للمرأة

Halid el-Huseynan

Tercüme: Ebu Muaz Seyfullah Erdoğmuş

İÇİNDEKİLER

بسم الله الرحمن الرحيم

Mütercim’in Takdimi

Şüphesiz hamd yalnız Allah'adır. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerlerinden, amellerimizin kötülüklerinden Allah'a sığınırız. Allah'ın hidayet verdiğini kimse saptıramaz. O'nun saptırdığını da kimse doğru yola iletemez. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. O, bir ve tektir, O'nun ortağı yoktur. Yine şehadet ederim ki, Muhammed Allah'ın kulu ve Rasûlüdür.

"**Ey iman edenler! Allah'tan nasıl korkmak gerekirse öyle korkun ve siz ancak müslümanlar olarak ölünüz." (Al-i İmran 103)**

"Ey insanlar! Sizi tek bir candan yaratan ve ondan da eşini var eden, her ikisinden birçok erkek ve kadın türeten Rabbinizden korkun. Kendisi adına birbirinizden dileklerde bulunduğunuz Allah'tan ve akrabalık bağlarını kesmekten de sakının. Şüphesiz Allah üzerinizde tam bir gözetleyicidir." (en-Nisâ 1),

"Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve dosdoğru söz söyleyin. O da amellerinizi lehinize olmak üzere düzeltsin, günahlarınızı da mağfiret etsin. Kim Allah'a ve Rasûlüne itaat ederse büyük bir kurtuluşla kurtulmuş olur." (el-Ahzâb 70-71)

Bundan sonra, Şüphesiz sözlerin en güzeli Allah’ın

Kelam'ı, yolların en hayırlısı Muhammed Sallallahu aleyhi ve sellem'in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan çıkarılanlarıdır. Her sonradan çıkarılan şey bid'attir ve her bid'at sapıklıktır. Her sapıklık ta ateştedir.

Bu kitap, asrımızın seçkin âlimlerine sorulan sorulara, delilleri ile verilen cevaplardan özetlenerek ve seçilerek hazırlanmıştır. Halid el-Huseynan, kitabın hacminin büyümemesi ve her yerde yanında taşınabilecek bir kitap olmasını amaçladığından olsa gerek, birkaç istisna dışında, fetvaların asıllarında zikredilen delilleri zikretmeden, özet olarak hazırlamıştır. Ben de gerekli gördüğüm yerlerde birkaç dipnot ekleyerek tercüme ettim.

Rabbimizden bizi bilmeden amel ederek sapıklığa düşenlerden ve bildikleriyle amel etmeyip gazaba uğrayanlardan etmemesini, razı olduğu amellere muvaffak kılmasını ve razı olmadığı işlerde bize imkân vermemesini dileriz.

Ebu Muaz Seyfullah Erdoğmuş

19 Rebîul-Âhir 1427 Çubuk/Ankara

Mukaddime

Âlemlerin rabbi olan Allah'a hamd, Rasulullah'a salât ve selam olsun. Bundan sonra,

Şüphesiz helal ile haramı temyiz etmek, bilinmesi gereken en önemli vaciplerdendir. Nitekim Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem: "**Allah kimin hakkında hayır murad ederse, onu dinde fıkıh (anlayış) sahibi kılar**" buyurmuştur. (Buhari)

Bu muhtasar çalışmamda kadınların hayatın çeşitli safhalarında dinî, toplumsal ve kişisel içerikli olarak sordukları meseleler ile ilgili fetvaları bir araya getirdim. Kadınların bunu her yerde yanlarında taşıyıp istifade edebilmeleri için özetleme üslubunu tercih ettim.

Kitabı Hazırlamadaki Metodum:

1- Bu kitap, e-Lecnetud Daime Lil-Buhusil İlmiye vel-İfta adlı fetva komisyonundaki âlimlerin ve şu âlimlerin fetvalarından ibarettir: Şeyh Abdurrahman es-Sa'dî, Şeyh Muhammed Bin İbrahim, Şeyh Abdulaziz Bin Baz, Şeyh Muhammed Bin Useymin, Şeyh Abdullah Bin Cibrin, Şeyh Salih Bin Fevzan, Şeyh Bekir Ebu Zeyd ve Şeyh Abdullah İbn Munî'

2- Fetvaları özetlerken, maksadı değiştirmeyecek bazı tasarruflarda bulundum.

3- Muhtasar olması için genellikle delilleri zikretmedim.

4- Kadınların çoğunluğu tarafından sorulan en önemli meselelerle ilgili fetvaları zikrettim, nadir vaki olan meseleleri almadım.

5- Bu kitapta geçen maddeler, sorulan soruların cevabıdır. Genelde her madde sonunda parantez içinde fetvayı veren âlimin ismini belirttim.

6- Bazen konunun daha iyi anlaşılması, özetlenebilmesi ve daha faydalı olabilmesi için iki cevabı birleştirdim.

7- Bu kitap yalnızca kadınlara has olmayıp, sorular kadınlar tarafından gelmiştir.

8- Kitabı 43 bölüme ayırdım ve her bölüme göre fetvaları numaralandırdım.

9- Okuyucu, ilk bakışta meselelerin birbirine benzer olduğunu görebilir. Lakin iyi düşünülürse gerek açıklama bakımından gerekse faydası bakımından farklılıklar görülecektir.

KADIN VE TEMİZLİK

Bu bölümde 35 cevap vardır.

Taharete Engel Olanlar:

1- Abdest ve gusül için suyun ulaşmasına engel olan şeylerin giderilmesi gerekir. (İbn Useymin)

2- Hayızlı kadın, bu dönemlerinde namaz kılmayacağı için tırnak boyası kullanmasında sakınca yoktur. (İbn Useymin)

3- Taharet için suyun ulaşmasına engel olmaları sebebiyle abdest alınacağı veya gusledileceği zaman tırnak boyalarının giderilmesi gerekir.

4- **Mülahaza:** Bu boya abdest alındıktan sonra kullanılırsa namaz sahihtir. (İbn Useymin)

5- **Kına**: Eğer elde veya ayakta tabaka oluşturup, suyun altına ulaşmasına engel olursa, abdest veya gusülden önce bunun giderilmesi gerekir. Fakat tabaka oluşturmayıp sadece renginin eseri kalıyorsa bu abdeste engel değildir. Zira renginin kalması suyun ulaşmasına engel değildir. (el-Lecnetud Daime)

6- **Kınalı saça mesh etmek**: Kadının kınalı saçlarına mesh etmesi caizdir, saçlarını çözmesine gerek yoktur. Ama cünüplük gibi durumlardan temizlenmesi halinde mesh etmek yeterli olmayıp bütün saçlarını yıkaması gerekir. (İbn Useymin)

7- **Başörtüsüne mesh etmek**: Eğer şiddetli soğuk veya çözüp bağlamadaki zorluk gibi sıkıntılar varsa başörtüsüne mesh etmede sakınca yoktur. Fakat buna

mesh etmemesi daha evladır. (İbn Useymin)

8- **Meç**: Saçların bir kısmının boyandığı meç, gusülde suyun ulaşmasına, abdestte de başın mesh edilmesine engeldir. Abdestin tamamlanmasına engel olduğu için giderilmesi gerekir.

9- Suyun ulaşmasına engel olmayan kına gibi boyalara gelince, bunda bir sakınca yoktur. (İbn Munî')

10- **Tüy kremi ve dudak boyası abdesti bozar mı?**: Bu ve benzeri yağlar abdesti bozmaz. (İbn Useymin)

11- **Suyun ulaşmasına engel oluşturan yağ, abdeste mani olur mu?**: Eğer bu yağ, abdest azalarında katı bir tabaka oluşturup suyun ulaşmasına engel oluyorsa bunun abdest almadan önce giderilmesi gerekir. Eğer tabaka bırakmıyorsa bunda sakınca yoktur ve sabun ile yıkanması gerekmez. Fakat suyun kayıp gitmemesi için bu organlar yıkanırken el ile ovulmalıdır. (İbn Useymin)

Necaset Hükümleri:

12- Namaz esnasında elbisesinde necaset gören, namazdan çıkıp necaseti yıkar ve sonra dönüp yeniden namaza başlar. (İbn Cibrin)

13- Namazda iken elbisesinde necaset olduğundan şüphelenen kimsenin, bu konuda kesin bilgi sahibi oluncaya kadar namazdan ayrılması caiz değildir. (İbn Baz)

14- Namaz kılınan yere veya halıya necaset düşmüşse bunu sünger ile silmek yeterli değildir. İdrar vb. necasetin gittiğine dair galip zan oluşuncaya kadar su dökülür. Eğer necaset, tabaka halinde ise, bunun giderilmesi gerekir. (el-Lecnetud Daime)

15- Kuru necasete kuru beden ve kuru elbise ile dokunmak zarar vermez. Aynı şekilde, kuru hamama, kuru yalınayak ile girmek de zarar vermez. Zira necaset, nemli iken bulaşır. (İbn Cibrin)

16- **Temiz elbise ile necis elbise bir arada yıkanırsa necaset eseri kalır mı?**: İhtiyatlı olanı, suyla giderilmesi mümkün olan necis elbiselerin ayrı olarak yıkanması ve necaset izlerinin giderilmesidir. Eğer necis elbiseler ile temiz elbiseler, necasetin izlerini giderebilecek kadar bol su ile yıkanırsa, bu şekilde bütün elbiseler temizlenmiş olacağından necaset bulaşmaz. (İbn Baz)

17- Başka birisinin üzerinden necaseti yıkamak abdesti bozmaz. Ancak avret yerine dokunursa bu abdesti bozar. (el-Lecnetud Daime)

18- Kadının elbisesinin eteği necasete uğrayıp geçerse, bunun hükmü ayakkabıların hükmü gibidir. Eğer elbise eteği necis bir yerde sürünür, sonra temiz bir yerde sürünürse, bu onun temizliğidir. (Muhammed Bin İbrahim)

Abdest Hükümleri:

19- Saçları örgülü olsa da olmasa da kadının abdestte saçlarına mesh etmesi caizdir. (Şeyh İbn Useymin)

20- Arada bir engel olmaksızın avrete dokunmak abdesti bozar. Küçüğün veya büyüğün avretine dokunmak bu konuda eşittir. (el-Lecnetud Daime)

21- Kadının fercinden yel çıkması abdesti bozmaz. Zira bu necaset mahalli değildir. (Şeyh İbn Useymin)

22- Kadına dokunmak abdesti bozmaz. Bu konuda yabancı kadın olması, eşi veya mahremi olması ile

dokunmanın şehvetli ya da şehvetsiz olması fark etmez. Fakat dokunma sebebiyle mezi vb. gibi bir şey çıkmışsa abdest bozulur. (el-Lecnetud Daime)

23- Cünübün gusledinceye kadar mushaftan veya ezberinden Kur'ân okuması caiz değildir.[1] (Şeyh İbn Cibrin)

[1] Mütercim'in notu: Kur'an'a dokunmadan abdestsiz olarak okumak ittifakla caizdir. İbni Abbas, Şa'bî, Dahhak, Zeyd Bin Ali, el Müeyyed Billah, Davud Zahiri ve başka âlimler abdestsiz olarak Kur'ana dokunmanın caiz olduğunu söylemişlerdir. (İbni Ebi Şeybe(1/98) Abdurrazzak(1/340)
–Abdestsiz olarak dokunulamayacağını söyleyenler şu hadisi delil getirirler: Amr Bin Hazm r.a.'den: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurdu ki: "Kur'an'a ancak temiz olan kimse dokunabilir." Darekutni(1/121) Beyhaki(1/87) el-İrva(122) Busayri İthaf(726) Metalibul Aliye(91) sahihtir.
–Ancak bu hadiste geçen "temiz" kelimesi, cünüp olmayan, abdestli olan, bedeninde necaset olmayan ve mü'min arasında müşterek bir tabirdir. Bu sebeple abdestsiz olarak Kur'ana dokunulmayacağına dair bir delil yoktur.
–Cünüp olarak Kur'an'a dokunulmayacağını söyleyenler de: "Ona ancak temiz olanlardan başkası dokunamaz"(Vakıa 79) ayetini delil getirirler. Lakin bu ayetteki "ona" zamiri Levhi Mahfuza döner ve temiz olanlar ile kastedilen de meleklerdir.
–Cünüp olan mümin ise Ebu Hureyre r.a. hadisinde de geçtiği gibi, necis değil, temizdir. Mü'min ister cünüp veya hayızlı, ister abdestsiz olsun temizdir. Ona ne hakiki anlamda ne de mecazi anlamda "necis" denilemez. Düşman topraklarına Mushaf ile sefer edilmesini yasaklayan hadis, necis olmakla vasfedilen müşriklerin ona dokunmamaları içindir. Fakat Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in Hirakl'e gönderdiği mektupta ayetler yazılı idi.(Bkz.: Buhari(hayız 7) ayrıca imam Buhari'nin Halku Ef'alil İbad adlı eserine bakınız.)
-Bir kafirin ayetler yazılı olan kağıda dokunup okumasında Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem sakınca görmediyse, cünüp de olsa temiz olduğu belirtilen müminin mushaftan okuması daha evladır. İbn Abbas radıyallahu anhuma da cünübün Kur'ân okumasında sakınca olmadığını söylemiştir.(Buhari: hayz 7)

24- Sürekli olarak yellenenin namaz vakti girince abdest alması gerekir, eğer engel olamıyorsa namazı sahihtir. (Şeyh İbn Cibrin)

25- Kadın abdestte başını erkekler gibi mesh eder. Başını saç diplerinin sonuna kadar tamamen ve kulaklarıyla beraber mesh eder. Sarkan saçlarını mesh etmesi gerekmez fakat mesh ederse müstehaptır. (Şeyh İbn Cibrin)

26- Klorla karışık suyla, çamurdan ve otlardan arıtılmış suyla abdest almak zarar vermez. Zira temizlik durumu baki kalmıştır. (Şeyh İbn Baz)

27- Her abdest için istinca şart değildir. İtsince ancak, küçük ve büyük abdest bozmak ile alakalı hususlarda gereklidir. Ama yel, ferce dokunmak, uyumak gibi diğer abdest bozucularda istinca meşru olmayıp, aksine bunlarda sadece abdest alınması gerekir. (Şeyh İbn Baz)

28- **Abdest ve namaz için niyeti telaffuz etmek bidattir**. Bu ne peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem'den ne de sahabelerinden nakledilmemiştir. Niyetin yeri kalptir. "Niyet ettim abdest almaya veya niyet ettim namaz kılmaya…" diye söylemeye ihtiyaç yoktur. (Şeyh İbn Baz)

29- **Uyuklamak abdesti bozmaz**: Abdesti ancak kişinin etrafındakilerden şuursuz kaldığı ağır uyku bozar.

—Netice olarak diyebiliriz ki: şeriat abdestsizin ve cünüp olanın mushafa dokunmasını, Kur'an okumasını yasaklamamıştır. Bu konuda yasaklayan bazı hadisler rivayet edilmişse de bunların hiçbirinin sahih olmadığı hadis uzmanlarınca tesbit edilmiştir. Lakin en faziletlisi abdestli iken okumaktır. Zira Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem kendisine verilen selamı abdestsiz cevaplamak istememiş, teyemmüm ettikten sonra almıştır. Bu da bunun müstehap olduğunu gösterir. Zira hakkında emir ya da yasak varit olmayan bir konuda fiilî hadis, müstehaplık ifade eder.

(Şeyh İbn Baz)

30- **Temizliğinden şüphe bulunan yere seccade sermenin hükmü**: Eğer necis bir yere temiz sergi serilirse üzerinde namaz sahihtir. Zira onunla necaset arasında engel vardır. (Şeyh İbn Fevzan)

31- **Avretin örtülmesi abdestin sıhhati için şart mıdır?**: Abdest sahihtir. Abdestin sıhhati için avretin örtülmesi şart değildir. (Şeyh İbn Baz)

32- **Ölü yıkamak abdesti bozar mı?**: Hayır, bozmaz. Lakin ölüyü yıkayan onun avret yerine dokunmuşsa abdesti bozulur. Ölü yıkayanın ölünün avretine arada bir engel olmadan dokunmaması gerekir. (Şeyh İbn Baz)

33- **Başa kına koymak abdesti bozar mı?**: Hayır, eğer bunu bitirmişse bozmaz. Başına dokunmasında da bir sakınca yoktur. Eğer üzerinde kına ve benzeri kadının ihtiyaç duyduğu sargılar varsa, küçük taharet (abdest) için sakıncası yoktur ama büyük taharet (gusül) için sakıncalıdır. (şeyh İbn Baz)

34- Sıhhi malzemelere ve hamam döşemelerine yalın ayak dokunmak abdesti bozmaz. (Şeyh İbn Baz)

35- **Dişler arasında kalan yemek kırıntılarının abdest almadan önce giderilmesinin hükmü**: Bunların abdestten önce giderilmesi gerekmez. Lakin kişinin, yemekten sonra dişlerinde kırıntı kalmaması için temizlemesi gerekir. Bu, dişlerin hasta olmaması için daha iyi ve daha temizdir. (Şeyh İbn Fevzan)

KADIN VE GUSÜL

Bu bölümde 23 cevap vardır.

1- Hayızlının gusül için saçlarını çözmesi sahih olan görüşe göre gerekmez. Ancak ihtilaftan kurtulmak için ihtiyat olarak çözebilir. (el-Lecnetud Daime)

2- Eğer kadında cünüplük varsa, sadece saçlarının dış yüzünü yıkaması caiz değildir. Aksine suyu saç diplerine (kafa derisine) ulaştırmalıdır. (Şeyh İbn Useymin)

3- Saçlar örgülü ise, yıkamak için çözülmesi gerekmez. Suyun her saça ulaştırılması gerekir. Örgü, su isabet eden yerlerin altında kalır, sonra örgülü saçlar sıkılarak suyun saçların tamamına ulaşması sağlanır. (Şeyh İbn Useymin)

4- Kadın ihtilam olur ve uyandığında ıslaklık eseri bulamazsa gusül gerekmez.

5- Eğer uyandığında ıslaklık bulursa gusletmesi gerekir. (Şeyh İbn Useymin)

6- Geçmişte ihtilam olmuş kimse, eğer ıslaklık görmemişse bir şey gerekmez. Ama görürse, kaç namaz geçtiğini araştırır ve onları kılar. (Şeyh İbn Useymin)

7- Cima olmasa bile meninin lezzet ile çıkması guslü gerektirir. (el-Lecnetud Daime)

8- Kadın, rüyasında bir erkekle cima ettiğini görürse, uyku halinde mükellef olmadığı için bunda günah yoktur. (el-Lecnetud Daime)

9- Kadın, istinca, merhem sürmek, kadın hastalığının tedavisi veya alet almak için elini fercine sokarsa gusül

gerekmeyip sadece abdest gerekir. (el-Lecnetud Daime)

10- Kadın, cünüp olduğundan şüphe ederse, şüphe sebebiyle gusletmesi gerekmez. Zira aslolan cünüp olmamaktır. (el-Lecnetud Daime)

11- Cünüp olan kişi, abdest almadan uyursa bunda günah yoktur. Lakin uyumadan önce abdest alması daha faziletlidir. Zira peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem böyle yapmış ve böyle yapılmasını emretmiştir. (el-Lecnetud Daime)

12- Birden fazla gusül gerektirici (hayız ve nifas gibi) sebepten dolayı hepsine bir niyet ederek tek gusül almak yeterlidir. (el-Lecnetud Daime)

13- **Cünübün bedeni temizdir**. Gusletmeden önce bardak, tabak, elbise gibi eşyalara dokunması caizdir. Hayız ve nifaslının durumu da böyle olup bunların dokunması ile eşyalar necis olmaz. (el-Lecnetud Daime)

Gusül, aynı zamanda abdest yerine geçer mi?

14- Eğer büyük ve küçük hadeslerden temizlenmek niyetiyle cünüplükten gusledilmişse bu, abdest yerine de geçer. Lakin faziletli olanı, peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e uyarak önce istinca edip abdest almak sonra tam bir gusül almaktır. Hayızlı ve nifaslı olan da böyledir.

15- Eğer gusül böyle alınmamışsa, Cuma guslü ve temizlenmek için yıkanmada olduğu gibi, abdest yerine geçmez. Buna niyet etmiş olsa bile, abdestin farzlarından biri olan tertibi terk ettiği için yine abdest yerine geçmez. (Şeyh İbn Baz)

16- Cünüplükten gusül ve diğerlerinde tam bir gusül şu şekildedir:

— Niyet eder
— Allah'ın ismini zikreder
— Ellerini üç kere yıkar
— Fercini ve vücudundaki meni eserlerini yıkar
— Tam bir abdest alır
— Gusle başlar ve önce başını üç kere yıkar. Suyu saç diplerine ulaştırır ve sonra tüm bedenini yıkar.
— Yıkamaya önce sağ yanına sonra sol yanına su dökerek başlar.
— Ellerini vücudunda yetiştirebildiği kadar gezdirir.

17- Duş altına girip tek seferde de olsa bütün vücuduna suyun ulaşması ile gusül yerine gelmiş olur. (Şeyh İbn Cibrin)

18- **Yumurta, limon gibi şeyler içeren şampuan türleri ile yıkanmanın hükmü**: Saçların ıslahı ve tedavi için bunların kullanılmasında sakınca yoktur. Yumurta, buğday gibi yiyeceklerin tedavide kullanılmasına bir engel olmayıp, hamamlarda bunlarla gusletmenin de sakıncası yoktur. (Şeyh İbn Baz)

19- **Kadının saç örgülerini çözmeksizin cünüplükten gusletmesi sahih midir?** Kadın başına üç sefer su saçarsa bu yeterlidir. Örgüyü çözmesine gerek yoktur. (Şeyh İbn Baz)

20- **Cünüplükten gusledip bitirdiğim zaman benden meni gibi bir şey çıkarsa tekrar gusletmem gerekir mi?** Gusül halin devam ettiği sürece yeniden gusletmen gerekmez. Çıkan bu meninin ise, şehvetsiz çıktığı için bir önemi yoktur. Bunun hükmü idrar gibi olup istinca etmek ve abdest almak gerekir.

21- Ama dokunma, öpme gibi şehvete sebep olan sebeplerle, şehvet ile çıkmışsa bu yeni bir menidir ve gusül gerekir. (şeyh İbn Baz)

22- **Hayızlı ve cünüp olanın guslü fecir doğana kadar geciktirmesi caiz midir?** Eğer kadın, fecirden önce temizlik görmüşse, oruca devam eder. Guslü fecirin doğuşundan sonrasına kadar ertelemesine bir engel yoktur.

Lakin güneş doğuncaya kadar geciktiremez. Aksine, güneş doğmadan önce gusledip namazı kılması gerekir. (şeyh İbn Baz)

23- **Uzun saçlı olup da saçları örgülü olmayan kimse, saçları örgülü olana kıyas edilebilir mi?**: Cünüp olan veya hayızdan kesilmiş olan kişi, bütün vücuduna ve saçlarına temizlik niyetiyle su dökmelidir. Bunda saçı uzun olsun kısa olsun, örgülü ya da örgüsüz olsun fark etmez. (el-Lecnetud Daime)

24- **Cünüplükten guslederken, guslün başında ve sonunda insan ne söylemelidir?**: İnsan guslün başında: “Bismillah(Allah’ın ismiyle)” der. Sonunda da:

“Eşhedu en la ilahe illallahu vahdehu la şerike leh ve eşhedu enne muhammeden abduhu ve rasulih Allahummec’alnî minet tevvabin vec’alni minel mutatahharin

(Şehadet ederim ki Allah’tan başka ilah yoktur, o birdir, ortağı yoktur. Şehadet ederim ki Muhammed onun kulu ve rasulüdür. Allah’ım! Beni tevbe edenlerden ve temizlenenlerden eyle)” der. (Şeyh İbn Fevzan)

MESTLERE MESH ETMEK

Bu bölümde 7 cevap vardır.

1- Mukimin bir gün bir gece ve yolcunun üç gün üç gece mesh etmesi caizdir.

2- Mesh süresi, giyilmesinden sonra ilk mesh ettiği andan itibaren başlar.

3- **Mestlere mesh etmenin şartları**: Mübah olarak giyilmiş olması, temiz olması, örtücü olması, kendi başına sabit durabilmesi[2], taharet üzere giyilmiş olması.

4- **Mestlere mesh şekli**: Elini suya sokar, ayağındaki mestin dış yüzünü mesh eder, altını ve topukları değil de ön yüzünü parmaklarıyla tek seferde mesh eder.

5- Şu dört şeyden biri mestlere meshi iptal eder:

— Mestlerin ayaktan çıkarılması
— Cünüplük gibi gusül gerektiren haller
— Mestte geniş bir delik açılması
— Mesh süresinin dolması[3]

---

[2] Mütercimin notu: Mestlerin örtücü olması ve kendi başına sabit durabilmesi şeklinde bir şart naslarda gelmemiştir. Bu şartlar, "Allah'ın Kitabında olmayan her şart bâtıldır." Hadisi şerifi ile reddolunmuştur. Bunun gibi, Sevrî'den gelen sahih rivayete göre Süfyan es-Sevrî: “ayağına ilişik olduğu müddetçe onun üzerine mesh et” demiş ve devamla: "Muhacirlerin ve Ensâr'ın mestleri yırtık, yamalı, parça parça değil miydi?" demiştir. (Abdurrazzak(753) Beyhaki(1/283) İbn Hazm el-Muhalla(2/100)

[3] Mütercim’in notu: Gusül gerektiren bir durum olması ve mesh süresinin dolması dışında bu sayılanlar meshi iptal eden şeyler değildir. Bunun delillerini görmek isteyen Sahih İlmihal adlı kitabıma baksın.

6- **Özürsüz olarak yazın çoraplara mesh etmenin hükmü**: Genel olarak sahih hadisler, mestlere ve çoraplara, yaz ve kış mesh etmenin caiz olduğunu göstermektedir. Ancak çoraplara ve başka şeylere şer'an muteber şartlar ile mesh etmelidir. (Şeyh İbn Baz)

7- **Şeffaf veya ince çoraplara mesh etmenin hükmü**: Çoraba mesh etmede şart olan, çorabın sık dokunmuş ve örtücü olmasıdır. Şeffaf ise üzerine mesh etmek caiz olmaz. (Şeyh İbn Baz)

KADIN VE HAYIZ

Bu bölümde 66 cevap vardır.

1- **Hayzın tarifi**: Özel vakitlerinden rahimden atılan tabii kandır. (Şeyh İbn Cibrin)

2- **Hayzın Süresi**: Tercih edilen görüşe göre en azı ve en uzun süresi hakkında bir sınır olmamasıdır. (Şeyh İbn Useymin)

Dokuz yaşından önce hayız yoktur. Zira kadının bu yaştan önce hamile kalması mümkün değildir. Dokuz yaşına gelir ve kan görürse, nadir de olsa bu hayızdır. (Şeyh İbn Useymin)

3- **Kaide**: Ne zaman hayız bulunursa hükmü sabit olur ve ne zaman bundan temizlenilirse hükmü kalkar. (Şeyh İbn Useymin)

4- Düzensiz gelen kan elli günden sonra hayız kanı değil hastalık kanı sayılır. Bu kimsenin namaz kılması ve orucu tutması gerekir. (İbn Baz)

5- **Hayız kanının sıfatı**: Kötü kokulu ve siyah renktedir. İnce değil, yoğundur. (Şeyh İbn Useymin)

6- **Başlangıç hükmü**: Hayız zamanı olması mümkün olan zamanda kan gelirse, kesilinceye kadar beklenir. Zira bu hayız kanıdır. Tekrar etmesini beklemeye ihtiyaç yoktur. (Şeyh Muhammed Bin İbrahim)

7- **Kadın kan hakkında şüpheye düşerse**, Kadının fercinden gelen kanlarda aslolan: istihaze kanı olduğu açıkça ortaya çıkıncaya kadar onun hayız kanı olmasıdır. (Şeyh İbn Useymin)

8- **Hayızda düzensizlik**: Temizlik bir günden daha az sürerse bu dikkate alınmaz. Zira kan bir defasında akar, diğer seferinde kesilir. Kanın mücerred olarak kesilmesiyle temizliğe hükmedilmez. Tıpkı bir saatten az süreliğine kesilmesinde olduğu gibi. (el-Lecnetud Daime)

9- **Hayızdan guslettikten sonra kan gelirse**:

— Eğer temizlikten sarı veya bulanık gelirse buna itibar edilmez. Bunun hükmü idrar gibidir.

— Ama açıkça kan gelirse bu hayızdan sayılır ve guslün yenilenmesi gerekir. (Şeyh İbn Baz)

10- **Temizlik alameti**: Kadınların genelinde beyaz akıntının gelmesidir. (Şeyh İbn Useymin)

11- Kadında sarı veya beyaz akıntı olmazsa diğer hayızlık dönemi gelinceye kadar bu sadece kuruluktur. Bu bütün kadınlar için bir hükümdür. (İbn Useymin)

12- **Ye’s (Menopoz)**: Kadının bir daha yinelememek üzere hayızdan kesilmesidir. (İbn Useymin)

13- Temizlikten sonra gusletmedikçe kadının eşiyle ilişkiye girmesi caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

14- **Hayızlının içinde ayetler yazılı olan kitaplara dokunması**: Ne hayızlıya, ne cünübe ne de abdestsiz olana bunlara dokunmak haram değildir. Zira bu Mushaf değildir. (İbn Useymin)

15- Hayızlı kadının eline, başına ve ayaklarına kına yakması caizdir, bunda bir sakınca yoktur. (İbn Useymin)

16- **Hayız yapıcı haplar almak**: Eğer tabip zarar

vermeyeceğine karar verirse bu caizdir. (el-Lecnetud Daime)

17- **Hayzı engelleyici hapları kullanmanın zararları**:

— Rahimin iltihaplanmasına sebep olur

— Kanın değişmesine ve düzensizleşmesine sebep olur

— İleride rahimin deforme olmasına sebep olur

— Ve daha başka zararları vardır. (Bazı tabiplere göre bunun on dört zararı vardır.)

18- **Ramazan'da ve Hac'da hayzı geciktirici hapları kullanmak**: Sıhhi bir zarar vermemesi şartıyla bunda sakınca yoktur. (el-Lecnetud Daime)

19- **Hap aldıktan sonra hayız olursa**: Kadın, tabibe sorar, eğer hayız derse hayızdır. Şayet bunun hapların sebep olduğu akıntılar olduğunu söylerse hayız değildir. (İbn Useymin)

20- **Kadın kendi hayzına sebep olursa**, namazı kaza etmesi gerekmez. Zira ne zaman kan bulunursa hayız hükmü de sabit olur. Tıpkı hayza engel olucu hap kullanılıp hayız olunmazsa, namaz kıldığı, oruç tuttuğu gibi. Orucu da kaza etmez. Zira o hayız değildir. Hüküm illeti etrafında döner. (Şeyh İbn Useymin)

21- **Hayızlı için**, ehlil ve tekbir, sabah akşam zikirleri, yatarken ve uyanınca söylenecek zikirler gibi şer'î zikirleri yapması, fıkıh, hadis ve tefsir gibi ilmi kitapları okuması caizdir. (Şeyh İbn Fevzan)

2

22- Hükmü hayız hükmünde olmayan kanlarda tabiplere müracaat edilmelidir. (İbn Useymin)

23- **Hayızlı için tıbbî nasihatler**:

— Mümkün olduğunca sakinliği ve rahatlığı gözetmelidir.

— Hafif ve kolay işler yapmalıdır.

— Çok ter atmaya nazaran şahsi temizliğe özen göstermelidir.

— Karnına masaj yapmaktan sakınmalıdır.

— Bu dönemde şer'an haram olan cimadan sakınmalıdır.

— İç organları yıkamaya özen göstermelidir. Bu önden arkaya doğru olmalıdır.

— Mecbur kalmadıkça ilaç alınmamalıdır. Aspirin gibi ilaçlardan da sakınılmalıdır.

— Özellikle ağız ve diş bakımına özen göstermelidir.

24- **Kadının iki şartla hayız geciktirici ilaç alması caizdir**: Zarar vereceğinden korkulmaması ve kocasının izni ile olması. (İbn Useymin)

25- **Hayza sebep olan ilaçların kullanılması da iki şartla caizdir**: Farzların düşmesi düşünülerek yapılmamalıdır. Mesela ramazan yaklaşınca oruç tutmamak için veya namaz kılmamak için kullanılmamalıdır. Kocasının izni ile kullanmalıdır. Zira hayız olması, kocasının kendisinden faydalanmasına engel olacaktır. Eğer mutlaka

bunu yapması gerekiyorsa kocasının hakkını eda etmekte acele etmelidir. (İbn Useymin)

Hayızlı İle İlgili Hükümler:

26- **Namaz**: Hayızlının farz ya da nafile namaz kılması haramdır, kaza da etmez. (İbn Useymin)

27- **Oruç**: Hayızlının farz ya da nafile oruç tutması haramdır. Lakin farz orucu kaza etmesi gerekir. (İbn Useymin)

28- **Kabeyi Tavaf**: Farz ya da nafile tavaf yapması haramdır. Ama Safa ile Merve arasında sa'y, vakfeler, Müzdelifede gecelemek gibi diğer menasikleri yerine getirebilir. Bunlar ona haram değildir. (İbn Useymin)

29- Veda Tavafı kendisinden düşer. Eğer haccın on iki nüsükünü tamamladıktan sonra ve memleketine doğru çıkmadan önce hayız olursa, veda tavafı yapmadan çıkar. (İbn Useymin)

30- **Mescitte kalmak**: Hayızlının bayram namazı kılınıncaya kadar mescitte beklemesi haramdır. (İbn Useymin)

31- **Cima**: Hayızlı kadının eşiyle cima etmesi haramdır. (İbn Useymin)

32- **Talak (Boşanma)**: Kocasının hayızlı eşini bu dönemde boşaması haramdır. (İbn Useymin)

33- **Beraatur rahim hükmü**: Hamile olmamak demektir. (İbn Useymin)

34- **Gusul gerekmesi**: Hayızlının, temizlik döneminin

başladığı an bütün bedenini temizleyerek gusletmesi gerekir. (İbn Useymin)

Hayızlı İçin Farklı Durumlar:

35- **Artma ve eksilme**: Mesela, kadının normal âdeti altı gün sürerken kan yedinci gün de gelebilir. Veya âdeti yedi gün iken altıncı günde temizlik olabilir.

Doğrusu: Ne zaman kan görürse o hayızdır. Ne zaman da temizlik görürse o temizdir. Âdetinde artma veya eksilme olması fark etmez. (İbn Useymin)

36- **Erken olması veya gecikmesi**: Mesela: normal âdeti ay sonu iken hayzı aybaşında görebilir veya aybaşında iken ay sonunda görebilir.

Doğrusu: Ne zaman kan görürse o zaman hayızdır. Ne zaman da temizlik görürse o temizdir. Erken olması veya gecikmesi fark etmez. (İbn Useymin)

37- **Sarılık veya bulanıklık**: İltihap gibi sarı kan görülürse veya sarı ile siyah arasında bulanık görürse, bunu hayız döneminde veya temizlikten önce hayza bitişik günde görmüşse onun için hayız hükmü sabit olur. Eğer temizlikten sonra görmüşse hayız değildir. (İbn Useymin)

38- **Hayız dönemi içinde kesinti**: Bir gün kan görür, bir gün temiz görürse, iki durum söz konusudur:

Birinci durum: Bu her zaman böyle devam ediyorsa istihaze (özür) kanıdır. İstihaze hükümlerine tabidir.

İkinci durum: Kadın bunu sürekli böyle görmez, bazen bu şekilde olursa, onun temizlik dönemi sahihtir.

Doğrusu: Ne zaman kan, bir günden az olarak kesilirse bu temizlik değildir. Ancak âdetinin sonunda kesilme olursa veya beyaz akıntı görürse bu temizliktir. (İbn Useymin)

39- **Kanda kuruluk**: Kadın mücerred olarak rutubet görürse, eğer bu hayız döneminde veya temizlik döneminden önce hayza bitişik günde olmuşsa, bu hayızdır. Temizlikten sonra görülmüşse hayız değildir. Bu, sarılık ve bulanıklık görme hükmündedir. (İbn Useymin)

40- Normal döneminde hayızdan kesilen fakat sonra bir iş yüzünden kan gelirse bu hayız kanı değil, hastalık kanıdır. Namaza ve oruca engel değildir. (İbn Baz)

41- **Nokta şeklinde kan**: Nokta şeklinde kan gören, bunu normal adet günleri dışında görmüşse namazı ve orucu terk etmez. Zira bu hastalık kanıdır. (İbn Useymin)

42- Hayızlının Mescide dâhil olan yere girmesi caiz değildir. Eğer mescid ile arada duvar olup duvar arkasından imamın sesi işitiliyorsa cemaat ile namaz sahihtir. Zira burası da mescide tabidir. (İbn Baz)

43- **Kadının hayız ve nifas günlerinde kan kesici ilaç kullanması**: Kan kesici hap veya iğne kullanan gusleder, temizlik dönemlerindeki gibi namazını kılar ve orucunu tutarsa sahihtir. (İbn Baz)

44- **Aylık döneminden beş gün önce benzer renkte akıntı gelirse bu esnada oruç tutabilir ve namaz kılabilir mi?** Eğer bu, kan geldiği günlerden ayrı günde geliyorsa hayız değildir. Namazı kılmalı ve orucu tutmalıdır. Her namaz için ayrı abdest alır. Bu hayız hükmünde değil, idrar hükmündedir. Ama bu beş gün, hayız dönemi ile bitişik ise, hayızdan sayılır ve âdetinden hesap eder. (İbn Baz)

Kadınlarda Adet Düzensizliğinin Sebepleri:

45- **Hayza engel olan haplar kullanmak**: Bunlar kadının âdetine etki ederek, erken olmasına, gecikmesine, artmasına veya azalmasına sebep olur.

46- **Hamileliği önleyici spiral kullanmak**: Bu, âdete etki ederek kanı azaltır. Fakat kanın az çıkması sebebiyle, adet müddetini artırarak yedi gün yerine on gün hayız olur. (İbn Cibrin)

47- (Kitabın orijinal metninde 47. madde sehven atlanılmış-mütercim-)

48- **Adet süresinden üç gün önce kan gelirse hükmü nedir?**: Kadın adetini sayı, renk ve zaman olarak bilirse, adet süresinde namazı terk eder, sonra gusleder ve namazı kılar. Adet gününden önce gelen bu kan ise hastalık kanı sayılır. Bu sebeple namaz ve oruç terk edilmez. Bilakis bu kanı yıkaması, her namaz için abdest alarak müstahaza (özürlü) gibi hareket etmelidir. (İbn Cibrin)

49- **Aylık adet günlerinde iki gün hayız kanı geliyor, sonra kesiliyor, dördüncü günde tekrar geliyor. Adet günleri içerisinde olan bu üçüncü günde ne yapmalıdır?**: Kadın, bildiği adet günlerinde bulunduğu sürece ondan namaz ve oruç düşer. Adet günleri içinde bazı günler kan kesilse bile, temizlik alameti olan beyaz akıntıyı görmemişse adet zamanı devam etmektedir. (İbn Cibrin)

50- **Hayızlı, cünüp ve nifaslı arasındaki fark**: Hayız ve nifaslının cünübe kıyas edilmesi caiz değildir. Zira vakti kısa olan cünüplüğün hilafına, bunların müddeti uzundur. Cünüplük gerektiren durumdan çıkınca gusletme imkânı vardır. (İbn Baz)

51- **Adet vakti içinde veya dışında az kan**: Eğer bu adet günlerinde görülürse hayız kanı sayılır ve hayız olduğunu anlar. (İbn Useymin)

52- **Aynı ay içerisinde kan gelir ve kesilirse**: Hayız ne zaman gelirse hayızdır. Önceki hayız dönemi ile aradaki sürenin uzaması veya kısalması fark etmez. Eğer hayızdan sonra temizlik gelir, bundan beş veya altı gün sonra ikinci defa adet gelirse, oturur namaz kılmaz. Zira o hayızdır. (İbn Useymin)

53- **Müddetin artması ve rengin değişmesi**: Kadın temizlik görür ve bildiğinden farklı renkte böyle bir kan görürse bu hayız kanı değildir. Bu sadece ya sarı, ya bulanık ya da bazen siyah olur. Eğer böyle ise bu hayızdan sayılmaz, namaza ve oruca devam edilir. (İbn Useymin)

54- **Normal adet günlerinden iki gün sonra temizlenir de, bir veya iki gün sonra da tekrar kan gelirse**: Kan gördüğü bu iki gün hayızdan sayılır. Bu günlerde namaz kılması caiz değildir. Ama temizlik gördüğü iki günde guslettikten sonra namaz kılar. (el-Lecnetud Daime)

55- **Kadın, her ayın başında altı gün hayız olup sonra kan yinelerse hüküm nedir?**: Her ayın başında altı gün oturur, onun için hayız hükmü sabit olur. Bunun dışındakiler özür kanıdır. Gusledip namaz kılar ve kana aldırmaz. (İbn Useymin)

56- **Kan görüp namazı terk eden kadın, günler sonra gerçek adet gününün geldiğini öğrenirse**: Kılmadığı namazları kılması daha faziletlidir. Ama böyle yapmazsa da sakınca yoktur. (İbn Useymin)

57- **Kadın ameliyat olur da âdetinden önce siyah kan görür, sonra da âdeti gelirse**: Ameliyat neticesinde

gelen kan hayız kanı hükmünde değildir. Bu konuda tabiplere müracaat edilmelidir. (İbn Useymin)

58- **Yaşlılıktan dolayı kadının kanı kesilir ve yolculuk esnasında kan gelirse**: Bunun hayız kanı olmadığı ortadadır. Şu halde namaza ve oruca devam etmesi gerekir. Âlimlerin çoğunluğu kadının hayzının sona erme sınırını elli yaş olarak belirlemişlerdir. (İbn Useymin)

59- **Kadın, dokuz veya on gün adet görüp sonra temizlenir, sonra da kesintili olarak kan görürse**: Adet günlerinden sonra gelen kan, yorucu iş veya başka sebeple gelmiş olup hayız kanı değil hastalık kanıdır. Bu namaza ve oruca engel değildir. (el-Lecnetud Daime)

60- **Hayızlı için faziletli olanı**: Tabiatı üzere kalması, Allah'ın kendisi hakkında yazdığına razı olmasıdır. Allah'ın mani olduğu kan için ilaç almamalıdır.

61- **Kadın, adet zamanında, bir gün kan görür ve gün boyunca kan görmezse ne yapması gerekir?**: Zahir olan: bu temizliğin veya hayız günlerinde hasıl olan bu kuruluğun, hayza tabi olmasıdır. Temizlik sayılmaz. (İbn Useymin)

62- **Hamileliği önlemek için tablet alınır ve hayzı bozan bulanıklık gelirse**, tabibe sorulur: Eğer: "bu hayızdır" derse o hayızdır. Şayet: bu ilaçların sebep olduğu akıntıdır derse, hayız değildir. Şuan ki cevabım budur. (İbn Useymin)

63- **Kadın kan görmezse temizlenebilir mi?**: Eğer bazı kadınlarda olduğu gibi, temizliği gösteren beyaz akıntı görme adeti yoksa, o temizlenir ve orucunu tutar. Eğer beyaz akıntı görme âdeti varsa, bu beyaz akıntıyı görünceye kadar oruç tutamaz. (İbn Useymin)

64- **"Aylık âdetim yedi ile sekiz gün arasında. Bazen yedinci gün ne kan ne de temizlik görmüyorum. Ne yapmalıyım?"**: Kadınların bildiği temizlik alameti olan beyaz akıntıyı görünceye kadar acele etme. Kanın durması temizlik değildir. Bu ancak temizlik alametinin görülmesi ve mutad zamanında sona ermesi ile sabit olur. (İbn Cibrin)

65- **Kadın, hayzı engelleyici haplar kullanır veya spiral taktırır da adet kanı artarsa hüküm nedir?**

— Deriz ki: kan devam ettikçe hayız kanıdır. Adet süresinde artma da olsa namazı bırakır. Böyle değilse hayız kanı sayılmaz. (el-Lecnetud Daime)

— Bazı şeyhler şöyle dedi: önceki âdetinden artırmaz. Önceki âdeti yedi gün olup üç gün artmışsa: yedi günü artırmaz. Zira bu fazlalık ancak kendisinin sebep olduğu başka şeydendir. Bu yüzden namazı terk etmez. Bu ihtiyatlı olanıdır. (İbn Cibrin)

66- **Engel olucu ilaç almak sebebiyle hayzın gecikmesi:** Şüphesiz bu durumda namazı kılar. İki ay gecikse bile namazı kılar. (İbn Cibrin)

KADIN VE İSTİHAZE (ÖZÜR KANI)

Bu bölümde 8 cevap vardır.

1- **İstihaze'nin tarifi**: Kadında hiç kesilmeyen veya bir – iki gün gibi az süre kesintiye uğrayan kan gelmesidir. (İbn Useymin)

2- **İstihaze'nin hükmü**, iki şey dışında temizlik hükümleri gibidir:

— Her namaz için vakit girdikten sonra abdest alması gerekir. Ama vakte bağlı olmayan bir namaz kılacaksa bu namaz için ayrı abdest alır.

— Abdest almak istediği zaman kan eserini yıkaması gerekir. Kanı tutmak için fercine pamuk koyar. Bunu yaptıktan sonra çıkan kanın sakıncası olmaz.

3- **İstihaze'ye benzer durumlar**: Kadınlar rahim ameliyatı gibi sebeplerle kan geldiğini söylemektedir. Bunlar iki çeşittir:

— Bunun, rahim aldırma ameliyatı, rahmi bağlatma veya buna benzer bir sebeple kan gelmemesi sebebiyle, hayız kanı olmasına imkân olmadığını bilirse, bu kadın için istihaze hükmü sabit olmaz. Bunun hükmü ancak temizlikten sonra sarılık, bulanıklık veya rutubet görenin hükmü gibidir. Namazı ve orucu terk edemez, cimaya engel değildir. Böyle bir kan sebebiyle gusletmesi de gerekmez. Lakin namaz vakitlerinde kan eserini yıkayıp fercine pamuk vb. koymalı, abdest almalıdır. (İbn Useymin)

— Ameliyattan sonra hayz olmasının mümkün olduğunu biliyorsa, işte bunun hükmü istihaze hükmüdür. (İbn Useymin)

4- İstihazeli için hayzın kesildiği vakitte guslettikten sonra namazlar için gusletmesi gerekmez. (İbn Cibrin)

5- İstihazeli ile cima caizdir.

6- Kan çok az kesiliyorsa o istihazelidir. Sadece normal adet süresinde oturur (namaz kılmaz ve oruç tutmaz). (İbn Useymin)

7- **Hac sebebiyle geciktirici hap alınır da hacdan sonra uzun süre kan gelirse?**: Böyle uzun müddet kan gelen kadın hayız değil, istihazelidir. Her ayki mutad hayız günlerinde oturur, sonra gusledip her namaz vaktinde abdest almak suretiyle namazını kılar. Gücü nispetinde kanamayı durdurucu ilaç kullanır. (el-Lecnetud Daime)

8- **İstihazeli için üç durum söz konusudur**:

a- Onun adet dönemi olur: Adet günleri geldiği zaman namazı terk eder. Sonra gusledip namazını kılar. Aylık süresi çok olsun, az olsun fark etmez. Bazı kadınların aylık süresi yirmi gün olup bunun beş günü hayız, on beş günü temizlik olarak geçer. Sonra aynı şekilde beş gün hayız olur ve on beş gün temizlik sürer. Kimisinin aylık süresi otuz beş gündür. Yedi gün hayız görür, yirmi sekiz gün temizlik görür. Hayzı ve temizliği tam birer ay süren de vardır.

b- Adet dönemini unutursa: Veya adet dönemi düzenli değilse, bazen dört, bazen altı gün sürüyorsa, bundan sonra da iş kendisine karışık geliyorsa onun kanı iyi ayırt etmesi gerekir: hayız kanı siyah ve yoğundur. İstihaze (özür) kanı ise kırmızı ve incedir. Buna “mümeyyize” denir ve kanın yoğun olduğu günlerde oturur, ince olduğu günlerde namaz kılar.

c- Bütün kanlar kendisine karışık gelip birini

diğerinden ayıramazsa buna “mütehayyire” denir ve onun için adet günü yoktur. Bu, etrafındaki diğer kadınların: annesinin, ninesinin, kız kardeşinin v.b. adet günlerine göre hareket eder. Eğer onların âdeti yedi gün ise, yedi gün oturur. (İbn Cibrin)

3

KADIN, RUTUBET VE AKINTILAR

Bu bölümde 34 cevap vardır.

1- **Sufre**: Kadından çıkan sarı renkteki akıntıdır.

2- **Bulanık akıntı**: Kadından çıkan bulanık akıntıdır. Rengi kırmızıdır fakat net kırmızı değildir. (İbn Useymin)

3- **Beyaz akıntı**: Hayız bittiği zaman rahimden atılan beyaz sıvıdır. (İbn Useymin)

4- Beyaz akıntı görmeyen, fakat bir hayız döneminden diğerine bulanık akıntısı devam eden kadının temizlik alameti kanın durmasını beklemektir. Sarı akıntı olsa bile. (İbn Useymin)

5- **Hayızdan önce bulanık ve sarı akıntı gelmesi**: Eğer hayzın önünde gelirse bu hayızdır. Bu, hayız âdetinin gelmesi esnasındaki sancı ile bilinir. Eğer bu alametler ortaya çıkmazsa bu temizliktir. (İbn Useymin)

6- Hayızdan sonra bulanıklık ve sarı akıntı gelirse, bunun bitmesi beklenir. Zira hayız ile bitişik olan böyle akıntılar hayza dâhildir. (İbn Useymin)

7- Hayız dönemi dışında gelen ifrazat hayız hükmünde değildir. (İbn Useymin)

8- Kadının fercinden şehvetsiz olarak çıkan şey guslü gerektirmez. (İbn Useymin)

— Kadının iki yolundan gelen ifrazatların tamamı abdesti bozar:

9- İdrar yolundan çıkan ifrazatlar necistir, abdesti

bozar. Genelde bunlar mesane (idrar kesesin)den gelir. (İbn Useymin)

10- Çocuğun geldiği yoldan gelen ifrazat ve rutubetler temizdir, bunlarla elbise veya beden necis olmaz. Lakin abdesti bozar. (İbn Useymin)

11- Abdesti bozan her şeyin necis olduğunu söyleyemeyiz. İnsandan çıkan yel temizdir. Zira bundan dolayı Şarî istincayı vacip kılmamıştır. Bununla beraber abdesti bozar. (İbn Useymin)

12- Kadının rahminden gelip, devam eden akıntı: temizdir. Sadece namaz vaktinin girmesinden sonra abdest alır, bu vaktin namazını kılar, vakit çıkana kadar dilediği gibi nafile kılar, Kur'ân okur. Akıntının az olması ile çok olması arasında fark yoktur. Diğer vakit girene kadar abdestli sayılır. (İbn Useymin)

13- **Kesintili akıntı**: Vaktin girmesini bekler, abdest alır ve namaz kılar. Eğer bunun durumu açık değilse, bazen geliyor bazen gelmiyorsa, namaz esnasında akıntı çıksa bile bir şey gerekmez, sakınca yoktur. (İbn Useymin)

14- Ama bu akıntının kesildiği vakti belli ise, kesilmesini bekler.

15- Vaktin çıkmasından korkarsa, abdest alıp namazını kılar. Az olması ile çok olması arasında fark yoktur. (İbn Useymin)

16- **Rahimden çıkan akıntılar**: Gusletmeksizin sadece abdest azalarını yıkaması yeterlidir. Zira o temizdir. (İbn Useymin)

17- Bilmediği için bu akıntıdan dolayı abdest almayan kadın Allah Azze ve Celle'ye tevbe etmelidir. Namazı kaza

etmez lakin çok nafile namaz kılar.

18- Kadın, çölde yaşayan bir kadın gibi soracak kimsesi olmayan bir yerde bulunuyorsa bu abdest bozan şeyden ötürü ona bir şey gerekmez.

19- Eğer âlimlerin bulunduğu bir yerde ise ve onlara sormamışsa terk ettiği namazları kaza etmesi gerekir. (İbn Useymin)

20- **Cimadan dolayı guslettikten sonra gelen akıntı**: Şehvetsiz olarak çıkmışsa gusül gerekmez ama abdest almalıdır. (İbn Useymin)

21- Kadından idrarla birlikte şehvetsiz olarak “vedî” çıkarsa, bu idrar gibi necistir. Bunun bulunduğu yeri yıkamak yeterlidir. (el-Lecnetud Daime)

Vedi, Mezi ve Meni Arasındaki Fark:

22- **Vedi**: Genellikle idrardan sonra çıkan beyaz, yoğun, kokusuz sıvıdır.

23- **Mezi**: İnce, beyaz, yapışkan sıvıdır. Oynaşma esnasında, cimayı düşünmekten veya başka sebepten çıkar. Kişi bunun çıktığını bazen hissetmez. Şehvet başlangıcı esnasında çıkar. Vedi ve mezi her ikisi de necis olup abdesti bozar. Bunun değdiği yerlere su serpmek ve abdest almak gerekir.

24- **Meni**: Erkekte yoğun, beyaz sıvıdır. Kadında ise ince ve sarı olur. Bu sıvı temiz olup bundan dolayı gusül gerekir.

25- **Kadının hayızdan temizlendiği dönemde beyaz akıntı gelirse bu abdesti bozar mı?:** İki yoldan gelen her

akıntı abdesti bozar. Abdestten önce istinca edilmesi gerekir. (İbn Baz)

26- **Rahimde rutubet bulan kadının her namaz için abdest alması mı gerekir?:** bahsedilen bu rutubet vaktinin çoğunu kaplayacak şekilde devam ederse istihazeli veya idrar akıntısı olan kimse gibi her namaz için vakit girdikçe abdest alması gerekir. Ama bu rutubet bazen oluyorsa onun hükmü idrar gibidir. Ne zaman görürse namazda bile olsa tahareti bozulur. (İbn Baz)

27- **Bazen sarıya çalan açık renklerde ifrazat geliyor, namazı terk edip sonra kılıyorum. Hüküm nedir?**: Kadın, hayızdan temizlik gördükten sonra sarı veya bulanık akıntı görürse bu hayızdan sayılmaz. Onun namazı kılıp orucu tutması gerekir ve kocasına helaldir. (el-Lecnetud Daime)

28- **Vajinadan gelen ifrazatın hükmü nedir?**: Abdesti bozar ve bedenden veya elbiseden değdiği yeri necis yapar. Kadının bundan istinca etmesi ve namaz kılmak istediği zaman abdest alması, bunun isabet ettiği yerleri yıkaması gerekir. (İbn Fevzan)

29- **İfrazat akıntısı devam eden kadın**, İstinca eder, fercini temizler ve ifrazatın gelmesine engel olmak için bir şey koyar, her namaz için abdest alır. (İbn Fevzan)

30- **İfrazat, eşinin öpmesi veya oynaşma sebebiyle çıkmışsa** gusül gerekmez. Ancak tazyik ve lezzet ile meni çıkmışsa o zaman gusül gerekir. (İbn Fevzan)

31- **Uyarı**: Az da olsa oruçlu iken kadından adet yolundan kan gelir ve kesilirse bu orucu bozar. Bundan dolayı gusletmeli ve daha sonra bu orucu kaza etmelidir. (el-Lecnetud Daime)

32- **Bekâr veya dul kadından ihtilam olmaksızın sarı akıntı gelirse**:

— Eğer bu akıntı mezi ise gusül gerekmez.

— Eğer meni ise ve bu şehvetle veya ihtilam ile çıkmışsa gusül gerekir. (el-Lecnetud Daime)

33- **Hayızdan bir veya birkaç gün önce sarı akıntı gelirse:** Hayzın başlangıcında olursa bu hayızdır. Bu, hayız âdetinin gelmesi esnasındaki sancı ile bilinir. Eğer bu sarı akıntı hayızdan önce ise ve hayız alameti yoksa bir şey değildir. Hayızdan sonra bulanık akıntıya gelince, bu bitene kadar beklenir. Hayız dönemine bitişik olarak gelen bu akıntı hayza dâhildir. (İbn Useymin)

34- **Temizlikten sonra devam eden sarı akıntı**:

— Eğer kadın, temizlik alameti olan beyaz akıntıyı görmezse, sarı akıntı onun yerine geçer.

— Kadında ne sarı ne de beyaz akıntı olmazsa, onun hükmü diğer hayız dönemi gelinceye kadar kuruluktur. Diğer kadınlarla aynı hükümdedir. (İbn Useymin)

KADIN VE HAMİLELİK

Bu bölümde 38 cevap vardır.

1- Hamile kadından bir olay veya ağır bir şey kaldırmak gibi bir sebepten kan gelirse bu hayız değildir. Bu sadece damardan gelen bir kandır. O temiz hükmünde olup namazını kılar ve orucunu tutar. (el-Lecnetud Daime)

2- **Hayızın hikmeti**: Allah Teala bunu, ana karnındaki cenine gıda olması için yaratmıştır. Hamilelik gelişince genellikle hayız kesilir. (İbn Useymin)

3- Hamile hayız olmaz (İbn Baz)

4- **Kanaması olan nasıl namaz kılar?:** Onun hükmü bu hadiseden önceki adet dönemine göre namaz kılmadan ve oruç tutmadan oturmasıdır. Bu sona erince gusleder, namazını kılar ve orucunu tutar. (İbn Useymin)

5- **Namazın şekli**: Fercini tam bir şekilde yıkar ve sargı koyar. Farz namaz vakti girdiği zaman abdest alır. (İbn Useymin)

6- Kanaması olan kadının öğle ile ikindi namazını, akşam ile de yatsı namazını cem etmesi caizdir. Cem-i takdim ve cem-i te'hir yapabilir. (İbn Useymin)

7- **Doğuma engel olmak için rahim aldırmak**: Eğer buna mecbur kalınırsa sakınca yoktur. Aksi halde yapılmaması gerekir. (İbn Baz)

8- **Rahimi bağlatmak**: Zaruret halinde caizdir. Kordon bağlatılırsa tabii yoldan çocuk olmaz. (İbn Baz)

9- **Hamileliği önleyici hap kullanmak**: Zaruret halinde

geçici olarak kullanılmasında sakınca yoktur. (İbn Baz)

10- Hamileliği düzenleyici vasıtalar kullanmakta sakınca yoktur. Lakin diğer hamileliğe zarar vermemesi için, ilk iki sene emzirme döneminde olmalıdır. (İbn Baz)

11- **Sunî hamilelik**: Bazı muasır âlimler bazı önemli şartlarla ve Allah'ın haram kıldıklarına düşülmemesi için önlemlerle bunu caiz gördüler. Lakin ben bu konuda tevakkuf edenlerdenim. Zira bundan sonu gelmez kötülük kapısı açılır. (İbn Baz)

12- **Kürtaj**: Zinadan olsa bile kadının cenini aldırması caiz değildir. Bundan dolayı bu işi ifşa etmeden Allah'a tevbe etmesi gerekir. Çocuk kocanın mesuliyetine girer. (İbn Baz)

13- **Özürlü ceninin aldırılması caiz midir?**: Doktor uygun görse ve: "kısa zaman sonra ölür" veya "Doğumdan sonra sakat kalır" dese bile ceninin aldırılmaması gerekir, caiz değildir. Haram olmasının sebebi masum bir cana haksız olarak kıymaktır.

14- **Fetva Komisyonunun tavsiyesi**: Kadın ve erkek Allah Azze ve Celle'ye hüsnü zan etmeli kadın ve bebeği için her kötülükten afiyet istemelidir. (el-Lecnetud Daime)

15- **Doğum kontrolü**: Kadının hamileliğine zarar verecek hastalık olmadıkça bu caiz değildir. Çocukları çok olup hamilelik kendisine meşakkatli gelirse, bu iş kendisine kolaylaşana kadar ve yetiştirme gücü olana kadar belirli süre için hap kullanmasına bir engel yoktur. (İbn Baz)

16- **Tüp bebek**: Âlimler, kadının kocası olan erkeğin menisi ile olsa bile, avretin açılması ve ferce dokunulması gibi sebeplerden ötürü bunun caiz olmadığına fetva verdiler. İnsanın Allah Teala'nın hükmüne razı olması gerekir. Allah

Azze ve Celle buyurur ki: “**Dilediğini de kısır kılar.**”(Şura 50) (İbn Cibrin)

Hamileliği Önleyici Şeyler Kullanmak İki Çeşittir:

17- Sürekli önlemek caiz değildir. Bununla hamilelik ve nesil kesilir. Bu ise İslam ümmetinin çoğalması yönündeki Şarî’nin maksadına zıttır. (İbn Useymin)

18- **Çok ve peş peşe hamilelik gibi sebeplerden ötürü geçici süre için önlemek veya iki senede bir hamile kalmak üzere düzenlemek**: Eğer bunda zarar yoksa kocasının izniyle caizdir. (İbn Useymin)

Çocuk Düşürmek İki Çeşittir:

19- **Düşürmekle onun telefi amaçlanır**: Bu eğer ruh üflendikten sonra olursa şüphesiz haramdır. Zira bu haram bir cana haksız yere kıymaktır.

20- Ruh üflenmesinden önce olursa bunun cevazında âlimler ihtilaf ettiler:

a- Kimi buna karşı çıktı

b- Kimi buna cevaz verdi.

c- Kimisi, alaka haline gelmemişse yani kırk günlük olmamışsa bunun caiz olduğunu söyledi.

d- Kimisi de açıkça yaratılış gerçekleşmemişse caiz dedi.

— İhtiyatlı olanı: annenin hasta olup hamileliği kaldıramaması gibi bir zaruret olmadıkça buna engel

olunmasıdır. Eğer böyle bir durum varsa caizdir. Ancak açıkça insanın yaratılışının gerçekleştiği zaman geçmişse caiz değildir. Vallahu a'lem. (İbn Useymin)

21- Düşürmekle telef edilmesi kastedilmezse: hamilelik süresinin sonunda, anneye ve çocuğa zarar vermemek şartıyla caizdir. (İbn Useymin)

22- **Uyarı**: Yukarıda geçen, çocuğun alınması caiz olan durumlarda kocanın izni şarttır. (İbn Useymin)

23- Zinadan hamile kalmış bir kadınla evlenmenin hükmü nedir?

"**Hamile, doğuruncaya kadar evlenemez**" Hadisinin kapsamında olmasından dolayı nikâh batıldır. Onunla ilişki haramdır. (el-Lecnetud Daime)

24- **Hamile ile cima**: Çocuğa bir zarar vermediği müddetçe bunda bir sakınca yoktur. (el-Lecnetud Daime)

25- **Hamile için talak vaki olur mu? (boşanma geçerli midir):** Evet bu talak sahihtir. Hamilelik süresinde nafaka kocaya aittir. (İbn Cibrin)

26- Hamileliğin en az süresi altı aydır. (el-Lecnetud Daime)

27- **Geçim sıkıntısından dolayı hamileliğe engel olmak**: Caiz değildir. Zira rızık Allah'a aittir. (el-Lecnetud Daime)

28- **Hamileliğe engel olmak ve doğum kontrolünde aslolan caiz olmamasıdır**. Ancak eğer hamilelikten dolayı kadına bir zarar gelecekse veya mevcut çocuğun emzirilmesi gibi durumlarda caizdir. (el-Lecnetud Daime)

29- **Hamile kadının boşanma karşılığı nafaka alması sahih midir?**: Bu sahihtir. Bu Hanbelî mezhebinde meşhur görüştür. (Şeyh es-Sa'dî)

30- **Kişi, eşini bir talakla boşadıktan sonra onun hamile olduğunu öğrenirse dönebilir mi?**: Evet doğurmadan önce ona razı olsa da, istemese de dönebilir. Ama doğurduktan sonra ona dönemez. Fakat mehir, veli izni ve şahitlerle yeni bir evlilik yaparlar. (Şeyh es-Sa'dî)

31- **Eğer hamile düşük yaparsa**: Yaratılışın başlangıcında düşük yapmışsa o nifas hükümlerine tabi olup oruç tutmaz. Böyle değilse istihazeli (özürlü) hükmünde olup gücü yettiğince orucunu tutar.

32- **Doğum sebebiyle ölen kadının sevabı**: Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem: "…**ve doğum sebebiyle ölen kadın şehittir.**" Buyurmuştur. (Ebu Davud) (el-Lecnetud Daime)

33- **Hamileden gelen kan**: hayız değil hastalık kanıdır. Her namaz vakti girdiğinde abdest alıp namaz kılması gerekir ve kocasına helaldir. (el-Lecnetud Daime)

34- **Hamile doğurur ve ondan kan gelmezse kocası ile cima etmesi caiz midir ve namaz kılabilir mi?**: Eğer kadın doğum yaptığında kan gelmezse, gusletmesi gerekir, namazı kılar, orucu tutar ve gusülden sonra eşiyle cima edebilir. Genellikle doğumda çocukla beraber veya akabinde az da olsa kan gelir. (el-Lecnetud Daime)

35- **Mecbur kalan kadının kürtaj yaptırması caiz midir?**: Kırk günü tamamlamamış nutfenin mübah olan ilaçlarla düşürülmesi caizdir. Bu süreden sonra ise cana ciddi bir risk söz konusu olursa veya muteber doktorların kararı zarar geleceği yönünde olursa caizdir. (İbn Cibrin)

36- **Üzerinden dört ay geçip ruh üflendikten sonra çocuğu öldürmenin kefareti nedir?**: Bir köle azat etmektir. Buna imkân bulamazsa Allah'a tevbe olarak peş peşe iki ay oruç tutar. (İbn Fevzan)

37- **Hamile olup kendisinden iki aydan beri kan gelen kadın**: Bu gelen abdesti bozar ancak temizdir, değdiği elbiseyi veya bedeni necis yapmaz. (İbn Useymin)

38- **Eğer kadın, ceninin ömrü yarım veya bir aylık iken düşük yapmış, bunun üzerine ameliyat olmuş, ameliyattan on bir gün sonra sürekli kan gelmeye başlamışsa ve bu sürede namazı terk etmişse**: Terk ettiği bütün namazları kaza etmesi gerekir. Zira bu kan, geçirdiği kanama sebebiyledir. Eğer düşen çocuğun ömrü 81 günden az olursa, bundan sonra gelen kan sebebiyle namazı terk edemez. Bu bir kanamadır. Ama eğer düşüğün ömrü 81 gün ve daha fazla olursa düşükten sonra gelen kan nifas kanı sayılır. Bu kesilinceye kadar veya kırk gün doluncaya kadar namazı bırakır. Bundan sonra gusleder ve namazı kılar. (İbn Fevzan)

4

KADIN VE NİFAS

Bu bölümde 24 cevap vardır:

1- **Nifasın tarifi**: Doğum sebebiyle, doğumla beraber, birkaç gün sonra ya da birkaç gün önce rahimden atılan kandır. (İbn Useymin)

Nifaslı (lohusa) için bazı durumlar söz konusudur:

2- **Kırk günün tamamlanmasından önce kan kesilir ve bir daha gelmezse**: Kan kesildiği zaman gusleder, orucunu tutar ve namazını kılar. (el-Lecnetud Daime)

3- **Kırk günün tamamlanmasından önce kan kesilir ve kırk gün dolmadan önce tekrar gelirse**: Eğer kan kesilirse gusleder, orucunu tutar ve namazını kılar. Şayet tekrar kan gelmeye başlarsa o nifastır. Oruç tutmadan ve namaz kılmadan oturur. (el-Lecnetud Daime)

4- **Kırk günün tamamlanmasına kadar sürekli kan gelirse**: Bütün bu süre boyunca oruç tutmaz ve namaz kılmaz. Kesildiği zaman temizlenir, orucunu tutar ve namazını kılar. (el-Lecnetud Daime)

5- **Kırk günü geçerse**: Bu iki şekilde olur:

Birincisi: Hayız döneminde tesadüf etmiştir. Hayız süresi boyunca oturur. (el-Lecnetud Daime)

İkincisi: Hayız dönemine tesadüf etmemişse kırk günden sonra gusleder, orucunu tutar ve namazını kılar. (el-Lecnetud Daime)

6- **Doğumdan bir veya iki gün önce kan gelirse**: Eğer bu eş boşalması ile beraber olmuşsa bu nifastır.

Namazı ve orucu terk eder. (el-Lecnetud Daime)

7- Eğer eş boşalması beraberinde gelmemişse bu hastalık kanıdır. Namaza ve oruca engel değildir. (el-Lecnetud Daime)

8- Nifasın sona ermesi ile loğusanın gusletmesi gerekir. (İbn Fevzan)

9- **Nifas kanının değişmesi**: Akıntı devam edip açıkça temizlik görülmedikçe bu kan hükmüne tabidir. Açıkça görünceye kadar temizlik olmaz. (el-Lecnetud Daime)

10- Cerrahi ameliyat ile doğum yapan kadından gelen kan, nifas hükmündedir. Eğer kan görmezse orucu tutar ve namazı kılar. (el-Lecnetud Daime)

11- Loğusanın bedeni necis değildir, onun artığı haram olmaz. Ferc haricinde mübaşeret de haram değildir. (el-Lecnetud Daime)

Ceninin Düşmesinden Sonra Çıkan Kan:

12- Eğer bu ceninde elleri, ayakları ve diğer azaları belirip, insan yaratılışı ortaya çıkmışsa kan nifas kanıdır. Namaz kılmaz ve oruç tutmaz. (İbn Useymin)

13- Eğer ceninde insan yaratılışı ortaya çıkmamışsa nifas kanı değildir. Normal adet günleri haricinde her namaz için abdest alır, orucunu tutar. (İbn Useymin)

14- **Ceninin yaratılışı ne zaman tamam olur?**: genellikle doksan günde tamamlanır. (İbn Useymin)

15- Eğer kadın alaka (pıhtı) veya mudga (bir çiğnem et) halinde iken düşük yaparsa, insan yaratılışı ortaya

çıkmamıştır, bu nifas değildir. Bu hastalık kanı sayılır. Kanama olsa da namazı kılar ve orucu tutar. Her namaz için abdest alır, pamuk gibi bir şey koyar. (el-Lecnetud Daime)

16- Loğusanın diğer kadınlar gibi zaruri bir ihtiyaç için evden çıkmasında bir sakınca yoktur. Eğer ihtiyaç yoksa bütün kadınlar için faziletli olanı evde durmaktır: Allah Teala buyurur ki: "**Sükûnetle evlerinde otursunlar, ilk cahiliye açılıp saçılması gibi açılıp saçılmasınlar**." (Ahzab 33) (İbn Baz)

17- **Lohusayı boşamak caiz midir?**: Caiz değildir. Hayızlı olanı boşamak gibi bidat talak olur. (İbn Useymin)

18- Nifasın en az sınırı yoktur. Doğumdan on gün sonra temizlik görülürse, gusül gerekir ve onun için temiz hükümleri geçerli olur. (İbn Baz)

19- **Vaktin girmesinden sonra doğumu gelen kadın, nifastan sonra bu namazı kaza eder mi?**: Eğer bu namazı kaçırmışsa kaza etmesi gerekmez. Fakat vakit daralana kadar ertelemiş, doğum bundan sonra olmuşsa, nifastan temizlendikten sonra bunu kaza eder. (İbn Baz)

20- **Loğusa kırk günden önce nifastan temizlenmişse ve sonra oruçlu iken tekrar kan gelmişse?**: Kan geldiği günde temizlik görünceye veya kırk gün doluncaya kadar namazı ve orucu bırakır. Zira o nifastır. (İbn Baz)

21- **Nifaslının Kur'ân okuması caiz midir?** Âlimlerin sözlerinden sahih olanına göre onun Kur'ân okuması, kıraat ve dua sevabından, dini hükümleri öğrenmekten geri kalmaması için caizdir. (İbn Baz)

22- **Lohusanın kırk gün boyunca gördüğü sarı**

akıntının hükmü nedir?: Kadının doğumdan sonra gördüğü gördüğü akıntı nifas kanı gibidir. Sıradan bir kan olması ile sarı veya bulanık akıntı olması arasında fark yoktur. Zira bu kırk gün tamamlanıncaya kadar normal adet vaktinde olmuştur. Bundan sonra ise sıradan kan kesilmezse bu nifas kanıdır. Aksi halde özür kanıdır. (İbn Cibrin)

23- **Nifastan temizlendikten on gün sonra nokta şeklinde kan gören kadın, adet vaktinde değilse**: Eğer hayız döneminde değilse namazı ve orucu bırakmaz. Zira bu hastalık kanıdır. Nokta şeklinde kan geldiği günlerde namaz kılmamışsa bunları kaza etmesi gerekir. (el-Lecnetud Daime)

24- **Doğumdan kırk gün sonra kan değişmişse kadın namazı kılıp orucu tutabilir mi?:** Loğusa kadında kırk günden fazla kanama devam ederse bu kan değişmesi değil, bu zamana rastlayan hayız dönemidir. Namazı ve orucu bırakır. Eğer hayız dönemi değilse gusledip namazı kılar ve orucu tutar. (el-Lecnetud Daime)

KADIN VE GİYİM

Bu bölümde 61 cevap vardır.

1- **Hicap (örtünmenin) tarifi**: Kadının yüzü ve elleri de dâhil olmak üzere yabancıların, kendisinin vücudundan ve ziynetinden bir şey görmesine engel olacak şekilde bütün vücudunu örtmesidir. Bu tesettürü sağlayan giysi ile veya evde durmak ile olur. (Şeyh Bekir Ebu Zeyd)

2- **Teberrüc (açılmanın) tarifi**: Kadının ziynetini ve güzelliklerini yabancı erkeklere göstermesidir. Teberrüc şu şekillerde olur:

3- Kadının yabancı erkekler önünde vücudundan bir şey göstermesi, tesettürü çıkarması:

4- Kadının dış elbise altında kalan (ev içinde giydiği) elbise gibi ziynetlerinden bir şey göstermesi.

5- Ayaklarındaki ziynet bilinsin diye yürürken ayaklarını vurması

6- Yumuşak ve kibar konuşması

7- Erkeklerle kadınların bir yerde beraber bulunmaları, musafaha etmeleri (Bekr Ebu Zeyd)

8- "Kadın buluğ çağına gelince şundan ve şundan başkasının görünmesi uygun olmaz. Böyle derken ellerine ve yüzüne işaret etti" şeklindeki hadis zayıftır. (el-Lecnetud Daime)

9- Kadının mahrem akrabalarına yüzünü, ellerini, ayak takılarını, küpelerini, bileziklerini, gerdanlığını, başını ve ayaklarını gösterebilir. (el-Lecnetud Daime)

10- Kadının dışarıda ellerini ve bileklerini göstermesi fitne sebebiyle caiz değildir. Özellikle kadının parmağında yüzük ve kolunda bilezik varsa. (İbn Useymin)

11- Kadının hizmetçiler önünde durumu, diğer yabancı erkeklerle aynı hükümdedir, örtünmesi gerekir. Onlardan biri ile yalnız kalması caiz değildir. (İbn Baz)

12- Kadının gözleri görmeyen yanında yüzünü açması: "**İddetini İbn Ümmi Mektum yanında geçir zira o a'mâdır**" hadisinden dolayı bunda sakınca yoktur. Ama "**Siz de mi körsünüz, onu görmüyor musunuz?**" hadisi zayıftır.[4] (İbn Baz)

13- Yüz güzelliğini, sürmeyi yabancı erkeklere göstermek teberrüce (açılıp saçılmaya) dâhildir.

14- Yaşının ilerlemesinden ötürü hayızdan ve doğurmaktan kesilen kadınların mahremi olmayanlar yanında yüzlerini açmalarında sakınca yoktur. Lakin örtmeleri daha faziletli ve daha ihtiyatlıdır. Allah Azze ve Celle buyurur ki: "…**lakin iffetli olmaları kendileri için daha hayırlıdır.**"(Nur 60) (İbn Baz)

15- **Kafir kadın önünde müslüman kadının hicabı**: Bir kadın, diğer bir kadına müslüman olsun kafir olsun fark etmeksizin, göbekten yukarısı ile dizden aşağısını gösterebilir. Göbek ile diz arası, kadının bütün kadınlara karşı avretidir. Müslüman olsun, kâfir olsun, uzak olsun, yakın olsun bu avretini hiçbir kadına gösteremez. (el-Lecnetud Daime)

16- **Hizmetçi kadının hicabı**: Kendisine hizmet ettiği

---

[4] Mütercimin notu: Bilakis bu hadis rivayet yolları ile sahihtir. Bunun zayıf olduğunu iddia edenlere Zadul Guraba ve Tesettürde Ölçüler adlı kitaplarımda cevap yazdım. Oraya bakınız.

kimseden örtünmesi, onun yanında zinetini açarak teberrüc yapmaması gerekir. Delillerin umumiyetinden, onunla yalnız kalması haramdır.

17- **Dar elbise giymek kadın vücudunda şu etkilere yol açar**:

— Ciltte alerji yapar

— İç organlara basınç yapar

— Kısırlığa sebep olur.

— Kan basıncının yükselmesine ve damar tıkanıklığına neden olur.

18- **Beyaz elbise giymekte iki şartla sakınca yoktur**:

— Dikiş ve model olarak erkek elbisesine benzememesi

— Bununla dışarı çıkmamak. Aksi halde bu teberrüç (açılıp saçılma) olur. (İbn Useymin)

19- **Şer'î örtünmenin şartları**:

— Altını göstermeyecek kalınlıkta olmalı, bedene yapışmamalıdır

— Bütün bedeni örtecek genişlikte olmalıdır

— Yalnızca ön tarafından açılmalı, elbise yenleri dar olmalıdır.

— Elbise üzerinde dikkat çekici zinet, resim, süsleme, yazı veya alamet olmamalıdır.

— Kâfirlerin veya erkeklerin elbisesine benzememelidir. (el-Lecnetud Daime)

Mübah olan elbiseler:

20- Gözler veya tek göz açık kalmak üzere yüzü örten peçe kullanmakta sakınca yoktur. Böylece kadın açılmamış ve ziynetini göstermemiş olur. Her kavmin âdetine göre kadının yüzünü örtmesi gerekir. Hacda peçe kullanamaz ama yüzünü yine örtmelidir. (İbn Baz)

21- Geniş yüz örtüsünden kesinlikle sakınılmalıdır. Kadının, yanaklarını, göz kapaklarını ve kaşlarını gösteren yüz örtüsü kullanması caiz değildir. Bu konuda Rabbinden sakınmalıdır. Yüzünden bir şey göstermek fitneye sebep olur. (İbn Useymin, İbn Fevzan)

Şeyh İbn Cibrin dedi ki: "Yüzün burun, yanaklar ve kaşlar gibi kısımlarını göstermek bakanlar için fitne olmaktadır." Peçe üzerine hafif bir başörtüsü örtülerek yüzün açık kalan kısımları örtülmelidir.

Müslüman Kadının Giyimi:

22- Kadının tesettür şartlarına uygun renkte elbise giymesi caizdir. (el-Lecnetud Daime)

23- Kadınların durumlarından haberdar olacak yaşta gençlerin, dış örtüsü bulunmayan kadının yanına girmesi engellenir. (el-Lecnetud Daime)

24- "**Herhangi bir kadın, dış elbisesini (çarşafını) kocasının evinin dışında bir yerde çıkarırsa kendisiyle Allah Azze ve Celle arasındaki perdeyi yırtmış olur.**" (Ahmed Bin Hanbel rivayet etmiştir) Hadisinin açıklaması:

— Hadis, kadının kocasının evi dışında, dış elbisesini çıkarıp avretini açması hususunda gevşeklik gösterilmesinden yasaklamaktadır.

25- Ailesinin veya mahrem akrabalarının evi gibi güvenilir mekânlarda, kıyafet değiştirmek veya nefes almak gibi fitneden uzak mubah sebeplerle dış elbisesini çıkarmasında sakınca yoktur. (el-Lecnetud Daime)

Yasaklanmış Elbiseler:

26- Kadının ayağına şeffaf çorap giymesi caiz değildir. (İbn Fevzan)

27- Kadının başı ve yüzü örtmeyen ince başörtüsü kullanması caiz değildir.

28- **Pantolon giymek** kadınlara caiz değildir. Bunda erkeklere benzemek söz konusudur. Zira pantolon erkeklerin giydiği bir elbisedir.[5] Nitekim Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem erkeklere benzemeye çalışan kadınlara lanet etmiştir. (el-Lecnetud Daime)

29- Üzerinde insan veya hayvan resmi bulunan elbise giymek caiz değildir. (İbn Useymin)

30- Kadının avreti gösteren kısa elbise giymesi caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

---

[5] Mütercimin notu: Bbazıları zayıf tevillere giderek ve "daha iyi tesettür sağladığını" iddia ederek dış elbise altından pantolon giyilebileceğini söylüyorlar. Bu caiz değildir. Kadınlar kendi aralarında dahi olsa pantolon giyemezler. Zira bu hem tesettürü sağlamaz, hem de dış elbise altından olsa bile Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in kadınlar hakkında erkeklere benzeme hususundaki yasağına dâhildir.

31- Kadının kâfirlere has elbise giymesi caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

32- Kadının yabancı erkeklerin bulunduğu yerde elbisesinin alt tarafını açıp baldırının görünmesi caiz değildir. Zira kadın tamamen avrettir. (el-Lecnetud Daime)

33- Kadının dışarı çıkarken elbisesini omzuna atması caiz değildir. Zira bunda erkeklere benzeme vardır. (el-Lecnetud Daime)

34- Öğrenci kızların fitnelere yol açan dar ve kısa don giymeleri caiz değildir. Zira bu orada bulunanları şehvete sürükler, fitneleri ve kötülükleri davet eder. (el-Lecnetud Daime)

35- Dikkat çekici veya bakanı güldüren şöhret elbisesi caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

36- Kadının yabancılara özenerek başını mendil gibi bir şeyle kapatarak saçlarının bir kısmının görünmesi caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

37- Kadının mahremi olmayan birisine ellerini göstermesi caiz değildir. Çünkü kadın tamamen avrettir. (el-Lecnetud Daime)

38- **Kadının yabancı erkekler yanında yüzünü açması caiz midir?**

Kadının yabancı erkekler önünde yüzünü açması haramdır. Tesettür ancak yüzün örtülmesi ise tamam olur. Zira yüz, ziynetin toplandığı yerdir. Allah Teala buyurur ki: "..**Başörtülerini yakaları üzerine salsınlar..**"(Nur 31) Bu ayette başörtüsünün baş üzerinden göğse, yakalara doğru salınması emredilmektedir. Bu yüzün ve yakaların da örtülmesi gerektiğini gösterir. (İbn Cibrin)

39- **Ayakları örtmeyen kısa elbisenin hükmü nedir?**: Kadının yabancı erkekler yanında bütün vücudunu örtmesi gerekir. Vücudundan hiçbir şeyi, ne ellerini, ne yüzünü ve ne de ayaklarını gösteremez. (İbn Cibrin)

40- Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in: "**Kadın avrettir. Dışarı çıktığı zaman şeytan onun peşine takılır.**" hadisinin anlamı: Kadın evinde kaldığı sürece bu kendisi için daha hayırlı, tesettüre daha uygun ve fitneden daha uzaktır. Dışarı çıktığı zaman ise şeytan tamah ederek ona ve Allah'ın rahmet ettiği kimseler dışındaki insanlara iğva etmeye başlar. Zira onlar kendisine musallat olması için şeytana fırsat vermişlerdir. Müslüman kadının evde durmaya devam etmesi gerekir. İhtiyacı için dışarı çıktığında ise tüm bedenini örterek çıkar, süslenmeyi ve koku sürünmeyi terk eder.

41- **Kadınlardan ateş ehli bir sınıf**:

Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem buyurdu ki: "**İki sınıf insan vardır ki, onlar cehennem ehlidirler: … Diğeri: giyindiği halde çıplak olan, bu elbiselerle erkekleri meylettirmek için kırıtarak yürüyen, saçlarını deve hörgücü gibi başlarında toplayan kadınlardır ki: bunlar cennete giremeyecek ve çok uzak mesafelerden bile hissedilen cennetin kokusunu dahi duyamayacaklardır**."(Müslim rivayet etti.)

42- "**Giyinik çıplak**" kavlinin manası hakkında denildi ki:

— Vücutlarının bir kısmının örtülü bir kısmının açık olması.

— Dışından içindekini gösterecek şekilde ince elbise giyinmiş olması

— Veya kadının vücut hacmini belli eden dar elbise giymesidir.

43- **Uyarı:** Bu vasfa üzeri kabartma işlemeli, nakışlı olup tesettürü sağlamayan elbiseler de dâhildir. Aynı şekilde tamamen gözlerin etrafını ve yanakları gösteren peçe de böyledir.

44- Hadisteki “**meyleden ve meylettiren kadınlar**” sözü ile, onların azgın kadınlar gibi sağa sola meylederek yürümeleri veya yüksek topuklu ayakkabı giymeleri kastedilmiştir.

45- “**Başlarını deve hörgücü gibi yapan kadınlar**..” ifadesinden kastedilen ise, kadının saçlarını başında toplayarak deve hörgücüne benzetmesidir. (el-Lecnetud Daime)

46- Kadının mahremi olmayan kimseler önünde, zünnara benzemese bile bel kuşağı giyemez. Namazda veya namaz dışında olması da fark etmez. Zira bel kuşağı vücudun girintilerini ortaya koyar. (Şeyh Muhammed Bin İbrahim)

47- Kadının ayağa kalkarken elbisesini toplaması caiz değildir. Zira bu vücut hatlarını belli eder. (Şeyh Muhammed Bin İbrahim)

48- **Üzerinde İngilizce yazı bulunan elbise giymek**, bu yazının anlamının zararsız olduğunu öğrenmeden caiz değildir. Zira bu yazı şereften yoksun olabilir veya kâfirlere saygı ifade eden yazılar içerebilir. (İbn Useymin)

Deri Mantolar:

49- Temizlenmekle helal olan deve, inek gibi ölü hayvanların tabaklanmış derisinden mamul giysilerin

kullanılması caizdir.

50- Domuz ve köpek derisi gibi temizlemekle helal olmayan tabaklanmış derilerin temiz olmasında âlimler ihtilaf ettiler. İhtiyatlı olanı bunları kullanmayı terk etmektir. (İbn Baz)

51- **Açık elbiseler hakkında tıbbi araştırmalar neticesinde şu söylenmiştir**: Cilt kanserine tutulan kadınların çoğunluğu, bronzlaşmak için bedenlerini güneş ışıklarına maruz bırakanlardır.

52- **Kadınların kendilerine özel mekânlarda, kendilerine özel elbiselerle yüzmeleri**: Kadının kadınlar arasında diz ile göbek arasını örtmesi farzdır. Örtü sık dokunmuş olmalı ve şeffaf olmamalıdır. Dar değil geniş olmalıdır. Kadınlar arasında olsa bile avret hacmini belli etmemelidir. (el-Lecnetud Daime)

53- **Giyimde başkalarından ayrıcalıklı olma sevgisi**: Bundan maksat büyüklenmek ve kendilerini başkalarından üstün görmek ise bu haramdır. Ama mübah zinet ile tecemmül ise bunda sakınca yoktur. (İbn Cibrin)

54- Üzerinde ayet veya kelime-i şehadet bulunan elbise giymekte sakınca yoktur. Lakin hürmette kusur etmemeli, bu elbise ile yatmamalı, üzerinde Allah'ın ismi olan şey üzerine oturmamalı ve bununla hamama girilmemelidir. (el-Lecnetud Daime)

55- **Giyinme ve süslenmeye çok para sarf etmek**: Övünmek için olursa israftır ve yasaklanan harcamalara, malı zayi etmeye dâhildir. Müslüman kadın bu konuda orta yolu tutmalıdır. Kişi kıyamet gününde bu malı nereden kazanıp nereye harcadığından sorgulanacaktır. (İbn Fevzan)

56- Kadının eşinin yanında pantolon giymesinde sakınca yoktur. (İbn Cibrin)

57- **“Şerefli kadının örtünmesine gerek yok” diyenin hükmü nedir?**: Bu batıl iddia Kur’âna, sünnete, akla ve insan tabiatına aykırıdır. Eğer bütün kadınlar açılırsa, erkekler onlara takılarak iffetli olanına da eziyet verirler. Bazen şeytan ona iğva verir, fasıkları ona yönlendirir. Eğer kadın şerefli ise, şer’i örtünme onun şerefini artırır. (İbn Useymin)

58- **Küfür devletlerinde açılmak**: Kâfir beldelerinde yüzü açmak caiz değildir. Bilakis, müslüman ya da kâfir fark etmeksizin yabancı erkeklere karşı örtünmelidir. (İbn Baz)

59- **Çocukların önünde kısa elbise giymek**: Kadının çocukları ve mahrem akrabaları yanında kısa elbise giymesi caiz değildir. Kadın mahrem akrabaları yanında, açması fitne olmayan yerlerini açabilir. Adet olan dışında bir yerini açamaz. Kısa elbiseyi yalnızca kocası yanında giyebilir. (İbn Fevzan)

60- **Kadınlar yanında dar veya şeffaf elbise giymenin hükmü:** Uyulan bir adet haline gelmiş olsa da bu caiz değildir. (İbn Cibrin)

Kadın Neden Açılarak Hayasız Bir Görünüşe Bürünür?

Îmân zayıflığı ve Rahman'dan korkmamak: Kadın Allahın, emrine muhalefet edenlere olan cezalandırmasını unutunca dilediğini yapar. Şeytan, kötülüğü emreden nefsinin şehvetleriyle beraber kalbinin arkasından onu kötülüklere sürükler. İnsan ve cinlerden olan şeytanları ona süsler. Bu yüzdendir ki Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem: "**Cehennem ehlinin çoğunluğunun kadınlar olduğunu gördüm**" buyurmuştur. (Buhari rivayet etmiştir.)

Kötü terbiye: Aileler, fertlerini hayır üzere yetiştirmeyi ihmal edince sapıklık yolları açıldı. Nesil bu şekilde yetişti, annesini açık gören de açıldı.

Yayın araçları: Modern yayın araçlarının yaygınlaşması ile, fazilet düşmanları hedeflerine ulaştı. Bunun en önemli sonuçlarından biri, gizli incilerin çıkarılıp rezil bataklıklara atılmasıdır.

Taklit: Fitnelerin arttığı bu asırda bazı kadınlar çılgınlık derecesinde, ahlak ve faziletten yoksun olup bütün düşünceleri vücutlarını sergilemek olan batı kadınlarının huylarını taklit ettiler. Böylece müslüman kadın, batılı kadınların açık saçıklığını ve düşük ahlakını taklit eder oldu.

Kötü arkadaş: Nitekim "Arkadaş sürükleyicidir" denilmiştir. ("et-Teberruc vel İhtisab Aleyh" adlı kitaptan)

KADIN VE NAMAZ

Bu bölümde 94 cevap vardır.

Namaz İle İlgili Hükümler

1- Erkeğin Namazı İle Kadının Namazı Arasında Fark Yoktur

Bazı fakihlerin bahsettiği farkların delili yoktur. "**Namazı, benim nasıl kıldığımı görüyorsanız öyle kılın**" hadisi umumidir. Sünnet olan: kadının namazı, rükûda, secdelerde ve kıraatte erkeklerin kıldığı gibi kılmasıdır. (İbn Baz)

2- Kadın namaz kılarken, baldır, ayak, baş gibi avretinden bir şey görünürse namazı sahih olmaz. (İbn Baz)

3- Namazda kadının elleri ve yüzü hariç her yeri avrettir. Lakin eğer yanında yabancı erkek varsa ellerini ve yüzünü de örter. (el-Lecnetud Daime)

Kadın, Namazda Sesli Okur mu?

4- Farz veya gece namazı gibi nafilelerde olsun fark etmez, namazlarda kadının kıraati sesli yapması, eğer yabancı erkek tarafından sesi işitilip fitneye düşmesi gibi bir endişe yoksa veya başkasının kıraatini karıştırmasına sebep olmayacaksa müstehaptır. (İbn Fevzan)

5- Ama gündüz namazlarında kıraat sessiz olduğu için bu namazlarda sadece kendi işitebileceği şekilde okur. (İbn Fevzan)

6- Kadının, üzerinde resim gibi şeyler bulunan elbiseyi giymesi haram olmakla beraber bu elbise içinde kıldığı

namaz sahihtir.

7- Namazda hapşırırsa sessizce kendi kendine “elhamdulillah” der. (İbn Fevzan)

8- Namazda işaret etmek namazı bozmaz. Mesela senden birisi bir şey ister, sen de başınla veya elinle işaret ederek istediği şeyi gösterirsen bunda sakınca yoktur. (İbn Baz)

9- **Namazda fazla hareket etmek:** Namaz kılan, boş şeyler için fazla hareket ederse, farz namazı iade etmesi ve bundan tevbe etmesi gerekir. Ama namazı bozan hareketi “üç hareket” ile sınırlandırmak delili olmayan zayıf bir görüştür. (İbn Baz)

10- **Kadının, bir kadın veya suret önünde namaz kılması:** Kadının namazda kendisini meşgul edecek her şeyden uzaklaşması gerekir. Kendisinin dikkatini dağıtacak suret bulunan bir yerde namaz kılmamalıdır.

11- **Secde esnasında dirsekleri yere koymak**: sünnet olan: farz veya nafile namazda dirsekleri kaldırmaktır. Secde halinde ellerine dayanmalıdır. (İbn Baz)

12- **Namaz kılanın burnundan kan gelirse**: eğer kan az ise bu affedilmiştir. Bunu mendil gibi bir şeyle giderebilir. Eğer kan çoksa namazdan çıkar ve bunu temizler. Sonra yeniden namaza başlar. (İbn Baz)

13- **Kadın namaz kılarken kapı çalarsa**:

— Eğer nafile namaz kılıyorsa bunda genişlik vardır. Namazı kesip kapıya bakmasında sakınca yoktur.

— Ama eğer farz namaz kılıyorsa acele etmesine gerek yoktur. Eğer önemli bir şeyi kaçırma korkusu varsa

ellerini çırparak namazda olduğuna tenbih eder. (İbn Baz)

14- **Kendisinden sürekli idrar akıntısı gelen kadın**: Namazı terk etmez. Onun özürlü gibi her namaz vakti için abdest alması ve pamuk gibi bir şey koyarak akıntıyı engellemesi gerekir. Böylece her namazı vaktinde kılmalıdır. (İbn Baz)

15- **Ruh taşıyan canlı resmi bulunan yerde namaz kılmak:** Eğer müslüman namazı şartlarına uygun şekilde kılmışsa böyle bir yerde kıldığı namaz sahihtir. Lakin resim bulunmayan bir yer araştırması daha faziletlidir. (İbn Baz)

16- **Bilmeden kıble dışında bir yöne doğru namaz kılmak:**

— Eğer çöl gibi bir yerde bulunuyorsa kıbleyi araştırıp ictihad eder. Bu şekilde kıldığı namaz sahihtir, kazası gerekmez.

— Ama eğer memleketinde ise, bilmeden yanlış yöne doğru kıldığı namazı kaza eder. Zira kıbleyi sorup öğrenme imkânı vardır. (İbn Baz)

17- Eğer meşakkat vermeyecekse kadınların yatsı namazını geciktirmeleri daha faziletlidir. Lakin gece yarısından sonraya ertelemek caiz değildir. (İbn Baz)

18- **Namazdan çalmak**: En büyük hırsızlık suçu, namazdan çalmaktır. Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem: "**Hırsızlık konusunda insanların en kötüsü namazından çalandır**" buyurmuştur. Dediler ki: "Ey Allah'ın Rasulü! Kişi namazından nasıl çalar?" Buyurdu ki: "**Rükûlarını ve secdelerini tam yapmaz**" (Ahmed rivayet etmiştir.) Yani rükû ve secdelerde itminan miktarı kadar uzun durmaz.

19- Namazda esnemeye engel olmalıdır. Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem: "**Sizden birisi namazda iken gücü yettiği kadar esnemeye engel olsun. Zira şeytan bu vesileyle girer**" buyurmuştur. (Buhari) Bunun için eliyle ağzını kapamalıdır.

20- **Namazda iken kadının önünden bir kadın geçerse namazı keser mi?:** Evet keser. Lakin eğer namazda önüne sütre koymuş olup, kadın bu sütrenin önünden geçerse veya seccade üzerinde namaz kılıyorsa ve kadın seccadenin önünden geçerse veyahut ne sütresi ne de seccadesi yoksa ve kadın secde edeceği yerin ilerisinden geçerse bu zarar vermez.

Uyarı: Eğer imamın arkasında namaz kılıyorsa namazı kesilmez. Zira imamın sütresi, arkasındakilerin de sütresidir. (İbn Useymin)

21- Eğer uçakta ise ve vaktin çıkmasından korkuyorsa, elbisesi necis olsa da namazı kılar. (el-Lecnetud Daime)

22- **Uçakta namaz**: Uçak havada iken vakit gelmişse ve istasyonlardan birine inmeden önce namaz vakti çıkacaksa, rükûsunu ve secdelerini güç yettiğince yapıp kıbleye yönelerek namazın eda edilmesi gerekir.

23- Ama eğer vakit çıkmadan önce havaalanına uçağın ineceğini biliyorsa, isterse kılabildiği şekilde namazı uçakta kılar, isterse öğleyle ikindiyi, akşamla yatsıyı cem eder. Âlimlerin çoğunluğu uçakta namaz kılmanın caiz olduğunu tercih etmişlerdir. (el-Lecnetud Daime)

24- **Kadının namazda çocuğunu taşıması**: Şu şartlarda bunda bir sakınca yoktur:

a- Çocuk temizse

b- Taşımadığı takdirde kendisini namazdan alıkoyması gibi sebeplerle taşımak zorunda kalmışsa. (İbn Useymin)

25- **Kadının namaz kılmayan kocası ile evli kalmaya devam etmesi:** Kadının namaz kılmayan kocası ile kalması, ondan çocukları olsa bile caiz değildir. Kadının nefsini ona teslim etmesi caiz değildir, zira o kâfirdir. (İbn Useymin)

26- **Harem'de namaz kılarken anne, çocuğunu bulmak için namazı kesebilir mi?**: Eğer namazı kesmeden çocuğunu muhafaza edebilirse bunu yapar. Eğer çocuğu kaybetmekten korkarsa namazı kesebilir. (el-Lecnetud Daime)

— Eğer kadın namaz kılarken önünden veya sütre ile kendisi arasından kadın geçerse namazı keser. Ancak Mescidi Haramda bundan korunmak mümkün olmadığı için namaz kesilmez. (el-Lecnetud Daime)

27- **Kız öğrencinin iki saatlik ders vaktinde namaz vakti girerse ne yapar?**

İki saatte öğle vakti çıkmaz: şüphesiz öğle namazının vakti güneşin zevalinden ikindi vakti girinceye kadardır. Bu zaman iki saatten uzundur.

— Eğer ders arasında namazı kılabilirse kılar.

— Eğer ders arası ancak vaktin çıkmasından sonra veriliyorsa ve dersten çıkmakta sıkıntı olursa öğle namazı ile ikindi namazını cem etmesi caizdir. (İbn Useymin)

28- **Hasta kadın oturarak namaz kılarken yastık üzerine secde edebilir mi?:** Sünnette yastık veya başka bir şey üzerine secde etmek yoktur. Aksine bu mekruha daha yakındır. Lakin başıyla rükuya ima ettiğinden fazlaca

ima eder.

29- Kıyam halinde de bağdaş kurarak oturur. (İbn Useymin)

30- **Hastalık sebebiyle namazı ertelemek:** Caiz değildir. Kadın, namazı gücü yettiğince ayakta, oturarak veya yanı üzere yatarak kılmalıdır. Öğle ile ikindiyi ve akşam ile yatsıyı cem edebilir. (el-Lecnetud Daime)

31- **Namaz esnasında zihnin meşgul olması**: Namaz sahihtir fakat sevabı eksik olur.

— Namazda huşu gerçekleşene kadar kendini gücün yettiğince düşüncelerden korumalısın.

— Namazda okuduğun surenin anlamını düşünmelisin.

— İmkân nispetinde Allah'ın azametini düşünüp kendini kontrol etmelisin.

— Taşlanmış şeytan'dan Allah'a sığınmayı artırmalısın (el-Lecnetud Daime)

32- **Kişi, eğer bir namazı unutmuş ve ondan sonraki namazları kılmışsa, namazların hepsini iade eder mi?**: Namazların iade edilmesi gerekmez. Unuttuğu namazı kılması yeterlidir. (el-Lecnetud Daime)

33- **Kadın, güneş doğuncaya kadar uyuyakalırsa, sabahın iki rekat sünnetini de kılar mı?:** Uyku galebe çalıp namaza uyanamayan kimse, önceki gibi sabahın sünnetini kılar ve sonra da farzını kılar. (el-Lecnetud Daime)

34- **Erkek, karısını mescide gitmekten alıkoyabilir**

mi?: Kadın tesettürlü olup bedeninden bir şey açmadığı sürece alıkoyamaz. (el-Lecnetud Daime)

35- **Hayızlı kadın mescide girebilir mi?:** Hayızlı kadının mescitte veya mescidin yakınında kadınların namaz kılması için tahsis edilmiş olup "mescid" ismi verilen çadırda oturması haramdır. Fakat uğrayıp geçmesinde sakınca yoktur. (el-Lecnetud Daime)

36- **Namazda huşu sebepleri**:

— Bilinmeli ki namaz, Allah ile münacattır. Allah'ın azameti ve O'ndan korku düşüncesi hazır edilmelidir.

— Namazda itminan üzere olmalı, acele edilmemelidir.

— Namazda okunan ayetlerin ve diğer zikirlerin anlamı düşünülmelidir.

— Kıraati tertil ile (tane tane okuyarak) yapmalı sesi güzelleştirmeye çalışmalıdır.

— Namaz esnasında secde yerine bakmalı, başka taraflara bakmamalıdır.

— Namaz kılanı meşgul edecek şeylerden uzaklaşmalıdır.

37- **Namaz esnasında gözleri yummak**: Bu, namazın mekruhlarındandır. Zira bu, Mecusilerin ateşe ibadetlerinde gözlerini yummalarına benzemektir. Bunun Yahudilerin namazda yaptığı şey olduğu da söylendi. İslam geçmiş dinlerin hükmünü kaldırmıştır.

38- **İhtiyaç olmadan sağa sola bakmak**: Namazın mekruhlarındandır. Zira insan namaza durduğu zaman

Allah Teala yüzü tarafında olur. Namazda başka yönlere dönmek kötü edeptendir ve Allah'tan yüz çevirmek olur. İhtiyaç sebebiyle olursa mekruh değildir.

39- **Namazda şeytanın vesveselerle gelmesi anında üflemek**:

Bu üfleme, az tükürük ile karışık üflemedir. Vesveseye müptela olan Allah'a sığınmalı, kalbiyle de olsa Şeytandan Allah'a sığınarak sol tarafına üç kere üflemelidir. (İbn Cibrin)

40- **Çocukları olan kadın namaz kılmıyorsa**: Kadının namaz kılmayan kocasından çocukları varsa veya kendisi namaz kılmayıp, çocukları varsa, nikâhlarında mevcut olan şüpheye nispet edilirler. (el-Lecnetud Daime)

41- **İnsan namazda kendisinden idrar çıktığını veya namazın bozulduğunu düşünürse**: Bu düşünce ile ne abdest ne de namaz bozulmaz. Zira mücerret vesvese şeytandandır. Ta ki, kendisinden idrar çıktığından emin oluncaya kadar bu düşünce bir vesvese olarak kalır. (İbn Baz)

42- **Fatiha'yı okuyup okumadığını hatırlamayan ne yapar**:

Eğer bu düşünce galip gelip tekrar okumak istemezse, sonra da ihtiyat olsun diye okursa sehiv secdesi gerekmez. Eğer sehiv secdesi yaparsa da sakınca yoktur. (İbn Cibrin)

43- **Doğum belirtileri hissettiğim zaman namaz kılmam caiz midir?**

Kadın, hayız veya nifastan temiz olduğu durumlarda namaz kılar. Lakin doğum öncesi görülen kan nifas kanına tabidir. Bu durumda namaz kılmaz. Ama kan görmezse

doğum belirtisi hissetse bile namazı kılar. Tıpkı hasta iken namaz kılanın sancı hissetmekle, aklı gitmediği sürece kendisinden namazın düşmemesi gibi.

44- **Kadının fercinden çıkan yel namazı bozar mı?**: Ön taraftan çıkan yel abdesti bozmaz. (el-Lecnetud Daime)

45- **Akıntısı olan kadın farz namaz için abdest almışken, nafile namaz kılıp Kur'ân okuyabilir mi?**: Diğer namaz vakti girinceye kadar dilediği gibi farz veya nafile namaz kılabilir, Kur'ân okuyabilir. (İbn Useymin)

46- **Kadının Harameyn'de kıldığı namaz mı, yoksa evinde kıldığı namaz mı daha faziletlidir?**

Mekke'ye nispet edilene gelince: Harem dâhilinde olan her yer buna izafe edilebilir ve kadın Mekke'de evinde kıldığı namaz ile inşallah bu fazilete ulaşır.

Medine'ye nispet edilene gelince: Haremlik vasfı sadece Mescidi Nebevi'dedir. Ama şayet kadın Medine'de, Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in sözüne uymak için evinde kılarsa pek çok hayra kavuşması ümit edilir. (İbn Fevzan)

47- **Kadın namaz kılarken peçe kullanır mı?**: Kadının namaz kılarken peçe kullanması mekruhtur. Zira namaz kılan kişi alnını ve burnunu yere koyacaktır. (Kitabul Muğni)

48- **Kadın, teravih namazı için mescide çıktığı takdirde evde yapması gerekenlerden bazılarını yapamayacaksa çıkmasının hükmü nedir?**: O halde çıkmaz, aksine evdeki işlerini yapması gerekir. Zira ev işlerini tutması vacip, mescide çıkması ise eğer bir zarar söz konusu değilse mubahtır. (İbn Fevzan)

49- **Namazda elleri ve ayakları örtmenin hükmü nedir?**: Elleri ve ayaklarını, yanında erkekler olmasa bile namazda her durumda örtmesi gerekir. Zira kadın tamamen avrettir. Ancak eğer yanında mahremi olmayan erkekler yoksa namazda yüzü avret değildir. (İbn Fevzan)

50- **Kadının namazda saçlarını alnı üzerine sarkıtması caiz midir?**: Bunda bir sakınca yoktur. Lakin bunu giderip yere öyle secde ederse daha faziletlidir. (İbn Baz)

51- **Bazen ben namaz kılarken benden beyaz bir sıvı geliyor:** Bu sıvı idrar hükmünde olup necistir. Bundan dolayı itsinca edip abdest alman gerekir. Eğer şehvetsiz çıkarsa gusül gerekmez. Bedenine ve elbisene isabet eden yerleri yıkaman gerekir. (el-Lecnetud Daime)

Kaçan Namazların Kazası İle İlgili Hükümler:

52- **Fecirden önce temizlik gören akşam ile yatsıyı kılar mı?:** Hayızlı veya nifaslı olan kadın sabahtan önce temizlik görürse akşam ve yatsı namazlarını kılmalıdır. (İbn Baz)

53- **Akşamdan önce temizlenen öğle ile ikindiyi kılar mı?**: Hayızlı veya nifaslı olan kadın, güneş batmadan önce temizlik görürse öğle ile ikindiyi cem ederek kılması vacip olur. (İbn Baz)

54- **Sabah namazını kılmak üzere kalktığımda güneşin doğmasından sonra kan görsem namazı iade etmem gerekir mi?:** Evet iade etmen gerekir. Zira zahir olan o ki, aslolan kanın çıkmamış olduğudur. Aslolan çıkmaması olduğuna göre bunun manası, hayız olmadan önceki vakte rastlamış olmasıdır. (İbn Useymin)

55- **Kadının doğum sancısı tutar ve iki gün namaz**

kılmazsa ve kan da gelmemişse namazları kaza eder mi?: Evet kaza eder. Zira hastalık sancısı ve benzeri bir sebepten ötürü kişiden namazın vücubu düşmez. Nifas olması için de ondan kan gelmemiştir. (Şeyh es-Sa'dî)

56- Mesela kadın öğle vaktinde bir saatte hayız olsa ve öğle vaktinin girmiş olmasına rağmen o namazı kılmamışsa, onu kaza etmesi gerekir. Zira temizlendiği zaman tek namazı kaza etmesinde zorluk yoktur. (İbn Useymin)

57- **Geçmiş namazların kazası**:

— Bir an evvel namazların kaza edilmesi gerekir. (Ertesi gün aynı namazın vaktine kadar ertelenmez.)

— Allah'ın farz kıldığı şekilde tertip üzere kılmalıdır. Yani önce sabah namazını, sonra öğle namazını kılarak kaza eder. (el-Lecnetud Daime)

58- **Sabah namazını güneş doğduktan sonra kılan kimsenin hükmü nedir?:** Eğer bunu kasten yapmışsa ilim ehlinden bir topluluğa göre bu küfürdür. Bir müslümanın sabah namazını kılmadan seheri geçirmesi caiz değildir. (İbn Baz)

59- **Kaçırılmış namazların kazası**: Kasten (mazeretsiz olarak) terk edilmiş namazın kazası yoktur. Geçmişte olandan tevbe etmek ve gelecek için istikamet üzere olmak gerekir.

— Ama unutmak, uyumak gibi sebeplerle terk edilen namazların kaza edilmesi gerekir. (İbn Baz)

60- **Kadın sabah namazına güneş doğduktan sonra uyanır ve üzerinde kan görürse**: Hayızdan temizlendikten sonra sabah namazını kaza etmelidir. (İbn

Useymin)

61- Hayızlı kadın temizlendiği zaman, namaz vaktinin başından veya sonundan bir rekâtını kılabilecek kadar vakte yetişmişse o namazı kılmak üzerine vacip olur.

— **Mesela vaktin başına yetişmişse**: Kadın güneşin batmasından sonra bir rekât namaz kılacak kadar zaman geçtikten sonra hayız olmuşsa, temizlendikten sonra akşam namazını kaza etmesi gerekir. Zira hayız olmadan önce bir rekâtını kılacak kadar vakte yetişmişti. (İbn Useymin)

62- **Mesela, vaktin sonunda yetişmişse**: Kadın, güneş doğmadan önce bir rekât kılacak kadar vakit geçtikten sonra temizlik görmüşse, temizlendikten sonra sabah namazını kaza etmelidir. Zira bir rekât kılacak kadar vakte yetişmiştir. (İbn Useymin)

Nafile Namazlarla İlgili Hükümler

63- **İşrak Namazı**: Bu ilk kuşluk vaktinde kılınan namazdır. En faziletli vakti, güneşin yükselip sıcağın şiddetlendiği zamandır. En azı iki rekât olup en fazlası için sınır yoktur. (İbn Baz)

64- **Tesbih Namazı**: Doğrusu bu konudaki hadisin sahih olmadığıdır. Zira şaz ve münker olup, Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'den nafile namazlara dâhil nakledilen sahih hadislere muhaliftir. (el-Lecnetud Daime)

65- **Vitir yapmadan önce sabah vakti girerse ne yapılır**: Vitir güneş doğduktan sonra kuşluk vaktine ertelenir. Üç rekât kılmak âdeti olan kimse, hastalık veya uyku sebebiyle vitiri gece kılamazsa, kuşluk vaktinde iki selamla, ikişer rekâttan dört rekât kılar. Eğer vitiri beş rekât kılmak âdeti ise, üç selamla ikişer rekât, toplam altı rekât kuşluk vaktinde kılar. (İbn Baz)

66- **İnsan devam ettiği zaman nafile vacip haline gelmez:** Meşru olan nafile namaz veya orucu kesmek caizdir. Lakin tamamlamak daha faziletlidir. Ancak hac ve umre bundan hariçtir. Kişinin, nafile olsa da hac veya umreyi tamamlaması vacip olur. (İbn Baz)

67- **Tevbe namazı:** Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem'den sabit olmuştur: "**Herhangi bir kul bir günah işler de sonra en güzel şekilde abdest alıp iki rekât namaz kılar ve günahından Allah'a tevbe ederse Allah onun tövbesini kabul eder**." (Ahmed rivayet etmiştir.) (İbn Baz)

68- **İstihare namazının şekli**: Diğer nafile namazlar gibi iki rekât namaz kılarsın ve selamdan sonra hadiste gelen istihare duasını yaparsın. (İbn Baz)

69- **Vitir kılarken sabah ezanı okunursa**: Namazın tamamlanmasında hiçbir sakınca yoktur. (İbn Useymin)

70- **Gecenin başında vitir yapan, gecenin sonunda tekrar kalkarsa**: Kolayına geldiği gibi ikişer rekât vitirsiz şef' namazı kılar. Zira Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem: "**Bir gecede iki vitir yoktur**" buyurmuştur. (İbn Baz)

71- **İş vaktinde kuşluk namazı kılmak**: Öğretmen veya idareci işlerinden boş vakit bulabilirse iki rekât kuşluk namazını kılar. (İbn Useymin)

72- **Hacet namazı ve Kur'ân ezberleme namazı**: Her ikisi de sahih değildir. Bu tür şeyler ancak şer'i delil ile tespit edilebilir. (İbn Useymin)

Cemaat İle Namaz Hakkında Hükümler

73- **Kadınların ezan ve kamet okuması meşru**

mudur?: Kadınlara namaz için kamet okumak sünnet değildir. Tek başına kılmaları ile içlerinden birinin imam olup kıldırması fark etmez. Aynı şekilde, onlara ezan okumak da meşru kılınmamıştır. Hadislerin gösterdiği gibi ezan ve kamet ancak erkeklere hastır. (el-Lecnetud Daime)

74- Bir kadın, diğer kadınlara imam olarak farz namaz veya teravih namazı kıldırabilir. Ancak erkeklerde olduğu gibi kadın imam safın önüne geçmez. Aksine ilk safın ortasında durur. (el-Lecnetud Daime)

75- Mescitte başka kadınlar varken bir kadının tek başına saftan ayrı olarak namaz kılması caiz olmaz. Ama tek başına ise olur. (Şeyh es-Sa'dî)

76- Sünnet, kadının evde kıldığı namazın, mescidi haramda kıldığı namazdan üstün olduğunu göstermektedir. Zira Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem: **"…evlerinde kılmaları kendileri için daha hayırlıdır"** buyurmuştur. Böyle söylerken Medine'de idi. Evleri kadınlar için tesettüre daha uygun ve fitneden daha uzaktır. (İbn Useymin)

77- Kadınların namaz kıldığı yer erkeklerden uzak olup duvar gibi bir şeyle ayrılmışsa, kadınların saflarının en hayırlısı ilk saftır. Zira böyle bir durumda fitne korkusu ortadan kalkmıştır. (İbn Cibrin ve İbn Fevzan)

78- **Kadının Cuma namazı**: Kadın, imamla beraber Cuma namazını kılarsa, namazı sahihtir. Eğer evinde kılarsa dört rekât öğle namazını kılar. (el-Lecnetud Daime)

79- **Kadının televizyon ve radyo gibi cihazlar vasıtasıyla imama uyması**: Caiz değildir. Bunda farz ile nafile namaz eşittir. İmamın kıraatini ve tekbirini işitse bile caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

80- Kadının eldiven ile namaz kılmasında sakınca

yoktur. Zira namazda tesettür ile emrolunmuşlardır.

Cemaatle Namazda Erkeklerle Kadınların Farklı Olduğu Hususlar:

81- Erkeklere cemaat ısrarla te'kid edildiği halde kadınlara cemaate gelmeleri tekit edilmemiştir.

82- Kadınların imamı kendileriyle aynı hizada durur.

83- Kadınlardan biri, erkeklerin hilafına olarak, erkek imamın yanında değil arkasında durur.

84- Erkeklerle beraber saflarla namaz kıldıkları zaman kadınların en arkadaki safı, ilk safından daha faziletlidir. (İmam Nevevi)

85- **Kadının imamı ve cemaati görmediği mescitte namaz kılması**: Sadece sesini işitiyorsa, cemaatin imamla kıldığı namaz sahihtir. Zira aynı mekânda olup imama uymaları mümkündür. (İbn Useymin)

86- **Kadınlar arkasında namaz kılmak**: Esas olan; erkeklerin imamdan sonra gelen safta olmaları, kadınların da arkada olmalarıdır. Eğer erkek, erkeklerin safına girmeye yol bulamazsa zaruretten dolayı kadınların arkasında kılar ve namazları sahihtir. (el-Lecnetud Daime)

87- Eğer erkek, hanımı ile beraber namaz kılacaksa, kadın eşinin arkasında durur. Mahremi olsun veya olmasın, kadının namazda duracağı yer erkeğin arkasıdır. (el-Lecnetud Daime)

88- **Kadınların cemaatle namaz kılması caizdir**: Lakin bu kadınlar hakkında sünnet midir yoksa sadece mubah mıdır?: Bu mubaha daha yakındır. Zira bunun

sünnet olması sarih değildir. (İbn Useymin)

89- **Kadının çocuklara imamlığı**: Doğrusu kadının küçük ya da büyük erkeklere imam olmasının caiz olmamasıdır. (İbn Useymin)

90- **Mescidin yakınında kadınların namaz kılmak için yer edindikleri çadır**: Mescitte erkeklerin arkasında kadınların namaz kılmak için çadır edinmeleri caizdir. Mescid içinde olursa burası mescid ve namazgâh olarak isimlendirilir. (el-Lecnetud Daime)

91- **Kadının mescide çıkmasının şartları**:

— Tam bir şekilde tesettürlü olmalıdırlar

— Koku sürünmeden çıkmalıdırlar

— Süslü elbise ve ziynet ile çıkamazlar

— Kocasının ve çocukların haklarından bir şey ihmal etmemelidirler.

— Çıkması halinde fitne söz konusu olmamalıdır. (İbn Fevzan)

92- **Kadının cemaat ile kıldığı namazdaki ecri ile erkeklerin cemaatle kıldığı namazın ecri eşit midir?**: Cemaat ile namaz kılmada ecrin kat kat olması erkeklere hastır. Zira onlar vacip mertebesinde cemaate davet edilmektedirler. Hadisin lafzı: "**Erkeğin cemaatle kıldığı namaz, evinde kıldığı namazdan yirmi beş kat üstündür.**" Binaenaleyh, kadın bu ecre ulaşamaz. (İbn Useymin)

— Lakin mescide yürüme sevabını kazanır ve

meleklerin mescitte namaz kılanlara ettikleri salata kavuşur.

KADIN VE CENAZELER

Bu bölümde 15 cevap vardır:

1- Kadınların erkeklerle beraber cenaze namazına katılmaları caizdir. Zira ibadetler hakkındaki esas, erkeklere de kadınlara da şamil olmasıdır. (el-Lecnetud Daime)

2- Cenazenin büyük ya da küçük olması fark etmeksizin, imam erkek cenazenin başı hizasında, kadının ise orta kısmı hizasında durur. (İbn Useymin)

3- **Kadınların cenaze peşinden gitmeleri**: Ümmü Atiye radıyallahu anha der ki: "**Cenazeyi takip etmekten yasaklandık fakat bu konuda ısrar edilmedi**." (Buhari ve Müslim)

4- **Ölü için çığlık atmak:** Haramdır. Bu sesi yükselterek ağlamaktır. Allah Teala'nın takdirine razı olmamanın ve sabretmemenin göstergesidir. (İbn Fevzan)

5- **Ölü için ağlamak:** Yüksek sesle olmamak ve Allah'ın takdirine öfkelenmemek şartıyla caizdir. (İbn Fevzan)

6- **Erkeğin karısını veya kadının kocasını yıkaması caizdir**: Zira Ali Bin Ebi Talip radıyallahu anh eşi Fatıma radıyallahu anha'nın cenazesini yıkamış, Esma Bintu Umeys radıyallahu anha da kocası Ebu Bekir radıyallahu anh'ın cenazesini yıkamıştır. (el-Lecnetud Daime)

7- Kadının Hayızlı iken kadın cenazesini yıkaması ve kefenlemesi caizdir. (el-Lecnetud Daime)

8- Mahremi olmasa da erkeğin mahremleri yanında kadın cenazesini kabre indirmesi caizdir. (İbn Baz)

7

9- Kadınların kabirleri ziyaret etmesi caiz değildir. Zira hadiste: “**Allah kabirleri ziyaret eden kadınlara lanet etsin**” buyrulmuştur. (el-Lecnetud Daime)

10- Kadın, ziyaret etme amacı olmadan bir kabristana uğrarsa durup meşru şekilde selam vermesinde sakınca yoktur. (İbn Useymin)

11- Kadınların kabir ziyaretinden alıkonulmasının hikmeti:

— Zira kadınlar akıl bakımından zayıf ve duygusal oldukları için çabuk etkilenirler.

— Kadın, kabirleri ziyaret ettiği zaman bunu tekrar eder. Bunu tekrar ettikleri zaman da kabristan kadınlarla dolar. Böylece kabirler günahkârların uğrak yeri haline gelir. (İbn Useymin)

12- Kadının, sarıldığı izar, başına örtülen örtü, giydirildiği gömlek ve sargı olmak üzere beş parça beyaz elbise ile kefenlenmesi müstehaptır.

13- **Ölmüş kadının saçları ne yapılır?**: Üç belik örülür ve arka tarafına sarkıtılır. (İbn Fevzan)

14- **Ölüye “merhum (rahmetli)” demek**: Meşru olanı: ölmüş müslüman hakkında “Allah rahmet etsin” demektir. Merhum denmez, zira bunun hakikati bilinmez. (el-Lecnetud Daime)

15- **Musibet anında yanakları tokatlamanın ve yaka yırtmanın hükmü**: Caiz değildir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem: “**Yanaklarına vuran ve yaka yırtan veya cahiliye davasına çağıran bizden değildir**.” Buyurmuştur. (Buhari ve Müslim)

Musibet anında vacip olan, sabretmek ve sıkıntının geçmesini beklemektir. Bu çirkin işlerden sakınmalı, geçmişte olmuşsa bunlardan Allah'a tevbe etmelidir.

KADIN VE ORUÇ

Bu bölümde 63 cevap vardır:

1- Kadın buluğ çağına ulaştığı zaman oruç tutması farz olur.

— Şu dört şeyden biri ile kadının buluğ çağına geldiği anlaşılır:

— On beş yaşını doldurması

— Veya ferc etrafında tüy bitmesi

— Veya bilinen meninin inzal olması

— Veya hayız ya da hamile olması

Bunlardan biri olduğu zaman on yaşında olsa bile oruç tutması gerekir. (İbn Useymin)

2- Kadın güneş doğduktan sonra temizlenirse, onun oruç tutması hakkında âlimlerin iki görüşü vardır. Tercih edilen görüşe göre: günün kalan kısmında oruç tutması gerekmez. Zira güne hayızlı başladığından oruç tutması için gün sahih olmamıştır. (İbn Useymin)

3- **Güneş batmadan az zaman önce âdeti gelirse**: Orucu iptal olur. Eğer güneş battıktan sonra gelirse orucu sahihtir, kaza etmesi gerekmez. (el-Lecnetud Daime)

4- **Hayız başlangıcı**: Eğer kadın temiz iken oruçlu olduğu halde hayız başlangıcını hisseder, fakat kan ancak güneş battıktan sonra gelirse veya adet sancısını hisseder de kan güneş battıktan sonra gelirse orucu sahihtir. (İbn Useymin)

5- Hamile kadından kan gelirse, nokta şeklinde az veya çok olsun fark etmez, bu kan bir şey değildir. Bu hayız kanı olmadığı için orucu tamamlamalıdır. (İbn Baz)

6- Hayız ve nifaslı olanlar için ramazan günlerinde gizlice yiyip içmeleri daha layıktır. (İbn Useymin)

7- Hayızlı veya nifaslı kadının fecirden önce temizlik görmesi ve fecirden sonra gusletmesi halinde orucu sahihtir. Onun durumu cünüp olarak sabahlayanın haline benzer. Şüphesiz onun orucu sahihtir. (İbn Useymin)

8- Kadın, hayız olarak fecir doğarsa, fecirden sonra temizlik görse de orucu sahih olmaz. (İbn Useymin)

9- Hamile veya süt emziren kadın Ramazanda oruç tutmazsa, ister kendisi için, ister taşıdığı çocuk için korkuyor olsun fark etmez, onun yalnızca kaza etmesi gerekir. (el-Lecnetud Daime)

10- **Her ikisi de oruçlu iken kocası, kadını cimaya zorlayabilir mi?:**

Kadının orucu sahihtir ona kefaret gerekmez. Ama kocasına cima kefareti gerekir. Bu kefaret ise: bir köle azat etmektir. Bulamazsa iki ay art arda oruç tutmak, buna da güç yetiremezse altmış miskini doyurmaktır. Ayrıca o günün orucunu kaza da etmesi gerekir. (İbn Useymin)

11- Eğer kadın cima için kocasına kendi rızasıyla itaat ederse kendisine de kaza ve kefaret gerekir. (İbn Useymin)

12- Art arda üç gün cima edene, cima ettiği günler sayısınca her biri için ayrı kefaret gerekir. (İbn Fevzan)

13- **Eşiyle oruçlu iken cima eden fakat inzal**

olmayan kimse: İnzal olup olmaması fark etmez cima ile orucu bozulur. Ona kefaret ve kaza gerekir. (İbn Useymin)

14- Cima etmeksizin inzal olursa kefaret gerekmez fakat bunda günah vardır, günün kalan kısmını oruçlu olarak devam ettirmeli ve yerine bir gün kaza etmelidir. (İbn Useymin)

15- **Oruçlu kimse eşini öper ve oynaşırsa**: Bu caizdir fakat bu konuda oruçlarının bozulmayacağından emin olmalıdırlar. Eğer ince ve yapışkan bir sıvı olan mezi çıkarsa bu orucu bozmaz. (İbn Useymin)

16- **Oruç esnasında krem kullanmak**: Kadının yüzünü güzelleştirsin veya güzelleştirmesin fark etmez, bütün bu yağ çeşitleri orucu bozmaz. (İbn Useymin)

17- **Oruçlu iken kına kullanmak**: Bu orucu etkilemez. İster ele ve ayağa, ister saça kına yakılsın, orucu bozmaz. (İbn Useymin)

18- **Sıvı yağlar sürünmek**: Oruca zarar vermez. Zira bunlar deri altına nüfuz etmez. Bir miktar deri altına girse bile oruç bozulmuş sayılmaz. (İbn Cibrin)

Üzerinde oruç borcu ile ölen: Hastalık gibi bir mazeret sebebiyle üzerinde oruç borcu ile ölen için iki durum söz konusudur:

19- **Birinci durum**: Devam eden hastalığı ölünceye kadar sürmüşse ona bir şey gerekmez zira o mazeret sahibidir.

20- **İkinci durum**: Eğer oruç tutmasına engel olan bu hastalıktan vefat etmeden önce kurtulmuşsa ve üzerinden oruç tutmadığı diğer bir ramazan ayı geçmişse, her gün için bir miskin doyurması gerekir. (el-Lecnetud Daime)

21- **Adak orucu**: Eğer ölünceye kadar adak orucunu tutmamışsa onun yerine tutulur. (el-Lecnetud Daime)

22- **Diğer ramazan ayı girinceye kadar kaza orucunu ertelemek**: Eğer ertelemesinde bir mazereti yoksa kaza ile beraber oruç borçlu olduğu her gün için bir miskin doyurması gerekir. Eğer mazereti varsa sadece kaza gerekir. (el-Lecnetud Daime)

23- Kocası yanında bulunan kadın, nafile orucu ancak kocasının izni ile tutarsa caiz olur. Eğer kocası yanında değilse veya kocası yoksa ya da kocası bu konuda müsamaha ediyorsa nafile oruç tutması müstehap olur. (İbn Fevzan)

24- **Oruçlu iken dudak boyası kullanmak**: Tadını aldığı bir şeyi kullanamaz. (İbn Useymin)

25- Kadın istinca için, merhem sürmek için veya bir kadın hastalığının izalesi için elini fercine sokarsa orucu bozulmaz. (el-Lecnetud Daime)

26- **Yemeğin tadına bakmak**: Oruçlu kadının Ramazan ayında gündüz vakti yemeğin tadına bakması caiz olup, tadına baktığı şeyi geri tükürmelidir. (İbn Useymin)

Kanaması olan kadın Ramazan'da nasıl hareket eder?

27- Kadın, bu hastalık kendisine isabet etmeden önceki normal adet dönemi süresinde orucu ve namazı bırakır. Mesela hayız dönemi her ayın başında altı gün ise, ayın başından altı gün namaz kılmadan ve oruç tutmadan oturur. Bu süre geçtikten sonra gusledip namazını kılar ve orucunu tutar. (İbn Useymin)

28- Bu durumda olan kadının öğle ile ikindiyi, akşam ile yatsıyı cem edebilir. Zira o özürlü hükmündedir.

29- Temizlenmek istediği zaman da, fercini yıkayıp pamuk gibi bir şey koyarak kanamayı durdurur, sonra abdest alıp namaz kılar. (İbn Useymin)

30- Yıl orucu tutmayı adayıp sonra bundan aciz kalan kimseye yemin kefareti olarak on miskini doyurması gerekir. Her miskin için yarım sa’ hurma veya bunun ayarında beldenin âdeti olan gıdaya göre yedirir. Eğer buna imkânı yoksa arka arkaya üç gün oruç tutar. (el-Lecnetud Daime)

31- Besleyici iğne: kasten kullanırsa bu orucu bozar. Ama penisilin gibi kas ve damar içine yapılan sıradan iğne orucu bozmaz. (İbn Baz)

32- **Ramazan ayı gündüz vakti sürme ve diğer güzellik malzemeleri kullanmak**: Bu orucu bozmaz. Kına, makyaj ve yağlı kremler de böyledir. (İbn Baz)

33- **Oruçlu iken diş macunu kullanmak**: Yutmamak şartıyla bunda sakınca yoktur.

34- Aynı şekilde oruçlunun misvak kullanması da meşrudur. Eğer misvaklanırken kasıtsız olarak bir şey kaçarsa kaza gerekmez. (İbn Baz)

35- **Diş temizletmek, dolgu yaptırmak ve diş çektirmek**: Bunun oruca bir zararı yoktur. Yalnız, bu esnada ilaç veya kan yutmamalıdır. İhtiyatlı olanı bunları oruçlu iken yapmamaktır. (İbn Baz)

36- **Göz veya kulak damlası**: Bunlarla oruç bozulmaz. Eğer boğazında bunların tadını hissederse kaza etmesi vacip değilse de ihtiyat olarak kaza etmelidir. (İbn Baz)

37- **Sprey kullanmak**: Zaruret sebebiyle burun spreyi kullanmanın oruca bir sakıncası yoktur. Fakat ihtiyat olsun diye bunu gece vaktine ertelemelidir. Ağız spreyinde de sakınca yoktur. (İbn Baz)

38- **Güzel koku kullanmak**: Oruçlu için bu caizdir. Fakat tütsüyü burnuna çekemez. (İbn Baz)

39- **Oruçludan kan çıkması**: burun kanaması, istihaze kanı, gerektiğinde kan aldırmak gibi sebeplerle kan çıkması orucu bozmaz.

40- Ama kan bağışlamaya gelince bunun iftardan sonraya ertelenmesi ihtiyatlıdır. Zira bu iş hacamata benzemektedir. (İbn Baz)

41- **Burun damlası**: Oruçlu iken burun damlası kullanmak caiz değildir. Zira burun giriştir. Bunu yapan, tadını boğazında hissederse orucu kaza etmesi gerekir. (İbn Baz)

42- **Ramazanda imsaki öne almak**: Bunun dini bir dayanağını bilmiyorum. Aksine, kitap ve sünnet imsakin, fecirden on dakika önce olduğunu değil, fecrin doğmasıyla başladığını göstermektedir. (İbn Baz)

43- **Hayızdan temizlik görmesi hususunda şüphe eden kadın oruç tutarsa**: Orucu gerçekleşmez. O günü kaza etmesi gerekir. bu durumda esas olan, hayzın devam etmesi ve temizlikten emin olmadığı için güne Hayızlı olarak girmiş olmasıdır. İbadetin sıhhati için onda şüphe olmaması şarttır. (İbn Useymin)

44- **Oruçlu iken fitil (supozituar) kullanmak**: Bunda sakınca yoktur. Bu, hastanın arkadan veya önden koyduğu ilaç olup yiyecek ve içecek değildir. (İbn Useymin)

45- **Oruçlu iken dudak çatlamasını izale etmek için merhem kullanmak**: Bunda sakınca yoktur. Ama ağzına ulaşmasından sakınmalıdır. Kasıtsız olarak ulaşırsa da bundan bir şey olmaz. (İbn Useymin)

46- **Ramazan'da misvak kullanmak**: Oruçlunun misvak kullanması caizdir. Zira misvak kullanmak sünnettir. Lakin tükürüğünde misvakın tadı varsa bunu yutmamalıdır. Aynı şekilde misvaklanırken dişi kanarsa bunu da yutmamalıdır. (İbn Useymin)

47- Ağza su verip mazmaza yaparken su yutmuşsa, eğer bunu kasıtlı yapmamışsa orucu sahihtir, kaza etmesi gerekmez. (İbn Cibrin)

48- **Oruçlunun salyasını yutmasının hükmü nedir?:** Bu oruca zarar vermez. Zira bu onun tükürüğüdür. Tükürse bile yutarsa bunda sakınca yoktur.

49- Ama göğüsten veya burundan gelen balgama gelince, erkek veya kadının bunu yutmadan çıkarması gerekir. (İbn Baz)

50- **Sabah ezanı vaktinde bir şey içmek**: Mümin orucu konusunda ihtiyatlı olmalı ve ezanı işitince oruca başlamalıdır. Eğer bu ezanın sabaha vaktinin girmeden okunduğunu biliyorsa o zaman başka. (el-Lecnetud Daime)

51- **Aşura günü orucu ile kaza orucuna bir niyet edip bu iki orucu birleştirmek sahih midir?:**

Üzerinde kaza borcu olanın ecel gelmesi korkusuyla bir an önce kaza etmesi gerekir. Ama eğer aşura günü veya Arafat gününe kadar kazayı ertelemişse, bu günde Ramazandan kazaya kalan oruca niyet eder ve ikisinin ecrini de kazanır. Yani ondan kaza borcu düşer ve oruç tuttuğu günün de faziletine ulaşır. (İbn Cibrin)

52- **Oruçlu iken astım spreyi kullanmanın hükmü**: Caizdir. Zira bu yeme ve içme anlamında olmayıp, teneffüsü sağlamak için ciğerlere gitmektedir. (İbn Useymin)

53- Oruçlu kadın eğer güneş batmadan önce veya sonra hayız olduğundan şüphe ederse: ihtiyat olarak o günü kaza eder. (İbn Cibrin)

54- Şevval ayında tutulan altı gün nafile orucun arka arkaya tutulması şart değildir.

55- **Altı gün Şevval orucunu kaza etmenin hükmü nedir?** Kadın, ramazan'ın başında doğum yapıp nifas (loğusa) olur ve ancak Ramazan'dan sonra temizlenirse, bundan sonra kaza etmeye başlar. Peki ramazana ait kaza oruçlarını tamamladıktan sonra, şevval ayındaki altı gün orucu da Şevval ayından sonra kaza edebilir mi?: şevval çıktıktan sonra bunu kaza etmek meşru değildir. Zira bu vaktinde yerine getirilmesi gereken bir sünnettir. Mazeretli veya mazeretsiz terk edilmiş olması fark etmez. (İbn Baz)

56- **Hamilenin geçirdiği kanama orucunu bozar mı?**: Orucu sahihtir. Zira o istihazeli (özür kanı olan kimse) hükmündedir. (el-Lecnetud Daime)

57- **Hamileden gelen sıvı orucu bozar mı?**: orucu sahihtir. Kaza etmesi gerekmez. (el-Lecnetud Daime)

58- **Yaşlılık veya hastalık sebebiyle oruç tutmaktan aciz kalan**: Yiyip içtiği her gün için bir miskin doyurur. (el-Lecnetud Daime)

59- **Oruçlu uyur ve uykusunda ihtilam olursa**: İcma ile onun orucu bozulmaz, tamamlaması gerekir.

60- Unutarak yiyip içen orucunu tamamlar. Zira onu Allah yedirip içirmiştir. Ama birinin unutarak yiyip içtiğini

gören ona hatırlatmalıdır. (İbn Useymin)

61- Oruçlu iken tükmüğünü ağzından çıkmadan önce yutarsa orucu bozulmaz. (el-Lecnetud Daime)

62- **Hayızlı kadının namazı değil de orucu kaza etmesinin hikmeti**: Şüphesiz namaz bir gün ve gecede beş defa tekrar edilir. Bunu kaza etmek hayızlıya meşakkat verir. Oruç ise böyle olmayıp senede bir keredir. (el-Lecnetud Daime)

63- **Kaza orucu tutmadan önce altı günlük şevval orucu tutulabilir mi?:** Meşru olanı, kaza oruçlarının nafile oruçlardan önce tutulmasıdır. Ramazanın ardından ancak kaza borcunu tutmalıdır. Zira kaza borcunu tutması farz, altı günlük şevval orucu ise nafiledir. Elbette farza daha çok ehemmiyet vermelidir. (İbn Baz)

64- Kadının Ramazan ayında taat üzere kalmasına vesileler:

1- Allah'tan korkmak, onun kullarının her yaptıklarını ve her söylediklerini bildiğine inanmak.

2- Allah'ı zikretmeyi ve Kur'ân okumayı artırmalı, farz namazları vaktinde kılmalı ve nafileleri artırmalıdır.

3- Kadın evinde durmalı, ancak zaruret halinde tesettürü ile çıkmalı ve erkekler arasına karışmadan işini görüp acele olarak evine dönmelidir.

4- Kalbe kasvet veren ve Allah'tan uzaklaştıran günahları toplayan şeylerden uzak durmalıdır.

5- Dili gıybetten, dedikodudan, sövmekten ve haram konuşmalardan korumalı, Allah'ı zikretmekle meşgul olmalıdır. (İbn Fevzan)

KADIN VE ZEKÂT

Bu bölümde 18 cevap vardır.

1- **Geçmiş senelere ait süs eşyası zekâtı**: Kadının bunun vacip olduğunu öğrendiği zaman ödemesi gerekir. Ama öğrenmeden öncekilere zekât yoktur. (İbn Baz)

2- **Elmas ve diğer kıymetli taşlar**: Bunlar kullanılıyorsa zekât gerekmez. Ama ticareti yapılıyorsa altın ve gümüş değerinden hesaplanarak nisap miktarına ulaşanından zekât gerekir. (İbn Baz)

3- **Süslerin zekâtı**: Bu mesele ihtilaflı olup ihtiyaten zekâtı verilmelidir. (İbn Fevzan)

4- **Süslerin ve altın dışındaki takıların zekatı nasıl verilir?:** Bunlar tecrübe sahiplerinin ölçüsüne göre hesaplanır, galip zanna göre hareket etmek yeterlidir. (İbn Baz)

5- **Ticaret malı olan süs eşyaları**: Bunların hepsine diğer ticaret eşyaları gibi inci ve elmas kıymetinden hesaplanarak verilir. (İbn Baz)

6- Süs eşyaları satın alınan değerinden değil, üzerinden bir sene geçmesinden sonraki piyasa değerinden hesaplanarak zekâtı verilir. (el-Lecnetud Daime)

7- **Kadının zekâtı kocasına vermesi**: Eğer kocası fakirse veya ödeyemeyecek şekilde borçlu ise, kadının süs eşyalarının veya başka malının zekâtını kocasına vermesinde sakınca yoktur. (İbn Baz)

8- Kadının izni ile olursa onun zekâtını kocası, babası veya ağabeyi verebilir. (İbn Baz)

9- Zekâtı, eğer imkânı yoksa evlenmesine yardım olarak kız kardeşinin oğluna vermek caizdir. (İbn Baz)

10- Zekâtı ana babaya vermek caiz değildir. Aksine eğer muhtaç iseler onlara malından nafaka vermesi gerekir. (İbn Baz)

11- Zekâtı çocuklarına vermek caiz değildir. Zira onlara nafaka vermeye gücü yeter. (İbn Baz)

12- Kişi zekâtını, kız kardeşinin fakir kocasına vermesi caizdir. (el-Lecnetud Daime)

13- Kadının kendi özel malından ölmüş akrabaları adına kocasının haberi olmadan sadaka vermesi caizdir. Zira o kendi malından harcamaktadır. Allah'ın meşru kıldığı sınırda olmak üzere, kendi malını harcama hususunda özgürdür. (el-Lecnetud Daime)

14- Kadın, eğer kocasının karşı çıkmayacağını biliyorsa, kocasının malından sadaka verebilir. Ama kocasının mani olması söz konusu ise caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

15- **Fakirin zimmetindeki borç**: Bundan zekât yoktur. Zira fakirin bunu beklemesi gerekir. Onu istemesi ve elinde tutması caiz değildir. Lakin eline geçtikten bir sene sonra zekâtını vermelidir. (İbn Useymin)

16- Hizmetçi adına zekât: esasında zekât hizmetçinin kendisine düşer. Ama ev halkı onun yerine verirse sakınca yoktur. (İbn Useymin)

17- **Müslüman olmayan hizmetçiye zekat verilir mi?:** Fakir de olsalar onlara zekat vermek caiz değildir. (İmam İbn Kudame)

18- **Aylık maaşın zekâtı**: Eğer kişinin elinde bir kısmını harcayıp bir kısmını biriktirdiği aylık maaştan başka bir şeyi yoksa bunun zekâtını nasıl verir?

Deriz ki: Maaşından biriktirmeye kalanını yazmalı, sonra her bir parçasının üzerinden bir yıl geçmesinden sonra zekâtını vermelidir. Hepsi üzerinden bir sene geçtikten sonra verirse de sakınca yoktur. (el-Lecnetud Daime)

Kaide: Nafakası senin üzerine vacip olan malın zekâtını vermen caiz değildir.

KADIN VE HAC

Bu bölümde 37 cevap vardır.

1- **Kocanın izni olmadan haccetmek**: Yoluna imkân şartları oluştuğu zaman farz haccı yerine getirmek gerekir. Kocanın izni bu şartlardan değildir. Onun buna mani olması caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

2- **Kadının yanında mahremi yoksa hac ona vacip olmaz.** Eğer hac yapamadan ölürse onun yerine hac yapılması da gerekmez. Zira o buna imkân bulamamıştır. Allah Subhanehu haccı, imkân bulana farz kılmıştır. (İbn Useymin)

3- Mahremi olmadan hac yapan kadının haccı sahihtir fakat mahremsiz yolculuğa çıktığı için günah işlemiştir. (İbn Useymin)

4- Eğer kocasının izni varsa, kadın kocasının malıyla hacca gidebilir. (el-Lecnetud Daime)

5- Kadın mikata hayızlı iken uğrarsa: hac veya umre yapmak isteyen kadının mikatı ancak ihramlı olarak geçmesi caizdir. Eğer hayız olmuşsa ihrama giremez, temizleninceye kadar tavaf yapamaz. Diğer bütün hac amellerini yapar. (İbn Useymin)

6- Safa ile Merve arasında sa’y etmek için temizlik şartı yoktur. Zira bu yerler mescid değildir. (İbn Useymin)

7- **Tavafta remel**: Bu kadınlar hakkında sünnet değildir. Erkeklere hastır. (İbn Useymin)

8- Kadınlar iki yeşil bayrak arasında koşmaz. Aynı şekilde kadınların beraberinde olanlar da kadınları gözeterek bunu yapmaz. (İbn Useymin)

9- **Hacerul Esvedi öpmek**: Kadınların Haceru'l Esved'i öpmesi müstehap değildir. Selamlamayı ise ancak gece tavaf ederken yapar. Zira aksi halde bunda hem başkalarına zararı olur hem zarar görür. (İbn Fevzan)

10- Kadınların Mina'ya ulaşınca ayın kaybolmasından sonra Müzdelife'de Akabe cemresinde taşlamaları, zahmet korkusu sebebiyle caizdir. (İbn Fevzan)

11- Kadın saçlarını başının önüne toplayıp etrafından "bir enmile miktarı" alarak kısaltır. (İbn Fevzan)

12- "Bir enmile miktarı": parmak uçları kadar demektir.

13- **İhramlı kadının giysisi**: Kadınların hac ve umrede giyinmek üzere özel elbiseleri yoktur. Adet olan şekilde bedenini örten bir elbise giyer. Bu elbisede süs olmamalı ve erkeklere benzememelidir. (İbn Fevzan)

14- Kadın ihramlı iken peçe takamaz ve eldiven giyemez. Fakat Aişe ve Esma radıyallahu anhuma hadislerinde olduğu gibi erkeklerin bulunduğu yerde başından yüzüne doğru örtüsünü sarkıtarak yüzünü örter.(Hadis)

15- **Taşlamada vekâlet**: Eğer kadın kalabalıktan korkarsa kendi yerine taş atılması için vekâlet verebilir. (el-lecnetud Daime)

16- İhramlının, oynaşma, cima veya cimâyı hatırlatan konuşmalarla eşinden faydalanması caiz değildir. (İbn Fevzan)

17- Erkek, bayram günü Akabe cemresini bitirdikten, tıraş olduktan, ifada tavafını yaptıktan ve Safa ile Merve arasında say yaptıktan sonra eşinden faydalanabilir.

18- Kadının yüzünden örtüyü kaldırmak için ağaç parçası gibi bir şey kullanması gerekmez. (Muhammed Bin İbrahim)

19- İhramlı kadın, abdest alırken veya guslederken başından saç düşerse, bunu kasıtsız yaptığı için zarar vermez. (İbn Baz)

20- **Veda Tavafı**: Hayızlı veya nifaslı kadından bu düşer. Ama ifada tavafı gereklidir. (İbn Useymin)

21- **İhrama zarar veren şeyler**: Kişi bunlardan birini bilmeyerek, unutarak veya zorlanarak yaparsa bir şey gerekmez. (İbn Useymin)

22- **İhramlının elbise değiştirmesi**: Kadının ihramlı iken ihtiyaç sebebiyle olsun veya olmasın elbise değiştirmesi caizdir. (İbn Useymin)

23- **İhramlı kadının çorap giymesi:** Caizdir. Zira peygamber sallallahu aleyhi ve sellem kadınları bundan yasaklamamıştır. (İbn Useymin)

24- **Yüz örtüsü**: Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem kadının ihramlı iken peçe kullanmasını yasaklamıştır. Yüz örtüsü de bu yasak kapsamındadır. (İbn Useymin)

25- Yasaklandığını ve bunun sahih delilini bilmeden ihramda peçe kullanan kadına bir şey gerekmez. (İbn Useymin)

26- İhram halinde iken kadınların yanından erkekler geçerse, kadınlar elbisesinin bir parçasıyla yüzünü örterler. (İbn Useymin)

27- **İhramlı kadın ifada tavafını yapamadan hayız**

olursa:

— Eğer tekrar yapma imkânı varsa temizlendikten sonra yapar.

— Eğer tekrarlamak meşakkat verecekse bu yolculukta tavaf ve say ederek devam eder. (İbn Useymin)

28- **Aciz veya hasta olan**: Veda tavafına güç yetiremezse, mahmul üzerinde tavaf yapar. (el-Lecnetud Daime)

29- **Kadın tavaf esnasında hayız kanının geldiğini hissederse**: Hayız kanı çıktığı konusunda kesin emin oluncaya kadar tavafına devam eder. Bunun hayız kanı olduğuna emin olursa ayrılıp temizlenmeyi beklemesi gerekir. Temizlendiği zaman tavafa yeniden başlar. (İbn Useymin)

30- Kocası ölen kadın iddeti bitinceye kadar evinden çıkıp hacca gidemez, caiz değildir. (İbn Useymin)

31- Kadının hac ve umre için bir erkeğe vekâlet vermesi caizdir. (İbn Fevzan)

32- Kadının hac menasiklerini yerine getirdiği esnada aylık âdetini geciktirici hapları kullanması caizdir. (el-Lecnetud Daime)

33- **İhramlı iken altın takınmak**: Kadının ihramlı iken israfa kaçmadan altın takınmasında sakınca yoktur. Lakin fitne korkusundan dolayı yabancı erkeklerden örtmelidir. (İbn Useymin)

34- Tavaf yerinde kalabalık olması halinde kadının tavafı tekrar etmemesi daha faziletlidir. (İbn Useymin)

35- **Kadınlara nispetle haccın tekrarı**: Kadınların haccı tekrar etmemelerini kendileri için daha faziletli ve daha selametli görüyoruz. Tavafta kadınlarla erkekler sıkça karışmaktadır. Çoğunluk fitneye götüren sebeplerden sakınmamaktadır. (İbn Baz)

36- **Kocanın dinen, karısının hac nafakasını karşılaması gerekir mi?:** Koca zengin olsa da karısının hac nafakasını dinen karşılamak zorunda değildir. Bu sadece bir iyilik kapısıdır. Hacca gitmek için nafakası olmayan kadın hac yapmak zorunda değildir. (el-Lecnetud Daime)

37- **Kadının Kabenin etrafında tavaf esnasında erkeklerin kalabalığı arasına girmesi caiz midir?:** Nerede olursa olsun, kadının erkek kalabalığı arasına girmesi haramdır. Kalabalık olmadığı bir zamanı gözetmesi gerekir. Ya da Kâbe'den uzak da olsa geriden tavaf yapmalıdır. Bu fitneden daha uzaktır. (İbn Fevzan)

KADIN VE KUR’ÂN

Bu bölümde 71 cevap vardır.

1- **Baş açık Kur’ân okumak**: Bunda sakınca yoktur. Tilavet secdesinde ise başı örtmek ihtiyat gereğidir. (İbn Fevzan)

2- **Cemaat halinde tek sesle Kur’ân okumak**: Eğer öğrenim amaçlı olursa bunda bir sakınca olmaması ümit edilir. Öğrenim amaçlı değilse meşru değildir. (el-Lecnetud Daime)

3- **Kur’an hatmi sebebiyle yemek vermek veya merasim yapmak**: Bu ne Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem’den ne de raşid halifelerden sadır olmamıştır. Şayet böyle yapsalardı mutlaka bize kadar nakledilirdi. Bu sonradan çıkarılmış bir bidattir. (el-lecnetud Daime)

4- **Kehf, Secde, Yasin, Fussilet, Duhan, Vakıa, Haşr ve Mülk surelerinin “Münciyat” (kurtarıcılar) olarak tahsis edilmesi:**

Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem’den bu sekiz sureye ayrıcalık verdiği ve bunları “münciyat” diye vasfettiği sabit olmamıştır. Kim müstakil olarak diğer Kur’ân surelerinden ayrı halde bunları bir araya getirirse, Osman radıyallahu anh’ın Mushaf tertibine muhalefet ettiğinden ve Kur’ân surelerini ayırdığından dolayı kötülük etmiş ve isyan etmiş olur. Kur’ân’ın bütün sureleri şifa, hidayet ve rahmettir. (el-Lecnetud Daime)

5- Kız öğrencinin erkekler yanında sesini güzelleştirmesi büyük bir fitne olduğu için caiz değildir. (İbn Useymin)

6- **Ev işleriyle uğraşırken Kur’ân dinlemek**: Bunda

sakınca yoktur. “**Kur'ân okunduğu zaman onu dinleyin ve susun ki size merhamet edilsin**.” (A’raf 204) ayetine de muhalif hareket edilmiş olmaz. Zira burada imkân dairesinde susmak söz konusudur. Kur’ân dinlemekle meşgul olan da imkânı olduğu kadar susar. (İbn Fevzan)

7- **İş vakitlerinde Kur’an okumak**: Eğer o an işi yoksa bunda sakınca yoktur. Tesbih, tehlil ve zikir de böyledir. Bunlar susmaktan hayırlıdır. Ama Kur’ân okuması işiyle ilgili bir şeyden alıkoyarsa bu caiz değildir. (İbn Baz)

8- **Kur’an okumak mı, yoksa kasetten dinlemek mi daha faziletlidir?:** Okuma veya dinlemeden kalbine daha faydalı olanı ve onu daha fazla etkileyeni yapmak faziletlidir. Zira okumaktan amaç düşünüp anlamaktır. (İbn Baz)

9- **Ayetlerin hayvan şeklinde, kuş ve nakış şeklinde yazılması:** Caiz değildir. Bütün bunlar Allah Azze ve Celle’nin Kitabının korunması gereken abes şeylerdir. (İbn Fevzan)

10- **Ayet, hadis ve Esmaul Hüsna yazılı olan levha, tabak gibi şeylerin asılması**:

Bunun gibi süs için veya hatırlatma için, ya da ticareti artırma vesilesi olarak asılan şeylere insanların rağbet göstermesi, İslam’ın Kur’ân ve hadislerle hedeflediği yüce amaçlardan uzaklaşmaktır. Kur’ân: hidayet, kanun, nasihat, ibret ve hükümler kitabıdır. Kur’an ayetlerinin bunlara yazılması indiriliş sebebine muhaliftir. Bizlerin Allah’ın kitabına hürmet göstermemiz ve tazim etmemiz, indiriliş sebebine uygun hareket etmemiz gerekir. O, duvarlara asılmak ve nakışlanarak yazılmak için inmemiştir. (el-Lecnetud Daime)

11- **Kur’ân ayetlerinin hastaya suyu içirilmek için yazılması:** Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem’den

hastaya Kur’ân okuyup vücuduna üflediği varid olmuştur. Eğer bir suya okunup hastaya içirilirse bunda sakınca yoktur.

12- **Kur’ân sure veya ayetlerinin kâğıda yazılıp, su, zaferan gibi şeylerle yıkanması ve bereket umarak bu suyun içilmesine gelince**: İmam Ahmed, İbn Teymiye ve İbn Kayyım gibi bazı âlimler, Kur’ân ile şifa istemenin umumi cevazına dayanarak buna ruhsat vermişlerdir.

— Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in kendisinin bunu yaptığını bilmiyoruz. Evla olanı bunu yapmamak ve Şeraitte sabit olanla yetinmektir. Sabit olan da hastaya okumak veya suya okuyup hastaya içirmektir. (el-Lecnetud Daime)

13- **Tecvit hükümlerini bilmeden ve çok hata ederek Kur’ân okumak**: Kadının tecvitli okuyuncaya kadar Kur’ân okumasını öğrenmesi gerekir. Doğru şekilde okuyuncaya kadar kelimeyi tekrar etmelidir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: “**Kur’anı zorlanarak okuyana iki kat ecir vardır.**” (Müslim) (İbn Fevzan)

Tilavet Secdelerinin Hükümleri

14- Tilavet secdelerinde abdest ve kıble şart değildir. (İbn Baz)

15- Bunda tekbir ve secdeden kalkınca selam verme yoktur. (İbn Baz)

16- Okuyanın secde etmesi hariç, dinleyenin tilavet secdesi yapması meşru değildir. (İbn Baz)

17- Tilavet secdesi vacip değil sünnettir. (İbn Baz)

9

18- Tilavet secdesinde, diğer namazların secdesinde söylenen tesbih ve duayı okumak meşrudur. (İbn Baz)

19- **Müezzin ezan okurken, Kur'ân okuyan ne yapar?**: Müezzinin okuduğunu tekrar etmek sünnettir. Bu sünneti kaçırmamalıdır. Zira Kur'ân okumak için vakit geniştir. (İbn Baz)

20- **Ev düzenlerken Kur'ânı taşımak**: Kadının abdestsiz veya Hayızlı olsa bile Kur'ânı taşıması caizdir. (İbn Muni')

21- **Ölüler için Fatiha okumak**: Bu bidattir. Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in ölülere okuduğu varid olmamıştır. Meşru olanı: kişinin anne babasına bağışlanması ve merhamet olunması için dua etmesidir. (İbn Fevzan)

22- **Kur'anı açıktan mı yoksa gizli okumak mı daha faziletlidir?**: Bu insanın durumuna göredir. Eğer hiç kimseye eza vermeyecekse ve daha huşulu olacaksa sesli okur. Eğer sessiz okumakla huşu hissedecekse sessiz okur. Eğer ikisi de eşitse dilediğini yapar. (İbn Useymin)

23- Kur'an okurken kayıt cihazının sesi devam ediyor ve bu seni tilavetinden ve okuduklarını düşünmekten alıkoymuyorsa caizdir. (el-Lecnetud Daime)

24- **Hatalı mushafı ne yapmalıdır?**: Yakmalı veya insanların geçmediği, üzerine çöp atılmayan temiz bir yere gömmelidir. (el-Lecnetud Daime)

25- **Kadının kıraatte sesini yükseltmesi**: Eğer evinde yalnızsa, mahrem akrabaları ile beraberse ya da yanında sadece kadınlar varsa kıraatte sesini yükseltebilir. (el-Lecnetud Daime)

26- **Kur'ân okuma sevabını başkalarına göndermek**: Bu, Kitap ve sünnette varid olmamıştır. Sahabelerden de Kur'ân okuma sevabını ana babaya veya başkalarına hediye etmenin meşru olduğunu gösteren bir delil varid olmamıştır. Allah Kur'ân okumayı, ancak ondan anlamını düşünüp ibret alarak faydalanmak için meşru kılmıştır.

Bazı âlimler bunun caiz olduğunu söyledi. Ancak doğrusu birinci görüştür. Şayet bu meşru olsaydı bunu Selefi salihin yapardı. (İbn Baz)

27- **Bereket ummak amacıyla arabaya veya başka bir yere Mushaf (Kur'ânı Kerim) koymak**: Eğer şeytanlardan ve cinlerden koruması amacıyla koyuşsa bu meşru değildir. Ama arabasına bazen okumak için koymuşsa bunda sakınca yoktur. (İbn Baz)

28- **Ayet ve hadisler içeren kasetler**: Üzerinde bunlar olduğu halde tuvalete girmekte sakınca yoktur. Zira ayet ve hadisler açıkta değildir. (İbn Useymin)

29- **Zorluklardan korunmak maksadıyla ayetleri yazıp taşımak**: Caiz değildir. Zira Kur'ân bunun için inmemiştir. Kur'ân'ın sadece musibete uğrayana ve hastaya okunması varid olmuştur. Ama bu bahsedilen şeye delil yoktur. Zira bu gibi şeyler Kur'ân'ın imtihan edilmesine sebeptir. (İbn Fevzan)

30- **İhlâs suresini üç kere okumakla** Kur'ânı hatmetme sevabı kazanılır. Lakin sadece bu sureyi okuyup tekrar eden, Kur'ânın tamamını okuyan gibi olamaz. (el-Lecnetud Daime)

31- **Kur'ânı mushaftan mı yoksa ezberden mi okumak daha faziletlidir?**: Mushaf'tan okumak daha faziletli ve zabta daha yakındır. Eğer ezberinden okuyunca

daha huşûlu olacağını düşünürse ezberden okur. (İbn Fevzan)

32- **Rahmet veya azap ayetlerini tekrar etmek**: Huşû ve düşünmeye sebep oluyorsa bunda sakınca yoktur. (İbn Baz)

33- **Duada ağlamak ve Kur'ân dinlerken ağlamamak**: Kur'ân hususunda huşulu olmak, duada huşulu olmaktan daha önemlidir. Lakin bunda kendi tercihi yoksa kendisini duada zorlayıp bazı ayetlerde zorlamamıştır. (İbn Baz)

34- **Kur'ânı Ramazan'da hatmetmek**: Vacip olduğuna inanarak değil müstehap olduğu düşünülerek hatmedilmelidir. (İbn Fevzan)

35- **Kur'ân okurken kıbleye dönmek**: İbadette kıbleye yönelmek müstehaptır. Kur'ân okurken kıbleye dönmezse de bunda sakınca yoktur. (İbn Fevzan)

36- **Mushaf ile hamama girmek**: Caiz değildir. Ama dışarıda bırakırsa çalınacağından korkuyorsa, zaruret sebebiyle caiz olur. (el-Lecnetud Daime)

37- **Kur'ânı unutmak**: Doğrusu bunun günah olmadığıdır. Lakin müslümanın Kur'ândan ezberlediğini unutmamaya çalışması gerekir. Kur'ân'ı ezberleyip sonra unutan kimseye tehdit içeren hadis ise zayıftır. (el-Lecnetud Daime)

38- Kur'ân ayetlerinin mizahta kullanılması caiz değildir. Mesela "**Onu yakalayın da bağlayın**" (Hakka 30) veya "**Yüzlerinde nişanları vardır**."(Fetih 29) gibi ayetlerde olduğu gibi. Ama Kur'ân'dan aktarma kastı olmaksızın insanın dilinden çıkarsa bu caizdir. (el-Lecnetud Daime)

39- **Kur'ân okunurken haberler gibi başka bir şeyi dinlemeye geçmek**: Bunda sakınca yoktur. Zira her şeyin bir zamanı vardır. Bu Kur'ândan yüz çevirmek anlamına gelmez. (el-Lecnetud Daime)

40- **Abdestsiz olarak ezberden Kur'ân okumak**: Bunda sakınca yoktur. Ama Mushaf'a ancak temiz iken dokunur. (İbn Fevzan)

41- **Kur'ândan uzaklaşmanın çeşitleri vardır**:

— Onu okumaktan uzaklaşmak

— Onu düşünüp manasını anlamaktan uzaklaşmak

— Onun hükümleri ile amel etmekten uzak durmak

— Hastalıklara onunla şifa istemekten uzak durmak

— Onu dinlemekten uzak durmak

Allah Teala buyurur ki: "**Peygamber der ki: Ey Rabbim! Kavmim bu Kur'an'ı büsbütün terk ettiler**."(Furkan 30)

42- Müslüman hakkında meşru olan Kur'ânı ezberlemek ve bu uzaklaşma çeşitlerinin her birinden uzak durmaktır. (el-Lecnetud Daime)

43- İçinde Kur'ân kayıtlı olan kaseti cünüp kimsenin taşımasında sakınca yoktur. (el-Lecnetud Daime)

44- **Hayızlı kadının Kur'ân okuması**: Âlimlerin görüşlerinden sahih olanına göre mushafa dokunmadan okumasında bir sakınca yoktur. Temiz bir elbise gibi bir şeyle de tutabilir.

45- Cünüp olan ise Kur’ân okuyamaz (İbn Baz)[6]

46- **Kur’ân okuyana selam vermek**: Caizdir. Zira bundan yasaklayan bir delil sabit olmamıştır. Selamı aldıktan sonra kıraatine devam edebilir. (el-Lecnetud Daime)

47- **Kadınlar için Kur’ân ezberleme yarışması düzenlemek ve erkeklerden oluşan hakem komisyonu kurmak:** Şu şartlarda caizdir:

— Kadın tertil ederken sesini yumuşatıp inceltmemelidir.

— Tesettürlü olmalıdır.

— Yabancı ile halvet olmamalıdır. (el-Lecnetud Daime)

48- **Kur’ân öğretimi için ücret almak:** Caizdir. Zira Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem: “**Ücret aldığınız şeylerin en layığı Allah’ın Kitabıdır**” buyurmuştur. (Buhari) (el-Lecnetud Daime)

49- Divan üzerinde veya yerde yatarak, ayakta ve oturarak gibi her durumda Kur’ân okumakta sakınca yoktur. (el-Lecnetud Daime)

50- **Kur’ân kıraatini bitirince “Sadakallahul azim” demek bidattir.** Zira bunu çok Kur’ân okumalarına rağmen ne peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem, ne Raşit halifeler, ne de sahabelerden biri yapmamıştır. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem: “**Kim emrimiz olmayan bir**

---

[6] Daha önce bu konuda bir yasağın sabit olmadığını hatta delillerin bunun caiz olduğunu gösterdiğini açıklamıştık.

şey yaparsa o reddolunur” buyurmuştur. (Müslim) (el-Lecnetud Daime)

51- **Kur’ân-ı Kerimi öpmek**: Kur’ân-ı Kerimi öpmenin meşruiyetine dair bir delil yoktur. (el-Lecnetud Daime)

52- **Mushafı yere koymak**: Evla olan yüksek bir yere konmasıdır. Eğer bu kolay olmazsa temiz bir sergi üstünde yere koymak caiz olur. (İbn Cibrin)

53- Kur’ân okurken tertil ile (ağır ağır) okumak vacip değildir. Lakin Kur’ân okumanın edeplerindendir. (İbn Useymin)

54- Harflerin kaybedilmemesi şartıyla hızlı okumak caizdir. (İbn Useymin)

55- Evde sabah namazından sonra güneş doğana kadar Kur’ân okumak:

Kadın, namaz kıldığı yerde sabah namazından sonra oturup güneş yükselene kadar Allah’ı zikreder veya Kur’ân okur, sonra iki rekât namaz kılar. Bunu yapmanın kazandırdığı fazilete dair hadisler gelmiştir. Bu şekilde tam birer hac ve umre sevabı kazanılır. Bu konudaki hadisler birbirini destekleyerek hasen derecesine çıkmaktadır. (İbn Baz)

56- Yasin, Duhan, Vakıa ve Mülk surelerini her gün okumak sahih sünnette sabit olmamıştır. Lakin müslümanın Kur’ânın tamamını okumayı artırması meşrudur. (el-Lecnetud Daime)

57- **Sureleri Mushaf’taki sıralarına göre okumak:** Yani Fatiha ile başlayıp Bakara ile ve sonra Al-i İmran suresiyle devam ederek okumak ve Nas suresi ile bitirmek daha faziletlidir. Ama öğrenmek için Nas suresiyle başlayıp

sonra Felak ve İhlâs surelerini okuyarak başa doğru gitmekte de sakınca yoktur. (el-Lecnetud Daime)

58- **Dudakları kıpırdatmadan mushafa bakarak okumakta sevap var mıdır?:** Bu Kur'ân okumuş sayılmaz. Kur'ân okuma sevabına etrafındakiler işitmese bile ancak Kur'ânı telaffuz etmek suretiyle erişilir. (İbn Baz)

59- Toplantılarda Kur'ân okumak için ücret almak caiz değildir. Kim Kur'ân kıraati için ücret alırsa onun sevabını alamayacağı gibi günaha da girer. Zira Kur'ân okumak ibadettir. İbadet olan bir şeyin dünyalık vesilesi edinilmesi caiz değildir.

60- Kur'ânı okumak için alınan ücret caiz değildir fakat öğretmek için alınan ücret caizdir. (el-Lecnetud Daime)

61**- Kabirlere Kur'ân okumak:** Ne peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem'den ne de sahabelerden varit olmayan bir bidattir.

62- **Ölüye kabri yanında dua etmeye gelince**, bunda bir sakınca yoktur. Kişi, kabrin başında kolayına gelen şekilde dua edebilir. (İbn Useymin)

63- Üzerine Kur'ân okunmuş suyu Hayızlı veya nifaslı kadın kullanabilir. (İbn Cibrin)

64- **Çocuğun başı tarafına Mushaf koymak**: Eğer bu onu cinlerden vs. koruması amacıyla konmuşsa meşru değildir. (İbn Fevzan)

65- Kederli kadını Kur'ân hocalarından birine okuması için götürmek şu şartlarda caizdir:

— Bu hocanın dinde salahı ve akidesinin düzgün olması ile bilinmesi gerekir.

— Kendisine Kur’ân okunan kadın tesettürlü ve perde arkasında olmalıdır.

— İkisi yalnız kalmamalıdır.

— Hoca, fitneden korunmalı, kadına bakmamalı ve dokunmamalıdır. (İbn Fevzan)

66- **Hayızlı kadın tilavet secdesi yapabilir mi?:** Sahih olanı: tilavet secdesi veya şükür secdesi için abdest şart değildir. Zira bunlar namaz hükmünde değildir. (el-Lecnetud Daime)

67- **Namazda mushaftan Kur’ân okumak**: İhtiyaç duyulursa Ramazanda farz dışındaki namazlarda ve sesli okunan nafile namazlarda mushaftan okumak caizdir. (el-Lecnetud Daime)

68- **Hayızlı kadının Kur’ân okuması**: Hayızlının Kur’ân okumaktan yasaklanmasına dair hadisler sahih değildir. Bu konuda sahih bir delil sabit olmamıştır. Öğretmen veya öğrenci olması gibi ihtiyaç duyduğu durumlar dışında hayızlının Kur’ân okumaması daha layıktır. (İbn Useymin)

69- Hayızlı kadının diliyle değil de gözleriyle takip ederek Kur’ân okumasında sakınca yoktur. Nevevi: “Bu ihtilafsız olarak caizdir” demiştir. (İbn Useymin)

70- **Cünüp Kur’ân okuyabilir mi?:**

— Gusledinceye kadar ne ezberinden ne de mushaftan okuyamaz.

— Tefsir ve hadis kitaplarını ise, içinde geçen ayetleri okumaksızın okuyabilir. (İbn Baz)

71- **Hayızlı kadının dua ve istiğfarını Allah kabul eder mi?**: Evet, bu caizdir. Aksine, Hayızlı kadının özellikle şerefli vakitlerde dua ve istiğfarı artırması gerekir. Duanın kabul edilme sebepleri oluştuğu zaman Allah hayızlının da başkalarının da duasını kabul eder. (İbn Cibrin)

KADIN VE RÜYALAR

Bu bölümde 6 cevap vardır

İnsan nefsi, gelecekte karşılaşacağı hadiseleri bilmeye iştiyak duyar. Gaybı ise Allah'tan başka kimse bilemez. Allah Azze ve Celle buyurur ki: "**Göklerin ve yerin gaybı Allah'a aittir.**" (Nahl 16/77)

Bazı insanlar gaybı öğrenmek için bazı yöntemlere başvurarak sihir yapmaktadırlar. Bu ise haramdır. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: "**Kim gelecekten haber veren birine gider ve onun söylediklerini tasdik ederse, Muhammed (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e indirileni inkâr etmiştir**." (Ebu Davud)

Allah, iman ehli için sadık rüya vererek onları hayırla müjdelemiş, şerden sakındırmıştır. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem buyurur ki: "**Nübüvvetten ancak mübeşşirat kaldı**." Mübeşşiratın ne olduğunu sorduklarında da: "**salih rüyadır**" buyurmuştur. (Buhari)

1- **Uyuyanın gördüğü şeyler üç çeşittir**:

Rüya: Allah Teala'dandır ve bunda iyilik ile güzel şeyler çoğunluktadır.

Hulm (düş): Bu Şeytanın insan ile oynamasıdır. Genelde abdestsiz yatan veya Allah'ı zikretmeden uyuyan kimseler görür.

Hadisu'n-Nefs: uyuyan kimse bunda genellikle kafasının uyanık iken meşgul olduğu şeylere uygun suretler görür. Çok yemenin veya can sıkıntılarının sonucu olarak da böyle şeyler görülebilir.

Uyarı: insanların çoğu şeytanın kendisiyle oynaması ile sadık rüyayı ayırt edemezler. Böylece şeytanın üflediği şeylerle düşünceli ve gördüklerinin etkisiyle kuruntulu olarak sabahlarlar.

2- **Karışık rüyalar ve şeytanın rüyada insanla oynamasının alametleri:**

— Uyuyan kişi, rüyasında başını sonunu bilemediği manzaralar görür.

— Hasta olan bazı insanlar rüyalarında hastalıklarıyla ilgili şeyler görürler. Mesela nezle olan kimsenin rüyasında nehirler ve kar görmesi ya da ateşlenen kimsenin rüyasında güneş ve ateş görmesi gibi.

— Veya uyanık iken düşünüp konuştuğu şeyleri rüyasında görür.

3- **Kötü rüya görülünce yapılacak şeyler**:

— Görülen şeyin şerrinden üç kere Allah’a sığınılır.

— Şeytanın şerrinden üç kere Allah’a sığınılır.

— Sol tarafa üç kere tükürülür.

— Kimseye anlatılmamalıdır.

— Kimseye tabiri sorulmamalıdır.

— Yattığı tarafı değiştirmelidir.

— Allah’tan bunun hayrını istemelidir.

— Bu rüyanın zarar vermeyeceğine inanmalıdır.

— Bu rüyadan sonra namaz kılmalıdır.

4- **Güzel rüya görünce yapılması gereken edepler**:

— Bu rüyanın Allah'tan olduğuna inanmalıdır.

— Bunun için Allah'a hamd etmelidir.

— Tabirini öğrenmelidir.

— Sadece sevdiklerine anlatmalıdır.

5- **Sadık rüyanın alametleri**:

— Daha önce anlatılan kötü rüyanın alametleri bulunmamalıdır.

— Rüyayı gören doğru sözlülüğü ile bilinmelidir.

— rüyanın başı ile sonu bilinmeli, bağlantılı olmalıdır.

— taatin sevabı ile müjdeleyen veya günahtan sakındıran bir içeriği olmalıdır.

6- **Rüya anlatırken yalan söylemenin haram oluşu**:

Bunda büyük günah vardır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "**Yalanların en kötüsü, kişinin görmediği şeyi gözüyle görmüş gibi anlatmasıdır**." (Buhari)

7- **Rüyanın tabiri kime sorulur?**

İlmine ve dininde salahına güvenilen kimseye sorulmalıdır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem: "**Sizden biriniz gördüğü rüyayı ancak bir nasihatçiye veya bir**

âlime anlatsın” buyurmuştur. (Hâkim rivayet edip sahih dedi. Zehebi de ona muvafakat etti.)

8- **Mülahaza**: Müslümanın bu konuda hatalardan sakınması gerekir. Gördüğü karışık rüyaları çok sormamalıdır. Ancak tabiri hak eden rüyayı sormalıdır. Eğer rüyasını tabir ettirmezse bunda hiçbir sakınca yoktur.

9- **Uyarı**: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den insanın rüya görmesi için okuması gereken sure veya zikir tayin ettiği sabit olmamıştır. Bütün bunlar bidattir.

KADIN VE VESVESELER

Bu bölümde 23 cevap vardır:

1- **Vesvesenin tarifi**: Nefiste itminan vermeyen ve kararsız olarak dolanan düşüncelerdir.

2- **Vesveselerin sebepleri**:

İlmin azlığı: İlim kişiden vesveseyi ve onun tehlikesini giderir. Cehalet ise kişiyi zarar verecek şeylere iter.

İman zayıflığı ve Allah'ı az zikretmek: Bunun salih amellerin azlığı, günahların çokluğu gibi pek çok sebepleri vardır. İmanın kuvvetli olması ise bunun aksidir. Şeytan ondan kaçar ve ona vesvese vermeye bir yol bulamaz.

Kuruntulara dalmak: Şüphesiz kuruntular ve çok düşünmek, insanın vesveselere kapılmasına sebep olur. Böylece şeytanın ona musallat olma yolu açılır.

3- Sessiz okunan namazlarda kulun vesveseyi uzaklaştırmak için sesli okumasında sakınca yoktur. Namaz kılanın sol tarafına namazda iken üfleyip üç kere şeytandan Allah'a sığınması meşrudur. Sesli okurken kendi işitebileceği şekilde sesini yükseltmelidir. (İbn Baz)

4- **Uyarı:** Namazda üç mü, yoksa dört mü kıldım diye şüpheye düşen kimse, üç rekât kıldığını varsayıp namazını tamamlamalıdır. Sonra da selamdan önce sehiv secdesi yapmalıdır. (İbn Baz)

5- Vesvesenin çokluğu sebebiyle namaz iade edilmez. Bilakis eğer gerektirecek bir şey yapılmışsa sehiv secdesi edilir. (İbn Baz)

6- **Yel çıktığından şüphe etmek**: Eğer ön veya arka tarafından yel çıktığından şüphe ederse abdesti bozulmaz. Buna aldırmamalıdır. Zira bu şeytanın vesvesesidir. (İbn Baz)

Vesveselenenlerin Çeşitleri:

7- **Akide hususunda vesvese**: Hadiste geçtiği gibi şeytan insana: "şunu kim yarattı, şunu kim yarattı" diye sorar. Sonunda: "Allah'ı kim yarattı?" der. Bunun çaresi:

— Ben Allah'a ve rasulüne iman ettim demek.

— İhlâs suresini okumak

— Sol tarafına tükürüp şeytandan Allah'a sığınmak

— Sonra da vesveseye son vermektir.

8- **Kazayı hacet hususunda vesvese**: Bazı kadınlar uzun süre hamamda dururlar.

9- **Abdestin bozulduğu hususunda vesvese**: Bazı kadınlar kendilerinden abdest bozucu bir şeyin çıkıp çıkmadığından şüphe ederler.

Bunların çaresi: Bir ses veya koku hissedene kadar bu şüphelere aldırmamalıdır.

10- **Suyun temizliği hususunda vesvese**: Bazı insanlar temiz olup olmadığını bilmediği bir şey düşünce elbisesini değiştirir veya onu yıkarlar. Doğrusu yıkaması gerekmediğidir. Zira eşyada aslolan temizliktir.

11- **Abdest alırken vesvese**: Abdest alırken şeytan insanın kalbine mesela başını mesh ederken ağzına su

vermediği veya abdeste niyet etmediği düşüncesini atar.

Bunun çaresi: Ona deriz ki: “abdestim tamdır, Allah’a sığınırım, bu vesveselere aldırmam.”

12- **Yerin temizliği hususunda vesvese**: Bunda kişi, abdestten yürüdüğü yerlerden dolayı ayağını yıkar, sadece özel bir seccade üzerinde namaz kılar. Doğrusu: yeryüzü tamamen temizdir.

13- **Namaz hakkında vesvese**: Şeytan bazı kadınlara gelir, Fatihadan sonra bir sure okuduktan sonra “sen Fatiha’yı okumadın” der ve kıldığı rekât sayısı hakkında onu şüpheye düşürür. Ya da niyette ve başlangıç tekbirinde şüpheye düşürüp tekrar ettirir.

Bunun çaresi: Şeytandan Allah’a sığınıp bu vesveselere son vermektir.

14- **Uyarı**: Ey vesveseye müptela olan!: niyet: bir şeyi yapmaya kasıt ve ona azmetmektir. Yeri kalptir. Bunun dil ile bir alakası yoktur. Kim abdest almaya oturmuşsa, buna niyet etmiş demektir. Kim namaza kalkmışsa niyet etmiş demektir. Kendini zora sokma.

15- **Vesvesenin ilacı**: Din ilmini öğrenmektir. Bu kişiyi dinde aslı olmayan şeylerden alıkoyar. Bu durumda şeytan ondan daha uzak olur. Vesveseler dini bilmemekten kaynaklanır.

İmanı takviye etmek ve Allah’ı zikretmeye devam etmek: Zikir, koruyucu bir kale ve engelleyici bir settir. Şeytana karşı bir silahtır. Özellikle sabah akşam okunacak zikirlere, uyumadan önce, eve girip çıkarken okunacak zikirlere devam etmelidir.

Kuruntularla mücadele etmek: Bunu bir meşguliyet

haline getirmemelidir. Zira bununla uğraştıkça daha çok yerleşir. Eğer onunla mücadele ederse Allah'ın izniyle kaybolur gider.

Allah'a sığınıp dua etmek: Allah Teala buyuruyor ki: "**Ne zaman şeytandan bir kötü düşünce seni dürtüklerse, Allah'a sığın**"(A'raf 200) Allah'a sığındığı zaman şeytan bir sinek gibi olur. Vesveseyi kovmada en etkili sebeplerden biri de duadır.

Şüphe durumları:

16- **Birinci durum**: Kalbinde gezen mücerred kuruntu. Elini yıkayıp yıkamadığından şüphe etmek gibi. Buna önem vermemeli ve aldırmamalıdır.

17- **İkinci durum**: Çok şüpheye düşmek. Mesela her abdest alışta şüpheye düşmek gibi. Ayağını yıkarken başını mesh edip etmediğinden şüphelenir. Bu şüpheye de kıymet vermemelidir.

18- **Üçüncü durum**: Abdest, namaz gibi bir ibadeti bitirdikten sonra şüpheye düşmek: aynı şekilde buna da önem vermemelidir.

Bu üç durumda şüphelere itibar edilmez.

19- **Dördüncü durum**: Çok şüphelenen bir kimse olmayıp hakiki şüpheye düşmek. İbadeti bitirmeden önce başlar. Buna itibar edilebilmesi için kesin emin olmak gerekir. (İbn Useymin)

20- **Temizlik hususunda vesveseye müptela olan kadın**: Bu vesveselere göre hareket etmeyi bırakmalıdır. Şeytandan Allah'a sığınmalıdır ve Allah'tan kendisini bu halden kurtarmasını istemelidir. (İbn Baz)

21- **Uyarı**: Şeytan, müslümanın abdest, namaz gibi ibadetlerini bozmaya çalışır. Onunla savaşmak için vesveselerine boyun eğmemek ve onun tuzaklarından Allah'a sığınmak gerekir. (İbn Baz)

22- **"Bazen aklımdan beni dinden çıkarmasından korktuğum düşünceler geçiyor. Bunu savuşturmak için ne yapmalıyım?"**

Bu düşünceler şeytanın müslümanı şaşırtmak için insanların göğsüne attığı vesveselerdir. Kişi bunu hissettiği zaman Allah'a sığınmalı ve gaybe ait meseleleri düşünmeye son vermelidir. (İbn Cibrin)

23- **Farz namazı kıldıktan sonra eksiklik olabileceği düşüncesiyle ihtiyat olsun diye namaz kılmak**: Meşru değildir. Lakin namazda kalp hazırlığı ile huşulu olmak gerekir. Eğer bazı düşünceler gelirse tekrar namazı düşünmeye dönmek gerekir. İnşallah bundan zarar gelmez. (İbn Fevzan)

KADIN VE AŞK

Bu bölümde 7 cevap vardır:

1- **Aşk ve zararları hakkında birkaç cümle**:

— Bazı hikmet sahipleri şöyle derler: "deliliğin çeşitleri vardır. Aşk da onun çeşitlerindendir."

— Yine derler ki: "nice âşıklar maşukları uğruna mallarını, şereflerini ve canlarını telef ettiler. Ailelerini, din ve dünya maslahatlarını da yitirdiler."

— Âlimlerden birine aşkın şeklini sordular. Dedi ki: "kalpler Allah'ı zikretmekten gafil olduğu zaman Allah onları kendisinden başkasına kulluğa müptela eder." Kalp gafil olduğu zaman şeytana mekân olur.

— Âşık olanlar insanların en bahtsızları, en zelilleri, en meşgulleri ve Rablerinden en uzak olanlarıdırlar.

— İbnul Kayyım aşk hakkında dedi ki: "bütün tabipler bunun bir vesvese hastalığı olduğunu söylemişlerdir… Sebebi ise nefsin güzel görmeye çalışması ve bunu düşünmesidir…"

2- **Küfür ve şirke götüren aşkın alametleri**: Aşık olduğu kimsenin hoşnutluğunu Allah'ın rızasının önüne geçirmek. Mesela âşık olduğu kimsenin hakkı ile Rabbine taat hakkı çelişirse maşukunun hakkını, Allah'ın hakkının önüne geçirmek. (İmam İbnul Kayyım)

3- **Aşkın sebepleri**:

— **Ruhun ve canın Allah'ın zikrinden ve muhabbetinden boş olması**. Kim kalbini Allah'ın korkusu

ve muhabbeti ile doldurursa başka şeyler o kalbe girmeye yer bulamaz. Allah bu kalpte her şeye bedeldir.

— İbnul Kayyım der ki: “Aşka, Allah Teala’nın muhabbetinden boş olan kalpler müptela olur.”

Yayın araçları: Çirkin filmlerin ve aşk hikâyelerinin ifsat edici etkileri vardır. Bunlar faziletin yıkılmasına ve rezaletin yayılmasına sebep olur.

Sevgi ve aşk kavramlarının tahrif edilmesi: Aşk ve sevginin sahibini kör edip onu ayılamayacağı bir sarhoşluğa götüreceğini zannederler. Fakat bu kimseler en büyük, en şerefli ve en faydalı sevginin, Allah’a, rasulüne ana babaya, ev halkına, temizliğe, iffete, eşine ve üstün ahlaka karşı sevgi beslemek olduğunu unutmuşlardır.

Telefonda karşılıklı konuşmalar (Dil zinası)[7]: Aşka sürükleyen en önemli sebeplerden biridir.

Bakışları serbest bırakmak: Aşkın başlangıcı genellikle güzelliklere bakmakla olur

Kör taklit: Bazı insanlar aşk hikâyeleri okur veya içinde aşktan bahsedilen şarkılar dinler. Bir müddet sonra da aşka düşer.

4- **Çareler:**

Allah Azze ve Celle’ye yalvararak dua etmek, samimiyetle Allah’a yönelmek… Bu hastalıktan Allah kurtarır.

---

[7] İnternet vesilesi ile “chat” dedikleri mesajlaşmalar da bu kapsamdadır.

Sevgiliden uzaklaşmak: Onu görmemek, sesini duymamak, onu hatırlatan şeyleri görmemek.

Âşık olduğu kimseden başkasıyla da olsa evlenmek: Zira evlilikte kendisine yetecek bereket vardır.

Salih ameller işlemeye ve Allah'ı zikretmeye devam etmek: Allah Azze ve Celle buyurur ki: "**Şüphesiz namaz kötülüklerden ve çirkinliklerden alıkoyar**."(Ankebut 45)

Ölümü ve şiddetini düşünüp hatırlamak: Kabri, karanlığını, Allah Azze ve Celle'nin huzurunda durduruluşu hatırlamak.

Faydalı şeylerle meşgul olmak: Şüphesiz aşkın sebeplerinden biri de boş kalmaktır. Nitekim şöyle demişlerdir: "Aşk, boş duran insanların meşguliyetidir." Eğer kalp, gerekli olan şeylerle meşgul edilirse böylece aşkın unutulması sağlanır.

KADIN VE (KONUŞMA, GÖRÜŞME GİBİ) ZİNA VESİLELERİ

1- **Hedef cümleler**: Kadın sedef gibidir. Yerinden alınıp yola atıldığı zaman bir daha oraya dönemez. Kadın da bunun gibidir, iffeti gittiği zaman bir daha onunla alakası kalmaz.

— Bil ki bütün gençler tesettürlü bir kadın gördükleri zaman ona bir sultanmış gibi hürmet ederler. Ama açık bir kadın gördüklerinde ise tam aksine, baktıkça bakarlar. "şu kadından birkaç dakikalığına da olsa yararlanayım" diye düşünürler.

— Keşke Allah'ın zina edenleri cehennemde nasıl cezalandırmakla tehdit ettiğini bilselerdi. Şüphesiz bu büyük bir şeydir! Alt tarafı geniş, üst tarafı dar bir fırın! Alt tarafından ateş çıkar. Zina eden erkekler ve kadınlar çıplak halde bu ateşte yanarlar. Bu ateşin yakıcı şiddetinden ötürü bağırıp dururlar!...

— Namusunu, ailenin namusunu ve güzelliğini verdiğin şahıs bütün bunlara müstahak oluyor değil mi? Ben inanıyorum ki, o seni izlediği için bunu hak etmiştir. Zira o bunu tek başına yapamaz.

— Akıl sahibi kadın, şayet bir arabada iken ruhunun alındığını düşünse, varacağı yerin neresi olacağını da düşünmez mi? Karanlık kabirde onun hali nasıl olacaktır? Cehenneme çukurlarından bir çukurda mı, yoksa cennet bahçelerinden bir bahçede mi olacak?

2- **Dil ve El Zinasının Sebepleri ve Çareleri**:

— Allah'a imanın zayıf olması: Rahman olan Allah'ı murakabe şuurunun olmaması, ahireti, ölümü ve cehennemi unutmak. İnsanlardan çekinenler, Allah'tan

korkmuyorlar mı?!

Çaresi: Allah'ı murakabe etmek, şüphesiz Allah kulunun her anından haberdardır. Ölümün de ne zaman geleceği belli değildir.

— Evde kötü terbiye: Bununla beraber kız evlat bundan dolayı mazur değildir! Zira onun kendi aklı, fikri, dini ve vicdanı vardır.

Çaresi: Salih bir gidişata dönmek, film seyretmeyi, düşük dergiler okumayı ve şarkı dinlemeyi terk etmek.

— Kadının ihtiyaç ve zaruret olmadan evden sık dışarı çıkması: Bu kadınların erkeklerle karışmasına ve günahkâr bakışlara sebep olmaktadır.

Çaresi: Evde durmakta sabretmeli, dışarı çıkmak zorunda kaldığı zaman da süslenmeden, tesettürü ve vakarı ile çıkmalıdır.

— Kötü arkadaş: Nice genç kızlar kötü arkadaşları sayesinde kötülüklere sürüklenmiştir. Nitekim denilmiştir ki: "Kuşlar kendileri gibi olanın peşine düşer." Yine: "Arkadaş, sürükleyendir" denilmiştir.

Çaresi: Saliha arkadaşlar edinmektir.

Unutma!

- Dünya kalacak yer değil, son bulacak bir uğrak yeridir.
- Ölüm ve onun sarhoşluğunu, kabir ve onun karanlığını, haşir ve dirilişi, cehennemi ve onun azabını unutma!
- Önceki ve sonrakilerin önüne serilecek ayıpları ve âlemlerin rabbinin soracağı hesabı unutma!

Masum bir genç kızın hikâyesi:

Telefon numarasını çevirdi ve ona ulaştı… “Beni nereden tanıyorsun?” dedi. Dedi ki: “İlk bakışta âşık oldum” o da gafil bir şekilde onu tasdik etti. Böylece onu zehirli telefon hançeri ile utanma duygusundan koparmaya sevk etti.

Cehennemi mesken edinenlerin ahlakını kendisine hayat tarzı yapan ne kazanır?

Ey gizli inci! Seninle konuşanı aptal zannetme! Hayır, bilakis o çok zekidir! Önünde seni gece gündüz sevdiğini söyleyerek ağlar. Fakat bu yalancı bunu onlarca kıza yapmış, sana söylediklerini onlara da söylemiştir.

3- **Dil ve el zinasının üslupları**:

— Geç saatlere kadar telefon görüşmeleri

— Derece derece konuşmayı ilerletmeleri

— Onların da bu ilerlemiş konuşmaya katılması üzerine çıkma teklifinde bulunması

— Maddi açıdan baskı yaparak onu kullanmak

Şunlardan sakın!

Tecrübelerin gösterdiği gibi, kadın ve erkeklerin birbirleriyle görüşmeleri bulaşıcıdır.

Kadın ve erkeklerin birbirleriyle görüşmeleri, nice evleri bozmuş, nicelerine büyük suçları güzel göstermiştir. Kadın ve erkeklerin birbirleriyle görüşmeleri ifsat edicidir.

Bu hikmeti yeniden düşün, nice bir anlık lezzet uzun süren hüsranlara götürmüştür.

KADIN VE DÜĞÜN

Bu bölümde 20 cevap vardır.

1- Kadınların arasındaki düğüne damadın götürülmesi caiz değildir. Zira bu hayâsızlık ve edepsiz kimselere benzeme göstergesidir. (İbn Cibrin)

2- **Düğün günlerinde def çalmanın şartları**: Defin sadece tek tarafına deri gerilmiş olmalı, davul gibi çift taraflı olmamalıdır. Zira davul bir müzik aletidir ve bütün müzik aletleri haram kılınmıştır.

Şarkı, şehvete iten düşük sözler gibi haram unsurlar bulunmamalıdır.

Kadınların sesinin erkeklere ulaşacak şekilde yükselmesi gibi fitne unsurları bulunmamalıdır.

Hoparlör gibi şeylerle ses yükseltilerek hiç kimseye eziyet verilmemelidir. (İbn Useymin)

3- **Çalgıcı kiralamak ve bunun kötülükleri**:

Hakikatte, şarkıcılar genelde günahların galip geldiği şarkılar söylerler

Enstrümanlarının ve garip müziklerinin sesini hoparlör ile yükseltiyorlar.

Bu çalgıcılar davetlileri karşılayıp mal toplayarak, kendilerine zillet yazılmış aşağılık kimselere saygı gösterirler. (İbn Baz)

4- **Uyarı**: Şarkı söyleyen kadın sıradan, düğün gecesi fazla vakit almadan, sevinç izhar etmek için şarkı

söylemesinde, erkeklerin bulunmaması veya seslerini duymamaları şartıyla sakınca yoktur.

5- Çok mal harcayarak övünmek ve geç vakte kadar düğünle meşgul olup sabah namazını zayi etmek caiz değildir. (İbn Baz)

6- **Gelinlikte şart olanlar**:

— Kadının düğün gecesinde kadınlara mahsus gelinlik gibi elbise giymesi şu şartlarda caizdir:

— Tesettürü sağlamalıdır.

— Erkek elbisesine benzememelidir.

— Kâfir kadınların elbiselerine benzememelidir.[8] (el-Lecnetud Daime)

7- Bu elbise, ayakları da örtmeli, yerde sürünen kısmı bir karış miktarı uzun olmalıdır. (İbn Baz)

8- Gelinliğin yerde sürünen kısmının daha fazla uzatılmasında israf vardır. Caiz değildir. (İbn Baz)

9- Gelin elbisesine güzel koku sürülmesinde sakınca yoktur.

10- (Düğün salonları ve) Otellerde düğün yapılmasının kötülükleri:

---

[8] Mesela beyaz gelinlik âdeti kâfirlerden geçmiştir. Aynı şekilde zamanımızda yaygın çirkinliklerden birisi de gelinin erkeklerinde görebileceği yerde bulunması ve kadın erkek karışık düğünler düzenlemektir. Bunlar haramdır.

— Bu tür düğünlerde genelde gereksiz harcamalarla fazlaca israf yapılır.

— Kadınlarla erkekler karışık bulunur. (İbn Baz)

11- Damadın, süslenmiş şekilde düğünü kutlamaya gelmiş namahrem kadınlar önünde gelinin yanına gitmesi caiz değildir. Doğru olanı: kişinin eşinin yanına özel olarak hayâlı bir şekilde girmesidir.

12- Kameraya düğün görüntülerinin çekilmesine ve bu görüntülerin herkese gösterilmesine akıl sahibi bir mümin razı olmaz. Bu caiz değildir. Fasık gözler bundan faydalanır. (İbn Useymin)

13- Damadın fotoğrafçı ile beraber kadınların yanına girmesi caiz değildir. (İbn Baz)

14- Eğer kadının mani olamayacağı bazı kötülükler içeriyorsa bu tür bir merasim düzenlemek caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

15- **Kadınların düğünlerde oynaması:** Şu şartlarda sakıncasızdır: yalnızca kadınların bulunduğu bir yerde olması, seslerini yükseltmemeleri, tam bir tesettür içinde olmaları ve avretinden hiçbir yerin açılmaması gerekir. adet olduğu üzere kadınların kendi aralarında baldırlarını, pazılarını açmaları caiz değildir. (İbn Fevzan)

16- **Sevinç çığlığı**: Kadının erkeklerin duyabileceği yerde sesini yükseltmesi caiz değildir. Zira onun sesinde fitne vardır. (İbn Fevzan)

17- **Davete icabet**: Müslüman kadının, İslam kardeşinin düğün yemeğine davetine icabet etmesi gerekir. şu şartlar yerindeyse bu daveti geri çevirmek caiz değildir:

— Kocası çıkmasına izin vermişse

— Düğün yemeğinde caiz olmayan unsurlar yoksa

— Veya kötülüğe engel olma imkânı varsa. Eğer bu şartlar yerine gelmemişse davete icabet etmemesi günah olmaz. (el-Lecnetud Daime)

18- Düğünde veya başka zamanlarda müzik kasetleri dinlemek ve kadınların bununla raks etmesi caiz olmayan kötülüklerdir. (el-Lecnetud Daime)

19- **Düğün evinde elbise değiştirmenin hükmü**: Kadının avretini koruması ve ziynetini gizlemesi gerekir. Özellikle de gizli kamera gibi vesilelerin çıkmasından sonra. (İbn Muni')

20- Fakihler düğünlerde bir şeyler saçmanın mekruh olduğunu söylemişlerdir. Zira bunda düşüklük ve yiyecekleri hor görmek vardır. Eğer bu iki önemli mahzur bulunmazsa bunlar adet olduğu için sakınca yoktur.

KADIN VE ZİNET

Bu bölümde 89 cevap vardır.

Kadının süslenmesinde dini kaideler

1- Süs, kaş aldırmak, dövme, diş düzelttirmek gibi dinen yasaklanmış bir şey olmamalıdır

2- Kâfirlere benzememelidir.

3- Herhangi bir açıdan erkeklere benzememelidir.

4- Hayat boyunca giderilemeyecek bir şey olmamalıdır.

5- Dövme ve kaş aldırmak gibi Allah'ın yarattığını değiştirecek bir şey olmamalıdır.

6- Tırnak oyası gibi suyun altına ulaşmasına engel olan bir şey olmamalıdır.

7- İsraf ve malı zayi etmek gibi şeylere sebep olmamalıdır.

8- Uzun süre vakit almamalıdır.

9- Kibir ve böbürlenme vesilesi olmamalıdır.

10- Kocası için süslenmelidir.

11- Tırnak uzatmak gibi fıtrata mugayir olmamalıdır.

12- Avretin açılmasına sebep olmamalıdır.

13- Bu süslerle yabancı erkeklere gözükmemelidir.

Zira fitne bakıştan gelir.

Tütsü ve koku sürünmek:

14- Kadının güzel koku süründüğü halde dışarı çıkmasında fitne vardır, bu caiz değildir. (İbn Useymin)

15- **Evden dışarı çıkarken koku sürünmek**: Kadın evden çıkar çıkmaz mahreminin arabasına binecek ve yabancı erkeklerin bulunmadığı bir yere gidecekse sakınca yoktur. (İbn Useymin)

16- **Uyarı**: Bazı kadınlar ramazan günlerinde koku sürünüp mescide çıkıyorlar ki bu caiz değildir. Zira yolda kokularının başkasına ulaşma ihtimali vardır. (İbn Useymin)

17- **Kadınlar arasında ziyaretleşmede koku ikram etmeleri:** Caiz değildir. (İbn Useymin)

18- Karısına güzel koku hediye etmekte sakınca yoktur. Bu muhabbet ve sevgiyi artırır. Fakat kadın bunu dışarı çıktığında kullanacaksa caiz değildir ve ona koku hediye etmek günahta yardımlaşmak olur. (İbn Baz)

Modern güzellik malzemeleri:

19- Güzellik malzemelerinin kullanılmasında şunlara dikkat edilmelidir:

— Kâfirlere benzeme gayesi olmamalıdır.

— Kullanılması bedene zarar vermemelidir.

— Aşırıya kaçmamalıdır.

— Abdest ve gusülde suyun altına ulaşmasına engel

olan şeyler olmamalıdır.

Yüze pudra sürmek:

20- Eğer bu yüze zarar vermeyecekse sakınca yoktur.

21- Eğer siyahlık kalacak veya bir zarara sebep olacaksa bunu yapmamalıdır. (İbn Baz)

22- Tıbbın zararlı kabul ettiği bazı güzellik maddeleri:

— Bazı yüz pudraları cilde zarar vermektedir.

— Bazı besleyici kremler genç görünme isteğine sebep olur.

— Bazı yüz kremleri böceklerden yapılmaktadır.

— Makyaj malzemelerinin cilde zararı vardır. Bunlar kurşun, çinko gibi ağır madenlerin yağ gibi eritilmesinden elde edilmektedir.

— Yüz pudraları yatmadan önce soğuk gülsuyu ile yıkanmalıdır.

Takma kirpik ve göz boyaları:

23- Takma tırnak kullanmak caiz değildir.

24- Takma kirpik kullanmak caiz değildir.

25- **Renkli lens takmak**: Bbunda vücuda zarar vermek, aldatmak ve Allah'ın yarattığını değiştirmek vardır. (el-Lecnetüd Daime)

Göz boyalarının tıbbi zararları

26- Bu boyaların bileşiminde kalıcı hastalıklara sebep olan maddeler vardır. Bu maddeler çeşitli göz iltihaplarına sebep olur. Vücutta bulunan mikropların kuvvetlenmesine ve kirpiklerin dökülmesine neden olur.

Dişleri düzelttirmek:

27- Müslüman kadının güzelleşmek için dişlerini düzelttirmesi haramdır. (İbn Fevzan)

28- Ama dişlerinde ameliyatla giderilmesi gereken bir sorun varsa bunda sakınca yoktur. Zira bu tedavidir. (İbn Fevzan)

Kaş aldırmak ve inceltmek:

29- Kaşları alıp boya ile suni kaş yapmak, Allah'ın yarattığını değiştirmek olup haramdır.

30- Kaşları keserek veya kopararak almak, Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in yapana lanet ettiği büyük günahlardan biridir.

31- Nams: kaş kılından almaktır, caiz değildir.

32- Kadının yüzünde biten sakal veya bıyık tüyünü ya da kol ve baldırındaki tüyleri alması caizdir.

33- Çeşitli yollarla kaş kıllarını almak sonra da özel kalemlerle ve cilt makyaj malzemeleri ile kaş yapmanın zararlı olduğu tıbbi takrirlerdendir. Bu makyaj malzemelerinin bileşiğinde ağır madenler vardır.

34- Kaşları kumrallaştırmak: Şeyh İbn Cibrin'e göre caiz değildir. Şeyh İb Munî' ise caiz demiştir.

35- Gözlere kadar inecek şekilde kaşlar fazla ise, eza verdiği için bunu gidermekte sakınca yoktur. (İbn Useymin)

36- **Kadının kocasına güzel görünmek için kaşlarını hafifletmesi caiz midir?**

Bu caiz değildir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem kaş alanlara lanet etmiştir. (İbn Cibrin)

Tüyler şu üç kısma ayrılır:

37- Birincisi: Din'in alınmasını yasakladığı erkeklerin sakalı ve kaş gibi tüyler.

38- İkincisi: dinin alınmasını istediği koltukaltı ve etek kılları.

39- Üçüncüsü: dinin hüküm belirtmeyip insanın tercihine bıraktığı kollar ve bacaklardaki kıllar. (İbn Useymin)

Kadının yüzünde biten kılların giderilmesi:

40- Eğer bunlar sıradan tüyler ise giderilmesi caiz olmaz.

41- Ama sakal ve bıyık gibi kadının yaratılışından olmayan kılları gidermekte sakınca yoktur. (İbn Baz)

Dövme:

42- **Tarifi:** Uzva kan akıncaya kadar iğne batırılır ve buraya sürme, mürekkep gibi boyalar konularak yeşil ya da mavi bir renk alması sağlanır. Bunu yapmadaki amaç güzelleşmek veya dikkat çekmektir.

43- **Hükmü**: Haramdır. Nitekim Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem bunu yapana lanet etmiştir. Büyük günahlardandır.

44- **Haram oluşunun hikmeti**: Bunda Allah'ın yarattığını değiştirmek vardır.

45- Küçük kıza kendi isteği olmadan dövme yapılmışsa ona bir günah yoktur. Fakat bunun günahı bu dövmeye yapanadır. (İbn Useymin)

Dövmenin giderilmesi için ilaç kullanmak:

46- Dövmenin giderilmesi için kullanılacak olan ilaç telefe veya uzvun kaybedilmesine sebep olacaksa gidermesi gerekmez. Bu durumdan Allah'a tevbe etmekle yetinmelidir.

47- Eğer böyle bir zarara uğraması söz konusu değilse onu bir an evvel gidermesi gerekir, geciktirmesi isyandır. (İbn Baz)

48- Beyaz saçları sarartmak ve saçları uzatmak için kına kullanmak caiz midir?

Beyaz saçları sarartmak ve diğer mubah işler için kına kullanmakta sakınca yoktur. Kınanın saçların uzaması ve dökülmemesi için faydası vardır.

49- Saçları erkeklere benzeyecek şekilde kısaltmak haramdır. (İbn Useymin)

50- Kâfir ve günahkâr kadınlara benzeyecek şekilde saçları kısaltmak haramdır. (İbn Useymin)

51- Bunlardan başka şekilde kısaltmaya gelince bunda

ihtilaf vardır. Kimisi cevaz verirken kimisi de mekruh görmektedir. (İbn Useymin)

52- Kadının saç ekletmesi (peruk kullanması) haramdır.

53- Herhangi bir zararı gidermek için ihtiyaç sebebiyle saç kısaltmak caizdir. (el-Lecnetud Daime)

54- **Peruk kullanmak**: Suni olması ya da başka bir kadının saçı olması fark etmez. Allah'ın yarattığını değiştirme, yalan ve kandırma illeti devam ettikçe hüküm değişmez.

55- **Peruk haramdır**. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şu hadisinin yasağı kapsamındadır: "Allah saç ekleyene ve ekletene lanet etsin" (İbn Useymin)

56- **Peruk kullanmak ne zaman caiz olur**: Kadının başında hiç saç yoksa veya dökülmüşse bu kusuru örtmek için peruk kullanması caizdir. (İbn Useymin)

57- Kocasının izni ile olsa bile peruk kullanmak haramdır. (İbn Useymin)

58- Baş üzerine saçları topuz yapıp koymak caiz değildir. Ama boynuna koyarsa caizdir. Fakat bu halde dışarı çıkarsa bu teberrüc olur. Zira örtüsünün altından belli olur. (İbn Useymin)

59- **Saçları toplayıp bağlayarak arkaya salmak**: Örgülü veya örgüsüz olsun, başkalarına göstermedikçe bunda sakınca yoktur. (el-Lecnetud Daime)

60- **Tec'adid:** Saçları dalgalı yapmak için kullanılan aletlerdir.

61- **Şu şartlarda kadının saçlarını kıvırcık yapması mubahtır:**

— Kâfirlere benzemek söz konusu olmamalıdır.

— Mahremi olmayan erkeklere göstermemelidir.

— Bunu bir kadına yaptırmalıdır. (İbn Fevzan)

62- Kısa ya da uzun süreli olması fark etmeksizin kadının saçlarını kıvırcık yapması caizdir. (İbn Fevzan)

63- Saça kırmızı, sarı, altın rengi v.b. meç yapmak caizdir. Ama siyah boya caiz değildir. (İbn Useymin)

64- Kâfirlere benzemeksizin ve yüksek ücret verip malı zayi etmek gibi unsurlar bulunmaksızın kadının saçlarını modern usullerle düzelttirmesi caizdir. (İbn Useymin)

65- Kadın, erkeklerin sarığı gibi saçlarını başının etrafında toplar veya sararsa bu erkeklere benzemek olup caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

66- **Üzerinde canlı resmi veya müzik aleti bulunan kurdele takmak:** Caiz değildir. Zira elbiselerde veya başka şeylerde resim kullanmak haramdır. Eğlence aletlerinin de kırılması vaciptir. (İbn Fevzan)

67- **Başı büyük gösteren kurdeleler**: Saçların düzeltilmesi için buna ihtiyaç varsa sakıncası yoktur. (İbn Fevzan)

68- **Kellik bulunan kimsenin saç ektirmesi caizdir**. Zira bu güzelleşme değil kusuru giderme babındandır. Allah’ın yarattığını değiştirmek olmaz. (İbn Useymin)

69- Kadının hastalık gibi bir sebep haricinde saçlarını kestirmesi caiz değildir.

70- **Saç taramakta aşırı gitmek caiz değildir**. (İbn Fevzan)

71- Kaşlar arasındaki kılları gidermek caizdir. Zira bu kıllar kaşlardan sayılmaz. (el-Lecnetud Daime)

72- **Yüksek topuklu ayakkabı giymek şu sebeplerden ötürü caiz değildir**:

— Kadını tabii şeklinden farklı gösterir.

— Kadının tökezlemesine sebep olur. İnsan kendisini tehlikeden korumakla emrolunmuştur.

— Kadının boyunu ve kalçasını olduğundan fazla gösterir.

— Tabipler, yüksek topuklu ayakkabıların uzun süre kullanılması halinde rahime, bacak kaslarına ve bedene zararlar vereceğini söylemişlerdir. (el-Lecnetud Daime)

73- Kadının altın, gümüş, mücevherat gibi takılar ile süslenmesi, israfa kaçmamak şartıyla caizdir. (İbn Useymin)

74- **Altın bilezik kullanmak**: Kadının altın bilezik ve diğer takıları kullanması şu ayetin kapsamında olduğu için caizdir: "**Süs içinde yetiştirilip savaş edemeyecek olanı mı istemiyorlar? (Onları Allah'ın parçası mı sayıyorlar?)**" (Zuhruf 43/18) Hadiste de altın ve ipek hakkında: "**Bu ikisi ümmetimin erkeklerine haram, kadınlarına helaldir**" buyrulmuştur. (İbn Baz)

75- Kadının yüzüğü hangi parmağa takacağı hususunda, âdet olan şekline bir sınırlama getirilmemiştir. Bu konuda genişlik vardır.[9] (el-Lecnetud Daime)

76- Kadınların mahremi olmayan erkeklere takılarını göstermesi caiz değildir. Bilakis evden çıkarken bunları örtmeli, erkeklerin bakışlarından gizlemelidir. (İbn Fevzan)

77- **Evlilik münasebetiyle alyans takmak:** Müslümanların adetlerinden değildir. Eğer bunun eşler arasında muhabbete sebep olacağına ve çıkarılması halinde aile ilişkilerini etkileyeceğine inanılırsa bu şirkten sayılır. (İbn Fevzan)

78- **Buruna hızma takmak**: Kadınların takınması adet olduğu şekilde bunu kullanması caizdir. Bu konuda küpe gibi şeyleri takmak için kulağını delmesi de caizdir. (İbn Cibrin)

---

[9] Aksine bu hususta hadislerde küçük parmak yüzük parmağı olarak belirlenmiştir. Halk arasında yüzük parmağı olarak bilinen parmağa ancak küçük parmağa da bir yüzük takılması halinde ruhsat verilmiştir. Aynı şekilde bu parmağa iki yüzük birden takılması da yasaklanmıştır. İşaret parmağı ve orta parmağa yüzük takmak da yasaklanmıştır. Bu hadislerde erkekler ile kadınlar arasında bir ayrım söz konusu değildir. Enes radıyallahu anh: Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in yüzüğü şunda idi, demiş ve sol elinin küçük parmağına işaret etmiştir.(Müslim hadis no: 2095) Erkeğin yüzüğünü küçük parmağına takmasının sünnet olduğu hususunda bütün ulema müttefiktir. Kadın ise parmaklarına müteaddit yüzükler takar. Ali radıyallahu anh der ki:. “Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem beni şu ve şu parmağıma yüzük takmaktan menetti. Ve orta parmağı ile ondan sonra gelene işaret etmiştir. (Müslim-2078) Ali radıyallahu anh’den diğer rivâyete göre, şöyle demiştir: Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem yüzüğü şehadet parmağıma, orta parmağıma ve onun yanındaki parmağıma takmayı yasaklamıştı. (Nesai zinet 80, Ebû Davud, Hatem: 4: İbn Mâce, Libas: 43) (mütercim)

79- **Halhal kullanmak**: kocasının, mahremlerinin ve kadınların yanında takınmasında sakınca yoktur. Zira bu kadınların ayaklarına taktığı takı çeşitlerindendir. (İbn Baz)

80- **Tırnakları uzatmak**: Caiz değildir. Zira peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem tırnakların kısaltılmasını emretmiş, Müslümanların tırnaklarını kısaltmaları, bıyıklarını kısaltmaları, koltuk altlarını yolmaları ve etek traşı olmalarını kırk günden fazla ertelememelerini vakit olarak belirlemiştir. Kadınların tırnaklarını uzatmaları bazı hayvanlara ve kafir kadınlara benzemektir. (el-Lecnetud Daime)

81- **Hamamda tırnak kesmek**: Bunda günah olmasa da ona ikram edip böyle yapmamak daha iyidir. (İbn Useymin)

82- **Kişinin kesmiş olduğu saç ve tırnakları gömmesi**: Buna dair şer'i bir delil bilmiyoruz. Bu hususta genişlik vardır. Dilerse gömer, dilerse atar. (el-Lecnetud Daime)

83- Koltuk altlarını özel bıçaklarla tıraş etmek caizdir. Fakat eğer zor olmayacaksa yolmak daha faziletlidir. (el-Lecnetud Daime)

84- **Kadının sürmelenmiş halde çıkması**: Caiz değildir. Kadının herhangi bir süsünü kocasından ve mahremlerinden başkasına göstermesi caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

85- **Kadının yüzündeki çilleri gidermesi için yumurta, bal ve süt gibi malzemeler kullanması**: Eeğer ilaç olarak bunları kullanmak gerekiyorsa bunda sakınca yoktur. Allah Azze ve Celle: "**O, yerde ne varsa hepsini sizin için yarattı**." (Bakara 29) buyurmuştur. Ama güzelleşmek için bunlar kullanılacaksa başka maddeler

kullanılması daha iyi olur. (İbn Useymin)

86**- Ellere kına ile nakış yapmak**: Adet olan şekliyle bu caizdir. Kadın kocası için elinden geldiği gibi süslenir. Eşler arasında muhabbeti kuvvetlendirecek şeyler uygundur. (İbn Useymin)

Güzelleşmek için (Estetik) ameliyat iki kısma ayrılır:

87- **Bir kusurun giderilmesi**: Sonradan meydana gelen veya başka türlü bir kusurun giderilmesinde sakınca yoktur.

88- **Güzelliği artırmak**: Bu kusuru gidermek için değil, güzelliği artırmak için yapılır ki haramdır. (İbn Useymin)

89- **Güzelleşme ve süslenmede aşırılık şu neticeleri verir:**

1- **Fitnenin vuku bulması**: Kadınlar arasında cinsi sapıklık olabilir.

2- **Nazar değmesi**: Şüphesiz her şey Allah'ın emri ve kaderi ile olmaktadır. Ancak kişi Allah'a samimi bir şekilde tevekkül ederek sebeplere sarılmalıdır.

3- **Kişisel zararlar**: Herkes bir diğerinden daha güzel olmak için uğraşır. Herhangi bir kimse kendisinden üstün olursa ona öfkelenip haset etmeye başlar. Böylece sadece Allah'ın bildiği bazı düşüncelere tutulur.

KADIN VE EVLİLİK

Bu bölümde 140 cevap vardır.

Nikâh Talebi ile İlgili Meseleler:

1- **Kadının bir hastalığı varsa, kendisine talip olana bunu bildirmeli midir?:** Velisinin talip olan kimseye onun kusur veya hastalığını bildirmesi gerekir. eğer bildirilmezse aldatma söz konusu olur. (el-Lecnerud Daime)

2- **Eğer kadın kendisine talip olan ile evlenmeye razı ise bunu velisine bildirmesi gerekir mi?:** Velisinin salahı ve emanetine güvendiği kimse hakkında kızına danışmasında sakınca yoktur. (el-Lecnetud Daime)

3- **Kadın evlenmek için kendisini arz edebilir mi?:** Bunda sakınca yoktur. Nitekim Hadice radıyallahu anha bunu yapmıştır. Ömer radıyallahu anh de kızı Hafsa radıyallahu anha'yı Ebu Bekir radıyallahu anh'e sonra da Osman radıyallahu anh'e evlenmesi için arz etmiştir. (el-Lecnetud Daime)

4- (Nişanlı) Erkek, evlilik öncesinde onunla evlenmek istemediğini anlarsa, nikâh akdinden önce bildirmesi gerekir. (el-Lecnetud Daime)

5- **Kızın doğurganlığı hususunda sorun varsa talip olana haber verilmeli mi?:** Eğer bu sorun başka kadınlarda da bulunup geçici bir şeyse bildirmesi gerekmez. Bu hastalık ağır olup kalıcı ise, bunun bildirilmesi gerekir. (el-Lecnetud Daime)

6- **Kadının küçüklüğünde başına gelen bir hadise sebebiyle bekareti bozulmuşsa bunun bildirilmesi gerekir mi?:** Dinen bunun gizlenmesine bir engel yoktur. Duhulden sonra bunu sorduğu zaman hakikatini bildirir. (el-

Lecnetud Daime)

7- **Talip olanın kadına bakması**: Başına, yüzüne, ellerine ve ayaklarına bakmasında sakınca yoktur. Bazı ilim ehli dediler ki: ellere ve yüze bakması yeterlidir. Lakin birinci görüş daha doğrudur. Lakin yalnız kalmamaları gerekir. (İbn Baz)

8- **Kızın kendisine talip olan hakkında görüşü**: Baba ile anne ihtilaf eder, anne birini, baba birini tercih ederse bu işi kıza sormaları gerekir. zira onunla beraber yaşayıp hayatını paylaşacak olan odur.

9- Ama eğer kız, din ve ahlak bakımından dengi olmayan birini tercih ederse onun görüşüne bırakılmaz. (İbn Useymin)

10- **Erkek ve kadın için evlenmeye uygun yaş**: Kadının evlilik için uygun olan eşi beklemesi gerekir. Eğer Salih ve uygun birisi talip olursa, kendisinden büyük olsa bile muvafakat etmesi gerekir. Erkek ve kız Salih iseler yaş bir mazeret ve bir kusur sayılmamalıdır. (İbn Baz)

11- **Evlilikten önce tıbbi muayeneye gerek yoktur**: Her ikisinin de Allah'a hüsnü zan etmeleri gerekir. Muayene doğru olmayan sonuçlar verir. Allah bizleri ve sizleri her kötülükten korusun. (İbn Baz)

12- Müslüman kadının bir kâfirle evlenmesi caiz değildir, nikâh batıldır. (İbn Baz)

13- **Evlilik ve öğrenim**: Kadının dengi olan talibine muvafakat etmesi, öğrenim görüyor olmasının buna mani teşkil etmemesi gerekir. Özellikle bu asırda evliliğin pek çok faydaları vardır. (İbn Baz)

14- **Şer'i bir özür bulunursa evlenmemek caiz**

midir?: Kadın için meşru olan evlenmesidir. Zira bunda namusun korunması, gözün haramdan sakınılması, neslin çoğalması söz konusudur. Evlenmemekte ise büyük tehlikeler vardır. Zira bunda sünnete muhalefet vardır. Kadının kendisine münasip bir talibi olduğu zaman evliliği geciktirmesi layık değildir. Fakat sadece kendisinin bilip insanların bilmesini istemediği, buna arzusu olmaması veya evliliğe engel başka bir özrü varsa, evlenmemesinde sakınca yoktur. (İbn Baz)

15- **Kadın için evlilik gerekli midir?:** Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'in ibadetini sormaya gelenlerin kıssasında, onlardan biri: "Ben kadınlardan uzak duracak, hiç evlenmeyeceğim" demişti. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem ise bu görüşü: "**Kim benim sünnetimden yüz çevirirse benden değildir**"(Buhari) buyurarak reddetmiştir.

— bu kıssada Yahudi ve Hıristiyanların ruhbanlık olarak evlilikten uzak durmalarından sakındırmaya işaret vardır. Kadının da evlilikten uzak durması uygun değildir. (el-Lecnetud Daime)

16- **Kızların evlenme taleplerini gazete sayfaları ve dergilerde özelliklerini belirterek ilan etmeleri**: Hayâya ve tesettürün haşmetine aykırıdır. Bu Müslümanların âdeti olmayıp terk edilmesi gerekir. (el-Lecnetud Daime)

17- **Talip olan kişinin kızla konuşması**: Eğer nikâh için maslahat gereği ise caizdir. Bununla beraber daha evla ve ihtiyatlı olanı bunu velisi ile konuşmasıdır. (İbn Fevzan)

18- **Evlilikten önce buluşma**: Eğer nikâh akdinden sonra fakat düğünden önce buluşmak isterlerse bunda sakınca yoktur. Zira düğün merasimi yapılmamış olsa bile nikâh akdi ile onun eşi olmuştur.

19- Ama nikâh akdinden önce söz kesilmişken veya

bundan önce görüşmeleri haramdır. Kişinin mahremi olmayan kadınla konuşması, ona bakması, yalnız kalması caiz değildir. (İbn Useymin)

20- **Nişanlısı ile halvet:** Kadının nişanlısı ile nikâh akdinden önce yanlarında mahremi olmadan beraber çıkması caiz değildir. Zira bu fitne vesilesidir. (el-Lecnetud Daime)

21- Eğer kıza velisi razı olduğu birisini takdim ederse, diğer akrabalarının onunla evlenmesine itiraz etme hakları yoktur. Zira onlar velayet sahibi değillerdir. (el-Lecnetud Daime)

22- **Talip hakkında kendisine danışılan kişi gerçeği söylemeli midir?:** Kendisine danışılan kişinin tanıdığı kimse hakkında bildiği gerçeği söylemesi gerekir. Yalan söylemesi caiz değildir.

23- Kadına kan vermek: aralarında mahremlik sağlamaz. Her biri diğeri ile evlenebilir.

24- Kızın: “Velim bu kimseden razı ise ben de razıyım” diyerek talepte bulunması sahihtir.

25- Anne babası razı olsa bile, kızı razı olmadığı kimse ile evlenmeye zorlamak caiz değildir.

26- **Gizli nikâh**: İslam’da evlilik nikâhın ilan edilmesine bağlıdır. Gizlemek caiz değildir. Bunun meşruiyeti için ilan edilip gizlenmemesinde önemli hikmetler vardır. Bunların en önemlilerinden biri: zina ile evliliğin ayırt edilmesidir. Zira zina gizli yapılır. Evliliğin şahitlere ilan edilmesi yeterlidir. (el-Lecnetud Daime)

27- Kadını babasının vekâleti olmadan abisi evlendirirse nikâh batıldır. Bunu sahih hale getirmek için

babasının yeni bir nikâh akdi yapması veya vekâlet vermesi lazımdır. (Muhammed Bin İbrahim)

28- Eğer kadın talibinden okumasına engel olmaması şartını isteyerek evlenmişlerse bu şart sahihtir. Kocasının buna engel olma hakkı yoktur. Eğer engel olmaya kalkarsa kadın serbesttir. Dilerse onunla kalır, dilerse şer'i hâkime giderek nikâhın feshini isteyebilir. (İbn Baz)

29- **Erkeğin kadına, kocasının ölümünden sonra evlilikten uzak durması şartı koşması caiz midir?**: Caiz değildir. Zira bu peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'in hanımlarına özeldir. Kocasının bu şartı koşması caiz değildir. Buna itaat de gerekmez. (el-Lecnetud Daime)

30- **Resmi nikâh ve örfi nikâh**: Şer'i şartlar yerine geliyorsa resmi nikâhta sakınca yoktur. Her Müslüman erkek ve kadının şer'i nikâh ile evlenmesi gerekir. Bu nikâh ise nikâh rükünlerini ve şartlarını kapsıyorsa şer'i nikâh sayılır. Bu şartlar: veli, mehir, şahitler ve eşlerin rızasıdır. (İbn Baz)

31- Eğer eşler kadının belirlenmiş bir sürede ailesinde kalması hususunda ittifak etmişlerse, nikâh da gizlenmeyip ilan edilmişse bunda sakınca yoktur. (İbn Baz)

32- **Talip olan kadının taliplisi önünde süslü elbise ile veya makyaj ile süslenerek çıkması:** Caiz değildir. Zira onun namahremidir. Zira talipli onu süslü halde görür, sonra kadın bu halini değiştirir, onun gözünde de durumu değişir. (İbn Useymin)

Mehir ile İlgili Meseleler:

33- **Mehir**: Kadının hakkıdır. Reşit olduğu halde kendisine ne zaman verilirse bu sahih olur. Eğer mehirini bağışlamamışsa ondan bir şey almak caiz değildir. (İbn

Baz)

34- **Mihr-i müeccel**: Mihri ertelemek caizdir. Bilinen belirli bir süre verilmişse bu sürede verilmelidir.

35- Eğer belirli bir süre tayin edilmemişse, boşanma, nikâhın feshi ve ölüm gibi ayrılık durumlarında hak edilir. (İbn Useymin)

36- Eğer kocası zenginse kadının mihri müeccelden zekât vermesi gerekir. Fakirse gerekmez. (İbn Useymin)

37- Eğer reşit ise kadının ertelenmiş mehiri bağışlaması caizdir. Ama eğer buna zorlanırsa veya yapmadığı takdirde boşanma ile tehdit edilirse mehir hakkı çıkmaz ve buna zorlamak caiz değildir. (İbn Useymin)

38- Eğer malı yoksa mihrin kadına Kur'ân öğretmek olarak nikâh anında belirlenmesi mümkündür. (el-Lecnetud Daime)

39- Mihr olarak Mushaf vermek caizdir. Âlimlerin görüşlerinden sahih olanına göre Mushaf alım satımı caizdir. (el-Lecnetud Daime)

40- Kadının mihr olarak umreyi şart koşmasında sakınca yoktur. (el-Lecnetud Daime)

41- Babanın, kızının mihrinden bir şey alması caiz midir?: babasının, kızının mihrinden ona zarar vermeksizin alması caizdir. (el-Lecnetud Daime)

42- Kadının mihre hak sahipliği nikâh ile başlar ve ilişki, halvet veya ikisinden birinin ölümü ile tamamlanır. (İbn Fevzan)

43- Zifaftan veya halvetten önce boşarsa, mihrin yarısı gerekli olur. Fakat ikisinden birinin bundan vazgeçmesi caizdir. (İbn Fevzan)

44- Nikâh sebebiyle alınan babasına, kardeşine elbise gibi şeyler mihre dâhildir. (İbn Fevzan)

45- Nikâh kıyılmış fakat mehir belirlenmemişse nikâh sahihtir. Bu “tefviz” diye isimlendirilir ve mihri misil uygulanır. (ibn Fevzan)

46- Eğer zifaftan önce talak ile ayrılırlarsa kocanın kendisine zor gelmeyen bir mut’a ödemesi gerekir.

47- Eğer zifaftan önce kadın tarafından bir ayrılık olursa ona bir şey gerekmez.

48- **Evlilikteki bereketin büyüklüğü kolay olmasındadır**: Mihrde aşırı gitmek dine aykırıdır. En bereketli evlilik kolay olanıdır. Ondaki masraf azaldıkça bereket artar. Bu çoğunlukla kadınlara bağlı olmaktadır. Zira kadınlar kocalarını ağır mihir yükü altına sokmaktadırlar. (İbn Useymin)

49- **Hayız halinde nikâh akdi**: Caiz ve sahihtir. Lakin temizleninceye kadar onunla zifafa giremez. Boşanmada ise aksi geçerlidir. Hayız halinde talak caiz değildir. (İbn Useymin)

Karı Koca Hakları İle İlgili Meseleler*:*

Kocanın Hakları:

50- Kadının, kocasının emrettiği meşru hususlarda gücü yettiği kadarıyla itaat etmesi gerekir.

51- Kocasının namusunu, malını, çocuklarını muhafaza etmesi, onun ailesinin haklarını gözetmesi gerekir.

52- Kendisini yatağa çağırdığı zaman çekinmemesi gerekir.

53- Evden kocasının izni olmadan çıkmaması gerekir.

54- Ev işlerinden üzerine düşeni yapması gerekir. (el-Lecnetud Daime)

Ve son olarak: Güzel geçinmesi, ona güzel muamelede bulunması, aralarında sevgi ve ünsiyet yerleşene kadar kötülüğü iyilikle karşılaması gerekir. (el-Lecnetud Daime)

55- Koca, eşinin ana babasını evde kabul etmesine engel olamaz. Ancak onların ziyaretleri bir zarar ve fesada sebep olacaksa buna engel olabilir. (el-Lecnetud Daime)

56- **Eşlerden birinin diğerini şer'i hakkından alıkoymasının hükmü**: Kadının zarar vermedikçe ve farzdan alıkoymadıkça kocası için her zaman hazır olması ve ilişkide istekli olması gerekir. Aynı şekilde kocanın da eşiyle ilişkiye uzun süre ara vermesi caiz değildir. (İbn Cibrin)

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem buyuruyor ki: "**Kişi karısını yatağa çağırır ve kadın buna yanaşmayıp onu kızdırmış halde akşamlarsa sabaha kadar melekler ona lanet eder**." (Buhari, Müslim)

Kadına arkadan ilişki:

57- Bu dinen caiz değildir. Allah'a tevbe etmesi, bağışlanma dilemesi ve bunu bir daha yapmamaya

azmederek pişman olması gerekir.

58- Bu işten dolayı kadın kocasından boşanmaz.

59- Âlimlerin görüşlerinden sahih olana göre dübürden ilişkiye kefaret yoktur.

60- Bu büyük kötülükte (arkadan ilişkide) kocaya itaat edilmez.

61- Eğer tövbe etmezse bundan dolayı nikâhının fesih edilmesini talep etmesi gerekir. (İbn Baz)

62- **Eşlerin birbirlerine bakmasında mubah olan**: Kadının, kocasının bütün vücuduna bakması caizdir. Aynı şekilde koca da karısının her yerine bakabilir. (İbn Useymin)

63- **Kocaya hizmet vaciptir**: Nitekim hanım sahabeler, kocalarına hizmet ederlerdi. Esma radıyallahu anha kocası Zübeyr radıyallahu anh'e hizmet edişini haber verdiği gibi, Fatımatuz Zehra radıyallahu anha da Ali radıyallahu anh'e hizmet etmiş, ona yemek yapmış, elbiselerini, bulaşıklarını yıkamış ve evini temizlemiştir. (el-Lecnetud Daime)

64**- Kadının yüksek talepte bulunması halinde kocanın ödemesi gereken nafaka miktarı**: Kadının güç yetmeyecek nafaka istemesi caiz değildir. Gücü yetse bile maruf olandan fazla istememelidir. Zira Allah Azze ve Celle buyurmuştur ki: "**Onlara maruf ile muamele edin**"(Nisa 19) (İbn Useymin)

65- Kadının kocasına ve evine hizmetten çekinmesi caiz değildir. Zira bu ona kötü muameledir. Buna sabredip üzerindeki hakkı eda etmelidir. (el-Lecnetud Daime)

66- Kadının kocasının malından izinsiz alması caiz

değildir. Zira Allah Azze ve Celle kullarının birbirlerinin mallarını almalarını haram kılmıştır. (İbn Useymin)

67- **Kadının kocasının malından onun haberi olmadan almasının hükmü:** Kadının, kocasının malından israf etmeden ve savurganlık yapmadan meşru şekilde, onun haberi olmadan kendisi ve çocukları için alması caizdir. Bundan fazla alamaz. Eğer nafakalarını vermiyorsa kendisine ve çocuklarına gerekenden fazla nafaka alamaz. (İbn Useymin)

68- **Kocanın, karısı razı ise onun malından alıp kendi malına katması caiz midir?:** Eğer kocasına bu konuda müsamahalı ise bu caizdir, kendisine helal olur. Ama karısı buna izin vermezse caiz değildir. Aynı şekilde malından vermediği için karısına kötü muamele etmesi de caiz değildir. (İbn Cibrin)

69- **Erkeğin, karısının malını harcaması hususunda itiraz hakkı var mıdır?:** Kadın malının sahibidir. Bunda tasarruf hakkı ona aittir. Hediye eder, sadaka verir ya da borç verir. Eşi akil ve baliğ ise kocası ona itiraz edemez. (İbn Cibrin)

70- **Kocasının malından onun haberi olmadan biriktirmek için almak caiz midir?:** Nafakası konusunda cimrilik etmedikçe biriktirmek için kocasının haberi olmadan cebinden almak caiz değildir. Binaenaleyh, bu şekilde biriktirilmiş olanı da ona geri vermek veya haber vermek zorundadır. (İbn Cibrin)

71- **Şahsi bir durumu sebebiyle kocasından imtina eden kadın günaha girmiş olur mu?:** Kadının, kocası yatağa çağırdığı zaman icabet etmesi gerekir. Ama kocasına mukabele edemeyeceği şahsi bir hastalığı varsa, kocasının bunu istemesi helal olmaz. Zira Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem: "**Zarar vermek de, zarara**

uğratmak da yoktur” buyurmuştur. (İbn Useymin)

72- Eşlerden birinin diğerini kendisine mahrem olan akrabalarına benzeterek çağırması, “anne, kardeşim,” ya da “baba, ağabey” şeklinde seslenmesi mekruhtur. (el-Lecnetud Daime)

73- **Kadının kocası evde olmadığı zaman eve yabancı alması caiz midir?:** Kocasının arkadaşı ve güvenilir biri olsa dahi caiz değildir. Zira bunda kadının yabancı ile halveti söz konusudur.

Aynı şekilde erkeğin de, arkadaşının hanımından kendisini eve almasını ve bir işini görmek istemesi haramdır. Bunda şeytanın her ikisine vesvese vermesi korkusu vardır. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem: “**Sizleri kadınların yanına girmekten sakındırırım**!” buyurunca: “Ey Allah’ın rasulü! Hamv hakkında (Kaynı gibi akrabalarına) ne dersin?” dediler. Bunun üzerine: “**Kayın ölümdür!**” buyurdu. (Buhari) Hadiste geçen “hamv” kelimesi kocanın erkek kardeşi ve akrabalarıdır. Başkalarından sakınmak ise daha önceliklidir. (İbn Cibrin)

74- **Kocası cennetlik değilse, kadın cennette kocasının yerini alır mı?**: Şüphesiz ahiretteki sevap erkekler ve kadınlar hakkında umumidir. Allah Azze ve Celle buyurur ki: “**Erkek veya kadın kim mümin olarak salih ameller işlerse, işte onlar cennete girerler**.” (Nisa 124) Eğer kadın birden fazla evlilik yapmışsa eşlerinden en güzel ahlaklısını tercih ederek onunla cennete girer. (İbn Cibrin)

75- **Kız evlenir ve zifaftan sonra bakire olmadığı görülürse ne yapılır?:** Bunun çeşitli sebepleri olabilir. Bekâret zina dışında bir sebeple de bozulmuş olabilir. Dış görünüşünde istikamet sahibi ise ona hüsnü zanda bulunmak gerekir. Nitekim bekâret, hayzın şiddeti ile veya

bir yerden bir yere atlamak ile de bozulabilmektedir. Eğer çirkinlik yapmış sonra da tevbe edip hayırlı ameller izhar etmişse bunda zarar yoktur. (İbn Baz)

76- **Kocanın karısından uzun süre uzak kalması**: eğer karısı razı olursa, dört ay, altı ay, bir sene veya iki sene uzaklaşması şu şartlarda zarar vermez:

— Karısı razı olduğu, güvenilir ve rızkı hususunda zorluk çekmeyeceği bir yerde olmalıdır.

— eğer güvenilir bir yerde değil ve orada kalmaktan razı değilse bu helal olmaz. Eşine maruf ile muamele etmelidir. (İbn Useymin)

77- Kadın, kocasına: “Sen ağabeyim, babam ve her şeyimsin” derse, bunu kocasına söylemesi ile ona haram olmaz. Zira bunun anlamı: “sen benim nazarımda saygınlık ve riayet bakımından baba ve ağabey menzilesindesin” demektir. Bundan kastı onun babası ve ağabeyi gibi mahrem olması değildir. Bunun hükmü yemin gibidir, zıhar değildir. Kadının bundan dolayı yemin kefareti vermesi gerekir. bu da on fakiri doyurmaktır. Her bir fakire memleketinin âdeti olan yiyecekten yarım ölçek verir. (İbn Useymin)

78- **Uyarı**: Kocanın karısına zıhar yapması gibi, kadının kocasına zıhar yapması söz konusu değildir. (İbn Useymin)

79- **Kadının yatak sırrını ifşa etmek**: Karı koca arasında yatak sırrı varsa bu bir emanettir. Bunun ifşa edilmesi, mürüvvetin, insanlığın ve aklın azlığını gösterir. Bu kötü bir ahlaktır. (Muhammed Bin İbrahim)

80- Kocanın karısının maaşından bir şey alması ancak onun izni ve rızası dâhilinde caizdir. (İbn Baz)

81- Kadın evlendikten sonra kocasında razı olmadığı şeyler görür ve ayrılmak isterse: boşanmayı istemesi caizdir. Bu durumda ondan aldığı her şeyi geri vermesi gerekir. Zira zifaftan önce bazı şeyler gelmiştir. Eğer bu konuda müsamaha gösterirlerse sakınca yoktur. (İbn Fevzan)

82- **Cima anında zikretmek erkeğe mi özeldir?:** Eşlerden her birinin cima edecekleri zaman: "**Allahın ismiyle, Allah'ım! Şeytanı bizden uzaklaştır ve şeytanı bizi rızıklandırdığın şeyden de uzaklaştır**" demeleri müstehaptır. (Buhari'nin rivayet ettiği hadiste geçer.) (el-Lecnetud Daime)

83- "**Ben kısır bir adamım fakat eşim bilmiyor**": Bunu eşine söylemen gerekir. Aksi halde onu aldatmış olursun. (el-Lecnetud Daime)

84- **Ramazan ayında evlilik**: Bunun mekruh olduğuna dair bir delil yoktur. (el-Lecnetud Daime)

85- **Balayı**: Caiz değildir. Zira bu gayrimüslimleri taklittir. Bunda malın ziyan edilmesi ve özellikle gayri İslami ülkelerde din işlerinin zayi edilmesi söz konusudur. (İbn Useymin)

86- **Kocanın annesine hizmet gerekir mi?:** Dinde kadının kayınvalidesine hizmet etmesinin gerektiğine dair bir delil yoktur. Ancak kocasıyla geçimine katkı sağlanması için meşru ölçüde, takati sınırında yaparsa güzeldir. (el-Lecnetud Daime)

87- **Düğünden önce nikâh akdi yapılmışsa**: Eşiyle cimada: din açısından bir sakınca yoktur. Ama bu kötü neticeler verecekse bundan uzak durmalıdır. (el-Lecnetud Daime)

88- **Koca, eşinin kendi malından lüks harcama yapmasına engel olabilir mi?:** Bu ona gerekmez. Fakat eğer israf eder veya haram bir şey satın alırsa onu israftan ve Allah'ın haram kıldığını işlemekten alıkoyması gerekir. (el-Lecnetud Daime)

89- **Karısından kendisiyle beraber gecelemesini isterse:** Kadının kocasına meşru hususlarda itaat etmesi gerekir. Eğer kocası kendisiyle gecelemeye çağırır da bu sebeple sabah namazını vaktinde eda edemeyecekse veya bir münker olan bir şeyse ona itaat gerekmez. Ama bunun dışında gece namazını kaçırması söz konusu olsa bile itaat etmesi gerekir. Zira gece namazı sünnet olup kocasına itaat etmek vaciptir. (el-Lecnetud Daime)

90- **Kocasının izni olmadan evden çıkmak**: Ne ana babasına ne de başka bir yere kocasının izni olmadan çıkması caiz değildir. Zira bu onun haklarındandır. Ancak çıkmaya mecbur kalmışsa dinen genişlik vardır. (el-Lecnetud Daime)

91- **Nafaka kocaya aittir**: Karısının iyi bir maaşı olsa da böyledir. Zira kocasının nafakası, kendisinden faydalandığı içindir. Ancak kadın kendi isteğiyle müsamaha gösterir ve geçimde yardımcı olursa tercih kendisinindir. (İbn Useymin)

92- **Edeplendirmek amacıyla eşinin yatağından ayrılmak:** Kadın, kocasının hakkını yerine getirmede aksilik ederse, ona nasihat eder. Yaptığından vazgeçmezse yatağını ayırması gerekir. Bunun anlamı onunla yatmaması ve konuşmamasıdır. Yaptığından dönünceye kadar ondan yüz çevirir. Bu, müslümanın müslüman kardeşine üç gün küs kalması hakkındaki yasakla çelişmez. Zira bunda yasaklanan günah sebebiyle olmayan küslüktür. Kadının aksilik yapması ise masiyet olduğu için kendisine kocasının küsmesini mubah kılar. (İbn Fevzan)

93- **Kadını kocasına karşı kışkırtmak**: Kadını kocasına karşı kışkırtıp aralarını bozmak haramdır. Bu işi yapanın akrabası olması da fark etmez. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem: "**Kadını kocasına karşı, köleyi de efendisine karşı kışkırtan bizden değildir**" buyurmuştur. (Ebu Davud)

Bunun anlamı: Onun ahlakını bozup aksilik etmesine sebep olmaktır. (el-Lecnetud Daime)

94- Koca, eşine nafaka bırakmadan gitmişse, geçmiş nafakayı da karşılaması gerekir.

95- Kadın kocasından izinsiz sefere çıkmışsa veya onunla beraber sefere çıkmayı reddetmişse ya da onunla yatmaktan yüz çevirmişse ona nafaka hakkı yoktur. Zira o naşize gibi asidir.

96- **Nüşuz**: Kadının kocasına karşı yapması gerekenlerde isyan etmesidir.

97- Zina edenlerin birbiriyle evlenmesinde şu iki şartla sakınca yoktur:

— Her biri bu suçtan dolayı Allah'a tövbe etmelidirler.

— Bu kötü fiillerinden pişmanlık duymalıdırlar.

— Bir daha bunu yapmamaya azmetmelidirler.

— Salih amelleri artırmalıdırlar.

Uyarı: Evlenmek istedikleri zaman nikâhtan önce hayızdan beri olmalıdır. Eğer hamile kalmışsa doğurmadıkça nikâh geçerli olmaz. (el-Lecnetud Daime)

98- Erkek, karısı hakkında çocuğun kendisine benzememesinden dolayı şüphe ederse buna aldırmamalıdır. Zira atalarından veya eşinin atalarından birine benzediğini bilemez. Eşi istikamet üzere olmaya devam ettikçe şüphe etmemeli, buna aldanmayıp taşlanmış şeytandan Allah'a sığınması gerekir. (İbn Useymin)

100- Koca, eşinin annesine hala veya teyze diyebilir bu caizdir. (el-Lecnetud Daime)

101- Koca, eşinin babasına da amca veya dayı diyebilir, caizdir. (el-Lecnetud Daime)

NİKAHTA SAKINCALI OLAN ŞEYLER

Nikâhta sakınılması gereken durumlar şunlardır:

102- **Nikâh akdinde mihr belirlenmemesi**: Nikâhta mihrin belirlenmesi gerekir. Eğer belirlenmezse mihri misil vacip olur. Bunun nikâh akdinde zikredilmesi gerekir. Zira bu çekişmeyi ortadan kaldırıcı ve kadın için daha yararlıdır.

103- **Kadının velisi olmadan evlenmesi**: Kadının evlenmesinde veli şarttır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem: "**Velisiz nikâh olmaz**" buyurmuştur. İmam, (yani halife, idareci) velisi ve akrabası olmayanın velisidir.

104- **Şehadet**: Nikâh akdi ancak Müslüman mükellef ve adil olan iki erkek şahidin şahitliğiyle gerçekleşir.

105- Her iki eşin birbirlerinden razı olmaları gerekir.

106- Eşlerden her biri diğerini bilmelidir.

107- Kocanın, karısına sabrı ve güzel hizmetine karşılık hayatında ve sıhhatli iken dilediğini bağışlaması

caizdir. Eğer bunu diğer varislere zarar vererek yapmazsa, malının dörtte biri şeklinde sınırlandırılamaz.

108- Aynı şekilde kadın da kocasına malından dilediği gibi bağışlayabilir. (İbn Cibrin)

109- Karısının malından alıp ölümünden sonrası için vasiyet etmek: hayatında aldığı mala karşılık ise bu caizdir. Eğer vasiyet ettiği miktar, zimmetinde sabit olana eşitse, onu alır, kalan mirasın üçte biri olmaz. (el-Lecnetud Daime)

110- Eşlerin aralarında geçenleri anlatmaları şiddetle haramdır. Bunu ne din, ne akıl ne de tabiat kabul etmez. Bundan uzak durmak, namusu ve mahremiyeti korumakta gayretli olmak vaciptir. Bu imandan ve fıtratın doğruluğundandır. (el-Lecnetud Daime)

111- Kocaya, eşinin bütün vücudundan faydalanması, göğsünü emmesi caizdir. Midesine onun sütünün ulaşması ile mahremlik oluşmaz. (el-Lecnetud Daime)

112- Dübüründen olmamak şartıyla eşiyle arkasından ön tarafına cima etmesi caizdir. (el-Lecnetud Daime)

113- **Kocası içki içiyorsa kadının onunla yatmaktan uzak durmasında günah var mıdır?:** Onun günahına katılmadan ona nasihat etmesi gerekir. Eğer bu kabahatinde ısrar ederse ondan boşanmasını ister, kötülükten uzak durur. (el-Lecnetud Daime)

114- **Kadının kocasına sesini yükseltmesi**: Eşlerden birinin diğerine sesini yükselterek veya başka şekilde haksız yere eziyet vermesi caiz değildir.

Nafaka Kadından Ne Zaman Sakıt Olur?

115- Kadın kendisini kocasından alıkoyarsa,

kocasının kendisinden faydalanma hakkına mani olduğu için nafaka sakıt olur. (İbn Fevzan)

116- Kocasına, yatağına gitmemek ve izinsiz evden çıkmak gibi onun hakkı olan hususlarda isyankârlık ederse sakıt olur. (İbn Fevzan)

117- Özel ihtiyacı için onun izniyle sefere çıksa bile veya kocasının izni olmadan sefere çıksa nafaka hakkından bu düşer. (İbn Fevzan)

118- Kadın hamile olsun veya olmasın vefat ettiğinde mal varislerine intikal eder. (İbn Fevzan)

119- **Evde kalmışlara nasihat**: Kendilerine dini ve ahlakı hususunda razı olacakları bir kimse nasip etmesi için Allah Azze ve Celle'ye dua ve tazarru ile sığınsınlar. Eğer insan Allah'a sadık bir şekilde sığınır, duanın edeplerine riayet ederse, duası kabul görür, Allah Subhanehu ona icabet eder. (İbn Useymin)

120- **Eşlerin arasında bağlılık için sihir yapmanın hükmü:** Haramdır, caiz değildir. Buna "atf" denilmekte, aralarını ayırmak için yapılana da "sarf" denilmektedir. Her ikisi de haramdır. Bu ya küfür ya da şirk olur. (İbn Useymin)

121- Eşlerin birbirilerine sevmeleri veya birbirini seven eşlerin ayrılmaları için yazılan şeyler sihirdir. (İbn Fevzan)

122- **Şüphe edercesine eşini kıskanan**: Müslüman kadında asıl olan adaleti ve nezahetidir. Mücerret şüphe, şeytandan gelen vesveseler veya bozguncu dedikoducuların lafıyla Müslüman eşi hakkında şüpheye düşmek caiz değildir.

— Kocasına böyle bir psikolojik hastalık isabet eden kadın sadakat ve iffeti ile sabretmelidir. Kocasının bu

düşünceleri ona zarar vermemelidir. Zira psikolojik hastalıktan kaynaklanan bu tür hastalıklar Allah'ın izni ile geçicidir. (İbn Fevzan)

123- Kocası sılayı rahim yapmasına engel olursa: kocanın eşini, eğer bir fesada sebep olmayacaksa, ana babasını ve akrabalarını ziyaret etmekten alıkoyması caiz değildir. (İbn Fevzan)

124- İkinci evlilik yapan kişinin, ilk eşine davranışı: Kocanın her iki eşi arasında nafaka, mesken, giyim, beraber geceleme gibi hususlarda adaletli olması gerekir. Zenginlik ya da fakirlik bunda fark etmez, zira her ikisi de eşidir. (İbn Fevzan)

125- Kadının, sorunlardan uzaklaşmak için kocasının ailesiyle oturmaktan ayrılması: bu durumda olan kimse için kocası, eşiyle ailesinin arasını düzeltmelidir. Bu mümkün olmazsa ayrı eve çıkmasında sakınca yoktur. Ailesiyle de bağlarını koparmaz, aksine onlara sılayı rahim yapar ve güzel muamele etmelidir. Eşine de ailesine de gereken güzel muameleyi yapmalıdır. (İbn Useymin)

126- Karısının izni olması, cimada azil yapmak için şarttır. Azil: meniyi ferc dışına akıtmaktır. Doğrusu: sebepsiz yere azil yapmak şu şartlarda sakıncasızdır:

1- **Hür eşinin izni olması**: Zira onun çocuk sahibi olma hakkı vardır.

2- Karısının izni olmadan azil yapmak, onun hakkından bir eksikliktir. Kadının faydalanma hakkı ancak azil yapmayıp inzal vaki olunca tamam olur. (İbn Useymin)

127- **Evlenme talebinde olan kişi faizli bankada çalışıyorsa**: Evla olanı: durumu bu olan talipli ile evlenmemektir. (İbn Baz)

128- “**Kocam bana maruf şekilde muamele etmiyor**”: Kadına gereken buna sabretmesi, ona en güzel şekilde nasihat etmesi, Allah’ı ve ahiret gününü hatırlatması, onun hidayeti için dua etmesi gerekir. Senin de nefsini hesaba çekmen, Allah’ın hakkı, kocanın hakkı ve başkalarının hakkı olan hususlarda yaptığın hatalardan tevbe etmen gerekir. Muhtemelen bu musibet, kendi işlediğin günahlar sebebiyle de başına gelmiş olabilir. Allah Azze ve Celle buyuruyor ki: “**Başınıza gelen herhangi bir musibet, kendi ellerinizle işledikleriniz yüzündendir. (Bununla beraber) Allah çoğunu affeder**”(Şura 42/30)

Çok Eşlilik ile İlgili Meseleler*:*

129- **Çok eşliliğin hikmeti**:

1- Eğer sayılacak olursa, doğan kızların erkeklerden fazla olduğu ve savaş vb. sebeplerle ölen erkeklerin kadınlardan fazla olduğu görülür.

2- Şüphesiz kadınlar hayız olur, hamile kalır, doğum yaparlar, onlardan bir müddet loğusa kanı gelir. Eğer erkek bir eşten fazlasıyla evlenmezse, fercini haramdan koruyamaz.

— Şayet çok eşlilik yasaklanırsa, evde kalan kadınların sayısı artar, faydalanma haklarını elden kaçırırlar, cinsel arzularını şerefe ve saygınlığa layık şekilde doyuramazlar.

Son olarak: Çok eşli olan kimsenin yanında bulunanlara merhametli, sevecen, hikmetli davranması gerekir. “**O (Allah) yaptığından sorgulanmaz ama onlar sorgulanacaktır**.” (el-Lecnetud Daime)

130- **Birden fazla evlilikte ilk eşin rızası şart mıdır?:** Erkek, ikinci evlilik yapmak istediği zaman ilk hanımının

rızasını alması farz değildir. Ancak onun gönlünü almak ve iyi davranmak güzel ahlaka dâhildir. Bunun için razı olmasını kolaylaştıracaksa ona mal vermelidir. (el-Lecnetud Daime)

131- **Eşler arasında adalet**: Nafakada ve cimada söz konusudur. Ama sevgi konusunda adaleti güç yetmeyecek iştir. (İbn Baz)

132- Hayız ve nifaslı olana da pay (kasame) vermesi gerekir. Zira hepsi de onun eşidir. (Hanbelî mezhebi)

133- Eğer bakire ile evlenirse onun yanında bir hafta kalır, sonra diğer eşleriyle kasame yapar. Eğer dul ile evlenirse onunla üç gün kalır.

134- **Kendisine ait gece dışında karısının yanına girmek:** Doğrusu: adet olan zamanda ona dönmektir. Eğer başka bir gecede veya günde onun yanına girerse insanlar onu zalim sayamaz. Delil olmayan meselelerde adete müracaat etmek büyük bir esastır. (Şeyh es-Sa'dî)

135- Kadının kocasıyla geceleme hakkını, kocasının diğer hanımı için bağışlaması caizdir. Zira bu onun hakkıdır. Ne zaman bu bağışından vazgeçerse, kocasının tekrar ona kasame yapması gerekir. (el-Lecnetud Daime)

136- Kocanın, meşru bir mazeret olmadan diğer eşlerini bırakarak bir eşine bağışta bulunması caiz değildir. Ancak fazladan hizmetine karşılık olarak ona vermişse bunda sakınca yoktur. (el-Lecnetud Daime)

137- **İnsanların hoşlanmaması sebebiyle çok evlilikten hoşlanmamanın hükmü**: Müslüman'ın Allah'ın meşru kıldığı ve insanların nefret ettiği bir şeyden hoşlanmaması caiz değildir. Bu İslam dininden dönmek anlamına gelir. Zira Allah Azze ve Celle şöyle burmuştur:

“**İşte böyle: çünkü onlar, Allah'ın indirdiğini çirkin (kerih) gördüler, bundan dolayı, O da, onların amellerini boşa çıkardı.”** (Muhammed 9) Bu çok tehlikelidir. Bunun sebebi de İslam’dan nefret eden kâfirlerin çağrılarından etkilenmektir. Onlar İslam şeriatının hikmetlerini, bunda kadının maslahatının erkekten öncelikli oluşunu bilmezler. (İbn Fevzan)

138- **Yolculuğa çıkarken hanımlarından birini götürecekse kura çekmelidir**. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem’in yaptığı gibi, kurada çıkanı yolculuğa götürür. Yolculuk esnasında bu hanımı ile geçirdiği zamanı diğer hanımlarına da taksim etmesi gerekmez. Zira aralarında kasame mevcut bulunduğu zamanlar, hac ve umre gibi diğer yolculuklar içindir. Bunlarda kuradan kaçınılamaz. (el-Lecnetud Daime)

139- İkinci evlilik yapan için birinci hanımına da mihr vermesi gerekmez. Ancak onun da gönlünü almak için bazı takılar alırsa bu güzeldir. (el-Lecnetud Daime)

140- Eğer kadın hükmünü biliyorsa ve ikinci hanım aldığı takdirde onu boşamasını şart koşmuşsa bu şart geçersizdir. Eğer hükmünü bilmiyorsa nikâhın feshi hakkına sahiptir. (Muhammed Bin İbrahim)

Evliler İçin Altın Öğütler:

Bu bölüm, Salih el-Gazali’nin “el-Kamus Fi Ma Yahtac İleyhil Arus” adlı kitabından alınmıştır:

1- Bazı kadınların yanlış bir inancı vardır. Kocanın kendisine infakını sevginin biricik göstergesi zannederler. Nafakayı artırdıkça sevgisinin de arttığını, azalttıkça sevgisinin de azaldığını düşünürler.

2- Akıl sahibi bir kadının bütün insanlara yaptığı

tasarrufları, kocasına yapmaması şaşılacak işlerdendir.

3- Kadının hatalarından biri de kocasını eve döndüğü sırada kötü karşılamaya devam etmesidir.

4- Bakış, konuşma, dokunma ve güzel koku etkileme vesilelerindendir.

5- Eşlerden her birinin diğerine karşı müsamahalı olmayı şiar edinmesi gerekir.

6- Aşırı kıskançlıktan sakınmalısın! Zira bu boşanma anahtarıdır. Eşine karşı süslenmelisin. Süslerin en güzeli sürmedir. Güzel koku sürünmelisin. Kokuların en güzeli güzelce abdest almak, temizlenmektir.

7- Bazı kadınların kötü bir adetleri vardır. Bir kadın diğeriyle oturduğu zaman yabancı da olsalar büyük küçük aile sırlarını açarlar.

8- Kadın, kocası kendisini sevse de sevmese de düşüncesinde orta yolu pek bulamaz, aşırı gider. Eğer kadın kocasının kendisini sevmediğine inanmışsa vay onun haline ve vay kocasının haline!..

9- Eşler arasındaki sorunların çoğu, bir bakıma ikisinin veya ikisinden birinin zariflikte kusur etmeleri sebebiyledir. Diğer sorunlar bundan kaynaklanır. Diğer sorunlardan önce bu sorunun aşılması problemin çaresidir.

10- Akıl sahibi kadın, diğer kadınlardan kocalarını methe dair her duyduğunu tasdik etmemelidir. Zira bu kendi kocası hakkında kötü etki yapar. Bazen onlar sadece övünmek ister ya da seni kıskandıkları için sıkıntı vermek isterler. Veya seninle kocan arasına düşmanlık sokmak isterler.

11- Evlilerin muhabbeti muhafaza etmesi hakkında deneyimli kişilerden biri şöyle nasihat ediyor:

— Hediyeleşmek: en güzel hediye hoş sözdür.

— Telefonla hal hatır sormak

— Nezih bir yerde onunla baş başa sohbet etmeli.

12- Evlilik hayatı her iki eş için, sabır, hikmet, tahammül, vefa, sevgi, güven ve İslam'ın doğruları ışığında hataları düzeltme gibi pek çok haslete muhtaçtır.

13- Eşlerden pek çoğu, eşlerinin uzun süre evde olmadıkları zaman bundan şikâyet ederler. Fakat buna kendilerinin sebep olduğunu unuturlar… Böylece ev bir ateş parçasına döner. Kocası da eve kalmayı sevmez olur.

Evlilik Sorunları ve Çözümleri

Problemi olmayan evlilik yoktur. Tabiatlar yaklaştıkça anlaşmazlıklar da ortaya çıkar.

Lakin sabır, gayret, kusurları görmezden gelmek, güvenmek, hayat ortağına hüsnü zan etmek gibi hasletler eşler arasındaki anlaşmazlıkların giderilmesinde önemlidir.

Evlilikte karşılaşılan bazı problemler ve çözüm şekilleri:

1- **Kocasının ailesi ve akrabalarıyla ilgili sorunların çözümü**: Şuurlu kadının şunu idrak etmesi gerekir: her ikisinin anne ve babaları, bu insan ile mutlu bir ilişki kurmasında üstün bir yere sahiptirler. Kadının onlara hürmet, sevgi ve takdirle muamele etmesi gerekir.

2- **Kadının annesinin aile meselelerine karışması**: Bazı anneler kızlarının evlilik hayatına karışırlar. Böylece o, kadının kocasıyla olan hayatında bir danışman olur. Bu da kocasının öfkelenmesine neden olur. Zira hayatları başkalarına açıklanmıştır. Bunun çaresi: kadının ona danışmayı azaltması, kocasının güvenini kazanması, hayat sırlarını gizlemesi gerekir. Bu büyüklerden ve tecrübelilerden nasihat almamak anlamında değildir.

3- **Kocanın evden uzak durması, kaba davranması ve karısından yüz çevirmesi, onunla oturup ünsiyet ederek konuşmaması ile ilgili sorunlar**:

Uyarı: Her iki eşin kendi kendine: “Ben nerede hata ettim de evlilik hayatımız bu duruma geldi?” diye sorması gerekir.

Çare: Bu durumu düzeltmesi için Allah’tan yardım istemelidir. Günah ve isyanlardan uzak durmalıdır. Nitekim

tesettüre riayet etmemek, müzik dinlemek, gıybet, namazı geciktirmek, haset gibi günahlar Allah'ın kadını, kocasının kendisinden yüz çevirmesi olarak cezalandırmasına bir sebeptir.

Allah'tan bağışlanma dilemeyi artır. Zira kim istiğfara devam ederse Allah onu tasalardan kurtarır ve sıkıntılardan bir çıkış verir.

Aile meclisinde nüşuz sebebini öğrenmeye çalış ve bunları tasfiye et.

Ey evli kadın! Kocanı yanlış anlama! Zira hayatın meşguliyetleri, zorlukları ve sorumlulukların fazlalığı her zaman tatlı konuşmayı unutturmaktadır.

Şekil, konuşma, yemek çeşitleri, giyim gibi günlük karşılama şekilleri ev içindeki durumları etkileyen şeylerdir.

Kocana sadık ol, senden bıkmasın. Onun ehemmiyet verdiği şeylere sen de önem ver.

4- **Nafaka, malın azlığı, kadının israfı veya kocanın cimriliği gibi maddi sorunlar:**

Çaresi: Allah Teala buyurur ki: "**Yiyiniz, içiniz israf etmeyiniz**"(A'raf 31) Eşlere harcamalarında orta yolu tutmalarını, daha önemli olanı, önemli olanın önüne geçirmelerini öğütleriz. Maaşlarından ihtiyat olarak bir miktar saklamaları gerekir. İhtiyaçları için yapacakları harcamayı tespit etmeli buna göre harcama yapmalıdırlar.

5- **İki önemli şeyin bilinmemesine bağlı sorunlar**:

— Eşler arası dini hukuku bilmemek ve bu konuda kusurlu davranmak

— Kadın ve erkeğin yaratılışlarını ve kişisel özelliklerini bilmemek. Yani erkeğin kadın tabiatını, kadının da erkek tabiatını bilmemesi. Bu her birinin diğerine nasıl davranacağını bilememesine sebep olur.

Sorunsuz bir aile:

Basit anlaşmazlıklar dışında sorun yaşamayan bir aile, sorunların zamanında çözümü ile mümkündür. Bunun hoş etkileri şu şekildedir:

— Eşler arasında sevgi ve merhametin çokluğu. Bundan sonra bu bütün aile fertlerine yayılır.

— Allah Azze ve Celle'nin emrettiği gibi iyi geçim.

— Çocuk terbiyesinde ihtimam.

— Taat işlemek için boş vakitler kalması. Evde problem olmazsa işte o zaman aile fertleri Salih ameller için bol fırsatlar bulurlar. Problemlerini halleden bir ailenin diğer bir ailedeki sorunları çözmede nasıl yardımcı olabileceğini düşünebilir miyiz? (Mektebul İstişaratil Usriye)

Ailelerin Yıkılmasında Önemli Etkenler:

1- Erkek ile kadın arasındaki alakanın Allah Azze ve Celle'ye taat dışındaki bir sebeple kurulması.

2- Seçimde acele davranmak.

3- Her iki tarafın (evlilikten önce) birbirini aldatması.

Bazı Eşlerin Kötü Sıfatları:

1- Maddi talepler peşindedirler.

2- Başkalarını taklit ederek ihtiyaçtan fazlasını isterler.

3- Eşinin maksadına aykırı iş yapmakta ısrarlıdırlar.

4- Eşine veya onun akrabalarına karşı sözünü sakınmaz, dili uzundur.

5- Söz taşıyıcı olurlar ya da aile sırlarını yırtacak şekilde konuşurlar.

6- Eşini cimrilikle vasıflayarak başkaları önünde onu kusurlu göstermeye çalışırlar.

7- Sıkça evden çıkarlar, evlerini karargâh edinmezler. Öyle ki neredeyse onları evde bulmak mümkün olmaz.

8- Kaba bir kimsedirler.

9- İyilikleri inkâr eder, nankörlük yaparlar.

10- Bazı kadınlar evi temizlemek, yemek yapmak gibi ev işlerini tutmazlar.

11- Bazı kadınlar kocalarının sırlarını öğrenmeye çabalarlar.

12- Bazı kadınlar uygun olmasa bile, ailelerinin evinde olanın aynısını kocalarının evinde uygulamak isterler. (el-Kamus Fi Ma Yahtac İleyhil Arus)

KADIN VE BOŞANMA

Bu bölümde 45 cevap vardır.

1- Kişi: “Eşimi boşadım” dediği zaman ona bildirmese bile talak vaki olur. Karısı bilsin veya bilmesin, boşamış olur. Üç defa hayız geçirdikten sonra bunu öğrenirse tamamen ayrılmış olurlar. (İbn Useymin)

2- Boşamaya niyet eder fakat bunu telaffuz etmez ve yazmazsa eşini boşamış olmaz. (İbn Useymin)

3- Bazı boşanma sebepleri:

— Eşler arasında sevgi olmaması.

— Karı koca haklarının yerine getirilmemesi, içlerinden birinin veya her ikisinin isyana düşmesi.

— Bir sorun olduğu zaman aralarında hikmetli siyaset uygulamamaları.

— Kadının temizliğe riayet etmemesi, eşine giyim, koku, konuşma, güler yüzle karşılama gibi hususlarla yardımcı olmaması. (İbn Baz)

4- Kişi zinaya düşünce karısı ondan boş olmaz. Lakin onun Allah’tan korkması, fercini Allah’ın haram kıldığı şeylerden koruması gerekir. (İbn Baz)

5- Eğer kadın, kocasının namazı terk ederek kafir olduğuna inanıyorsa onunla evli kalması caiz değildir. (İbn Useymin)

6- **İçki içen koca ile muaşeret**: Kadının içki içen kocası ile muaşereti haram veya yasak değildir. Zira içki

içmekle o kâfir olmaz. Fakat ona nasihat etmesi gerekir.

7- **Ama onunla yatmaktan uzaklaşmaya gelince**: Bunda içkiyi terk etmesi için maslahat varsa caizdir. Eğer bunda bu maslahat yoksa yatağını ayırması helal olmaz. Zira onun yaptığı, kendisini ona haram kılacak bir sebep değildir. (İbn Useymin)

8- **Tek cümlede üç talakla boşamak**: "Sen üç talakla boşsun" demek gibi. Bu tek talak sayılır. İddet dönemi içerisinde talakından geri dönme hakkı vardır. İddet dönemi çıkarsa yeni nikâh kıymaları gerekir. (İbn Baz)

9- Boşanmış kadına mustehap olan evinde durması, ancak zaruret halinde dışarı çıkmasıdır.

10- Boşama için şahit tutmak sünnettir. Fakat şahitsiz boşama da sahihtir.

11- Talakta veya şartında şüphe edene talak gerekmez. Eğer sayısında şüphe ederse bu tek talak sayılır.

Kadının Boşanmayı İstemesinin Caiz Olduğu Durumlar:

12- Kocası nafakasını vermezse

13- Kocası, sövmek, dövmek veya kötülüğe zorlamak gibi, birlikte yaşamaya devam etmeye dayanamayacağı bir zarar veriyorsa.

14- Kocasının yokluğunda kendisi hakkında fitneye düşmekten korkuyorsa.

15- Kocası onu uzun müddet hapsediyor ve

kendisinden uzak durarak zarar veriyorsa.

16- Kadın kocasında kısırlık, cinsel iktidarsızlık veya tehlikeli bir hastalık gibi bir kusur görürse

17- **Sünni talak**: Kocanın, eşini cima etmediği temizlik döneminde bir talak ile boşamasıdır. Bu durumda iddet dönemi içerisinde geri dönme hakkı vardır.

18- **Bid'î talak**: Aşağıdaki örneklerde olduğu gibi meşru olana muhalif olan boşamadır:

19- Hayız ve nifas dönemlerinde boşamak

20- Veya cima ettiği bir temizlik döneminde boşamak.

21- Ya da tek cümlede üç talak ile boşamak. "Sen üç talakla boşsun" demek gibi. Yahut bir meclis içinde "sen boşsun, sen boşsun, sen boşsun" demek gibi arka arkaya üç kere boşamak.

22- **Ric'î talak**: Kocanın, eşini tek talak ile boşayıp iddet dönemi içerisinde dönüş hakkının olmasıdır.

23- Ric'î talaktan dönüşte, veli, mehir, kadının rızası, kadının bilmesi veya yeni bir nikâh akdi şartı yoktur.

24- **Ric'i talak ile boşanmış kadının hükmü**: O hala kocasının eşidir. Ona bakması, yalnız kalması, iddet devam ettiği sürece ona hizmeti caizdir. Kadının iddet tamamlanana kadar kocasının evinden ayrılmaması gerekir.

25- Kişi, eşini ric'î talak ile boşayıp, onu davet eder de kadın onu yalanlarsa, iddetin bitişinden önce döndüğüne dair delil getirene kadar söz kadına aittir.

26- **Bain talak**: Kadının kocasından nihai olarak ayrılmasıdır. Bu da iki kısma ayrılır:

27- **Bainu Beynuneti Suğra**: Üç talaktan az olan boşamadır. Eşini bir veya talak ile boşar ve iddet bitinceye kadar dönmezse bu “Bainu beynuneti suğra” olarak adlandırılır. Tekrar dönmeleri için yeni bir nikâh akdi ve mehir gerekir.

28- **Bainu Beynuneti Kübra**: Üç talakın tamamlanmasıdır. Üç talak ile boşadığı zaman nihai olarak ayrılmış olurlar. Karısı başkasıyla devam niyeti ile şer’î nikah ile evlenmedikçe ve cima etmedikçe tekrar evlenmeleri helal olmaz. İki talakla boşadığı zaman iddet süresinin dolmasıyla, başkasıyla evlenmesinde olduğu gibi, ilk kocasına yeni bir nikâh ve mehir ile dönmesi caiz olur.

29- **Hulu’ ile ayrılmak**: Kadın, kocasının tabiatini, ahlakını, dindeki eksikliğini, ihtiyarlığını, zayıflığını veya buna benzer sebeple beğenmezse ve hakkının verilmemesinden dolayı günaha düşmekten korkarsa, kendisinden telafi bedeli olarak fidye vermek suretiyle kocasından hulu’u (ayrılması) mubahtır.

30- Hul’, Hayızlı iken, temizken her vakitte caizdir. Hul’ ile ayrılan kadın bir hayız dönemi iddet bekler.

Âlimlerin cumhuruna göre: bid’î talak haram olmakla beraber boşanma gerçekleşir. Bütün talak hükümleri geçerli olur.

31- **Kocasından boşanan kadının iddetin bitmesinden önce miras alması:**

— Eğer ric’î talak ile boşanmışsa, mirastan şer’i payını alır. (İbn Baz)

— İddet dönemi bitmişse ona varis olamaz. Aynı şekilde bain talakta da varis olamaz. (İbn Baz)

— Kocası, ölüm hastalığında, eşini kasıtlı olarak mirastan mahrum etmekle itham ediliyorsa, kadın iddeti döneminde ve ondan sonra evlenmezse bain talak ile boşanmış olsa bile varis olur. Kocasının amacına aykırı muamele edilir. (İbn Baz)

32- **Kendisini herhangi bir şey yapmaktan alıkoymak üzere talak ile yemin**: Bu durumda talak gerçekleşmez. Ona yemin kefareti gerekir. Mesela: "eğer bir daha sigara içersem karım boş olsun, eğer falan ile konuşursam karım boş olsun" demek gibi. Bunlarda amacı karısını boşamak değil, kendisini o fiilden alıkoymaktır. Bundan dolayı talak gerçekleşmez.

33- **Uyarı:** Müslüman için meşru olanı, böyle bir şey yapmamaktır. Zira birçok ilim ehli de, bundan kastının talak olmamasına rağmen talakın vaki olacağı görüşündedirler. (İbn Baz)

34- Kadının mazeretsiz olarak boşanmak istemesi caiz değildir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem: "**Bir kadın herhangi bir mazereti olmadan kocasından boşanmak isterse, cennetin kokusu ona haram olur**" buyurmuştur. (Ebu Davud, Tirmizi) (el-Lecnetud Daime)

35- **Boşama yetkisinin erkeğe verilmesindeki hikmet**:

— Aklı ve iradesindeki kuvveti: kadının aksine, erkek işlerin sonucuna bakar.

— Nafakayı ikame etmesi: Evinde emir ve yasak yetkisinin sahibidir.

— Mehir ödemek kocaya aittir ve kadının tamah etmemesi için boşama yetkisi de onun elindedir. Aksi halde tamahkâr kadın birisiyle evlenir, onun mihrini yer, sonra bir başkasından mihr almak için onu boşar, böylece koca zarar görür. (el-Lecnetud Daime)

36- **Eşini boşamak hususunda anneye itaatin hükmü**: Annen sana eşini boşamanı emrediyorsa, eşin de dininde istikamet sahibi ise ve annene eziyet vermiyorsa onu boşaman gerekmez. Ama dininde istikamet sahibi değil veya annene eziyet veriyorsa ona nasihat etmen gerekir. Eğer uymazsa onu boşaman gerekir. (el-Lecnetud Daime)

37- **Karısını boşarsa, iddet süresini kocanın evinde geçirir:** Bu kadının kocasının evinde oturması gerekir. İddet tamamlanıncaya kadar evden ayrılması haramdır. (el-Lecnetud Daime)

38- İddet süresi dolana kadar kocasının evinden çıkması haramdır. Ancak açık bir kötülük yaparsa bu hariçtir. (el-Lecnetud Daime)

39- Ama adam karısını bain talakla boşamışsa, mesela zifaftan önce ya da bedel ile zifaftan sonra boşamışsa, o kendisine artık yabancı kadın hükmünde olur. Kendisine ancak onun rızasıyla yeni bir nikâh ve mehir ile helal olur. (el-Lecnetud Daime)

40- **Talak hakkını kadına vermek caiz midir?:**

— Talakta aslolan boşama yetkisinin erkekte olmasıdır. Lakin erkek kendisinden boşanma vekâletini karısına verirse, kadın da onu boşarsa, talak vaki olur. (el-Lecnetud Daime)

— Ancak erkek, nikâh akdinde, “ne zaman dilersen benden boşsun” diye şart koşarsa bu batıldır. Zira bu nikâh

akdinin gereğine muhaliftir. (el-Lecnetud Daime)

41- **Namaz kılmayan kadının talakı**: Ona nasihat ettiği halde hala namaz kılmıyorsa onu boşamak vacip olur. Zira o kâfirdir. (el-Lecnetud Daime)

42- **Kocasının ikinci bir kadınla evlenmesi üzerine kadının ondan boşanma istemesinin hükmü**: Kadına Allah'tan korkup sabretmesini, boşanma istememesini tavsiye ederiz. Allah ona sıkıntıdan kurtuluş verecektir. Allah Teala buyuruyor ki: "**Kim Allah'tan korkarsa ona bir çıkış yolu ihsan eder**." (Talak 2) (İbn Baz)

43- Kadın boşandığı zaman onun, kocasından uzun süre uzak kalmış olsa bile iddet beklemesi gerekir. (İbn Baz)

44- Adam, karısını tek talakla boşarsa ve iddet süresi içinde ikinci talakla tekrar boşarsa, birinci talakın iddet süresinin dolmasıyla hanımı kendisine haram olur. (el-Lecnetud Daime)

45- Kadın, kumasını boşamasını şart koşarsa bu şart bağlayıcı değildir. Kadının sana ilk eşini boşamanı şart koşması fasittir. Eğer onu ric'i talak ile boşamışsan, iddet süresi içinde ona dönebilirsin. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurur ki: "**Kadın kuma kardeşinin talakını isteyemez**." (Buhari) (el-Lecnetud Daime)

KADIN VE İDDET

Bu bölümde 17 cevap vardır.

1- **İddet**: Kadının kocasının ölümü veya ondan ayrılması üzerine evlenmeden bekleyeceği süredir. Bu süreyi beklemesi vaciptir.

2- **Meşruiyetinin hikmeti**:

— Rahimin beraatının tekit edilmesi.

— Eşlerin tekrar evliliklerine dönebilme fırsatı.

— Eşler arasındaki ilişkilerin saygınlığı.

3- Zifafa girilmemiş kadın boşandığı takdirde onun iddet beklemesi gerekmez.

4- Kadın kocasıyla zifafa girmeden kocası vefat ederse, kocasına vefa olarak dört ay on gün iddet beklemelidir.

İddet Bekleyenler Altı Sınıftır:

5- **Birinci sınıf**: Kocasının ölümü veya boşanma sebebiyle iddet bekleyen hamile kadının iddeti doğuruncaya kadardır. (el-Lecnetud Daime)

6- **İkinci sınıf**: Kocası ölen ve hamile olmayan kadın, kocasının öldüğü günden itibaren dört ay on gün iddet bekler. (el-Lecnetud Daime)

7- **Üçüncü sınıf**: Hayızlı kadının iddeti üç küru' (üç hayız) süresi beklemektir. (el-Lecnetud Daime)

8- **Dördüncü sınıf**: Gerek küçük oluşundan gerekse ihtiyar oluşundan dolayı hayız görmeyen kadının iddeti üç aydır. İstihazelinin hükmü de böyledir. (el-Lecnetud Daime)

9- **Beşinci sınıf:** Hayzı yükselen kadın bunu bilemezse onun iddeti bir yıldır. Zira imam Şafii şöyle demiştir: "Bu Ömer radıyallahu anh'ın muhacirler ile ensar arasında verdiği hükümdür. İçlerinde herhangi birinin buna karşı çıktığını bilmiyoruz." (el-Lecnetud Daime)

10- **Altıncı sınıf**: Kocası mefkud (kayıp) olduğu için iddet bekleyen kadın, kocasına vefa olarak dört ay on gün bekler. (el-Lecnetud Daime)

11- **Boşanma iddeti ne zaman başlar?:** Talak iddeti, erkek kadını boşadığı andan itibaren başlar. Boşanma evraklarının hazırlanmasıyla değil! (el-Lecnetud Daime)

İddet Bekleyenlerin Nafakası:

12- Ric'î talakla boşanan kadının, hamile olsun olmasın, sükna (kocasının evinde kalma), nafaka ve kisve (giyim) hakkı vardır. Zira o hala eşidir.

13- Bain talakla boşanan hamile kadın, hamilelik süresince eşi gibi nafaka alır.

14- Ama hamile değilse ne nafaka ne de sükna hakkı yoktur.

15- Hamile olan naşiz (asi kadın), asi olmayan kadınlar gibidir. Zira çocuğun nafakası, anasının asi olmasıyla sakıt olmaz.

16- **Kocası ölen hamile kadın**: Taşıdığı çocuktan dolayı nafaka, giyim ve mesken haklarında eşi gibidir. Bunda etkili olan cenindir. Başka türlü nafaka gerekmez.

Ancak akrabalıkla cenine varis olan başka. Aksi halde ne nafaka ne de mesken hakkı yoktur.

17- **Fasit nikâhla veya zina ile ilişkiye girmiş olma şüphesi bulunan kadının iddeti**: Evli olsun veya olmasın boşanmış kadınınki gibidir.

KADIN VE ÇOCUK

Bu bölümde 91 cevap vardır.

1- **Kız çocuk istememek cahiliye işlerindendir**. Bu, Allah'ın kaza ve kaderine öfkelenmenin bir çeşididir. Kim bilir kız çocuğu pek çok erkek evlattan kendisi için daha hayırlıdır. (İbn Useymin)

2- Çocuk ana babasına şefaatçi olur.

3- **Salih evladın amelleri**: Çocuk vefat ettiği zaman anne babasına şefaat eder. Ecri ne babasının ne de başkasının değil kendisinindir. Ancak, babası onu öğretmesi ve hayra yönlendirmesinden ecir alır. (el-Lecnetud Daime)

4- **Çocuğun doğum gününü kutlamak**: Dinen caiz değildir. Böyle bir merasimde bulunmak, onları kutlamak, onlara bu konuda yardım ve yaptıklarını ikrar olacağından caiz değildir. (İbn Useymin)

5- **Küçüklük resmini saklamak**: Duvara asılmasa bile caiz değildir. Bu sadece pasaport ve benzeri durumlarda gerekirse caizdir. (el-Lecnetud Daime)

6- **Çocuklara nazardan, cinden, hastalık ve benzerlerinden korumak amacıyla muska, nazarlık v.s. takmak:** Caiz değildir. Bazıları bunları camia, (cevşen), hırz, hicab diye adlandırırlar. (İbn Baz)

7- **Çocuğa isim koyma vakti**: Bunda genişlik vardır. Eğer doğduğu gün veya yedinci gün isim koyarsa uygundur. Buna delil olabilecek şeyler varid olmuştur. (el-Lecnetud Daime)

8- İsim koymak babanın hakkıdır: lakin annesi ile

istişare etmesi de, gönüllerin hoş tutulması ve kalplerin ülfeti için müstehaptır. (İbn Baz)

9- "Abdunnebi", "abdurresul" gibi Allah'tan başkasına kulluk ifade eden isimler koymak caiz değildir. (İbn Baz)

10- **Çocuğa isim verme kutlaması**: Bu ne Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetinde, ne de sahabelerin uygulamasında yoktur.

11- Adet olduğu için değil de sünnet olduğu için akika yemeği vererek sevinç izhar etmekte bir sakınca yoktur. (el-Lecnetud-Daime)

12- Abd ile başlayan isimleri "Ubeyd, abbud, ruhaym, uzeyz, azuz gibi tasgir etmek:

13- Bunda sakınca yoktur. Bu konuşmalarda çok olan bir şey olduğu halde, ilim ehlinden birinin bunda sakınca gördüğünü bilmiyorum.

14- Uyarı: Lakin bundan o kimse hoşlanmıyorsa haram olur. Zira bu Allah'ın Kitabında yasakladığı: kötü lakapla anmaya girer. Ancak sadece bu şekilde tanınıyorsa sakınca yoktur. (İbn Baz)

15- Talihle münasebeti olmadığı için isim değiştirmek:

16- Talihe bakmak caiz değildir. Bilakis bu kehanete dâhildir. Sırf bu yüzden isim değiştirmek caiz değildir. Zira bu kâhini tasdik etmek olur. (el-Lecnetud Daime)

17- Kerim, Aziz gibi Allah'ın isimleri ile isimlenmek:

18- Eğer "el-Kerim" "el-Aziz" gibi marife takısı olan "el" eki bulunursa bu yalnızca Allah'a mahsus isimlerdir.

Allah’tan başkasına bu isim verilemez.

19- Ama marife takısı olan “el” eki bulunmazsa bundan sıfat manası kastedilmediği için sakınca yoktur. Hakiym ismi gibi. Nitekim sahabelerden birinin ismi: Hakiym Bin Hızam’dır. (İbn Useymin)

20- Ayet isimleri ile isimlenmek: bunda sakınca yoktur. Mesela el-âlâ: nimetler, Efnan: dallar gibi mahlûk isimleri de böyledir. (İbn Baz)

21- “Hüda”, “Rahmet”, “Bereket”, “İman” gibi isimlerde, “Salih” ve “Said” isimlerinde olduğu gibi bir sakınca yoktur. (İbn Baz)

22- Allah’ın en sevdiği isimler: “Abdullah” ve “Abdurrahman”dır. (Müslim rivayet etmiştir.)

23- Erkek çocuğunu yedinci günde isim verip başını tıraş etmek sünnettir. Ama kız çocuğu tıraş edilmez. (İbn Baz)

24- Akika müekked bir sünnettir. Allah’a çocuk nimetini verdiği için şükür olarak doğumunun yedinci gününde kurban kesmektir. Erkek çocukta iki koyun, kız çocukta bir koyun kesilir. (İbn Useymin)

25- Akika kesmeye imkânı olmayan kimseden bu sakıt olur. (İbn Useymin)

26- Akikada faziletli olanı: yedinci günde kesilmesi, bu kaçırılırsa 14. gün, bu kaçırılırsa 21. günde kesmektir. Bundan sonra gün sayılmaz. Fazilet sıralaması itibariyle bu şekildedir. Fakat hangi gün dilerse keser, bunda sakınca yoktur. (İbn Useymin)

27- **Düşük çocuk için akika**

— Eğer çocuk dört aylık olmuşsa o diri çocuk hükmündedir. Çünkü:

— Dört ay tamamlandığı zaman ona ruh üflenir. Bundan sonra düşerse yıkanır, kefenlenir, cenaze namazı kılınır, Müslümanların kabristanına gömülür, isim verilir ve akika kesilir. (İbn Useymin)

— Ruh üflenmesinden önce düşen çocuk için, cinsiyeti belli olsa bile akika yoktur. (el-Lecnetud Daime)

28- **Cenin canlı doğar ve yedi gün olmadan önce ölürse:** Yedinci günde onun için akika sünnettir. Bu konudaki sabit hadisler umumi olduğu için, bir ay, bir sene ya da daha fazla süre geçse de akika kesilebilir. (el-Lecnetud Daime)

29- Erkek çocuk için iki koyun kesmek sünnettir. Tek koyun kesilse de inşaallah yeterlidir. İki koyunu farklı zamanlarda kesmek de caizdir. (İbn Cibrin)

30- Çocuğun akikasını dedesi, abisi veya bir başkası kesse de bu sünnet yerini bulur. Babasının kesmesi şart değildir. Onun değerinde bir şeyi başkasına verse de olur. (İbn Cibrin)

31- Akikanın üçte birini yemek, üçte birini arkadaşlarına dağıtmak ve üçte birini de Müslümanlara sadaka olarak vermek sünnettir. (İbn Cibrin)

32- Akika için arkadaşlarını ve akrabalarını davet edip hepsine dağıtmak caizdir. (İbn Cibrin)

33- **Çocuğun idrarı**: Gıdası süt olan çocuğun idrarı hafif necasettir. Temizlenmesi için bevlettiği yerin üzerine çitilemeden su dökülse yeterlidir. (İbn Useymin)

34- **Çocuğunun necasetini yıkamak abdesti bozar mı?:** Çocuğun fercine dokunmadıkça bundan dolayı abdest bozulmaz. (el-Lecnetud Daime)

35- Çocuğun idrarını yaparak ıslattığı elbisesine dokunmak: abdesti bozmaz. (İbn Baz)

36- Kız çocuğunun idrarını yıkamak gerekir. (İbn Useymin)

37- Kadının kız veya erkek çocuğunu yıkarken onun fercine dokunmuşsa abdest alması gerekir. Bu cumhuru ulemanın görüşüdür. (el-Lecnetud Daime)

Bu konudaki diğer bir görüş ise bunun abdesti bozmadığıdır. (İbn Useymin)

38- **Çocuğun üzerinde bulunan yaş necasete dokunmak:** Bu yaşlığın izini bulursa, bedeninde ve elbisesinde bu rutubetin değdiği yeri yıkaması gerekir. Yemek yiyerek besleniyorsa erkek veya kız çocuk olması fark etmez, böyle yapılır. Ama yemek yeme çağında olmayan erkek çocuğun necasetinin değdiği yere su serpiştirmek gerekir.

39- Ama eğer yaşlık yoksa değdiği yer temiz kabul edilir. (el-Lecnetud Daime)

40- Hitan (Sünnet olmak) erkekler hakkında vaciptir. (İbn Useymin)

41- Kızların sünnet olması ise vacip değil müstehaptır. (İbn Baz)

42- Sünnet olma vakti: bu işte genişlik vardır. Bunda çocuğun maslahatı gözetilir. (el-Lecnetud Daime)

43- Sünnet düğünü yapmak sonradan çıkmış bir bidattir.

44- Çocukların mushafa dokunması hakkında âlimlerin farklı görüşleri vardır:

— Buluğ çağına gelmemiş çocuğun mushafa dokunması haram değildir. Zira o mükellef değildir.

— Bazıları dedi ki: Küçük çocuğun mushafa abdestsiz dokunması caiz değildir. Abdestli olanın da olmayanın da mushafa bir örtü ile dokunması caizdir. Bu ihtiyatlı olanıdır. (İbn Useymin)

45- **Çocuğun üzerinde ayet yazılı olan sayfaya veya kitaba dokunması:** Ayetlerin harflerine dokunmaması şartıyla caizdir. (İbn Useymin)

46- Kadının mescide çocuklarıyla beraber gitmesinin hükmü nedir? Bu mesele detaylıdır: eğer yedi yaşına ulaşmışsalar onları namaza alıştırmak için mescide götürür.

— Eğer yedi yaşından küçük iseler, ancak namaz kılanlara eza etmeyeceklerinden ve mescide zarar verip kirletmeyeceklerinden emin ise, evde durmaları halinde onlar hakkında korktuğu için bu gerekiyorsa götürebilir. (İbn Fevzan)

47- Yedi yaşına ulaşmış çocuklar ve daha büyük çocuklar buluğa ermiş olanlar gibi imamın arkasında safa dururlar. Eğer bu durumda olan sadece bir kişi ise, imamın sağ tarafına durur. (el-Lecnetud Daime)

48- Namaza aklı eren çocuğun imamlığı sahihtir. (el-Lecnetud Daime)

49- Yetimin malında tasarrufta bulunmak: yetimin velisi

için onun malında onu artırmak için ve yetimin maslahatı için tasarrufta bulunması caizdir. Ama onun malını eksiltecek veya zarar verecek tasarrufta bulunması caiz değildir. (İbn Useymin)

50- Küçük çocuğun haccı: nafiledir, bundan ecir de alır. Lakin farz olan hac ondan düşmez. (İbn Baz)

51- Yedi yaşından küçük çocuğun ihrama niyet etmesi: onun için niyet geçerli değildir. Aksine onun yerine onu hacca götüren annesi, babası veya bir başka velisi niyet eder.

52- Ama yedi yaşına gelmiş veya daha büyük çocuğa velisi niyeti ve diğer amelleri öğretmelidir. (İbn Baz)

53- Eğer mümeyyiz ise taşıyan ve taşınan kimsenin niyeti ile tavaf yerine getirilmiş olur. (el-Lecnetud Daime)

54- **Çocuğun İhrama girmesi**: Sahihtir. Velisi ise ondan mesuldür. Ona elbise giydirir ve ihramını bağlar. Onun adına nüsüklere niyet eder, telbiye yapar, tavafta ve say'de elinden tutar. Küçük olup aciz ise veya süt emiyorsa onu taşımakta sakınca yoktur. Sahih olan görüşe göre taşıyan ve taşınan için bir tavaf yeterlidir. Çocuk bilmeden giyinme, başını kapatma gibi mahzurları yaparsa kastı olmadığı için ona fidye gerekmez. Ama soğuk gibi sebeplerle elbise giymek gibi bir kasıt varsa onun adına velisi fidye verir. (İbn Cibrin)

55- İhramlı iken çocuğa sarılan şeyler dikişli elbise sayılmaz, giydirilmesi caizdir. (Abdulaziz Aluş-Şeyh)

56- **Annesi yanında süt emen çocuğun uyurken ölmesi:** Çocuğunun vefat sebebini bilmediği sürece ona bir şey gerekmez. Zira insan uykusunda iken ölür. Beraatı zimmet asıldır. Vücup sebebi hakkında kesin emin

olunmadıkça ona bir şey gerekmez.

— Ama eğer ağır örtülerle onu aşırı örtmüşse onu öldürmüş demektir. Bu durumda çocuğun veresesi olarak diyet vermeye borçlu olur. Kefaret olarak köle azat etme imkânı yoksa arka arkaya iki ay oruç tutması gerekir. (İbn Useymin)

57- **Küçük çocuğu, çiğnenerek ölürse**:

— Eğer çocuk, babası ile beraber yürürken kendisini arabanın önüne atmışsa ve arabada duramamışsa babasına tazmin ve kefaret gerekmez.

— Ama bu meselede babanın bir kusuru varsa ona diyet ve kefaret gerekir.

Diyet: Varislerine verilir. Kefaret ise: arka arkaya iki ay oruç tutmaktır. Eğer buna güç yetiremezse mutlak olarak ona bir şey gerekmez. (İbn Useymin)

58- **Kadın çocuğundan gaflet eder ve onun üzerine kahve cezvesi düşürüp çocuk ölürse**: Eğer zannı galibine göre çocuğu kendi haline bırakmasından dolayı böyle olmuşsa, buna annesi sebep olduğu için kefaret gerekir. Bu da bir köle azat etmektir. Buna imkân bulamazsa arka arkaya iki ay oruç tutar. (el-Lecnetud Daime)

59- **Kız çocuklarına iyilik**: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem: "**Kimin iki kızı olur da onlara ihsan (iyilik) ederse, onlar kendisi için cehenneme karşı perde olur**." Buyurmuştur. Onlara İslami terbiye verir, iffetleri hususunda gayretli olur ve onları açılmak gibi Allah'ın haram kıldığı şeylerden uzaklaştırırsa, Allah'a ve rasulüne itaat, haramlardan uzak durmak üzere yetiştirirse bu hadiste geçene nail olur. Hadiste kastedilen mücerret olarak yalnızca yedirmek, içirmek ve giydirmek ile ihsan değildir.

(İbn Baz)

60- **Çocuklar arasında adaletli davranmak**: Anne ve babanın mirasta olduğu gibi, hayatları döneminde de erkek çocuklara, kız çocuğunun iki misli miras payı gibi bağış yapmaları vaciptir. Zira Allah mirası onlara böyle emretmiştir. Allah Subhanehu adalet ve hikmet sahibidir. Çocuklardan birini diğerine üstün tutmak, birine bağış yapıp diğerine yapmamak caiz değildir. (İbn Baz)

61- Kadının, kız veya erkek evlatlarından birine diğerlerinden ayrı olarak tahsiste bulunması caiz değildir. Aksine mirasta olduğu gibi aralarında adil davranmalı veya hiçbirine vermemelidir. Ancak reşit ve baliğ olan diğer çocuklar bu tahsise razı olurlarsa sakınca yoktur.

62- Çocuklarından biri hastalık gibi herhangi bir sebepten dolayı kazanmaktan aciz ise: ve devlet ona maaş bağlamamışsa, onun ihtiyacı kadar infak etmek gerekir. (İbn Baz)

63- **Çocuğa lanet etmek ve sövmek**: Büyük günahlardandır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem: "**Mümine lanet etmek onu öldürmek gibidir**." Buyurmuştur. (Buhari ve Müslim) muayyen bir şahsa, bir hayvana vb. lanet etmek caiz değildir.

64- Annenin Allah Subhanehu ve Teala'ya tevbe etmesi, dilini çocuklarına sövmekten koruması ve onların hidayet ve ıslahı için duayı artırması gerekir. (İbn Baz)

65- **Çocuklara beddua etmek**: Caiz değildir. İcabet vaktine tesadüf edebilir. Annenin, öfkelenince tahammül göstermesi, çocuklarına beddua etmede acele etmemesi gerekir. Onları dövmesi ve edeplendirmesi, hastalanmalarına veya ölümlerine dua etmekten daha layıktır. (İbn Cibrin)

66- Küçük çocuk, baliğ oluncaya kadar mahremlik söz konusu olmaz. (İbn Fevzan)

67- **Doğum için çocuğa ve annesine hediye vermek**: Adet böyle devam ediyorsa, akrabalarının ve tanıdıklarının doğum yapan kimseye, bunda Allah'a ibadet düşüncesi taşımaksızın hediyeler vermesinde, sakınca yoktur. (İbn Useymin)

68- **Çocukların avunması için kuşlar edinmek**: Yedirip içiriyorlarsa bunda sakınca yoktur. Bunun aksine bir delil de bilmiyoruz. (İbn Baz)

69- **Resim içeren oyuncaklar**:

— Yaratılış sureti tam değilse, göz, burun, ağız yoksa bunun caiz oluşunda şüphe yoktur. Bu, kız çocuklarının Aişe radıyallahu anha ile oynadıkları oyuncak türlerindendir.

— Ama yaratılış bir insan gibi tam şeklinde ise, ben bunun caiz olması hususunda içimde bir sıkıntı hissediyorum. Zira bu Allah'ın yarattığına benzemektedir.

— Lakin kesin olarak haram olduğunu söyleyemem. Zira bu meselelerde büyüklere tanınmayan ruhsat, küçüklere verilmiştir. (İbn Useymin)

— Bu meselede âlimlerin diğer görüşü ise: üzerinde mücessem suret bulunan oyuncakların haram olduğudur. (İbn Cibrin)

70- **Takı için çocuğun kulağını veya burnunu delmek**: Bunda bir sakınca yoktur. Zira bunda amaç mübah olan süslenmektir. (İbn Useymin)

71- Küçüğün çaldığı şeyi sahibine ulaştırıp iade etmek gerekir. (İbn Baz)

72- **Çocuk şarkıları**: Dini ve milli içerikli olsa da çalgı eşliğinde oldukları takdirde caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

73- **Çocuğa yemin verip onu yerine getirmemek**: Kişi bir şeyi yapacağına yemin edip onu yapmazsa, yemin kefareti gerekir.

74- **Üzerinde resim olan elbise giydirmek**: Büyük için de, küçük için de üzerinde resim bulunan elbise giymek caiz değildir. Hatıra olması için resim çektirmek de caiz değildir. Ancak pasaport, kimlik gibi zaruret olduğu zaman caizdir. (İbn Useymin)

75- **Küçük kızlara kısa ve dar elbise giydirmek**: kişinin kızına bu tür elbise giydirmesi yakışmaz. Zira bunu adet edindiği zaman onda etkisi kalır ve emrine de itaat etmez. Ama küçüklüğünde haşmeti (utanma duygusunu) adet edinmesini sağlarsa bunun etkisi büyüklüğünde de devam eder. (İbn Useymin)

76- **Küçük kızın başörtüsüz namaz kılması**: Namazı sahih olmaz. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem: "**Allah hayız çağına gelmiş kadının namazını, başörtüsüz kabul etmez**" buyurmuştur. (Ebu Davud, Tirmizi) küçük çocuk için başörtüsüyle namaz kılması daha faziletlidir. (el-Lecnetud Daime)

77- **Kız çocuğu ve tesettür**: Kız çocuğu, erkeklerin nefisleri ve şehvetlerini ilgilendirecek sınıra gelmişse, onun fitne ve kötülüklere karşı korunması gerekir. Bu hadde gelmeleri konusunda kadınlar farklıdırlar. Kimisi çabuk yetişir, güzel bir genç kız olur, kimisi de böyle değildir. (İbn Useymin)

78- **Derslerde kadın – erkek karışması**: Bu büyük bir fesat ve kötülük vesilesidir. Caiz değildir. Rasulullah

sallallahu aleyhi ve sellem kız ile erkek çocuklarının yataklarının ayrılmasını emretmiştir. Zira biri diğerine on yaşında ve daha büyük iken yakın olduğu zaman, kızlar ile erkeklerin bir arada olması kötülüğe düşmelerine vesiledir. (İbn Baz)

79- **Çocuklara eğitimin ilk safhasında kadınların öğretmenlik yapmasının tehlikesi**: Şüphesiz bu ihtilata (kadın erkek bir arada bulunmaya) götürür ve bunu bir sonraki safha izler. Çocuk on yaşına geldiğinde tam bir delikanlı sayılır ve tabii olarak kadınlara meyleder. Zira onun gibisinin evlenmesi mümkündür ve büyük erkeklerin yaptığını yapabilir. (İbn Baz)

80- **Öğrencilerin öğretmen için ayağa kalkması**: Bunda en hafif hüküm şiddetle mekruh olmasıdır. (İbn Baz)

81- **Televizyon ve çocuklar üzerinde kötü etkileri**: Eğer bir kimse televizyon edinip onu müzik dinlemek, kadınlarla erkeklerin bir arada bulunduğu, açık saçık kadınlar gösteren programlar, müstehcen filimler izlemek gibi Allah'ın haram kıldığı hususlarda kullanırsa televizyon almak caiz değildir. Zira televizyon aldığı takdirde ailesi, çocukları bu sakıncalı programları izlemekten uzak duramazlar. Böylece haram işlemekte onlara yardımcı olmuş olur. Bu kişinin kıyamet gününde hesaba çekileceği kötü terbiyedir. (İbn Useymin)

82- **Öğretmen, öğrenciden ruh taşıyan bir canlının resmini çizmesini isterse** bu caiz değildir. Öğretmenin araba, ağaç gibi cansız resimleri çizmesini istemesi mümkündür. Bu insanların şeytan vasıtasıyla düştüğü bir beladır. (İbn Useymin)

83- Kişinin çocuğuyla oynarken el çırpması veya sınıfta öğrencilerden el çırpmalarının istenmesi yakışık almaz. Bu şiddetle mekruh olup cahiliye hasletlerindendir.

Aynı şekilde bu, kadınların yanılan imamı uyarmak için yapmaları gereken, onlara mahsus bir özelliktir. (el-Lecnetud Daime)

84- **Evlat edinmek ve hükmü**: Evlat edinmek, Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in gönderilmesinden önce, cahiliye döneminde bilinen bir şey idi. Kişi öz çocuğu olmayan birini evlat edinir, çocuk ona nispet edilip varisi olurdu ve akrabalık mahremiyetinin hükümleri onun için geçerli olurdu. Bilcümle evlat edinilen çocuk, bütün meselelerde gerçek çocuğu gibi kabul edilirdi. (el-Lecnetud Daime)

— İslam gelince evlat edinen ile evlat edinilen arasında hüküm verasete koyarak, her birinin diğerine hayatlarında iyilik etmelerini, vefat ettikten sonra da iyilik vasiyet edenin vasiyetiyle hak sahibi olunmasını ve vasiyet edenin malının üçte bir sınırını aşmamasını öngördü.

— Allah, evlat edinen için, ayrılmaları halinde evlatlığının eşiyle evlenmesini mubah kıldı. Bu cahiliye döneminde haram sayılıyordu. (el-Lecnetud Daime)

85- Kişinin yaşça kendisinden küçük bir kimseyi şefkat yoluyla "oğlum" diye çağırması caizdir. (el-Lecnetud Daime)

86- Kişinin yaşça kendisinden büyük bir kimseye saygı olarak "baba" diye hitap etmesi caizdir. (el-Lecnetud Daime)

87- Babanın, işlerinde çalışan itaatkâr oğluna yabancı işçisi gibi, çalıştığının karşılığı olarak aylık maaş tahsis etmesi caizdir. Bununla beraber ona nafaka veriyorsa bunu vermeye de devam edebilir. Böyle yapması diğer evlatlarına zulüm olmaz. (İbn Baz)

88- **Çocuk elbisesine kusarsa**: Namaz için onu yıkamak gerekir. Zira bazı âlimler bunun necis olduğunu

söylediler. (İbn Cibrin)

89- Kadının cünüp iken çocuğunu emzirmesinde sakınca yoktur. Bu iş için gusletmesi veya abdest alması şart değildir. (İbn Cibrin)

90- **Çocuğun namaz kılan kimsenin önünden geçmesi**: Etraftakilerin buna engel olması gerekir. Fakat çocuk dinlemez de önlerinden geçerse bundan dolayı bir şey gerekmez. Zira namazı ancak, namaz kılan kişi ile sütresi arasından baliğ kadın, eşek veya siyah köpek geçerse keser. (el-Lecnetud Daime)

91- **Kabiliyetli çocuğa "Şatır" (kurnaz, düzenbaz, hilekâr anlamlarında) kelimesini kullanmak**:

Şatır kelimesinin Arap lügatinde yol kesici hırsız anlamında kullanıldığını bilmezler mi? El-Asmaî der ki: "Şatır: haktan ayıran, yani haktan uzaklaşan kimsedir." O halde neden bunun yerine: "mücid" (seçkin), "müctehid" (çalışkan) veya "mümtaz" (güzide) tabirleri kullanılmıyor?

92- **Sana iyilik etmesinde çocuğuna yardımcı ol:** Şu üç şeyde çocuğunun sana iyilik etmesine yardımcı ol:

— Onlara şefkatli davran

— Hatalarında güzelce uyarıda bulun

— Yapması gereken şeylere de güzelce uyararak yönlendir.

KADIN VE SÜT EMZİRME

Bu bölümde 12 cevap vardır:

1- **Süt emzirme sınırı**: Göğsünü emip nefes alırsa veya doyarsa yahut emmekten bıkarsa veya birini bırakıp diğer göğsünü emerse rada (süt emme) hükmü sabit olur. Tek mecliste geri çekilip ikinci sefer emse bile hüküm budur.

2- Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem: "**Süt emme, nesep ile haram olanları haram kılar**." Buyurmuştur. (Buhari ve Müslim)

3- Süt emme hükmü, dindarlığından razı olunan, dürüstlüğü bilinen bir kadının şahitliği ile sabit olur. Şahitlik eden bu kadının bizzat emzirmiş olması ile olmaması fark etmez.

4- **Süt emme hükmü ancak şu iki şartla sabit olur**:

a- Beş defa veya daha fazla doyuruncaya kadar emzirmek

b- (Çocuğun) iki yıllık emzirme döneminde emzirmiş olmak.

5- Süt emzirme hususunda veya beş kez emzirdiğini tamamladığında şüphesi varsa bu Beyyine değildir ve haramlık sabit olmaz. Zira aslolan emzirmemiş olmaktır.

6- **Rada (süt emme) ile terettüp eden hükümler**: Kadın bir çocuğu emzirdiği zaman, o kendi çocuğu için:

a- Nikahı haram olur

b- Ona bakması mübah olur

c- Onunla halvet caiz olur.

d- Kendisine mahrem olur.

7- Radâ (süt emme) ile terettüp etmeyen hükümler:

a- Süt emzirenin ona nafaka vermesi vacip olmaz

b- Aralarında varislik olmaz

c- Onun velisi olmaz.

8- **Süt emzirme dışında sütü çocuğun midesine ulaşırsa:** Mesela ağzına damlatılırsa veya bir kap ile içirilirse bu da süt emzirme hükmünde olur. Zira süt emzirme hükmü, beş sefer olmak şartıyla kadının sütüyle çocuğun gıdâlanmasına bağlı olarak hâsıl olur.

9- Süt emzirme etkisi sadece süt emziren kişi ve çocuğu, çocuğunun çocuğu gibi fer'leri ile devam eder. Usulü ve havaşi'i ile devam etmez.

10- Süt emme mahremiyeti babaları, anaları, amcaları ve dayıları gibi kendisinden yukarıdakilere yayılmaz.

11- Aynı şekilde, erkek ve kız kardeşleri gibi havaşi'leri derecesindekilere de yayılmaz.

12- Süt emzirenin mahremleri: babaları, evlatları, anneleri, kardeşleri, amcaları ve benzeri gibiler, süt emen için mahremlerdir.

Bu bölüm, Fevzan'ın: "el-Mulahhasul Fıkhî" kitabından alınmıştır.

19

KADIN VE İHDAD

Bu bölümde 69 cevap vardır:

1- **İhdad'ın (yas tutmanın) tarifi**: Boşanmış kadının İddet döneminde nikâhı çağrıştıracak her şeyden ve kendisine bakıldığı zaman istek uyandıran takı, sürme, koku ve güzel elbise gibi şeylerden kaçınmasıdır.

2- **Hükmü**: Vaciptir.

3- **Dört ay on günlük sürede ihdadın hikmeti**: Şüphesiz bu süre eğer hamile ise ceninin yaratılışının tamamlanması ve ona ruhun üflendiği süresidir. Rahimin beraatı ancak bu şekilde şüpheye mahal bırakmadan ortaya çıkar. (Şeyh Bessam)

4- **İhdad (yas tutma) halindeki kadın iddetten çıkınca ona bir şey gerekir mi:** Avamdan bazılarının zannettiği gibi bir şey gerekmez. (İbn Fevzan)

Yas Tutan Kadının Kocasının Evinden Ayrılması Ne Zaman Caiz Olur?

5- Evde kalması halinde kendisi hakkında korkarsa

6- Mecbur edilirse

7- Kiralık bir evde oturur da sahibi onu çıkarırsa veya fazla kira isterse. (İbn Fevzan)

8- Güzelleşmek için ziynet konusunda her zaman ve her mekânın örfüne müracaat edilir. Herhangi bir elbise veya şekil tayin edilmez. Bir kavme göre ziynet olan bir şey, diğer bir kavme göre ziynet olmayabilir. Bu hususta insanların adetlerine ve örflerine müracaat edilir. (Şeyh

Bessam)

9- Hamile olsun veya olmasın yas tutan kadın için nafaka yoktur. Zira mal varislere intikal etmiştir.

10- **Yas tutma ne zaman başlar?:** ölüm haberi sonradan ulaşmış olsa bile kocasının öldüğü tarihten itibaren başlar.

Yas Tutmanın Kısımları:

11- **Kadının kocasından başkası için yas tutması**: Bu üç gün ile sınırlıdır. İman etmiş kadının bundan fazla yas tutması caiz değildir.

12- **Kadının vefat etmiş kocası için yas tutması**: Süresi dört ay on gündür.

Yas Tutmanın Hikmeti:

13- Kocanın hakkına saygı göstermek ve aşiretini muhafaza etmektir.

14- Kocasının akrabalarının gönlünü hoş tutmak, onların duygularına uyum göstermek

15- Bu müddet içinde Rahimin beraatını öğrenmek.

Kocası İçin Yas Tutana Gerekli Hükümler:

16- **Kocasının vefat ettiği sırada ikamet ettiği evde kalması gerekir**: Ancak zaruri bir ihtiyacı için gündüz vakti çıkabilir. Mesela hastalanınca hastaneye gitmek, çarşıdan bir ihtiyacını almak için çıkması gibi. (İbn Baz)

17- **Buhur (tütsü), yağ gibi kokulardan uzak**

durmalıdır: Ancak hayızdan temizlendikten sonra hayız etkisiyle kalan kötü kokuyu gidermek için buhur gibi kokuları kullanabilir. (İbn Baz)

18- **Her türlü takılardan uzak durması gerekir**: Ele, göğse, ayağa, kulağa veya başa takılan her türlü takı bu hususta eşittir. Altın, gümüş ya da elmas olması fark etmez. (İbn Baz)

19- **Bütün ziynetlerden sakınır**: Sürme, dudak boyası, kına ve benzerleri gibi süslerden uzak durmalıdır. (İbn Baz)

20- **Güzel elbiseden sakınmalıdır**: Başka türlü elbiseler giymelidir. (İbn Baz)

21- **İddeti bitinceye kadar açık bir şekilde yas tutan kadına nikâh talebinde bulunmak caiz değildir**. Fakat açık ifade olmaksızın imada bulunmakta sakınca yoktur. (İbn Baz)

22- İddet ve yas süresini kasten artırmak caiz değildir. Ama unutarak olmuşsa sakınca yoktur. (Şeyh Muhammed Bin İbrahim)

23- Yas tutan kadın hac için yolculuğa çıkamaz. (İbn Fevzan)

24- Kadın nikâh akdiyle evlenir fakat kocası zifaftan önce vefat ederse onun da İddet beklemesi ve yas tutması gerekir. Zira nikâh akdi ile onun eşi olmuştur. (el-Lecnetud Daime)

25- İster kocası olsun, ister başkası olsun, ölü için hüzün anlamına gelen siyah elbise giymek caiz değildir. (İbn Useymin)

26- Meşru bir sebep olmadan yas tutan kadının İddet süresi bitene kadar kocasının evinden taşınması helal olmaz. Eğer meşru bir mazeret olmadan çıkmışsa, çıktığı eve geri dönmesi gerekir. (Şeyh Muhammed Bin İbrahim)

27- **Vaktin dolmasından sonra İddet**: Eğer kocasının ölüm haberi dört ay on günden sonra ulaşmışsa ona İddet beklemesi gerekmez. Zira vakti geçmiştir. (İbn Useymin)

Kocası İçin Yas Tutan Kadına Mubah Olanlar:

28- Su, sabun ve sidr ile dilediği gibi yıkanması caizdir. (İbn Baz)

29- Akrabalarıyla konuşması, mahremleriyle beraber oturması, onlara kahve, yiyecek gibi şeyler sunması caizdir. (İbn Baz)

30- Diğer kadınlar gibi, ev işlerini tutması caizdir. Yemek yapması, elbise dikmesi, evi süpürmesi, çamaşır yıkaması gibi işleri yapabilir. (İbn Baz)

31- Diğer kadınlar gibi dolunayı görmesi caizdir. (İbn Baz)

32- Misafirlerine ve çocuklarına güzel koku ikram edebilir fakat kendisi kullanmaz. (İbn Baz)

33- Saat takmak: Kadının yas tutma süresinde güzellik için değil de vakti bilmek için saat takması caizdir. Takılara benzediği için bunu terk etmesi daha layıktır. (el-Lecnetud Daime)

34- Kocası ölen kadının, o beldede akrabaları bulunmuyorsa, velisinin evine veya kendisinin güvenliği için başka bir yere taşınması caizdir.

35- Ama bulunduğu yerde güven içindeyse taşınması caiz değildir. Bilakis yas tutma müddeti çıkana kadar orada kalması gerekir. (el-Lecnetud Daime)

36- Yas tutma sadece kadınlara özeldir. Erkekler hakkında değildir. Erkeklerin ölü için yas tutması caiz değildir. (İbn Fevzan)

37- **Telefon**: Ölen kocası için yas tutan kadının, diğer kadınlarla veya mahremleriyle telefon görüşmesi yapması caizdir. (el-Lecnetud Daime)

38- Yas tutan kadının telefonla veya başka bir yolla mahremi olmayanlarla, şer'i bir sakınca içermeyen şekilde konuşması caizdir. (el-Lecnetud Daime)

39- Yas tutan kadının, güzel olmaması ve üzerinde ziynet olmaması şartıyla dilediği renkte elbise giymesi caizdir. (İbn Cibrin)

40- **Memure veya öğrenci olan kadının iddeti nasıl olur?:** Onun işi için gündüz çıkması caizdir. Zira bu önemli ihtiyaca dâhildir. Eğer gece bir ihtiyacı olursa zaruret miktarı çıkması caiz olur. (İbn Baz)

41- Yas tutan kadının mahremi yanında adet olduğu şekilde saçını açmasında sakınca yoktur.

42- **Vefat iddeti bitince kadın gusleder mi?:** Bu hususta onun gusletmesi belirlenmiş bir şart değildir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem: "**Kim bizim emrimiz olmayan bir şey çıkarırsa o reddolunur**" buyurmuştur. (Buhari ve Müslim) (el-Lecnetud Daime)

43- **Yas tutma süresinin çıkmasından sonra velime yemeği vermek:**

— Kadına ikram olarak adet bu ise bunda sakınca yoktur.

— Fakat bunun dinden olduğu inancıyla, meşru olduğuna inanılarak yapılırsa caiz değildir, bidattir. (el-Lecnetud Daime)

44- **Yas tutan kadının gece çıkması**: Cumhura göre: gecenin başında ve sonunda çıkması caizdir. Ancak sadece evinde gecelemelidir. Herhangi bir zaruret halinde çıkması hangi vakitte olursa olsun caizdir. (İbn Baz)

45- **Yeni bir eve geçilirse yas tutma için iskân hükümleri sabit olur mu?**

— Eğer mazeret sebebiyle yeni bir eve geçilmişse, oradan çıkma yasaklığı da bu yeni menzile intikal eder. Zira bu, önceki evin yerine geçmiştir. (İbn Useymin)

46- İbnul Kayyım der ki: "İhdad (yas tutma) karısı için vacip olup, başkalarına caizdir. Akrabası olsun olmasın her ölen için yas tutması caizdir. Yalnız üç günden fazla yas tutamaz. (İbn Baz ve İbn Useymin)

47- Mecbur kalmışsa yas tutan kadının sürme kullanması: zaruret halinde ziynet olarak değil de tedavi olarak sürme kullanması caiz olur. Gece sürme çekip gündüz silmelidir. (Dört imamın görüşü)

48- Yas tutan kadının ipek giymesi: mutlak olarak caiz değildir. Zira yas tutan kadın süslenmekten yasaklanmıştır. Fakat alerji gibi bir rahatsızlık sebebiyle ihtiyaç olursa bunda sakınca yoktur. (İbn Useymin)

Elbise İki Çeşittir:

49- Süs ve güzelleşme elbisesi: yas tutan kadının

giymesi caiz değildir.

50- Ziynet olmayan takım elbise: bazen renkli de olsa bunda sakınca yoktur. (İbn Useymin)

51- **Kocasının ölüm haberi kadına başka bir evde iken gelirse** bunun hükmü hakkında ilim ehlinin iki görüşü vardır: âlimlerin çoğunluğunun görüşü olan ve tercih edilene göre: kadının kocasının vefat ettiği esnada ikamet ettiği evde iddeti geçirmesi gerekir. Eğer haber, kadın başka bir yerde iken ulaşırsa oraya dönmesi gerekir. Zira Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem: "**Evinde bekle**" buyurmuştur. (Ebu Davud)

52- **Güzel kokulu bir şey yemek**: Yas tutan kadının görünüşte yiyecek olan güzel kokulu bir şey yemesi caiz değildir. Safranlı kahve içmesi de caiz değildir. Zira buda güzel kokudur. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem: "**Kokuya dokunma**" buyurmuştur. (İbn Baz ve İbn Useymin)

53- **Güzel koku olmayan yağların hükmü**: Tercih edilen görüşe göre yas tutan kadın için bunda sakınca yoktur. Zira nas bunu kapsamaz. Bunun yasaklığına dair delil yoktur. (Maliki ve Hanbelî mezhepleri)

54- Ancak, İmam Malik, İmam Şafii ve bir rivayette İmam Ahmed bunların başa sürülmesinde sakınca görmüşlerdir. Zira bu yasaklanan süslenmeye girer.

55- Süslenmek için kullanılan yağlar yas tutan kadın için yasaktır. Zira kadının yas döneminde süslenmesi yasaklanmıştır.

56- **Sabun ve şampuan gibi güzel kokulu şeyler**: Yas tutan kadının bunları kullanması caizdir. Zira sabun güzel koku değildir. Bunun kullanılmasındaki amaç

kokulanmak değildir. Ancak ihtilaftan sakınmak için ihtiyatlı olan bunları kullanmamaktır. Vallahu a'lem (İbn Baz ve İbn Useymin)

57- **Yas tutan kadının mescide çıkması caiz midir**?: Bu ona caiz değildir. Namazı evinde kılmalıdır. Zira bu evden çıkmasını mübah kılacak bir ihtiyaç değildir. (el-Lecnetud Daime)

58- Yas tutan kadının, eğer hepsi tek bir evde iseler ailesinin veya oğullarının evlerine çıkmasında sakınca yoktur. Zira bu tek ev hükmündedir. (el-Lecnetud Daime)

59- **Kocası gurbet diyarında ölen kadın nerede İddet bekler?:** Eğer zorluk olmayacaksa, güvende olacaksa ve yanında kendisini koruyacak mahremi bulunursa kocasının vefat ettiği yerde iddet bekler. Aksi halde kocasının memleketine dönerek, kocasının bu yolculuktan önceki evinde İddet bekler ve yas tutar. (el-Lecnetud Daime)

60- Yas tutan kadının bedenine veya elbisesine koku sürünmesi, güzel kokulu şeyler yemesi ve içmesi caiz değildir. Zaferan da bunlardan birisidir. (el-Lecnetud Daime)

61- **Yas tutan kadının vücuduna eziyet veren bir şeyi gidermesi**: Bunda sakınca yoktur. Tırnaklarını kesmesi, bedeninde alması meşru olan etek ve koltuk kıllarını gidermesi sünnettir. (el-Lecnetud Daime)

62- Yas tutan kadının saçlarını taraması caizdir. (el-Lecnetud Daime)

63- **Yas tutan kadının tedavi için sefer yapması**: Bu ona, vefat iddeti hükümlerini muhafaza etmesiyle beraber caizdir. (el-Lecnetud Daime)

64- **Yas tutan kadının, annesinin hastalığı sebebiyle iddetinin bir kısmını annesinin yanında geçirmesi**: Kadının iddetini kocasının evinde tamamlaması gerekir. Annesinin hastalığı sebebiyle bir kısmını onun yanında geçirmesi caiz değildir.

65- Ama mücerret olarak, kendisine ihtiyacı olduğundan dolayı annesini ziyaret etmesi, sefere çıkmak zorunda kalmayacaksa caizdir. (el-Lecnetud Daime)

66- **İddet veya yas tutmayı kasten terk etmenin kefareti nedir?**: Ona kefaret gerekmez. Allah'tan çokça bağışlanma dileyerek tevbe etmeli ve hayırlı amelleri artırmalıdır. (el-Lecnetud Daime)

67- **Yas tutma döneminde kadının, vefat etmiş kocasının malından harcamasının hükmü**: Eğer diğer varisleri müsamaha gösterirse, bütün harcadıkları kendi payına düşen mirastır. (İbn Baz)

68- **Koca, eşinden yas tutmayı kaldırma yetkisine sahip midir?:** Hayır değildir. Eğer ondan önce vefat ederse, kadının onun için yas tutması gerekir. (el-Lecnetud Daime)

69- **Yas tutma döneminde bazı sakıncalı davranışlarda bulunan kimseye bir şey gerekir mi?:** Allah'a tevbe edip bağışlanma dilemesi gerekir. Bu konuda belirlenmiş bir kefaret yoktur. (el-Lecnetud Daime)

SIKINTILAR HAKKINDA BİR KAÇ CÜMLE

Ey mübarek kadın! İctimaî, maddi veya kişisel bir problemle karşılaştığın zaman şu adımları izle:

1- **Kadere razı ol, sabret, endişelenme**: Kalbinle, dilinle veya organlarınla Allah'ın takdirine öfke ifade eden davranışlarda bulunma. Allah'ın kazasına razı ol ve dilinle O'na hamd et. De ki: "Her durumda Allah'a hamd olsun. Allah'tan afiyet dilerim."

2- **Şöyle demelisin**: "**Biz Allah'tan geldik ve O'na dönücüleriz. Allah'ım! Şu musibetimin ecrini ver ve bunun ardından daha hayırlısını ver**." Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem bunu diyenler hakkında "**Mutlaka Allah bunun ardından daha hayırlısını verir**" buyurmuştur. (Müslim)

3- **Bağışlanma dilemeyi artır**: eserde (sahabe sözünde): "Kim istiğfara devam ederse Allah ona her türlü tasadan kurtuluş ve her sıkıntıdan çıkış yolu verir…" buyrulmuştur.

4- **Namaza koş**: Abdest al ve iki rekât namaz kıl. Nitekim Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e bir iş sıkıntı verince namaz kılardı.

5- **Allah ile arandaki bağları ıslah et**: Bu O'nun emirlerine uyarak ve yasaklarından sakınarak mümkün olur. Şöyle bir hikmetli söz var: "Kim Allah ile arasını ıslah ederse Allah da onunla diğer halkın arasını ıslah eder."

6- **Dua et**: Allah Azze ve Celle: "**Bana dua edin, size icabet edeyim**" (Mü'min 40/60) buyurmuştur. Ali Bin Ebi Talib radıyallahu anh der ki: "Ansızın gelen belaları dua ile karşılayın." Tasa için dua:

"Allahumme innî abdüke ibnu abdike, ve ibnu emetike, Nâsiyetî biyedike. Madin fiyye hükmüke. Adlün fiyye kazâuke. Es'elüke bikülli ismin huve leke, semmeyte bihî nefseke ev enzeltehû fî kitâbike ev allemtehû ehaden min halkıke ev iste'serte bihî ilmi'l-ğaybi indeke en tec'ale'l-kur'âne rebîa kalbî ve nura Sadrî ve cilâe hüznî ve zehâbe hemmî.”

“Allah’ım! ben Senin kulunum, erkek kulunun ve dişi kulunun da oğluyum. Boynum senin elindedir. Hükmün bana geçerlidir. Hakkımdaki hükmün adalettir. Kendini adlandırdığın özüne has bütün isimlerle yahut kitabında indirdiklerinle yahut yaratıklarından birine öğrettiğin isimlerle yahut katında seçtiğin gayb ilmindeki isimlerle Senden istiyorum ki, Kur'ân'ı, kalbimin neşesi, göğsümün nuru kederimin izalesi ve üzüntümün gidişi yapasın.” (Ahmed rivayet etmiştir.)

KADIN İLE ERKEK ARASINDAKİ AÇIK FARKLAR

A- Dini Farklılıklar:

Erkeğe özel olanlar:

1- Evlerde koruma ve riayet bakımından hâkimdirler.

2- Peygamberlik ve risalet erkeklerdendir.

3- Nikâh velayeti erkeklere hastır.

4- Cihad erkeklere farzdır.

5- Cuma erkeklere farzdır.

6- Mescidlerde cemaat erkeklere farzdır.

7- Ezan ve ikamet erkeklere hastır.

8- Boşama yetkisi erkeğindir.

9- Çocuk babasına nispet edilir.

10- Erkeklerin payı miras, diyet, şahitlik ve akikada kadınlardan fazladır.

11- Devlet reisliği, hüküm, şura meclisleri erkeklere aittir.

B- Bedeni Farklılıklar:

1- Kadınların boyu erkeklerden kısadır.

2- Erkekler kadınlardan kemik yapısı olarak daha ağırdırlar.

3- Kadınların kalbi erkeklerinkinden daha küçüktür. Ağırlığı daha azdır, hızlı çarpar ve nabızları erkeklerden fazladır.

4- Kadının kanındaki alyuvarlar erkeklerinkinden fazladır. Bununla beraber sayı olarak daha azdır.

5- Erkeklerin kanındaki akyuvarlar kadınlarınkinden fazladır.

6- Kadınların teneffüsü, erkeklerin teneffüsünden hızlıdır.

7- Kadının sindirim sistemi erkekten daha az yemeğe ihtiyaç duyar.

8- Kadının hayız olması, hareket ve intikal gücünü erkekten daha az hale getirir.

9- Kadın kasları erkek kaslarından daha zayıftır. Yaklaşık olarak üçte biri kadardır.

10- Kadın vücudu şişmanlamaya ve gelişmeye erkekten daha müsaittir.

11- Kadının fiziki yapısı gereği hareketlerinde erkeğe nazaran itidalden uzaktır.

KADIN VE ALIŞVERİŞ

Bu bölümde 18 cevap vardır.

1- **Altın karşılığında çek vermek**: Bunda sakınca yoktur. Zira eğer çek tasdiklenmişse, satıcının çeki alması, bedelini alması hükmündedir. (el-Lecnetud Daime)

2- **Kullanılmış altın ile yeni altını değiştirirken işçilik ücreti olarak fazladan ödemek**: Caiz değildir. Bu işte yapılması gereken: altın satıcısının kullanılmış altını alıp ücretini vermesi, bundan sonra da alıcının bu ücretle yeni altını almasıdır. (İbn Useymin)

3- **Altının altınla satışında meşru olan yol:**

— Kadın, beraberinde getirdiği altını, almak istediği altından daha az ücret ile satar. Ücretini eline aldıktan sonra bu ücreti vererek altını satın alır.

— Altının altın ile misli misline, gramı gramına, dengi dengine, elden ele olarak satılmasında sakınca yoktur. Altının eski veya yeni olması fark etmez. (İbn Baz)

Teslim halinde işçilik ücreti ödemek gerekir mi?

4- Gerekmez. Zira bu ücret iş içindir. Teslim halinde kabzederse böyledir. Ancak ne zaman teslim ederse sahih olur. (İbn Useymin)

5- Eğer satıcı, müşteriye eskiyi aldığı takdirde yeni altın satın almasını şart koşarsa bu caiz değildir. Zira bu, altını altın karşılığında satmada fark almanın hilesidir. (İbn Useymin)

6- **“Altın alıp kıymetinin bir kısmını vermek ve**

kalan kısmını getirmek için bankaya gitmek: evla olanı: kalan kısmı getirdikten sonra akit yapmaktır. Zira ücreti hazırlamadan önce akid yapmaya davet edemez. (İbn Useymin)

7- **Uyarı:** Ücretinin bir kısmının ödenmesi halinde altını vermemek caiz değildir. Bilakis ücretini tam olarak ödemek zorunludur. (İbn Useymin)

8- **Üzerinde canlı suretleri olan altın almak**: Kelebek, yılanbaşı gibi suretler olan altının alım satımı, kullanılması haramdır. Zira suretin giderilmesi vaciptir. (el-Lecnetud Daime)

9- Yabancı erkeğin kadının eline altın koyması caiz değildir. Bunun satıcı olması veya başkası olması fark etmez. (el-Lecnetud Daime)

10- **Satın aldıktan sonra altını fark alarak geri satmak**: Caiz değildir. Bunun misali büyük eşya iade edip farkını alarak küçük eşya almak gibidir. Zira altını altınla fazladan dirhem vererek satmıştır.

11- **Meşru olan yol**: Akdin feshedilmesi ve sattığı şeye uygun olmayan eşyanın iade edilip: sonra ilkinden az ücretle eşyaların satın alınmasıdır. (el-Lecnetud Daime)

12- Altın ücreti ödemesinde, müşterinin banka hesabından satıcının hesabına anında aktarmak suretiyle makine (kredi kartı) kullanmakta sakınca yoktur. Ancak bu işlem karşılığında ücret alınamaz. Bu, bir mecliste elden ele kabzetmek hükmündedir. (el-Lecnetud Daime)

13- Kullanılmış altını yenilemek ve müşteri bilmeden onu yeni gibi satmak caiz değildir. Zira bu aldatma türlerindendir. (el-Lecnetud Daime)

14- **Altın biriktirmek**: Altını saklayıp sonra aldığı fiyattan daha az veya daha fazla fiyata satmak caizdir. Farz olan zekâtını öderse bu yasaklanmış kenz'e girmez. (el-Lecnetud Daime)

15- **Altın satın alıp ücretini ertelemek veya bir kısmını ödemek:** Bütün ücretini veya bir kısmını erteleyerek altın satmak caiz değildir. Vadenin belirli olması ile olmaması fark etmez. Eğer satış yapılırsa batıldır, bu akit haramdır. Bu işi yapanlar büyük günah olan faizi irtikab etmiş olurlar. (el-Lecnetud Daime)

16- **Altın işçiliğine ücret almak**: Eğer satış bedeli ile birlikte olursa, altın cinsinden olmayan gümüş veya para gibi başka bir şey karşılığında satılmasında sakınca yoktur. Ama altının altın karşılığında satılması halinde işçilik ücreti caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

Kadınlar İçin Dar Elbise Satmak*:*

17- **Herhangi bir durumda üzerine giymesi haram elbisede:** Tacir bunun ticaretini yapabilir. Başkası yanında giymesi caiz olmayıp yalnızca kocası yanında giymesi caiz olan kısa elbise gibi, bunu kadın sadece helal olan yerde giymesi gerekir. (el-Lecnetud Daime)

18- **Her durumda üzerine giymesi haram olan, erkek elbisesine veya kâfir elbisesine benzeyen elbise:** Tacir bunun ticaretini yapamaz ve bu giyilemez. (el-Lecnetud Daime)

KADIN VE ÇEŞİTLİ CEVAPLAR

Bu bölümde 136 cevap vardır:

1- **Kadının sesi**: Aslı avret değildir. Konuşmayı artırmazsa ve sesini yumuşatmazsa onun sesini duymak haram değildir. Aksi halde kocasından başkalarına haram olur. (el-Lecnetud Daime)

2- Bir kadının diğer bir kadınla aynı örtü altında yatması caiz değildir. Hadisi şerifte: "**Yatakta aralarını ayırınız**" buyrulmuştur.

3**- Ahlaksız dergiler ve zararları**:

— Dergiler fitneye düşürücü resimleri kapsayan bir pakettir.

— Kadınlar en kamil şekilde süsleriyle fitneye taşınırlar.

— Adi aşk hikâyeleri anlatılır.

— Mümine kadınlara açık saçık elbiseler sunulur.

Cevap: Böyle bir derginin yayınlanması, hangi aşamasında olursa olsun bu dergi için çalışmak, reklâmını yapmak, almak, satmak ve edinmek haramdır. (el-Lecnetud Daime)

4- **Şoförün arabada veya başka bir yerde bir kadınla yalnız kalması:** Ccaiz değildir. Zira mahremi olmayan erkek ile yalnız kalmak haramdır. Bunun evde, arabada, çarşıda, dükkânda olsun fark etmez. Ama yanlarında iki veya daha fazla kadın varsa sakınca yoktur. Zira bu güvenilir olması ve yolculukta olmamaları şartıyla

halvet değildir. (İbn Cibrin)

5- Halvet olmaması için üçüncü kişinin çocuk olması yetmez, büyük olmalıdır. (İbn Fevzan)

6- Erkeğin yabancı kadına, musafaha etmeksizin, yalnız kalmaksızın ve tebessüm etmeden selam vermesinde sakınca yoktur. (el-Lecnetud Daime)

7- **Kadının çalışmasının şartları:**

— Yalnızca kadınların bulunduğu bölümde çalışması

— Erkeklerle kadınların bir arada olduğu bir yerde çalışmaması

— Yabancı erkekle yalnız kalmaması, çalışmasına kocasının izninin olması

— Tam anlamıyla şer'i tesettüre uyması (el-Lecnetud Daime)

8- **Hizmetçi edinmenin şartları**:

— Dine riayet eden Müslüman kadın olması, evdeki erkeklere karşı tam anlamıyla tesettürlü olması. Yüzünü açması veya açılıp saçılması caiz değildir.

— Ev sahibinin hizmetçiyle yalnız kalması haramdır.

— Onunla beraberinde yanlarında mahrem birisi bulunması gerekir. (İbn Useymin)

9- Kadının, güvende olsa bile yanında mahremi olmadan uçağa binerek sefere çıkması caiz değildir. (İbn Useymin)

10- **Münkeratla dolu bir yerde yaşayan genç kızlar**: Güçleri yettiğince hoş sözlerle ve yumuşaklıkla kötülüklere engel olmalı, onların yaptıklarına iştirak etmemeli ve mümkün olduğunca onlardan uzaklaşmalıdır. (İbn Baz)

11- **Riya korkusuyla insanlara nasihat etmeyi terk etmek**: Bu şeytanın Allah'a davetten alıkoymak için kurduğu tuzaklardandır. Mümin bir kadının Allahın vacip kıldığı bir şeyi riya korkusuyla terk etmesi caiz değildir. (İbn Baz)

12- Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem: "**Halık'a (Allah'a) isyan olan hususta mahluka itaat yoktur**" buyurmuştur. Bu ister anne baba, ister başkaları olsun eşittir. (İbn Baz)

13- **Bazı dualarda müzekker (erkek sıfatı) olan ibareler geçiyor. Bunları kadın söyler mi?:** Mesela: "Allah'ım! Ben senin kulunum, erkek kulunun oğluyum ve kadın kulunun oğluyum…"duasında olduğu gibi. İnşallah bu konuda genişlik vardır. "Allah'ım ben senin kadın kulunum, erkek kulunun kızıyım ve kadın kulunun kızıyım…" demesi güzel olur. Fakat hadiste geldiği şekilde okursa bir zararı olmaz inşallah. Zira o da Allah'ın kullarından bir kuldur. (İbn Baz)

14- **"Yedi kişi Allah'ın gölgesinden başka hiçbir gölgenin olmadığı günde Allah'ın gölgesinde olacaktır**.." hadisinin kapsamına kadınlar da girer. Ancak imamet (yöneticilik) erkeklerin özelliklerindendir. Aynı şekilde cemaatle namaz da erkeklere has olup, kadının namazı evde kılması daha faziletlidir. (İbn Baz)

15- İslam, kadınların haklarının korunması, mertebesinin yüceltilmesi, mirasta erkeklere ortak olması, nikâhta izninin alınması, reşit ise malında mutlak tasarruf sahibi olması, kocasına karşı pek çok haklara sahip olması,

yabancıların bakışların karşı tesettürün farz kılınması ve bunun gibi diğer hususlarda onlara ikramda bulunmuştur. (İbn Baz)

16- **İhtiyar kadın ile örtü ardından musafaha etmek**: Mahremi değilse eldiven giymiş olsa bile onunla el sıkışmak caiz değildir. Kötülüklerin önüne engel koymak hakkındaki delillerin genelliğinden ötürü arada bir örtü olsa da caiz değildir. (İbn Baz)

17- **Kadının televizyondaki erkeğe bakması**: Kadın için hayırlı olanı erkekleri görmemesi, onların da kendisini görmemesidir. Bu konuda güreş, maç, filimler veya başka yerde görmesi fark etmez. Zira kadının tahammülü zayıftır. Çoğunlukla bakışlar şehvetlere sebep olur ve fitne ortaya çıkar. Bunun sebeplerinden uzaklaşmak selamete en yakın olanıdır. (İbn Cibrin)

18- Dergilerdeki çıplak kadın resimlerine bakmak caiz değildir. (İbn Cibrin)

19- **Anneler günü**: Bu ve diğer bidat bayramları kutlamak caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

20- **Kadınlar cehennem halkının çoğunluğunu teşkil eder:** Zira onlar çokça lanet eder, söver, hakaret eder, kocalarına nankörlük ederler. (Buhari rivayet etmiştir.)

21- **Akıl ve dindeki eksiklikten maksat**:

— Aklın eksikliği: hafızalarının zayıflığı bakımındandır. İki kadının şahitliği bir erkeğin şahitliği yerine geçer.

— Dindeki eksikliği: Zira onlar hayız ve nifas dönemlerinde namaz kılamaz ve oruç tutamazlar. Orucu kaza ederler fakat namazı kaza edemezler. Bu da dindeki eksiklikleri sayılmıştır. (İbn Baz)

Uyarı: Bu eksiklikten dolayı kadınlar sorumlu tutulmazlar. Bu ancak Allah’ın meşru kılmasıdır.

22- Aklı ve dinindeki eksiklik her konuda eksik oluşunu gerektirmez. Aynı şekilde her konuda erkeklerden aşağı oldukları ve erkeklerin her konuda kadınlardan üstün oldukları anlamına da gelmez. (İbn Baz)

23- Müminin her hususta kadını eksiklikle suçlaması, her konuda dindeki eksikliğiyle suçlaması yakışmaz. Peygamber sallallahu aleyhi ve selemin sözünü uygun manaya hamletmeli ve ona güzel davranmalıdır. (İbn Baz)

24- **Televizyon seyretmek**: Onu eve hiç koymamayı tavsiye ederim. Lakin ondan hayırlı istifade edebilme kuvvetine sahipse ve onunla şerre sürüklenmeyecekse bunda bir engel yoktur. Ondan hoş şeyler dinleyip şarkılardan ve filmlerden uzak durabilir. Lakin genellikle televizyon kötülüklere sürüklemektedir. (İbn Baz)

25- **İnsan mecbur olduğu ve muhayyer olduğu durumlar:**

— Mecbur olduğu durumlar: Allah’ın yazılmış kaderi hasebince mecburdur. Şüphesiz Allah kaderlerin takdir edicisidir. Gökleri ve yeri yaratmadan elli bin sene önce âlemde olacaklara hükmetmiştir.

— Muhayyer olduğu durumlar: Allah’ın kendisine bağışladığı akıl, irade ve ihtiyar bakımından muhayyerdir. Hayrı veya şerri yapmak arasında tercih sahibidir. (İbn Baz)

26- **Ölüye hediye etmesi caiz olan ameller**: Sadaka, dua, borcun ödenmesi, hac ve umre bütün bunlar dinde ölüye hediye edilmesi varit olan amellerdir. (İbn Baz)

27- **Ölüye hediye etmesi caiz olmayanlar**: Namaz,

tavaf, Kur'ân okumak. Bu hususlarda delil olmadığı için terk edilmesi daha faziletlidir. Bazı alimler dua ve sadakaya kıyas ederek cevaz verdiler ise de terk edilmesi ihtiyatlı olanıdır. (İbn Baz)

28- **Kişinin hayatta olan ana babası adına sadaka vermesi caiz midir?:** Bu caizdir. Kalp ile buna niyet etmesi yeterlidir. Eğer dil ile: "Allah'ım! Bu sadakayı babamdan kabul et" derse sakınca yoktur. (İbn Cibrin)

29- **Kalp ile zikir, her zaman ve her yerde meşrudur**: Allah'a tazim gereği hamam gibi yerlerde dil ile zikretmek mekruhtur. (İbn Baz)

30- **Bir kimsenin gıybetini yapmanın hükmü**: Gıybet haramdır. Büyük günahlardandır. Gıybet edilen husus o şahısta mevcut olsun veya olmasın hüküm aynıdır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e gıybet hakkında sorulunca: "**Kardeşini hoşlanmayacağı şekilde anmandır**" buyurmuştur. (İbn Baz)

31- **Gıybet ve dedikodu meclisleri**: Kadının münkere karşı çıkması gerekir. Kabul etmezlerse oradan ayrılıp onlarla oturmaması gerekir. (İbn Baz)

32- **Gıybetin kefareti**: Gıybetini yaptığı kimseden müsamaha etmesini talep etmelidir. Aksi halde bu ona başka türlü ulaşırsa mefsedet daha büyük olur. Onun için bağışlanma dilemesi, onda olan şeylerle övmesi yeterlidir. (İbn Fevzan)

33- **Şu kıssadan ibret al**: Anlatılır ki yaşlı bir kadın insanların gıybetlerini yaparak etlerini yermiş. Ölüm anında oğlu kadının başı hizasında durup kelime-i şehadeti telkin etmiş. O da reddetmiş. Birkaç defa tekrar edildikten sonra ikrar etmiş ve demiş ki: "Vallahi ey oğul! Bunu söylemek bana çakılı dağlardan daha ağır geldi." La havle vela

kuvvete illa billâh.

34- **Besmelenin kâğıda yazılmasının meşruiyeti**: Üzerinde Allah zikri olan veya ayet olan kâğıdın çöp gibi yerlere atılması caiz değildir. (İbn Baz)

35- Üzerinde ayetler veya Allah zikri olan gazete kâğıtlarını sofra altı olarak kullanmak veya ambalaj yapmak caiz değildir. (İbn Baz)

36- Üzerinde ayetler yazılı olan gazete, dergi vb. ne yapılır?: Bunlar lazımsa saklanır. Değilse yakılır veya insanların uğramadığı bir yere gömülür. (el-Lecnetud Daime)

37- Veya bir torba içinde bağlanıp diğer ev atıkları ile beraber uzak bir yere atılır. (İbn Useymin)

38- **Musiki de içeren faydalı şeyleri dinlemek**: Müzik başladığı anda bitene kadar sesi kapatılırsa bunda sakınca yoktur. (İbn Baz)

Nükteler Hakkında Tafsilat:

39- Eğer içeriği doğru ise fazla olmamak şartıyla şakayı tasdiklemekte sakınca yoktur. Nitekim Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem mizah yapar ve ancak doğru söylerdi.

40- Ama şaka yalan içeriyorsa bu caiz değildir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem: "**İnsanları güldürmek için yalan söyleyene yazıklar olsun**" buyurmuştur. (Ebu Davud) (İbn Baz)

41- İşlemeksizin haramı düşünmenin hükmü: İnsan nefsi kötü düşüncelere düşer de bir şey yapmazsa bu ondan affedilir, günahı işlemedikçe yazılmaz. (İbn Baz)

Nazik Davranışlar İle İlgili Tafsilat:

42- Eğer bu nezaket hakkı inkâr veya batılı ispat içeriyorsa caiz olmaz.

43- Ama böyle bir şey söz konusu değilse, herhangi bir kimsenin hakkına tecavüz yoksa bu güzel söz kapsamında olur. Bunda bir sakınca olduğunu bilmiyorum. (İbn Baz)

44- Günahlar bereketin yok olmasına sebep olur. Bu aynı zamanda Allah'ın gazap etmesinin, yağmurların kesilmesinin ve düşmanların musallat olmasının sebeplerindendir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem buyuruyor ki: "**Şüphesiz kul işlediği günah yüzünden rızıktan mahrum bırakılır**."

Kadının, günahlardan sakınması, geçmiştekilerden tevbe ederek Allah'a hüsnü zanda bulunması gerekir. (İbn Baz)

Bina Yapımının Bitmesi Üzerine Kurban Kesmek*:*

45- Bununla maksat onu cinlerden veya kötülüklerden korumak ise caiz değildir.

46- Eğer Allah'ın nimetlerine şükür olarak kesilip, akrabalarını ve komşularını toplarsa bunda sakınca yoktur. (İbn Baz)

47- **Altın ve gümüş kaplar**: Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem buyurmuştur ki: "**Altın ve gümüş kaplardan yiyip içen kimse, ancak cehennem ateşini midesine indirmiş olur.**" (Müslim)

Bu yasak, büyük küçük bütün altın veya gümüş kapları, çay kaşığı, çatal gibi şeyleri kapsamaktadır, bunları

kullanmak caiz değildir. (İbn Baz)

48- Hastalık sebebiyle ağlamak, başkalarına bunu anlatmak: eğer sesli değil de sadece gözyaşları ile ağlıyorsa bunda sakınca yoktur. Bununla beraber Allah'a hamd ve şükreder, O'ndan afiyet ve sabır ister. (İbn Baz)

49- **Hatırlamak amacıyla resimleri saklamak**: Caiz değildir. İnsan, hayvan gibi ruh taşıyan canlıların resimlerin yok edilmesi vaciptir. Ama dağ, ağaç, manzara gibi resimlerde sakınca yoktur. (İbn Baz)

50- **Resim asmak**: Ruh taşıyan canlıların resmini asmak caiz değildir. (İbn Baz)

51- **Kabirlere yazı yazmak**: Ne Kur'ân ayetlerini ne de başka bir yazı yazmak levha üzerine veya başka bir şey üzerine olsun fark etmez, caiz değildir. (İbn Baz)

52- **Şaban ayının ortasındaki gece (Berat gecesi):** Bu konuda sahih bir hadis yoktur. Bu gecenin bir özelliği yoktur. Bu gece için ne özel bir kıraat ne de özel bir namaz varit olmamıştır. Bu konuda gelen bütün hadisler zayıftır. (İbn Baz)

53- **İmanı kuvvetlendiren vesileler**:

— Kur'ân okumak, onu düşünüp dersini yapmak

— Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in sünnetinin derlerini yapmak, din bilgilerini detaylıca öğrenmek

— Allah'ı kalpte murakabe ederek azametini düşünmek.

— Ahiret gününü, orada karşılaşılacak şeyleri, hesabı,

amellerin karşılığını, cezayı hatırlamak

— Salih kimseler arasına katılıp günahkâr kimselerden uzaklaşmak. (el-Lecnetud Daime)

54- **İnsan, cinlerin eziyetinden ve kötülüklerinden nasıl korunur?**

— Allah Tealayı her durumda zikrederek

— Sabah, akşam ve uyumadan önce okunacak zikirleri okumaya devam etmek

— Günahlardan uzak durup vacipleri yerine getirmek (el-Lecnetud Daime)

55- **Sigorta**: Araba, sağlık, hayat ve mal sigortası caiz değildir. Zira bunda garar (yanıltma) vardır. Sigorta yaptıran, az mal verip çok mal almaktadır. Nitekim şirket büyük zarara uğradığında bir şey alamaz. (İbn Baz)

56- **Ömrün uzaması için dua etmek**: Bunda sakınca yoktur. Faziletli olanı: faydalı olacak olanı isteyerek dua etmektir. Mesela: "Allah falanın ömrünü Allah'ın taatinde uzatsın" demek gibi. Malumdur ki, dua kaderi değiştirmez. Bilakis bu da kaderdendir. Allah'ın şer'ine muhalif olmayan bütün sebepler kaderdendir. (İbn Baz)

57- **Hayvanların ve kuşların içini doldurmak**: Caiz değildir. Bunda hayvan doldurmak için mal harcayarak zayi etmek vardır. Allah israftan yasaklamıştır. Ayrıca bu ruh taşıyan canlının suretini asmaya vesile olmak söz konusudur. (el-Lecnetud Daime)

58- **Ölüm anındaki kimseye Yasin suresi okumak**: Bu konudaki hadis zayıftır. Bu durum için Yasin suresini tahsis etmeye delil yoktur. (İbn Baz)

Faizli Bankalarda Para Durdurmak

59- Faiz, büyük günahlardan ve haramlardandır. Allah faiz yiyene, müvekkiline, kâtibine ve şahidine lanet etmiştir. (hadis)

60- Bankadan aldığın fazlalığı kullanamaz ve geri iade edemezsin. Aksine onu fakirlere sadaka gibi iyilik yolunda vermelisin. (İbn Baz)

61- Faizsiz yatırım da olsa, faizli bankaya para bırakmak caiz değildir. (İbn Baz)

62- Ev, ilaç, evlenme veya borçları kapama gibi kıymetli işler için de olsa Faizli borç (kredi) almak caiz değildir. (İbn Baz)

63- **Hasta ziyaret eden kimseye: "tahammül edilmez" demenin hükmü**: Caiz değildir. Zira bu, kullarının durumlarını en iyi bilen Allah'a itirazdır. Meşru olanı: "Sakınca yok, temizliktir inşaallah" demesidir. (İbn Baz)

64- **Hastaya çiçek hediye etmek**: Caiz değildir. Zira bunda malı haksız yere savurmak ve bu işte Allah'ın düşmanlarına benzemek vardır. (el-Lecnetud Daime)

65- **Kadının çarşıya çıkmasının şartları**:

— Şer'i tesettüre tamamen riayet etmek

— Dini edepleri gözetmek

— Erkekler arasına karışmaktan uzak durmak

— Kocasının izni (el-Lecnetud Daime)

66- **Yeni ürünleri bilmek için çarşıya gitmeyi tekrarlamak**: Bu, evden çıkmasını gerektirecek bir ihtiyaç değildir. Bunda büyük tehlike vardır. Özellikle de kötülüklerin attığı bu zamanda. Kadınlardan talep edilen şey, evinde kalması, işlerini tutması, ancak zaruret halinde çıkmasıdır. (İbn Fevzan)

67- Kadının çarşıya çıkmasında yanında mahremi bulunması şart değildir. Ancak fitneden korkulması halinde yanında kendisini koruyacak bir mahremi bulunmalıdır. Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem zamanında kadınlar çarşıya yanlarında mahremi olmadan çıkıyorlardı. (İbn Useymin)

68- **Müslümana darılıp ayrılmak**: Dini bir sebep olmadan müslümandan darılıp ayrılmak haramdır. (İbn Cibrin)

69- **Kâğıt üzerinden dua okumak**: Eğer ezberleyemiyorsa buna bir engel yoktur. Lakin ezberlemesi kolaysa ve kalp huzuru ile huşuyu sağlayacaksa bu daha iyidir. Ama namazda layık olanı ezberden okumaktır. Ezberlemesi zor oluyorsa kâğıttan okumasında sakınca yoktur. (İbn Baz)

70- **Kadınlar Erkeklerin Şıklarıdır**: Ebu Davud'un rivayet ettiği bu hadis sahihtir. Allahu a'lem bunun anlamı şudur: Haklar ve yükümlülükler hususunda kadınların statüsü erkeklerin aynısıdır. Ancak Şarî (Allah) miras, şahitlik vb. delil gelen konularda onları istisna etmiştir. (İbn Baz)

71- **Allah'a tevbe**: Tevbe: Allah'a isyandan, o'nun taatine dönmektir.

Şartları:

— Allah için ihlâs: bundan Allah'ın rızasını, sevabını ve azabından kurtuluşu amaçlamak

— İşlediği günahtan pişman olmak, bundan dolayı üzülüp bir daha işlememeyi temenni etmek

— Günah işleme düşüncesini atmak, eğer bir mahlukun hakkında işlenmişse onun hakkından kurtulmak veya ondan müsamaha etmesini istemek

— Bu günaha ileride dönmemeye azmetmek. (İbn Useymin)

72- **Tevbe edip de sonra tekrar günah işlemenin hükmü:** Eğer tövbesi sahihse ve bu günahı bir daha işlememeye azmetmişse, bu günahı tekrar işlediği zaman ilk tövbesini bozmuş olmaz. Aksine tövbesi sahihtir. Günahından her tevbe edişinde Allah onun tövbesini kabul eder. (İbn Useymin)

73- **Burçları okumak ve fincan kapamak**: Bütün bunlar kehanete ve göz bağcılığındandır. Bu sihir ve gayb ilmini iddia etme türündendir. İnsanların akidelerini bozmaya yönelik hiledir. (İbn Fevzan)

74- "**Kadın eğri kaburga kemiğinden yaratılmıştır**" Hadisinin anlamı: bu hadisteki eğrilikten maksat, kadının huy olarak kaburga kemiği gibi eğri olması, onu düzeltmek isteyenin boşamadıkça buna güç yetirememesidir. Meşru olanı onun eğriliklerine sabretmesi, tekrarlaması halinde nasihat ederek onu yönlendirmesidir. (el-Lecnetud Daime)

75- **Recep ayında oruç tutmak**: Özellikle recep ayına mahsus orucun faziletine dair hadisler sabit olmamıştır. (el-Lecnetud Daime)

76- **Tesettür ile alay etmek**: Kim Müslüman kadın ile,

İslam dinine tutunduğu için dalga geçerse o kafirdir. (el-Lecnetud Daime)

77- **Görüş hürriyeti denen şey batıldır**, İslam'da aslı yoktur. Bilakis batıla mani olmak, hakka müsamaha göstermek vaciptir. Hiç kimsenin şialığa, putçuluğa, zinaya, kumara ve bunun gibi kötülüklere çağırmaya müsamaha göstermesi caiz değildir. Aksine mani olunması ve tedip edilmeleri gerekir. (İbn Baz)

78- **Burçlara inanmayı neşreden gazeteler**: Burçlar, güneşin menzilleridir. Koç, arslan, ikizler burcu gibi on iki burç zikredilir. Bunlar sıradan aylardır. Allah'ın bunlarda ne meydana getireceği bilinmez. Her kim "Boğa burcunda şu olacak, akrep burcunda şu olacak.." gibi bir iddiada bulunursa o, Allah'tan başka kimsenin bilmediği gaybı bildiğini iddia etmiş olur. (İbn Cibrin)

79- **Bahisin hükmü**: Bu, iki kişinin bir işte sözleşip birinin diğerine: eğer şu iş dediğim gibi olursa şöyle şöyle yap, eğer senin dediğin şekilde olursa şöyle şöyle yap der. Bu haramdır. Zira kumardır. (İbn Useymin)

80- **İnsanların en şerlisi ikiyüzlü olandır**: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurmuştur ki: "**İnsanların en şerlisi olarak ikiyüzlüleri bulursunuz. Şunlara bir yüzüyle gelir, bunlara bir yüzüyle gelir.**" Bunun anlamı şudur: dünyalık bir amacına ulaşmak için kişiyi yüzüne karşı över, sonra onun arkasından insanlara onu kötüler. Bu münafıkların sıfatıdır. (İbn Cibrin)

81- **Gizli adet**: Bu el ile istimna etmek olup haramdır. Uzman Tabiplerin de belirttiği gibi bunun büyük zararları vardır ve kötü sonuçlara götürür. Bunu yapanın gusletmesi gerekir. (İbn Baz)

82- **Sılayı rahim yapılması gerekenler**: Bunlar ana ve

baba cihetinden akrabalardır. Şu ayette anlatıldığı gibi: "**Rahim sahipleri (anne tarafından akrabalar) da Allah'ın Kitabında birbirlerine öteki mü'minlerden ve Muhacirlerden daha yakındırlar.**"(Ahzab 6)

Ama kocasının akrabalarına gelince bunlar böyle değildir. Fakat aralarında akrabalık varsa o başka. (İbn Baz)

83- **Şu beş şey ölümlerinden sonra ana babaya iyiliktir**:

— Onlar için dua etmek

— Onlar için bağışlanma dilemek

— Vasiyetlerini yerine getirmek

— Onların arkadaşlarına ikramda bulunmak

— Onlar vasıtasıyla akraba olduğu kimselere sıla yapmak (İbn Useymin)

84- **Kazancı haram olan baba**: Ona nasihat etmek gerekir. Eğer bu tesir etmezse onun kazancından sadece zaruret miktarı alınır. Bu durumda size günah olmaz. Lakin kazancı haram olan kimsenin kazancından yemedeki şüpheden dolayı ihtiyaç fazlasını almamanız gerekir. (İbn Useymin)

85- **Faiz alıp verenin davetine icabetin hükmü**: Eğer davet edenin yemeğinin tamamının faiz veya başka bir haramdan olduğunu biliyorsan onun davetine icabet etmen ve yemeğinden yemen caiz değildir.

86- Ama yemeğinde haram ile başkası karışıksa ve onun haramdan olduğunu bilmiyorsan o yemekten

yemende sakınca yoktur. (İbn Fevzan)

87- **Müslümanın müslümana: “ey ahmak ey budala” diye hitap etmesi:** Mümin için meşru olanı, Müslüman kardeşine güzel sözlerle ve kendi isimleriyle hitap etmesidir. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurmuştur ki: “**Mümin hakaret edici, lanet edici, çirkin ve müstehcen konuşan bir kimse değildir**.” (Tirmizi) (İbn Baz)

88- **İsraf hayatın kötülüklerindendir**: Mümin, her işte orta yolu tutmalıdır. Nitekim Allah Sübhanehu ve Teala saçıp savuranları şöyle anlatıyor: “**Gereksiz yere de saçıp savurma. Zira böylesine saçıp savuranlar şeytanların dostlarıdırlar. Şeytan ise Rabbine karşı çok nankördür**.”(İsra 17/26-27)

Saçıp savurmak: Malı, gerek günah için gerekse faydasız oyun eğlence için gereksiz yere harcamaktır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem malı zayi etmekten yasaklamıştır. (İbn Baz)

89- **Üzerinde Allah’ın adı yazan kâğıtla hamama girmek:** Bu kâğıt açıkta değil de örtülü ise caizdir. Genellikle Abdullah gibi isimlerde olduğu gibi Allah’ın adı (nüfus cüzdanı gibi belgelerde) bulunur.(İbn Useymin)

90- **Üzerinde Allah’ın ismi bulunan kolye takmak**: Caizdir fakat terki daha uygundur. Zira zaruret halinde hamama girmesi gerekebilir. Bu kolye ile girmesi caiz olmaz. Allah’ın ismini hafife almamış olmak için yatarken de çıkarılması gerekir. (İbn Cibrin)

Gelen Etler İçin Üç Durum Söz Konusudur:

91- Eğer şer’i olarak, üzerine Allahın ismi anılarak kesildiğini biliyorsak bu helaldir.

92- Eğer şer’i olarak kesilmediğini biliyorsak yenmesi caiz değildir.

93- Nasıl kesildiğini bilmiyor ve şüphe ediyorsak, bu etteki hüküm helal olmasıdır. Nasıl kesildiğini, besmele çekilip çekilmediğini araştırmamız da gerekmez. (İbn Useymin)

Jelatinlerin Hükmü:

94- Eğer domuz gibi veya onun derisi, kemiği vb. parçaları gibi haram bir şey bulunuyorsa bu haramdır.

95- Ama jelatinin yapısında haram bir şey yoksa bunda sakınca yoktur. (el-Lecnetud Daime)

96- **Kadının yanında mahremi olmadan kendi memleketi dışında ikameti**: Eğer bir tehlike söz konusu değilse, erkeklerden ayrı olup kadınlar arasında Allah’ın mübah kıldığı bir işte çalışıyorsa bunda sakınca yoktur. (İbn Baz)

97- **Kalbin temiz olduğu öne sürülerek erkeklerle kadınların bir arada bulunması**: Bu caiz değildir. Zira bu önüne geçilemeyen kötülüklere sebep olur. Bunun iş yerinde, yemekte, aile toplantısında olması fark etmez, kadın erkek karışması haramdır. (İbn Baz)

98- **İki cinsin yazışması**: Caiz değildir. Zira bu ikisinin arasında şehvete, buluşma isteğine sebep olur. (İbn Cibrin)

99- **Telefonda kadınla konuşmak**: Yabancı kadınla telefonda konuşmayı incelterek, şehvete sebep olacak şekilde, cilveli konuşmak caiz değildir. Ama kötülükten selamette olacak şekilde zaruret gereği konuşmakta sakınca yoktur. (İbn Cibrin)

100- **Telefon konuşmasında “Alo” kelimesini kullanmak:** Bu kelimenin Fransızca olup diğer dillere geçmiştir. Kullanmak gerekmez. (Bekr Ebu Zeyd)

101- Kadın kurban kesmek isterse taranması veya yıkanması caizdir. Eğer kılı düşerse bunda sakınca yoktur. Zira bundan maksat, kasten kılı gidermektir. (İbn Cibrin)

102- **İnsan bir şeye şaşırınca ne yapar?:** Erkek veya kadının etkileyici bir şey gördüğü veya duyduğu zaman el çırpmadan tesbih ve tekbir etmesi meşrudur. Bu Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem’e uymaktır. Zira o, kendisini şaşırtan bir şey gördüğü veya duyduğu zaman “Subhanallah” veya “Allahu ekber” derdi. Münker bir şey işittiği zaman da böyle yapardı. (el-Lecnetud Daime)

103- **Resim haram mıdır?:** Eğer bununla ağaçların, denizlerin, yıldızların vb. ruh taşımayanların resimleri kastediliyorsa bu caizdir. Ama insan, deve, kuş gibi ruh taşıyanların resmi haramdır. (İbn Useymin)

104- **İçerisinde suretler bulunan kitapları ve dergileri saklamak:** İçinde bazı resimler de olsa bunları saklamakta bir engel yoktur. Ama kadın resimleri varsa bunları silmek gerekir. Erkek resimlerinde başının silinmesi yeterlidir. (İbn Baz)

105- **İçerisinde resimler olan faydalı gazete ve dergileri okumanın hükmü:** Bu tür dergi ve gazeteleri okuyup dini, edebi ve ahlaki konularda istifade edebilirsin. Ama resimleri mürekkep ile kapatmalı, yüz suretlerini gidermelisin. Veya bunları kapalı halde bırakıp dolaba, sandığa kilitleyebilirsin. Eğer ihtiyacın yoksa bunları yakmalısın. (İbn Cibrin)

106- **Kadının asansörde bir erkekle yalnız kalması halvet olur mu?:** Halvet: bir kadınla bir erkeğin

başkalarının görmediği bir yerde kalmalarıdır. İnsanın şüpheli yerlerden sakınması gerekir. (İbn Mun'î)

107- **Borçlu olduğu kimseyi bulamamak**: Gücün yettiği kadar onu araman, eğer bulamazsan da alacaklı adına o malı sadaka vermen gerekir. Eğer bundan sonra o gelirse durumu haber verirsin. Eğer razı olursa sevabı ona aittir. Eğer razı olmazsa ona malını verirsin, sadakanın sevabı da sana ait olur. İnşallah. (el-Lecnetud Daime)

108- **Müzik melodileri kullanmak**: Cep telefonu ve diğer cihazlarda müzik kullanmak caiz değildir. (el-Lecnetud Daime)

109- **Fotoğrafın hükmü**: Delillerin gösterdiği sahih olan görüşe ve âlimlerin cumhuruna göre ruh taşıyan canlıların sureti ister fotoğraf makinesiyle çekilsin, ister el ile çizilsin, ister heykel şeklinde olsun, ister olmasın haramdır. Bu konudaki yasak umumidir. (el-Lecnetud Daime)

Nazar Değen Çocuk Nasıl Tedavi Edilir?

Meşru tedavi şekli ile beraber şunlar uygulanmalıdır:

110- Muavvizateyn (Felak ve Nas surelerini), Ayetel Kürsi, Kafirun, Fatiha ve Bakara suresinin son iki ayetini (Amener Rasulü) okumak

111- Gözü değen kimsenin yıkandığı sudan, nazar değen kimseye serpmek. (İbn Useymin)

Haram Kelimesinin Kullanımı

112- **Allah'ın haram kıldığı bir şey içinse**: Mesela: "Şu adam zina etmekle haram işledi" demek gibi. Bu işi haram diye vasıflamak doğru olur.

113- **Eğer haram olmayan bir şeyse**: Ona kelime olarak da olsa haram demek caiz değildir. Zira bu Allah Azze ve Celle'nin helal kıldığı şeyin haram olduğunun zannedilmesine sebep olur. (İbn Useymin)

114- **Müslüman olmayanlara sadaka vermenin hükmü**: Caizdir, eğer buna muhtac iseler bunun ecrini de alır. Lakin vacip olan sadaka yani zekât müellefe-i kulub dışında gayri Müslimlere verilmez. Sadaka verirken de o gayri müslimin, Müslümanlara karşı savaşan birisi olmaması lazımdır. (İbn Useymin)

115- **Sihiri sihirle çözmenin hükmü**: Sihir en büyük günahlardan, hatta eğer büyücü, sihrinde şeytani hallerden yardım alıyorsa küfürdendir.

Büyülenmiş kimseden sihri çözmek iki çeşittir:

116- Ama mübah olan dualar ve Kur'ân ile büyü çözülürse bu caizdir, sakınca yoktur.

117- Büyüyü, büyü ile çözmek caiz değildir. (İbn Useymin)

118- **Sihir gerçek midir?** Evet gerçektir. Sihirbazlar şeytanlara kulluk ve itaat ederler. Allah Teala, şeytanlara garip güçler vermiştir. (İbn Cibrin)

119- **Psikolojik rahatsızlıklar temaim ile tedavi edilmez. (Temaim: fayda temin etmek veya zararı def etmek için boyuna asılan muska, nazarlık gibi şeylerdir.) Bu rahatsızlıklar ancak şu şekilde tedavi edilir:**

— Kur'ân-ı Kerim okumak ve Sahih hadislerde gelen duaları okumak

— Allah’ı zikretmeyi ve Salih amelleri artırmak

— Günahlardan ve masiyet ehlinden uzaklaşmak.

Bütün bunlar rahatı, huzuru ve mutlu hayatı sağlayan şeylerdir. (İbn Cibrin)

120- **Sigara içmenin hükmü**: Pek çok zararı olduğu için caiz değildir. (İbn Baz)

121- **Sevgililer gününü kutlamak: caiz değildir**. Zira bu İslam dininde aslı olmayan bir bayram olup aşka ve tutkulara çağırır. Müslümanın, dini ile izzet sahibi olması, her sesin peşinden giden bir uydu olmaması gerekir. (İbn Useymin)

122- **Riyanın tarifi:**

Riya: Kişinin Salih bir ameli insanların kendisini görüp övmeleri için yapmasıdır. Bu amel geçersiz olduğu gibi bundan dolayı ceza da vardır. Bu kalpte olan bir şeydir. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem bunu “gizli şirk” olarak isimlendirmiştir.

Alametlerinden bazısı: Kişinin, insanların gördüğü yerde amelini dinç bir şekilde yapması, yalnız kaldığı zamanlarda ise tembelce yapması veya terk etmesidir. (İbn Fevzan)

123- Kadın, kocasının akrabaları yanında şu şartlarda oturursa sakınca yoktur:

— Halvet (erkekle yalnız kalması) olmamalıdır.

— Eller ve yüz de kapanmak şartıyla tam bir tesettür içinde olmalıdır.

— Konuşması ve oturmasında ciddiyet içinde olmalıdır. (İbn Fevzan)

124- **Şeytanın tuzakları nelerdir?:** Bütün günahlar, haram şehvetler, vesveseler, imanda şüphe, kötülerle arkadaşlık, müstehcen filmlere bakmak gibi bakması caiz olmayan suretlere bakmak, harama götüren bütün vesileler, dinlemesi caiz olmayan: müzik, gıybet, dedikodu, hakaret… Bütün bunlar şeytanın insanları avlayıp cehenneme düşürmek için kurduğu tuzaklardır. (İbn Fevzan)

125- **Tesettür gibi zahir olan bir şeye ikaz edildiğinde "İman kalptedir" diyenin hükmü**: Bu söz bazı cahiller tarafından söylenmektedir. Bu batılın kastedildiği hak bir sözdür. Bunu söyleyen kişi, yaptığı kötülüğü temize çıkarmak peşindedir. Böylece, işlemesi gereken taatleri yapmadığında veya bazı günahları işlediğinde kendisine kalpte bulunan imanın yeteceğini iddia etmektedir. Bu saçmalığı ortada olan bir demagojidir. Zira iman sadece kalpte olmaz. Bilakis iman ehl-i sünnet vel-cemaatin tarif ettiği gibi: "dil ile söylemek, kalp ile inanmak ve organlarla amel etmektir."

Günah işlemek ise kalpte iman zayıflığının ve eksikliğinin göstergesidir. Zira iman, taat ile artar ve günah işlemekle eksilir. (İbn Fevzan)

126- **Sorunları çoğalan bir ailenin hizmetçisinin çantasında bazı saçlar bulunursa**: Bunlar alınıp yok edilir, hizmetçiden bunun açıklaması istenir ve şehirden uzaklaştırılır. Ne kendi haline, ne yanlarında ne de başkalarının yanında bırakılmaz. (İbn Fevzan)

127- **Riya korkusu ile Salih amel terk edilir mi?:** Riya korkusu ile Salih amelin terk edilmesi caiz değildir. Zira bu şeytanın bir yanıltmasıdır. Müslümanın Salih ameli işlemesi ve amelinde niyetini Allah için halis kılması gerekir.

(İbn Fevzan)

128- **İnsanın hayatında yaptıkları ile ölümünden sonraki yoluna hükmedilebilir mi?** Salih ameller ve taatler, kişi için hayırlı akıbet ummanın sebeplerindendir. Aynı şekilde günahlar işlemek ve vacipleri terk etmek de kötü sondan korkulmasına sebeptir. Kötü son da, iyi son da şüphesiz Allah'ın kaza ve kaderine bağlıdır. Kişinin güzel sonuca götüren amellere sarılması, kötü sona götüren amellerden sakınması gerekir. Herkese, takdir olunduğu şey kolaylaştırılır. (İbn Fevzan)

129**- Kalbinde haset olanın çaresi**:

— Bil ki haset ettiğin bu nimet, Allah'ın bir fazlıdır. Haset ise Allah'ın takdirine öfkelenmektir.

— Bil ki, haset etmekle eline ancak kötülüklerinin artması ve iyiliklerinin azalması geçer.

— Bil ki, hased, haset ettiğin kişiden nimetin gitmesini sağlamaz. Bunun faydası yoktur. Bilakis Allah kuluna nimetini artırdıkça senin tasan artar. (İbn Useymin)

130- **Kâhinlere ve benzerlerine gidip çare aramak**: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurmuştur ki: "**Kim bir arrafa veya kâhine gider de onun söylediğini tasdik ederse Muhammed'e indirileni inkâr etmiştir.**" (Tirmizi)

— Kâhinler, arraflar (medyumlar) ve büyücüler aynı hükümdedir. İnsanları kandırırlar ve Allah hakkında gerçek dışı şeyler söylerler. Onlardan sakınmak, bir şey sormamak ve onlardan çare ummamak vaciptir. (İbn Baz)

131- **Uyarı:** Kim hastanın adını ve hastanın annesinin adını sorarsa o cinlerle irtibat kurmaktadır. (İbn Baz)

132- **Bir kimsenin bir şey yerken, başkasının ona bakması sebebiyle onu atması:** Bu fasit bir inançtır. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şu hadisine de aykırıdır: "**Biriniz lokmasını düşürürse, onu alıp üzerindeki ezayı temizlesin ve yesin**" (Müslim) (İbn Useymin)

133- **Nazar değmesi için tütsü yakmanın hükmü**: Caiz değildir. Zira bu nazarın sıradan çaresi değildir. Bu işte şeytanları ve cinleri razı etmek, onlardan şifa için yardım istemek amaçlanır. Nazar ancak meşru yollarla tedavi edilmelidir. (el-Lecnetud Daime)

134- **Eşiyle cima etmesi bağlanan kişinin çaresi**:

1- Yedi tane yeşil sidr (Zizyphus Jojoba: Arabistan kirazı veya dağ selvisi olarak bilinir) yaprağı alınır, taş gibi bir şeyle dövülür, bu bir kaba koyularak üzerine yıkanmaya yetecek kadar su dökülür.

2- Bu kaba Ayetel Kürsi, muavvizateyn, ihlas ve kafirun sureleri, sihir çözme ayetleri olan: A'raf 117-122. ayetleri, Yunus 79-82. ayetleri ve Taha 65-69. ayetleri okunur.

3- Bunlar okunduktan sonra bu suyun bir kısmı içilir, kalanı ile gusledilir. Allah'ın izni ile bu şifa olur. Eğer gerekirse bu şifa buluncaya kadar birkaç kez tekrarlanır, bunda bir sakınca yoktur. (İbn Baz)

135- **Suya nefes vermenin hükmü: bu iki kısma ayrılır**:

1- Bununla, nefes verenin tükürüğü ile teberrük etmek amaçlanırsa şüphesiz haramdır. Bu bir şirk türüdür. Zira insan tükürüğü bereket ve şifa sebebi değildir. Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem dışında kimsenin izleri ile

teberrük edilemez.

2- Kişi Kur’ân-ı Kerim okuyarak suya üflerse bunda sakınca yoktur. Nitekim bu bazı selef tarafından yapılıp Allah’ın izni ile faydası tecrübe edilmiştir. Peygamber sallallahı aleyhi ve sellem yatarken ellerine felak ve nas surelerini okuyup üfler, vücudunu bunla mesh ederdi. (İbn Useymin)

Uyarı: Bu meselede, bazı kadınların nefeslerinin bereketli olduğunu zannederek bazı şeyhlerden Kur’ân okuyup üflemesini istemelerinin yanlışlığına uyarıda bulunmamız da gerekir.

136- **Meşru Rukyenin (Hastaya Okumanın) şartları**:

— Rukye, Allah’ın kelamını, isimlerini veya sıfatlarını içermelidir.

— Arapça veya manasını bildiği bir dilde olmalıdır.

— Rukyenin bizzat etkili olduğuna değil de, Allah’ın şifa verdiğine inanmalıdır.

— Rukye haram bir surette olmamalıdır. Mesela yabancı erkek ile kadın yalnız kalmamalı, hastanın avreti açılmamalıdır. Aksine tesettüre dikkat etmek vaciptir.

KADIN VE MEDRESE

Bu bölümde 18 cevap vardır.

1- **Kız öğrencileri eğitmek amacıyla dövmek**: edeplendirilmesi gerekeni, yapması gerekeni yapmadığı için üstün ahlaka dönünceye kadar tedip etmekte sakınca yoktur. Fakat maksat hâsıl olacak şekilde, hafifçe dövmelidir. (İbn Baz)

2- **Öğretmenlerle mizah yapmanın, onlarla alay etmenin hükmü**: Müslümanın, diğer Müslümanlara eza verecek veya değerlerini düşürecek şeylerden dilini tutması gerekir. Allah Teala buyuruyor ki: "**Birbirinizi kötü lakaplarla çağırmayın**" (Hucurat 49/11) ve "**Arkadan çekiştirmeyi, yüze karşı eğlenmeyi âdet edinen herkesin vay haline!**"(Hümeze 104/1) Müslümanın değerini düşürücü şeyler söylemek ve ona eza vermek haramdır. (İbn Cibrin)

3- **İlim öğrenmek mi yoksa ev işlerine hizmet etmek mi daha faziletlidir?:** Bu işte adil taksim yapman gerekir. Az da olsa fıkıh için vakit ayırabilir ve ev işlerine de yeteri kadar vakit ayırabilirsin. (İbn Fevzan)

4- **İngilizce sınavında (kopya çekerek) aldatmak**: Hangi konuda olursa olsun şu hadisten dolayı aldatmak caiz değildir: "**Bizi aldatan bizden değildir.**" Bu hadisteki "aldatmak" ifadesi her şey hakkında kapsayıcıdır. (İbn Cibrin)

5- **Gözleri görmeyen erkeğin kız öğrencilere ders vermesi**: Öncelikli ve ihtiyata uygun olanı kadınlara kadın öğretmenin ders vermesidir. Zira bu fitneden daha uzaktır. İhtiyaç halinde gözleri görmeyen adamın veya gören birisi ise perde arkasından ya da ekrandan kız öğrencilere ders vermesi caizdir. (İbn Fevzan)

Müderriselere Hediye:

6- Öğretmene gereken, öğrencilerden hediye kabul etmeyi tamamen terk etmesidir. (İbn Baz)

7- Eğer müderrisenin medrese değiştirmesi sebebiyle ona hediye verilmişse bunda zarar yoktur. (İbn Baz)

8- Eğer derslere ara verdikten sonra veya müderrisenin emekli olması üzerine verilmesi halinde bunda sakınca yoktur. (İbn Baz)

9- Eğer hediye derece veya diploma aldıktan sonra verilirse bunda sakınca yoktur. (İbn Baz)

10- Çalışmasına bağlı olarak hediye almak caiz değildir. Zira bu emanetin ihlal edilmesine vesiledir. (İbn Baz)

11- **Cemiyet nedir?:** Müderriselerden bir cemaat her ay sonunda maaşlarından mal toplayıp içlerinden belirli bir kadına verirler. İkinci ay diğer bir kadına verirler. Hiç kimse için bunda fazladan bir menfaat şart koşulmaması şartıyla bunda sakınca yoktur. (İbn Baz)

12- **Erkek öğrenci ile kız öğrencinin beraber ders görmesi:** Gençlerin bir sınıfta, bir okulda ve bir masada ders görmeleri caiz değil, bilakis büyük bir fitne sebebidir. (İbn Baz)

13- **Öğrencilerin müderriseye saygı için ayağa kalkmaları:** Gereksizdir. En azından şiddetle mekruhtur. (İbn Baz)

14- **Kadınların hendese ve kimya öğrenmesinin hükmü**: Kadının bu konuda uzmanlaşması onun işi değildir. Onun önünde kendisine uygun olan pek çok ihtisas alanları

vardır. Ama Kimya, Hendese, Mimarlık, Astronomi ve Coğrafya gibi alanlarda ihtisas yapması kendisine uygun değildir. Kendisine ve topluma faydası olacak bir tercihte bulunmalıdır. (İbn Baz)

15- **Sahte diploma alarak çalışmanın hükmü**: Onun yaptığından dolayı pişman olarak Allah'a tevbe etmesi gerekir. Vazifesi ve kendisine verilen görevleri yerine getirdiği sürece aldığı ücret sahihtir. (İbn Baz)

16- **Müderrisenin dersi geciktirmesi**: Muallimenin ders ilan edilmesinden sonra sınıfa girmeyi geciktirmesi caiz değildir. Allah Teala buyurmuştur ki: "**Verdiğiniz sözü de yerine getirin. Çünkü verilen söz, sorumluluğu gerektirir.**"(İsra 34) (İbn Useymin)

17- Öğrenciler muhalefet ederlerse, onlara nasihat etmek gerekir. Nasihat fayda etmezse bunun sorumlulara bildirilmesi gerekir. Bu laf taşımak sayılmaz. Aksine bu, nasihate dâhildir. (İbn Useymin)

18- Tesettürlü genç kızların tanıdıkları erkeklere, özellikle genç erkeklere bakması caiz midir?: Kadının erkeklere bakması, fitneden korkuluyorsa caiz değildir. Ama sıradan bakış, özellikle yaşlılara bakmaları, bakışlar kısılırsa ve fitneden emin iseler, daha hafiftir. Fitne korkusundan dolayı kadının erkeklere bakışlarını dikmemeleri gerekir. (İbn Cibrin)

KADIN VE ÇOK YEMİN ETMEK

Bu bölümde 31 cevap vardır.

1- **Kişinin öfkeli halde yemin etmesi**: Yemin kefareti gerekir. Mesela: “Vallahi falancayla mutlaka konuşacağım” veya “Vallahi onu mutlaka ziyaret edeceğim” der de yemin ettiği şeyi yapmazsa, söylediğinin de şuurunda ise ona yemin kefareti gerekir.

Ama öfkesinin şiddetiyle şuursuz olarak yemin etmişse yemin yerine gelmiş olmaz, kefaret gerekmez.

Eğer bunda maslahat varsa, yemin ettiği şeyi yapmaması ve yemin kefareti vermesi gerekir. Yemin kefaretini yerine getirmede acele etmekte veya geciktirmekte sakınca yoktur. (İbn Baz)

2- **Bir anne çocuklarına çok yemin ediyor ve genelde çocukları söz dinlemiyor, yemin kefareti gerekir mi?**: Bu yemini “yemin-i lağv” olarak görürüz. Bu kasıtsız yemindir. Genelde korkutmak veya tehdit etmek için böyle yemin edilir. Bunda kefarete gerek yoktur. (İbn Cibrin)

3- **Allah adına yalan yere yemin edip tevbe etmek**: Yalan olduğunu bildiği bir şeye yemin etmişse günah işlemiştir. Bundan dolayı Allah’a tevbe etmelidir. Bunun kefareti yoktur. Bazı âlimler buna “Yemin-i Gamus” dediler. Zira bu yemin sahibini günaha ve ateşe batırır. (İbn Useymin)

4- **Yemin-i Gamus**: Haramdır. Bu, geçmişte yalan olduğunu bildiği bir şeye yemin etmektir. Büyük günahlardan olup kefareti yoktur. Zira buna kefaret olacak bir şey yoktur. Kişinin bundan dolayı Allah’a tevbe etmesinden başka bir yol yoktur.

5- **Lagv Yemin**: Kasıtsız olarak dilden çıkan yemindir. "Hayır vallahi, evet vallahi" demek gibi. Buna kefaret gerekmez.

6- **Allah'tan başkası adına yemin etmek**: Caiz değildir. Kâbe'ye, emanete, şerefe, zimmete, başa vs. yemin etmek bunların hepsi birdir.

7- **"Sana yemin ederim ki "demek yemin midir?:** Bu söz yemin hükmünde değildir. Yemin, Allah'ın isimlerinden veya sıfatlarından biri ile kasem etmektir. "Vallahi, Rabbul izzete yemin olsun" demek vb. gibi. (İbn Cibrin)

8- **Bir şeyi yapmayacağına yemin edip de unutarak onu yapan:** Ona kefaret gerekmez. Zira bunu unutarak yapmıştır. Eğer hatırladığı halde kasten yaparsa yemin kefareti gerekir. (el-Lecnetud Daime)

Yemin Kefareti Nasıl Yerine Getirilir?

9- Gıdalarına göre doyuncaya kadar yedirmektir. Eğer pişmemiş yiyecek verecekse, o beldenin gıdasına göre her miskin için yarım kilo miktarında verir. (İbn Useymin)

10- Giydirmede: namaza yeterli olan izar ve rida elbisesi verir.

11- Yedirmek yerine nakit vermek bunu karşılamaz. Yiyecek cinsinden olması zorundadır.

12- **Eğer sayısını bilmiyorsa birden fazla yeminin kefareti nasıl ödenir?**: Bozduğu yeminlerin sayısını belirlemek hususunda gayret eder, yaklaşık olarak bir tahminde bulunur, sonra yaklaşık sayısına göre kefaretlerini yerine getirir. (el-Lecnetud Daime)

Allah'a bir şey için söz verdim, sonra onu

yapamadım:

13- Şayet bu sözü: “Vallahi, Tallahi, Billahi” gibi yemin cümleleri ile verdiysen sana yemin kefareti gerekir.

14- Eğer verdiğin söz, bu cümlelerle değilse, Allah’a tevbe etmen gerekir. Yemin etmemişsen sana kefaret gerekmez. (İbn Baz)

15- **Nezirin (adağın) tarifi**: Kişinin, üzerine dinen vacip olmayan bir şeyi Allah Teala için kendisine yüklenmesidir.

16- **İslam’da adağın hükmü**: Mekruhtur. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem buyurmuştur ki: “**Şüphesiz bu (adak) hayır getirmez…”** Bazı insanlar hastalandığı zaman mesela sadaka vermeyi veya kurban kesmeyi adar. Hastalıktan kurtulunca da Allah’ın kendisine bu adak sebebiyle şifa verdiğine inanır. (İbn Cibrin)

17- **Kadın, sınırlı bir vakitte kurban kesmeyi adamışsa ve buna imkân bulamamışsa sadaka vermesi yeterli olur mu?** Yerine getirmeyi geciktirmiş de olsa, nezrine vefa göstermelidir. Nezrini geciktirdiği için de yemin kefareti gerekir. Sadaka vermek onun adağını karşılamaz. Zira adak olarak kurban tayin etmiştir. (İbn Fevzan)

18- **Adağın cihetinde değişiklik yapmak**: Kişi bir yer hakkında bir şey adar ve başka bir yerin Allah’ın kulları için daha faydalı olduğunu görürse, adağını daha faziletli olan cihete çevirmesinde sakınca yoktur. (İbn Useymin)

19- **Adak adayanın kendi adağından yemesi caiz midir?**: Nezrini niyet ettiği şeye uygun olarak din sınırlarında harcar. Eğer fakirlere et vereceğini adamışsa ondan kendisinin yemesi caiz değildir. Eğer ailesine yedirmeyi adamışsa kendisi de ondan yiyebilir. Zira o da

aileden biridir. (el-Lecnetud Daime)

20- **Allah’tan başkası için nezir caiz midir?**: Şirktir. Batıl bir adaktır. Adanan kurban da murdardır. Kim Allah’tan başkası için: kabir, melek, peygamber veya veli için adak adarsa Allah’a şirk koşmuş olur. (el-Lecnetud Daime)

Adağın Kısımları*:*

21- **Mutlak nezir**: Mesela “Allah için adak adadım” der de ne adadığını belirtmezse yemin kefareti vermesi gerekir. (İbn Fevzan)

22- **İnat ve öfkeyle nezir**: Adağı bir şeyin olmamasına, bir şeyi yüklenmeye, tasdike veya yalanlamaya bağlamaktır. Mesela: “eğer konuşursam” veya “”eğer şu haber doğruysa..” demek gibi. Bu durumda adağını yerine getirmek ile yemin kefareti vermek arasında muhayyerdir. (İbn Fevzan)

23- **Mubah nezir**: Mesela elbisesini giymeyi veya bineğine binmeyi adar. Bunu yapar ya da yapamazsa yemin kefareti verir. (İbn Fevzan)

24- **Günah nezir**: İçki içmeyi adamak gibi. Günah olan adağı yerine getirmek caiz değildir. Bunda kefaret konusunda âlimler ihtilaf etti. Cumhurun kavline göre buna kefaret gerekmez. (İbn Fevzan)

25- **Teberrür nezri**: Namaz kılmak, oruç tutmak gibi taatleri adamaktır. Mesela: “Allah için namaz kılacağım veya oruç tutacağım” der veya bir şeyin olmasına bağlar: “Allah bana bu hastalıktan şifa verirse Allah için şunu yapacağım…” demek gibi. Şart yerine geldiği zaman bu adağın yerine getirilmesi gerekir. Eğer yerine getiremezse yemin kefareti gerekir. (İbn Fevzan)

26- **“Sana yemin ederim ki” demek yemin midir?:** Bu cümle yemin değildir. Yemin, Allah’ın isimlerinden veya sıfatlarından biri ile kasem etmektir. “Vallahi, Rabbul izzete yemin olsun” demek vb. gibi. (İbn Cibrin)

27- **Yemini Allah’ın dilemesine bağlamak**: Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurmuştur ki: “**Kim yemin eder de sonra “İnşallah: Allah dilerse” derse, bu yeminini bozmuş olmaz**.” Hadisin anlamı: kişi bir şeye “Vallahi Allah dilerse şu işi mutlaka yapacağım” diyerek yemin eder de sonra onu yapmazsa ona kefaret gerekmez. Zira o “inşallah: Allah dilerse” demiştir.

Uyarı: Bir şeye yemin eden kişinin, “inşallah” diyerek bunu Allah’ın dilemesine bağlaması gerekir. Ta ki yeminini yerine getirmek mümkün olmadığında üzerine kefaret gerekmesin. (İbn Useymin)

28- **Kefareti yerine getirirken yemek yedirmekten önce oruç ile başlamak** Caiz değildir. Zira oruç, yemek yedirmek, giydirmek veya köle azat etmekten aciz kalan kimse hakkındadır. Bütün bunlardan aciz kalan kimse kefaret olarak üç gün arka arkaya oruç tutar. (İbn Baz)

29- **Bir tek şeyi yapmak için tekrar yemin etmek:** Mesela: “Vallahi Zeyd’i ziyaret edeceğim, vallahi Zeyd’i ziyaret edeceğim” derse ona tek kefaret gerekir. (el-Lecnetud Daime)

30- **Birden fazla şey için yeminin tekrarı:** Mesela: “Vallahi falancayla konuşmayacağım, vallahi yemeğini yemeyeceğim, vallahi şuraya gitmeyeceğim” derse her bir yemini için ayrı kefaret gerekir. (el-Lecnetud Daime)

31- Çok yemin etmek mekruhtur. Allah Teala: “**Yeminlerinizi koruyun (onlara riayet edin)**.”(Maide 89) buyurmuştur.

KADIN VE TABİP

Bu bölümde 14 cevap vardır.

1- Zaruret olmadıkça doktorun, kadını görmesi ve ona dokunması helal değildir. (el-Lecnetud Daime)

2- Kadının, tedavi esnasında zaruret olmadıkça tesettür içinde olması vaciptir. (el-Lecnetud Daime)

3- Tedavi için dahi olsa kadının tabiple yalnız kalması caiz değildir. Yanlarında bir mahremi, kocası veya bir hemşire bulunmalıdır. (el-Lecnetud Daime)

4- Eğer kadının Müslüman kadın doktorun yanında tedavi olması mümkün ise, Müslüman dahi olsa erkek doktorun yanında tedavi olması caiz olmaz. (el-Lecnetud Daime)

5- Eğer Müslüman kadın tabip bulunmaz ve tedavi zorunlu hale gelirse, fitneden emin olmak için kadının yanında kocası veya bir mahremi bulunması şartıyla Müslüman doktora gidebilir. (el-Lecnetud Daime)

6- **Hemşirelerin ve kadın doktorların dar elbise giymesi:** Kadın doktorların ve diğer tüm kadınların vücut hacimlerini veya avretlerini belli eden elbise giymeleri caiz değildir. Bilakis ne çok geniş, ne dar, fitneye engel olacak şekilde şer'i tesettürü sağlayan elbise giymeleri gerekir. (İbn Baz)

7- **Doktorun doğurgan olmayan kadının avretini açması caiz midir?:** Erkeğin, zaruret ve zorunluluk olmadıkça kadının avretini açması caiz değildir. Bu meselede ise zaruret yoktur. Kadın hastalıkları konusunda uzman olan kadın doktor bulunana kadar –ki çokça mevcuttur- bunu ertelemesi gerekir. (İbn Cibrin)

8- **Kocasının eşini tedavi ettirmesi dinen vacip midir?**: Kocasına, karısının tedavi, ilaç ve doktor ücretini karşılaması vacip değildir. Zira bunlar mutad olan zaruretlerden değil, sonradan ortaya çıkan durumlardandır. Kocasına bu gerekmez. Fakihlerin zikrettiği budur.

Lakin bu zamanda âdete göre bu işleri kocası üstlenir. Eğer yaparsa bu bir ikramdır, hakkı ikame etmektir. Vallahu a'lem. (İbn Cibrin)

9- **Doktorun hemşire ile yalnız kalması**: Erkek doktorun hemşire ile yahut kadın doktorun sağlık memuru ile yalnız kalması, yüzlerini ve başka yerlerini açmaları caiz değildir. Zira bu Allah'ın merhamet ettikleri dışındakileri fitneye düşürür.

10- Tedavi için avretini açmak: erkeklerin yalnız erkekler yanında, kadınların da yalnızca kadınlar yanında açması gerekir. (İbn Baz)

11- **Kadının tedavi için kadın doktor bulunduğu halde uzman olduğu için erkek doktora gitmesinin hükmü**: Erkek doktor ile kadın doktorun uzmanlıkları aynı seviyede ise kadın, erkek doktora gidemez. Zira bunda zaruret yoktur.

12- Ama erkek doktorun uzmanlığı daha ileride ise ve kadının bunu mubah kılan zorunluluğu varsa ona gitmesinde sakınca yoktur. (İbn Useymin)

13- **Kâfir hemşireyi "sister" diye çağırmak**: Bu kelime İngilizcede kız kardeş anlamındadır. Kâfir, müslümanın kardeşi midir? Müslümanın ölçülü kelimeler kullanması, Allah'ın kendisini İslam ile aziz kılmasından sonra kendisini zillete düşürmemesi gerekir. (Bekr Ebu Zeyd)

14- **Diş tedavisinde kadının erkeğe tedavi uygulaması**: Kadın doktorların kadınlara özel tedavi yapması, erkek doktorların da erkek hastalara özel tedavi yapması gerekir. Ancak zaruret durumunda bütün fitnelerden uzaklaşılması ve kadın erkek ihtilatından sakınılması hali müstesnadır. (İbn Baz)

KADIN VE GAYRİMÜSLİMLERLE İLİŞKİSİ

Bu bölümde 22 cevap vardır.

1- **Müslümanın komşusu kâfir ise**: Ona iyilik yapılması, kötü davranılmaması, fakat onunla ünsiyet edilmemesi gerekir. (İbn Fevzan)

2- Dinen mübah olan işler olması şartıyla kafirlerle birlikte çalışmak, alış veriş vb. yapmakta sakınca yoktur. (İbn Fevzan)

3- Eğer onlara eman (güvence) verirsek, onlara düşmanlık yapmamız, zarar vermemiz caiz değildir. Onlarla adalet ile davranıp onlara zulmetmememiz ve haklarını vermemiz gerekir. (İbn Fevzan)

4- **Kâfirleri sevmek caiz değildir**. Zira onlar Allah'ın ve rasulünün düşmanları olup, bizim de onlara düşman olmamız gerekir. (İbn Fevzan)

5- Müslümanın kâfire nazik davranması veya yaptıklarına muvafakat etmesi caiz değildir. (İbn Fevzan)

6- **Kâfirlerin bayramlarını kutlamak caiz değildir**. Zira bu onların batıl işlerini ikrar etmek olur. (İbn Fevzan)

7- **Kâfirin hediyesini kabul etmek caizdir**. Zira peygamber sallallahu aleyhi ve sellem kafirin hediyesini kabul etmiştir. Mesela Mısır kralı Mukavkıs'ın hediyesini almıştır.

8- **Faziletli olanı, kâfirlerle beraber ikamet etmemek ve onların arasına karışmamaktır**. Eğer bunda zaruret varsa müslümanın dinini muhafaza etmesi şartıyla, bir kâfirle bir odada kalmasına, beraber yemek yemesine engel yoktur.

9- **Hıristiyanların miladi tarihine iştirak edilmez**. Müslümanların kâfirlerin adetlerinden müstakil olması gerekir. Sahabeler (Allah hepsinden razı olsun) miladi tarih mevcut olmasına rağmen onu kullanmıyorlardı. Onun yerine hicri takvimi kullanmışlardır. (İbn Fevzan)

10- **Kâfir ülkelerine yolculuk şu şartlarda caiz olur**:

— Dini ve Allah'ın vacip kıldığı şeyleri izhar etmek, dininde tavizcilik etmemek, Allah'ın vacip kıldıklarında tembellik etmemek

— Bu yolculuk tedavi ve eğer kendi ülkesinde imkanı yoksa öğrenim gibi zaruretler sebebiyle olmalıdır.

— Ama gezmek için gitmek caiz değildir. (İbn Fevzan)

11- **Kâfirlere selam vermek**: Mutlak olarak önce selama başlamamalıdır. Eğer önce o selam verirse "ve aleyküm" diye cevap vermek gerekir. Bundan sonra "nasılsın, çocukların nasıl" gibi konuşmalara bir mani yoktur. (İbn Baz)

12- **Kâfirle arkadaşlık**: Eğer ona İslam'ı tebliğ edip Müslüman olması umulursa bunda sakınca yoktur. Onların Müslüman olması ümidi yoksa onlarla beraber yaşamamalıdır. Zira onlarla beraber yaşamak günaha düşmeye sebep olur. (İbn Useymin)

13- **Hıristiyanların bayramlarına katılmak**: Caiz değildir. Zira kim bir kavme benzerse onlardandır. Herhangi bir şeyde onlara yardım edemez. (İbn Baz)

14- **Kâfiri yemek pişirme ve yıkama işinde görevlendirmek**: Caizdir. Zira sahabeler kâfir köleler kullanmışlardır. Lakin yemek yapmadan önce onların kaplarının yıkanması hakkında hadis gelmiştir. Zira içinde

içki içmiş veya domuz eti pişirmiş olabilirler. (İbn Cibrin)

15- **Gayri Müslim hizmetçi edinmenin hükmü**: Arap yarımadasında gayri Müslim hizmetçi kadın veya erkek, gayri Müslim şoför, gayri Müslim işçi edinmek caiz değildir. Zira peygamber sallallahu aleyhi ve sellem, Yahudi ve hristiyanların buradan çıkarılmalarını, burada sadece Müslümanların kalmasını emretmiştir.

— Şüphesiz kadın veya erkek, Müslüman olmayan hizmetçilerin Müslümanların akidelerine, ahlaklarına ve çocuklarının yetişmesine kötü etkileri vardır. (İbn Baz)

16- **Ehli Kitabın kestiklerini yemek**: Meşru olmayarak kesildiğini bilmiyorsak caizdir. Zira bunda aslolan: müslümanın kestiği gibi helal olmasıdır. (İbn Baz)

17- Ehli Kitap dışındaki Mecusi, putperest ve komünist gibi kâfirlerin kestiğini yemek caiz değildir. (İbn Baz)

18- **Nasrani ile Mesihî kelimeleri arasındaki fark**: Mesihi (yada İsevî) kelimesi Mesih İbn Meryem a.s.'a nispettir. Onlar kendilerini İsa aleyhisselam'a nispet etseler de, İsa a.s. onlardan beridir. Layık olan onlara, Allah'ın Kur'anda verdiği isim gibi: "nasara (hristiyan)" demektir. (İbn Baz)

19- **Hıristiyan veya Yahudi ile musafaha etmek abdesti bozar mı?**: Bunlarla veya başka kafirlerle musafaha etmek abdesti bozmaz. Lakin onlarla musfaha etmemeli, selama önce başlamamalıdır. (İbn Baz)

20- **Kâfirin düğün yemeğine daveti ve yemek yedirmek:**

— Eğer kâfirler İslam'a rağbet ettirilmek ve onlara nasihat etmek için veya yanında misafir oldukları için davet

edilirse bunda sakınca yoktur.

— Ama onlara sadaka olması ve ünsiyet kurmak için yemeğe davet edilmeleri uygun olmaz. (İbn Baz)

21- **Hıristiyan komşuya nasıl muamele edilir?**: Onların iyiliklerine iyilikle karşılık verilir. Onlar mubah bir hediye verirlerse kabul etmelidir. Nitekim Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem Hıristiyan olan Rum büyüğünün hediyesini ve bir Yahudi'nin hediyesini kabul etmiştir.

22- Müslüman kadının, kâfire kadınlar yanında, Müslüman kadınların önünde göründüğü şekilde görünmesi caizdir. (İbn Baz)

KADIN VE ENDİŞELERE MUKAVEMET

Sıkıntıların gideren ve saadeti çeken önemli nasihatler:

1- Allah'ı gözet ki Allah da seni muhafaza etsin. Allah'ı gözet ki, onu her yerde yanında bulasın. Bir şey istersen Allah'tan iste, bir yardım umarsan Allah'tan yardım bekle. Bil ki, bütün ümmet sana bir fayda vermek için bir araya gelseler Allah senin için yazmadıysa sana bir fayda veremezler. Yine sana bir zarar vermek için bir araya gelseler, Allah sana yazmadıysa bir zarar veremezler. Kalemler kalkmış ve sayfalar kurumuştur.

2- Huzur bulmak, Allah'ı zikretmektedir: "**Onlar, iman edenler ve gönülleri Allah'ın zikriyle sükûnete erenlerdir. Bilesiniz ki, kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur**." (Ra'd 28)

3- Allah'a tevekkül: tevekkülünü güzel yap, işi Allah'a havale et, O'nun hükmüne razı ol, O'na sığın, O'na güven. O sana yeter. Kim Allah'a tevekkül ederse O, ona yeter. Şüphesiz Allah'ın emri ulaşıcıdır, Allah her şeye bir kader takdir etmiştir.

4- Bugünün işini yarına bırakma: vacip olana öncelik ver.

5- Günahlardan sakın! Zira bu tasaların ve üzüntülerin kaynağıdır. Bu, felaketlerin sebebi ve musibetlerin kapısıdır.

6- Allah teala'nın şu ayetini düşün: "**Elbette zorluğun yanında bir kolaylık vardır. Gerçekten, zorlukla beraber bir kolaylık daha vardır**."(İnşirah 5-6) Bir zorluk iki kolaylığa galip gelmeyecektir.

7- Cesur, kalbi kuvvetli, nefsi sabit, yüce himmet sahibi

ve azimli ol.

8- Ana babaya iyilik etmekte gayret et. Bu büyük bir mutluluk kapısıdır. Bunun ganimetiyle kurtul.

9- Bil ki, tereddüt ve kararsızlık, tedirginliğin sebeplerindendir. İstihare ve istişareden sonra kararını ver ve azmet.

10- Şu sıkıntı duasını ezberle: "**La ilahe illallahul azimul halim, la ilahe illallahu rabbul arşil azim, la ilahe illallahu rabbussemavati ve rabbul ard ve rabbul arşil kerim**. (Azim ve Halim olan Allah'tan başka ilah yoktur. Arş-ı azim'in rabbi olan Allah'tan başka ilah yoktur. Göklerin rabbi, yerin rabbi ve kerim arş'ın rabbi olan Allah'tan başka ilah yoktur.) " (Buhari rivayet etmiştir.)

11- Bu konuda diğer bir dua: "**La ilahe illa ente subhaneke inni küntü minez zalimin** (Senden başka ilah yoktur. Sen noksanlardan münezzehsin. Muhakkak ki ben zalimlerden oldum.)" (Tirmizi)

12- Bil ki, saadet, asalette, soyda, mal ve altında değildir. Saadet ancak dinde, ilim ve edeptedir.

13- Kur'ân okuyucusu ol. Kur'ân okuyan tedirginlikten şikâyet etmez. Bıkkın olmaz, boş kalmaz ve canı sıkılmaz.

14- Endişeyi çeken şeyler: vakti zayi etmek, tevbeyi ertelemek, insanlara güvenmek, ana baba hakkına riayet etmemek ve sırrı yaymaktır.

15- Allah'tan bağışlanma dilemek, kederi, endişeyi kovar, kilitleri açar, göğse genişlik sebebi olur. (Galakut Talibat adlı risaleden)

İntihar etmenin hükmü: İntihar; kişinin kasten kendi

canına kıyması olup büyük günahlardandır. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem: "**Kim kendisini bir şeyle öldürürse cehennemde ebediyen onunla azap edilir**." buyurmuştur. (İbn Useymin)

KADIN VE AHİRET HAZIRLIĞI

Ey Allah’ın kadın kulu! Allah’tan kork ve onu gözet: bugün hesap değil amel günüdür. Yarın ise amel değil hesap günüdür… Bil ki insan oyun ve eğlence içinde iken ölüm gelebilir. Uyanık ol! Bunun için şöyle denilmiştir:

Hayat uykudur, ölümse uyanış,
Kişi rüyadadır bu ikisi arasında

Ruhun gırtlağından alınırken, bacak bacağı dolaştığı zaman, koca eşinden, çocuklarından ve sevdiklerinden ayrıldığı zaman durumun nasıl olur ey Allah’ın kulu! Omuzlarda taşınırken ve üzerine toprak örtüldüğü zaman halin nice olur?! Karanlık ve dar kabirde kaldığın zaman! Münker ve nekir gelip yanına oturduğunda ve seni hesaba çektiklerinde nasıl olursun! Kabirden kalkış ve mahşere sürülüş gününde ne durumda olursun?! Sayfalar uçuşup sırat ve mizan konulduğunda ne olursun peki?!

Allah! Allah! Ey Allah’ın kulu! İşte varılacak yer, işte son durak: “**Nihayet onlardan (müşriklerden) birine ölüm gelip çattığında: "Rabbim! Der, beni geri gönder:" Ta ki boşa geçirdiğim dünyada iyi iş (ve hareketler) yapayım. Hayır! Onun söylediği bu söz (boş) laftan ibarettir. Onların gerisinde ise, yeniden dirilecekleri güne kadar (süren) bir berzah vardır**.”(Müminun 99-100)

Şair der ki:
Bugün canının istediğini yaparsın
Yarın ölürsün, kalemler kaldırılır

Eş-Şafii şöyle derken ne doğru söylemiş:
Kıyamet gününde ne mal ne evlat olur
Kabre konunca düğün gecesi unutulur

(Kelimatun Âbira Lil Mer’etil Müslime adlı risaleden)

İBADETLE DOLU BİR GÜN

Âlimlerin tarif ettiği şekilde ibadet: Şeyhul İslam İbn Teymiye der ki: "İbadet, bütün Allah'ın sevdiği ve razı olduğu sözler, gizli ve açık amelleri kapsayan bir isimdir." Eğer bu tanımı iyi kavrarsak, insan hayatında ibadet için ayrı bir vakit, ibadet dışındaki şeyler için ayrı bir vakit olmadığını anlarız. Zannedilir ki, ibadetin vakti, beş vakit namazın vakitleri veya Allah'ın orucu farz kıldığı Ramazan ayı yahut haccı eda etme vakti yahut da islamın rüknü olup belirli vakit tayin edilen amellerini zamanından ibaretdir.

Onlar ibadeti yalnız bu şekilde anlarlar. Onlar yanlış anlamışlardır. Evet, bu sayılanlar dinin esası olan şeylerdir. Lakin ibadet kelimesinin kapsamı bundan daha geniştir.

İbadet kavramının doğru anlamı: Kişi namazın içinde veya dışında, gizlide veya açıkta, topluluk içindeyken ve yalnız iken daima Allah'ın kulu olduğunu düşünürse, Müslüman o zaman Allah'a kulluk içinde olduğunu anlar. Bu yüzden yaptığı her amelde, Allah'ın tarafını gözetmeye devam ettikçe, Allah Teala'yı murakabe şuuru devam ettikçe Allah'a kulluk (ibadet) içinde sayılır. Hatta eşine verdiği nafaka, şehvetini helal yoldan eşiyle gidermesi bile Allah'a ibadet dâhilindedir.

İşte o zaman ibadet kelimesini doğru şekilde anlar, vakitlerimizi fayda veren amellerle değerlendirmeyi başarabiliriz. Hatta işte o zaman faydasız şeylerle zayi ettiğimiz vakitlerimizi, doğru ibadet anlayışının süzgecinden geçirebiliriz.

Sen Ey Müslüman Kadın!... Evinde, kocanın sana bıraktığı emanet malında, şerefinde, çocuklarının terbiyesinde ve evde üzerine düşen diğer hususlarda Allah'ın senden riayet etmeni istediği şeyleri muhafaza etmeye devam et! İşte o zaman sağlıklı, seçkin bir hedefin

olur, yaptıkların da birer ibadete dönüşüp bunlardan sevap kazanırsın.

(“Müslüman Kadın Vaktini Nasıl Değerlendirir?” adlı risaleden)

KADIN VE BOŞ VAKİTLER

Abdullah Bin Mesud radıyallahu anh der ki: "Üzerime güneşin batıp ömrümün azalmasına rağmen o günde amelimi artıramadığıma pişman olduğum kadar hiçbir şeye pişman olmadım."

İnsanın gerçek ömrü, doğumundan ölümüne kadar yaşadığı seneler değildir. Gerçek ömrü ancak Allah katındaki gözcüsünün yazdığı Salih ameller ve hayırlı işler kadardır.

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurmuştur ki: "**Kıyamet günü getirilen her kul şu dört hasletten sorulacaktır…**" bunlar arasında "**Ömrünü nerede geçirdiğinden**" sorulacağını da saymıştır.

Hayat düşünüldüğü gibi günlük yiyip içmeler, uyku ve eğlence, oyun ve oyalanma, ziynet ve övünme değildir. Bu ancak gafil kimselerin hayatıdır.

Sen ancak bir şey için, ortağı olmayan, bir olan Allah'a kulluk için yaratıldın.

Kadının Zamanını İstifade Edemeden Harcamasının Etkenleri:

1- **Tul-i emel (uzun vadeli planlar) ve (hayırlı amelleri) ertelemek**: Kişi bir amel işlemek istediği zaman şeytan ona gelerek "yarın yaparsın, sonra yaparsın" diyerek onu ertelemesini sağlar. Böylece erteleyerek ömrünü dediklerini yapmadan geçirir. Ertelemeye son vererek amel etmeye başla.

2- **Önemsiz şeylerle meşgul olmak**: Hatta bazen bu işler haram da olabilir.

Faydasız şeylerle vakti zayi etmenin şekillerinden bazıları: ahlaksız gazete ve dergileri takip etmek, haram olan kasetleri dinlemek, düşük dizi filimleri seyretmek, uzun telefon konuşmalarına dalmak, çokça çarşıya çıkmak.

Ey mübarek kadın! Vakitlerinden dini kitaplar okuyarak, peygamberlerin kıssalarını ve Kur'an-ı Kerim okuyarak istifade et. Bundan sonra bereketi, temizliği, iffeti evinde bulacaksın.

3- **Kötü arkadaşları örnek almak**: Bazı kadınlar vakitlerini kendilerinden daha az değerlendirenlere bakar, kendisinden daha iyi değerlendirene bakmazlar. Falan kadın vaktini benden fazla zayi ediyor diye bir de kendisini eleştirir.

4- **Eksikliğini ve zayıflığını düşünmek**: Bazı kadınlar gücü yerinde olup vaktinden istifade etmeye kudreti olduğu halde kendi kendini yıkar. Ne zaman bir amel işlemeye karar verirse, bunu yapmayacağını düşünür.

Çaresi: Allah'tan yardım istemek ve bunun şeytanın bir vesvesesi olduğunu bilmektir. Nefsi adım adım amele alıştırmalıdır. Allah Teala buyurmuştur ki:

"**Ama bizim uğrumuzda cihad edenleri elbette kendi yollarımıza eriştireceğiz.**"(Ankebut 69)[10]

Kendini hazırla:

Günlük program hazırla: Sabahtan akşama kadar vaktinin her anından istifade etmek için kendine bir günlük

---

[10] Mütercimin notu: İmam Kurtubi,(13/432) bu ayetin tefsirinde Abdullah bin Abbas radıyallahu anhuma'nın şöyle dediğini nakleder: "Bize itaat yolunda cihad edenleri elbette Biz de mükâfat yollarımıza ileteceğiz."

plan yap. Gücün yettiği kadarıyla bu programa her gün devam et ki, vaktini farkına varmadan zayi etme. Zira geçen vakit bir daha geri dönmez.

Günlük zikirleri ezberle. Zira halkın Allah'a en sevgili olanı, dili Allah'ı zikretmekten dolayı nemli kalmaya devam eden kimsedir.

("Müslüman Kadın Vaktini Nasıl Değerlendirir?" adlı risaleden.)